
The Ohio State University
3 2435 07613574 8

THE OHIO STATE UNIVERSITY BOOK DEPOSITORY
D AISLE SECT SHLF SIDE POS ITEM C
8 02 36 06 8 06 024 3

بهیره‌نك طالبلری

محرره‌سی :

سعاد درویش

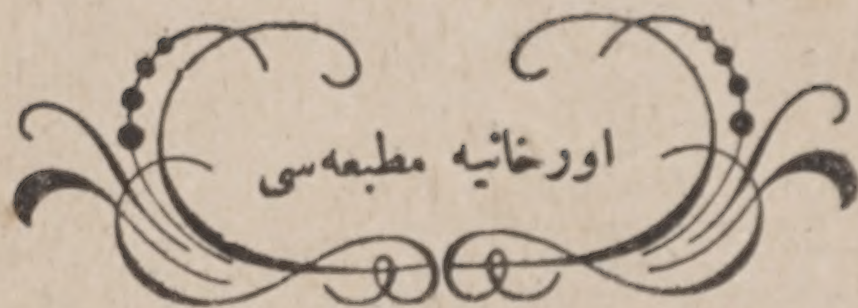

سماد درويش

بحيره نك طالبلرى

Behirenin tâlebları

اورخانیه مطبعه‌سی

بهیره‌نك طالبلری

— ۱ —

بهیره چای ماصه‌سنك اوكندن قهقهه ایله قالقه‌رق پانجره‌كی قولتوغه اوطوردی .

— ایده‌آلیمی می صوربیورسك جی‌جیم ؟ دیدی . اونی سكا تعریف ایدرم اما ؛ سن ده نی دیكله‌دكدن صوكره ، هركس كبی دوداقلرینی بوكه‌رك : اویله آدممی ؟ اونی بولمق ممكن دكل ، دیمه . امین اول ، كه بنم ایستدیكم آدم اویله رومان قهرمانلری كبی ، فوق‌العاده وبولنماز بر آدم دكل بكا ایناناماز كبی باقمه . سكا بسیط وبیاغی بر آدمله « ماریاژ » دوشونن بر كنج قیز تصور ایده‌مم . بنم «فوتورم» عقللی ، معلوماتلی ، كوزل و . . . . . . زنكین اوله‌جق ! ظن ایدرم ؛ ایچنده یاشادیغم « صوسیه‌ته »دن بر « ماری » ایسته‌مكه یردن كوكه قدر حقم وار .

« بریمو » چیركین دكلم ...

بهیره بو سوزلری سویلركن ، چابقین بر باقیشله قارشیسنده‌كی بیوك آیینه‌یه تبسم ایتدی .

« سوغوندو » چوق معلوماتلی ویوكسك عائله‌دن بر قیزم .

« موده‌رن » بر آدمك آرزو ایده بیله‌جكی هر درلو مزیتم واردر

مثلا معلومانم . . . فرانسزجه یی همان بر فرانسز قدر بیلیرم .

— اوت ، دیبه تصدیق ایتدم ؛ تورکجه یی اونوتاجق قدر !

— کینه تورکجه یی ایی بیلمه دیکم ایچون بمله اکلنمه ، دیدی . اساساً بزم لسانمز نه یه یارارکه ؟ . . . . بولسانده مفید بر کتابه دهاراست کلمدم . . . . . تورکجه اوکرنمکی چرکسجه ویا آرناوودجه اوکرنمك قدر « بهت » بولوردم !

مستهزی بر کولوشله :

— پك ایی ایدرسك ، دیدم .

بهیره ، صبرسز :

— شیمدی ده استهزامی ، دیدی . تورك مکتبلرنده آلدیغك تربیه می سنی بویله ده کیشدیردی ؟ (دام دوسیون) ده ایکن هیچده بویله دکلدك !

— اوزمان سرسمك بری ایدم .

دیدم . بودفعه بهیره مستهزی بر کولوشله :

— داریلمه اما جی جیم ، اصل شیمدی بسبتون سرسمله دك ، کندینی غیب ایتدك دیبه جواب ویردی .

بر آز صوصدق . بهیره :

— سکا ایده آلمدن بحث ایدمیوردم ؛ دیبه علاوه ایتدی . دیکله : « فوتور » مك آچیق فکرلی ، کنیش احاطه لی وچوق معلوماتلی اولدیغنی ایستیورم . برده اك بیوك شرطم : بویی چوق اوزون واوموزلری چوق کنیش اولاجق . بن بر طاقم خیالپرور کنج قیزلر کبی ؛ کوزلرینك رنکی شویله اولسون ، یوق اسمر ویا صاریشین

اولسون دییورم . بنم « فوتور » م ....
بهیره بردن سوزیمی کسدی :
— « فوتور » تورکجه نصل سویلنیر ؟ دیدی . گینه بکا تورکجه قونشمیورسك ؛ دییه داریله ..
— مستقبل زوج ... دییه تکرار ایتدی کوربیورمیسك نه صفوق ، نه یابانجی بر کلمه ... مستقبل زوج دیدیکم زمان ، صانکه «فوتور» مدن دکلده ، کوشه‌باشنده‌کی بقالك دامادندن بحث‌ایدییورم کبی کلیور .
نه‌ایسه ، ایشته ، صیحه‌جکم ، بنم مستقبل زوجم اسمر ویا صاریشین اوله‌بیلور ، یالکز عقللی ومعلومات اولمسی شرط . شاعر ایسته‌مم . حیات ایچون ، دها پراتیك بر آدم لازمدر . هله بر حکومت مأموری ؛ عاطل ، میمنق ، هر کون یابدیغی لزومسز ، معناسز ایشلرله بیقمقان بر آدم ... آمان الله کوسترمه‌سین ! یاتجار ... آمان تجار ، تجار .
بونی سویلرکن یوزینی بیوك استکراهله بورشدیرمش ایدی‌که ..
— پکی ، دیدم ، ایسته‌مدکلرینی بر طرفه براق‌ده‌بکا ایستدکلرکدن بحث ایت !
— هر حالده ، دیدی ، سکا بر چوجق کبی ، آووقات اوله‌جق ، فلان ، دییه‌مم . بنم « فوتور » م ، آی . مستقبل زوجم ، طوندیغی ایشی آکلایه‌رق ، یاپملی . بو کافی . برده ، بنی چوق سومه‌لی ؛ وحیاتنك غایه‌سی ، ساده‌جه بنی مسعود ایتمك اولملی !
صکراده مهم شرطلردن بری ده هم زنکین ، هم جومرد

اولمه‌لی . صوك بهار ایله ایلك بهاری استانبولده کچیره بیلیرز . فقط
باتیو موسملری ایله قیشی محقق آوروپاده کچیرمه‌لی یز .

خفیف ، خفیف کوله‌رك :

— خلیا ، نه‌طاتلی شیدر .

دیدم . حیرتله یوزیمه باقدی :

— خلیامی ، دیدی . اما یابدك ها ! . . . دنیاده بوندن طبیعی
بر حیات وارمیدر ؟ بویله‌سنی بولمزسه‌م أولنمه‌م .....

— چوق بکلرسك ! . .

دیدم . بهیره :

— یعنی بولامیه‌جغمی سویلمك ایستیورسك ؟

دیدی .

— اونك کبی بر شی ؛ دییه جواب ویردم . بهیره حدتله :

— یعنی أوده قالیرسك وطبیعی ینکه‌نك اوینه کیدرسك !

دیدی .

— ینکه‌نك أوی‌می ؟

دییه حیرتله صوردم .

— آی سن ینکه‌مك أونی بیلمزمیسك ؟ دیدی ینکه‌مك أوی
قوجه‌لری طرفندن آتیلمش قادینلرله ، اولنه‌مامش اختیار قیزلرك مسکنی‌در .

بهیره‌یه باقدم . یناقلرینی کوزلرینك آلتنه وشقاقلرینی قولاقلرینه
قدر قیزارتان بر هیجانله آکلاتیوردی :

— ینکه‌م ، ایکی سنه اول قوجه‌سی أولمش بر طول قادیندر .
یتمش یاشنه رغماً حالا محتشم واصیل کوزللکنی محافظه ایدن کتن کبی

بم بیاض صاچلی ، اوزون بویلی . چوجق یورکلی بر سرایلیدر . دایم حیاتده ایکن ساده قوجه‌سیله مشغول اولان ینکه‌م ؛ اونك أولومندن بری بوتون عشقنی سیاسیاته ویرمشدر . هر کون ، اوطوردیغی یرده تورکلره دشمن اولان ملتلرك بر فردینی بیله عفو ایتمه‌دن هپسنی ، کندی تعبیری وجهله ، قیطیر ، قیطیر کسر .

اگر اقربادن بری ، یاننده ایشلرك فنا گیتدیکندن بحث ایتسه ؛ گوزه‌ل یوزی موراریر ؛ بر چوق شیلر بیلیور کبی ، باشنی ایکی طرفه صالالایه‌رق :

« طورك ، طورك ، دیر . تورکلر دها اولمدی ، اونلر اگر بر قیمیلدانیر . . . . » بوراده سوزینی کسر و تورکلرك بر قیمیلدایشده یاپا بیله‌جکی شیلری مخاطبنك خیالنه براقیر . بر ده هر صباح غزته‌لری آلیر المااز همان کوشه‌سندن سسلنیر !

— لطفیه خانم ، گل .... گل بکا غزته‌لری اوقو .

اوزاق اقربامزدن اولان لطفیه خانم ، قوجه‌سندن آیریلوب ینکه‌مله یاشدیغندن بری ؛ بتون ایشی صباحلری اوگله‌یه قدر غزته‌لری اوقومق ، اوگله‌دن صوکرا أوده‌کی دیگر قادینلره اشتراك ایدرك ، سیاسی و پك مهم مباحثه‌لرده بولنمق و گیجه‌لری ده ینکه‌مله اسقامبیل اوینامقدر .

اوگله‌دن صوکره أو خلقی ، ینکه‌مك اوطه‌سنه طوپلانیر . بونلر ینکه‌مله برابر بش قادین بر سیاه گدیدن عبارتدر .

بر مباحثه‌در باشلار . دنیا یوزنده‌کی ملت مجلسلری ، قونفرانسلر ، قونفره‌لر بو بش قادینك مجلسی قدر آتشلی و مهم اولاماز .

هپسی برر ارکان حرب کبی کندی فکرینه کوره محاربه‌یی اداره‌یه باشلار . ینگه‌م ، بویله قونوشیرکن بسبتون آتشله‌نیر همان ألینه بیوك بر بچاق ویریلسه ؛ بیك دشمنی ، تك باشنه کسه‌جك قدر کندنده قوت بولور . لطفیه خانم ، اویله‌دکلدر . اودها « سانتیمانتال » ، دها دها قادیندر . کندیسی ، دائما روماتیزمادن مضطرب اولدیغی ایچون آغریلرینك نفسنه قارشی ویردیکی عدم امنیتله کسمك ، بیچمك بحثنه کیرمز . یالکز ینگه‌مله ، دیکرلرینی تقدیرکار بر سکوت ایله دیکلر .

بو بش قادینك ایچنده ، اك آتشلیسی ؛ ینگه‌مك اسکی خلایقلرندن وجدان‌در .

او ینگه‌م کبی بچاقله ، قما ایله سسسزجه أولدیرمه‌سنی ایسته‌مز . هر نه دنسه کوریلتیلی برطرزده اولدیرمکدن ذوق طویار . وجدانك بتون قهرمانجه سوزلرینی ، بر « بوم ! » ، بر « بات ! » ، بر « کوت ! » تعقیب ایدر . او ؛ ساده ، چوق بیوك وچوق کوریلتیلی بر طوپ ایله دشمنه آتش ایتمسنی ایستر أونك تخیل ایتدیکی طوب « قروپ » لك قابریقه‌لرنده بیله یاپیلاماز . قرق ایکیلك ، وجدانك ایده آل طوبنك یاننده چوجوقلرك تنکه اویونجاقلری قدر اهمیتسزدر .

ینگه‌مك أوی ، تا اوته‌دنبری قوجه‌سندن بوشانمش قادینلرله ، أولنمه‌مش قیزلره ملجأ اولمشدر . بن هیچ برشی وهیچ بر کیمسه‌یی بکلنمدیکمی کوره‌ن آننم ؛ تا کوچکلکمدن بری : « بو قیزسو کنده ینگه‌سنك اوینه کیده‌جك » دیردی . شیمدی ، سن ده اوده قالیرسك دینجه عقلنه کلدی ده . . کولیوردی . بن ده کولیوردم . بحیره بردن کسب جدیت ایده‌رك :

کوره‌جکسك ، دیدی : « پوتیت‌شه‌ری » فصل‌ابده‌ آلمی بولاجغم

همده ، چوق سورمیه‌جك ! بن حالا کولیوردم .

— یکی اما ، دیدم ؛ نره‌ده بولاجقسك ؟

— نره‌ده‌می ؟ دیدی . بوراده ، شیشلی‌ده ..

دوداقلرمی بوکه‌رك :

— بکله ! ، دیدم .

برنجی طالب

— آه ا.. سنمیسك صبیحه ؟ دییه‌رك ، بهیره بوینمه آتیلدی . ایشته اوچ سنه صوکرا ، بنی تأمین ایتدیکی وجهله ، اونی قوجه‌سیله بولمغه کلیوردم .

بهیره ، بنی کره‌وه‌تلری کتن اورتولی ، پرده‌لری ایپکلی . لوش وقفسلی براوطه‌یه صوقدی .

— نه او بهیره ! دیدم ، سکا نه‌لر اولدی ؟

— کوریبورسك یا ! دیدی ؛ نهایت ینکه‌ملك أوینه دوشدم .

— یا آننه‌ك ؟

دییه صوردم .

— اننه‌م ، ایچه برخسته‌لقدن صوکره ، ویشی‌یه کیتدی .

— باباك ؟

— بابامده اوکا رفاقت ایتدی .

— سنی نیچون بوراده براقدیلر ؟

بهیره ، کندیسنده کورمکه آلیشق اولمدیغم آجی برکولوشله کولدی ، صاغ النك شهادت پارمغیله ، باش پارماغنی بربرینه سورته‌رك :

— بو ، بوقده اوندن ، دیدی .

صوکرا شدتله ایچنی چکه‌رك علاوه ایدی :

— شیمدی سیاحت یك طوزلو ومتارکه‌دن بریده هر شی ده کیشدی .
واغون آلیم ، صاتیملری طورونجه کیسه‌مز بر آز خفیفله‌دی و ...

— الله باشقه کدر ویرمسین ! دیدم .

بهیره حزین برسسله :

— باق ؛ دیدی . کوردکمی ؟ نره‌یه دوشدم ..

— شیشلی‌یی براقدیغك ایچون کدرلی‌میسك ؟ دیدم .

— شیشلی‌یی‌می ؟

دیه ، صوردی . یوزنی برصحن ! کشیمش یمك پیورمش کبی
بورو شدیرمشدی .

— شیشلی‌یی‌می ؟ دیه ، تکرار ایتدی . و ، باشقه برشی علاوه
ایتمه‌دن صوصدی .

— یا مستقبل زوجك ، دیدم ، او نه اولدی ؟

— اومی ؟ آرتق اوندن‌ده بویمك اولچوسنی آلدم . اوچ سنه
بیهوده آرادم ، طوردم و ...

سوزنی کسه‌رك ، صوردم :

— وبولامانجه !..

— بولامانجه ... دیه ، کولدی سنك کبی ، راست کله بریله
اولنمکدن ایسه ؛ ایشته ینکه‌مك اوینه دوشدم . آه ! صبیحه‌جکم ،
بنم بو (ایده‌آل) یوزندن باشمه کلنلر بربیلسه‌ك ...

— آکلات ، ده بیله‌یم ... دیدم .

سونجه :

— دیگلرمیسك ؟ دییه صوردی . بنده دردیمی دوكه‌جك آدم آرایوردم .

— البته دیكلرم ، دیدم .

— اویله ایسه حاضر اول ، دیدی .

بهره برمدت باشنی دیواره دایایارق كوزلرینی قیصدی . صوكرا آغیر ، آغیر سویلنمكه باشلادی :

— ایلك طالعمی ، سن استانبولدن كیتدكدن ؛ غالبا برآی صوكرا طانیدم .

خاله زاده‌م نوریه‌نك ، ارن كوینده‌كی كوشكنه بیتیشك پك كوزل بر كوشكی اولان ، عرفان بك ، آوروپانك برچوق پایتختلرنده سفارت مستشارلغیله بولنمش ، هركسك سویلیشنه كوره معلوماتلی ، پك زنكین بربكدی .

بركون ، نجره‌نك اوكنه اوطورمش ؛ یاغمور صولرینك بغچه‌ده یاپدیغی كوچك كوللری صیقلمش برنظرله سیرایدركن ؛ نوریه برروز كار خفیفلكیله اوطه‌یه كیردی .

— بهره‌جكم ، دیوردی . چابوق آشاغی صالونه . شمدی مسافرلرمز كله‌جك .

— مسافرلرمزمی ؟

دییه صوردم .

— قومشولرمز خبر كوندرمشلر ... بر آز صوكره بورایه كله‌جكلرمش ...

اوموزلرمی سیلکه‌رك :

— بونلرده کیم اولیورلر ، دیدم .

— عرفان بکله قردەشی ، دیدی ؟

— نصل شیلر ؟

— شیمدی کورورسك !

نوریه کولیوردی .

— عرفان بك ، اوروپانك برچوق یرلرنده سفارت مستشارلغیله کزمش ! اینجه ، معلوماتلی ، ظریف بر آدمدر . تام بر دیپلوماتدر ؛ بهیره !

بر آز یوزم کولمشدی .

نوریه‌نك سویلدیکی بو آدمك مسلکی ، ایده‌آلم ایچون چیزدیکم کوره‌جکم مسلکلردن دکلدی .

— قاچ یاشنده‌در ؟ دیدم .

— اوتوز بشی کچکین اولمه‌لی ؛ دیدی ، بویاشده بك خوشمه‌ ییتمشدی .

بز بویله قونوشیرکن ، خدمتچی مسافرلرك صالونده بکلدکلرینی خبر ویردی .

قلبم امید وحلجانله طولو ، نوریه ایله برابر صالونه ایندم . قاپودن کیرر ، کیرمز ؛ ایلك اوکجه کوزیمه کندیش قاناپه‌یی تمامیله قاپامش بر جسم ایلیشدی .

کوزلرمی قیصه‌رق باقدم . اوسنه ، شیشلیده ، معیوب اولمق مودا اولدیغی ایچون ، بویله باقمغی کندم ایچون عادت ایدینمش ایدم . قاناپه‌یی

قپایان ، بوغریب شکل ، سیاه الیسەلی برارککدی. بوآدمك ، چوق قیوریجق صاچلی بیوك برباشی ، یناقلرینك یاننذن چکەسنه طوغری صارقان یوص بیقلری ، اوزون کیرپیکلی کوزلری واردی .

کوچوجك آیاقلرندن برینی آلتنه چکمش ، اوطوردیبوردی . برایچری کیرد کیرمز؛ یرندن فیرلادی. ژاکتنك اوکنی قاووشدیرەرق، ایلك اولجه نوریەیه ، صوکرا بکا یردن یره تمنا ایتدی شاشیرمشدم . حیاتمده برنجی دفعه اولەرق ، بکا بویله سلام ویریبورلردی .

باشمله ، سلامنه مقابله ایتدم . بوآدم ، بسبللی مستشار بکك ارکك قردەشی اولەجقدی .

نوریه بکا عرفان بك ، دییه اونی کوسترنجه ؛ نەحاله کلدیکمی برتصور ایت! نوریه ، شمدی‌اوبر طرفه دونمشدی ضعیف، چارپیق بویونلی قوجه برونلی ، میقی میقی بویلی برآدمی بکا کوسترەرك :

— عرفان‌بك افندینك برادرلری ، شهبندر ، عثمان بك افندی؛ دیدی .

صکرا ، بنی اوکا کوسترەرك :

— دایی زادەم سپرە ، دیدی . سزە دائما آکلاندیغمدن چوق دها کوزل دکلمی ؟

ضعیف آدجغز ، اوزون مدت « هه ! هه ! هه ... » دییه ، معناسز کولدکدن صوکرا :

— حقکز وار ..

دیدی . بوصوغوق کولیشله ، بو « حقکز وار » بکا دلی کبی ، کولمك هوسی ویرمشدی .

شوندن ، بوندن قونوشولدقدن صوکرا ، مستشار بکا دوندی .
شیشمان بناقلرینك قیوریملرنده غیب اولان اك کوزل تبسمیله :
— کوچوك خانم محقق موسیقی شناسدر ...
دیدی ، جوابمی بکلمه‌دن ، برشی چالارمیسکز ؟ دییه علاوه ایتدی .
— عودمی چالارسکز ؟ خایرمی ؟ افندم ؟
اویله ایسه ، محقق پیانو بیلیرسکز ... بن پیانوده آلانورقه‌یه باییلیرم . هانکی فصلدن لطف ایدرسه‌کز ایدیکز . یالکز نهاوند اولماسین !
صکرا ، نوریه‌یه دونه‌رك :
— غالبا ، سزی کینه کوجندیردم ؟ دیدی .
نوریه ، هرزمان دوداقلرنده اکسیك اولمایان کوزل تبسمیله :
— ظن ایده‌رم ، بهیره ، آلاتورقه چالامازسك دکلی ؟ دیدی . مستهزی برتبسمله !
— خایر افندم ، دیدم . آلانورقه ...
بوراده ، اوفاق برقهقهه آتدم . صوکرا ، بیلمیورم‌دییه ، سوزیمی بیتیردم .
آمان عجبا نه یاپمشدم ؟ بردنبره ، مستشار بك یرندن فیرلادی .
هرزمان اویوقی مخمور باقان کوزلری ؛ آتش صاچمغه باشلادی . شمدی لقردیلری اوزانه ، اوزانه آهنکله سویلیور . بربری آرقه‌سی صره ، وبره ناتق ، قدر کوراتی ایده‌رك سویلیوردی .

— هی كیدی ، زواللی توركلك ، هی .. دییوردی . سنك بیوكلكلرینك فضله آكلایه‌جق ، صنعتی تقدیر ایده‌جك اینجه روحلی قادینلرك دوداقلرنده ، مستهزی بر تبسمله موسیقك تحقیر ایدیلیور . یالانمی افندم ، یالانمی ؟ قادینلرمز پیانونك اوستنده ، كوزل اللریله ، شرق نغمه‌لرینی یشاته‌جقلرینه ، غرب بسته‌كارلرینك روحلرینی شاد ایدییورلر . اوت ! یو ، بویله اولییور . غربی برمتاع ظن ایدییورزه هرشیئمزده بر تقلیدجیلك ، بر تقلیدجیلك . . . كییندیكمز تقلید ، قونوشومز تقلید ، سلاملرمز تقلید ، اولرمزك اشیاسی تقلید و بزم او اشیاءی آره‌سنده كوروخمه‌مز بیله تقلید !

دوشمه‌لرمزی ، كره‌وتلرمزی ، كوزل خالیلرمزی چیركین كورییورز . ابیكلرمزی آتیورز ، ایشلمه‌لرمزی اوتوتیورزه غربه ، غربك چیركین متاعلرینه پاره‌لر وریرییورز . اولرمزی ، هیچ براصوله اویمایان ، هیچ براسلوبی اولمایان اشیا ایله دولدیرییورز .

جانم ! او آلچق سدیرلرمز طوریركن ؟ دیم دیك فرنك اسكمله‌سنك اوستنده ، كینه اویله قورسه‌لی دیم دیك وجودلرمزله ، كندمزی بر مال اولدق ظن ایدییورز .

فرنكلره بكزه‌مدكدنصكره ، توركلكدن چیقیورز . ساده توركلكدنمی ؟ خایر ! .. انسانلقدن‌ده چیقییورز . صكره‌ده فرنكلره بكزه‌دك دییه برافتخار ! .. برافتخار ! ..

دهاسی وار افندم ! .. دهاسی وار ! .. فرنكجه یازیلمش كتابلری اوقویه ، اوقویه بتون غرب موزه‌لرینی ، غرب آثارینی ، غرب صنایع نفیسه‌سنك بتون شاه اثرینی ، ازبری بیلن استانبولده دوغمش كوچوك

خانملرمز .. ساده کوچك خانملرمزمی؟.. خایر!.. کوچوك بکلرمز، حق اختیارلرمز، برکره کندی موزه‌مزی کزمه‌مش؛ معمارلقده شاه اثر اولان تورك جامعلرندن بر تکنی زیارت ایتمه‌مشدر. بوکا بکزه‌ر دها نه‌مثاللرم واردر افندم!..

بکا دوندی:

— فضولینك دیوانی طبیعی بیلمزسکز... اوقومادیکز... دکلی؟..

دیدی.

دمینکی شاشقینلغم کچمش، شیددی نشئه ایله کولیوردم.

— فضولی‌می؟ دیدم. بوده کیم اولیور؟ هیچ طانیمیوردم!

باشنی صاللایه‌رق، اوطه‌ده‌کیلره باقدی.

— کوردیکزمی؟ دیدی. صکرا بکا دوندی:

— «راسین»ك اك فضله بکندیککز اثری هانکیسیدر؟ دیدی.

کوله‌رك:

— «فه‌در»، دیدم.

کینه اطرافه باشنی صاللادی:

— طوریکز، طوریکز دها ایلری کیده‌جکم، دیدی.

صوکره، ینه بکا:

— «رونسار»ی چوق اوقودیکزمی؟

دیدی.

— اوح، چوق دیدیله‌مز! ذاتاً اونی سومم. «اود»لرینك ایچنده «آرقازاندر» دییه، برشی واردر؟ یالکز اوخوشمه کیدر.

کینه باشی ، اطرافه باقینه‌رق برمدت صاللاندی ، طوردی .

— اوح چوق تحفسکز !

بردن ، اوطه‌نك بر کوشه‌سنده قهقهه‌لر باشلادی :

— هه ... هه ... هه . . حقکز وار !

عجبا بوسوزلر ، بکامی ایدی ؛ یوقسه مستشار بکه‌می ایدی .

عرفان بك :

— یا سودیککز موسیقی شناسلر ؟

دییه صوردی .

— بته‌وفنی سوه‌رم ، دیدم . هله بشنجی سه‌نفونیسی ...

کوزلرمی قاپادم . مستشار بك ایچنی چکدی .

— سودیککز ایچکیلرده ، محقق شامپانیا ، شارتروز .. ملاندر دکلی ؟ آقشاملری آپه‌رتیف اوله‌رق مطلق بر آمه‌ر آلیرسکز .. دیدی .

— اوخ !. سرت اولمایان ایچکیلرك هپسنی سورم .. دیدم . ترجیح ایتدیکم یوقدر .

— یا راقی ؟ .. دیدی . یا راقی ؟ ..

— آمان راقیمی ؟ .. دیدم

مستشار بك :

— نه ؟ ! .. دیدی . سومزمیسکز ؟ .. ایشته بوتمام ! .

خاله زاده‌مه دونمشدی ؛ کوزلری سوزولیوردی .

— آمان احسان بك ! .. دیدی . سن ده بیلیرسك .. آقشاملری مبارکی بللور صوراحی‌یه قویوب ده ، قارشیکه آلدکمی ؛ جانکه جان قاتار ! . آما قارشیده محقق کوزل بر منظره اولملی ! .. هله بری اینجه ، اینجه عود

جالوب؛ کوزل سسلی بریسی‌ده غزل اوقومازمی؟!.. واللهی کندمدن کچرم ... اویله بر ایچکیدر، که یالکز کن‌ده ایچیلیر، قالاباالقــله‌ده .. سازله‌ده ایچیلیر، کدرله‌ده. . اونك ذوقی بشقه‌در افندم بشقه‌در!... فقط یاننده نفیس مزه‌لرده اوللی. هله طورشی مطلق لازم...

ــ اوخ !. صحیح .. طورشی دیر دیمز؛ یوتقوندك !.. سکا کولونه‌جك برشی سویلیه‌یمی؟ . کچن کون ایلك دفعه اوله‌رق، لطفیه خانمله برابر طورشی قوردم. اویله کوزل اولدی، که حکایه‌می بیترنجه سکا کتیره‌یم‌ده .. کور!.. یوقسه شیمدی‌ایسترمیسك؟.. کتیره‌یم‌می؟.

بهیره قاپویه دوغرویه ایلرلیوردی.

ــ حکایه‌کی بیترده، اویله . دیدم.

ــ پکی!.. دیدی. اویله اولسون.. نره‌ده قالمشدم؟.. عقلم‌اوقدر طورشی‌یه کیتدی‌که... اون‌بش کونلك برقومشولقدن‌صکره، عرفان بکا عاشق اولدی. بکا قارشی اولان‌عشقی، شیشمان یناقلرینك آره‌سنده غیب اولان کوزلرندن آکلاشیلیوردی.

هرزمان بنمله،مناقشه ومباحثه ایدییوردی. بنم دوشونجه‌لرم‌اونك ایچون دوغری دکلدی. او، بنی بر تورك قزی اوله‌رق کورمك ایستیوردی. دائما یوزیمه دیك،دیك باقه‌رق:

ــ دارلمه‌ییکز اما؛ سز بر قوزموپولیتسکز.. دییوردی.

صکره‌ده، نوریه‌یه دونیور؛ اوزون اوزادی‌یه: قانمده ملی بر جوهرك موجود اولدیغنی آکلاتیوردی.

خاله زاده‌می برقاچ قدح راقی ایچمك ایچون، بعض آقشاملری دعوت ایدییوردی. یمکدن صکره، احسانی کتیرمك بهانه‌سیله، بزه

کلیوردی کلیوردی اما؛ چوجقه قاچیردیغی آقشاملر، بزه کلیشی بغچه لری
لکجمك ایچون ایتدیکی زحمته ده کمیوردی. قاپودن کیرر، کیرمز اوطوردیغی
قناپه نك اوزرنده، بیقلری کوکسنی اوقشایه رق، میشیل میشیل اویویوردی.
او زمان، اونکله برابر کلن، برادری عثمان بکله قونوشیوردق.
مثلا نوریه:
— بوکون هوا پك کوزلدی .. دییوردی.
همان عثمان بك:
— هه.. هه.. هه.. حقکز وار.. دییه جواب ویرییوردی.
بن:
— یوق نوریه، هوا بلوطلی ایدی. یاغمور یاغه جق ظن ایتدم.
هم ده سرینجه ایدی.. دیدیجه، ینه جواب:
هه.. هه.. هه.. حقکز وار!. اولویوردی.
بوطرزده بکین محاوره لردن صکره، مستشار بك اویانیور:
— آرتق چوق قونوشدق.. زوزکلك ایتدك.. راحتسز ایتدك.
دییه رك؛ آلنده کی کهربار تسبیحی صاللایه رق کیدییوردی.
تصلسه برصباح ایرکن قالقمشدم. پنجره می آچار آچماز؛ نه کوره یم
بکنیرسك؟.. مستشار بك بغچه سنده، کیجه لکنك اوزرینه کیدیکی
بهزرنکنده پارده سو ایله، بربغچه اسکمله سنه اوطورمش؛ آلنده بربیوك
فنجان قهوه، باشنده ده فاکه سی واردی.. فضله اوله رقده مرجان
ترلکلردن طوپوقلری کورینن آیاقلری چپلاقدی. قهقهه لری اوکا
دویورمامق ایچون همان پنجره می قپادم .. تصادفه باق، که عینی کونده
مستشار بکدن بر مکتوب آلدم.. بومکتوبله دست ازدواجمه طالب

اولیوردی. بکا، بلك سودیکم ایچون ، شیشلی‌ده بر او طوته‌جقمش ، مرشی ایستدیکم کبی اوله‌جقمش .. نه یاپسه، نصل اولسه اخلاقمك ده‌کیشه‌میه‌جکنی آکلامش وتسلیمیتی بولمش . بوزمانده اوله‌جك قیزلرك هیچ بنم کبی ایمش . بن اونك قلبنی تسخیر ایتمشم .. بنی سویبورمش .. ثروتی وحیاتی آرتق بنم ایمش ..

مکتوبی، نوریه ایله برابر اوقورکن کولوشیوردق . نوریه، بومسئله‌یی بندن دها جدی تلقی ایدییوردی:

— واللهی أبی برشی، دییوردی. اویله زنکین برآدم که... نه باقیورسك ؟ .. همده معلوماتلی .. براز شیشمان نه اولور . پك اعلاده یاقیشقلی ! باقیشی باص بیاغی سویملی !.. ذاتاً ارککك دها کوزه‌لی نه اوله‌جق ؟!..

صباحکی قیافتیله کوزمك اوکنه کلدی:

— الله یازدیسه، بوزسین!.. دیدم.

— سبب...

نوریه، سبب آرایوردی.

— آیاقلری!، دیدم. او یوپ یووارلاق طوپوقلری!..

وهمان او آقشام ، مستشار بکه جواب بیله ویرمه‌دن ، شیشلی‌یه قاچدم. برقاچ کره نوریه ایله مستشارك اقرباسندن بر خانم ، بومسئله حقنده آننه‌مله قونوشمغه کلدیلر . ثروتی هر نقدر بنی فضله دوشوندیریبورسه‌ده؛ اونی، او صوك صباح، بغچه‌ده کوردیکم قیافتده، کوزمك اوکنه کتیردکجه ؛ وجودم بوز کسیلیور ؛ آننه‌مله نوریه‌نك سوزلرینه:

— الله‌یازدیسه، بوزسین!.. دییه حایقیریوردم. او یوپ یووارلاق طوپوقلری!.. آمان الله‌یازدیسه، بوزسین!.

بهره، بر مدت صوصدی. صكره:

— ایشته.. دیدی. ایلك تهلكه‌دن بویله قورتولدم.

كولویوردم. بهره، براز بزندن دوغریله‌رق، دیشاری‌یه حایقیردی!

— وجدان!.. قهوه نره‌ده قالدی؟ بر فنجان‌ده بن ایسترم!..

— ٣ —

ایکنجی طالب

بهیره قهوه فنجانی ماصه‌نك اوزرینه براقه‌رق :

— ایکنجی طالبی طانیمق ایچون ، پکمی تلاش ایدییورسك ، صبیحه جکم ؛ دیدی . بن ده سکا آکلاتمسنی اویله ایستیورمکه .....

اللرینی ، قیصه صاچلرینك ، بوقلرلری آره‌سنده کزدیردکدن صکرا :

— حربك اوچنجی سنه‌سنده ایدی ، دییه آکلاتمغه باشلادی . یازك بر قاچ هفته‌سنی ، تیزه زاده‌م جمیله‌نك ، حصارده‌کی یالیسنده کچیریوردم . جمیله‌یی طانیرسك‌یا ؟ کندینی زمانمزك عقلالرندن صایان قوجه‌سیله ، کینه قوجه‌سی کبی ، مه‌غالومانی‌یه اوغرامش ، بر طاقم انسانلرك آراسنده یاشار . یعنی ، جمیله قوجه‌سنك پك صمیمی دوستلری اولان ، بو تحف آدملردن باشقه مسافر قبول ایتمز . جمیله‌نك ادعاسنه کوره ، بونلر ، عصرلردنبری تورکلکك بکلدیکی داهیلر ایمش . پك راحت کچیره‌جکمی ظن ایتدیکم ، بو هفته‌لرك ، هرکونی ؛ کیمیسی شاعر ، کیمیسی محرر ، کیمیسی فیلسوف اولان بو آدملردن برینك زیارتی برباد ایدردی .

کینه برکون بن ، جمیله ، قیز قرداشی صفوت و جمیله‌نك قوجه‌سی ،

صالونده اوطوریورکن ؛ قابو آچیله‌رق خدمتجی قیزك دلالتیله ایچری اوتوز بش یاشلرنده قدر ، اورته بویلی و کوزلکلی بر بك کیردی ؛ تکلیفسزجه جمیله‌نك اوکنه کیدوب النی اوپدی .

جمیله یرندن قالقه‌رق ، بو بکی تقدیم ایتدی :

— مساعده ایت ، جی‌جیم ، دیدی ؛ سکا ، کنج شاعرمزدن ، اکرم بکی تقدیم ایده‌یم .

ادبیات مراقلیسی اولان ، کوچك صفوت یواشجه قولاغمك دیبنده :

— آخر زمان شاعرلرندندر !.. دییه فیصلدادی . صوکرا سسنی ، اکرم بکك ایشیده‌بیله‌جك قدر یوکسلته‌رك :

— چابوجاق ، اکرم بك و آرقداشلرندن صکرا دنیایه باشقه شاعر کلیه‌جکنه ایمان ایتدیکنی سویله ؛ یوقسه ، معاذالله ، کناهه کیررسك !

دیدی . اکرم بك ، مخمور کوزلرینی براز دها سوزه‌رك پارمغنی تهدید مقامنده صفوته صاللادی .

بو کوچك قیز ، هر کون صباحدن آقشامه قدر ، مجموعه و کتابلر ایچنده یشادیغندن ؛ تحفلاشمشدی .

یواش سسله :

— اکرم بکك آرقداشلری‌ده ، کیم اولیور ؟ دییه صوردم . صفوت :

— اکرم بکك آرقداشلری‌ی؟ دیدی . کیم اولاجقلر ؟ ادبیاتده ، بر تك سطر یازی یازمادن استاد اولانلری طانیمزمیسك ؟

صفونك سوزلرندن برشى آكلامه‌ماديغم ايچون شاشقينجه :

— خاير !..

ديبويرمشم ، اوطه‌ده بر قهقهه‌در قوپدى ، يالكز ، بو قهقهه‌يه اشتراك ايتمين ، اكرم بك ايدى .

آياغنك اوجيله خالى‌يى دوكيور ، كوچك پارمغى كسيك بيقلرى اوزرنده ، كزديره‌رك ايصليق چاليوردى . بردن قاشلرينى چاتوب بنى سوزدى صكرا :

— ظن ايده‌رم ، كوچك خانم افندى‌يى طانيورم .

ديدى . صفوت ، بكا وقت براقمه‌دن :

— امينم ، ديدى . كنديسنى شخصاً طانيمزسه‌كز ، بيله ، محقق يازيلرينى اوقومشسكزدر . مجا ايله يازلمش چوق شعرلرى واردر .

صفوت ، محقق ، جنت كتيرمشدى . بنم شاشقينلغمدن استفاده ايده‌رك دوام ايديوردى :

— بهره ، ديوردى ؛ سن ادبى مباحثه‌لرى چوق سوه‌رسك ! آرتيق قارشكده اكرم بك كبى ، بر موضوع اوزرنده ساعتلرجه قونوشاجق بر استاد وار ... اكرم بك ، بهره‌نك يكى مجموعه‌لرده يازيسى واردر .

اكرم بك بكا ياقلاشمشدى :

— بن ، اوزون سنه‌لردن برى ، برادبى مجموعه كورمه‌دم . بويله اولمقله برابر ، شوراده ، بوراده تصادف اولنان او قيمتسز كاغدلرك ايچنده خانم افنديك امضاسى بولنديغنى بيلمش اولسه ايدم ، اونلرك ادبى اولدقلرندن بردقيقه بيله شبهه ايتمزدم .

بن، كوزلرمى آغلايه‌جق كبى آچه‌رق،

— فقط، بك افندى، ديدم؛ بن مجموعه‌لرله ايشم يوق. بن أدبياتله مشغول اولمام.

مستهزى بر كوليشله!

— اوت، ديدى. بيليورم.. هجا ايله يازديغكزى سويلمشلر ايدى!..

فنا حالده حدتلنمشدم:

— واقعا، ديدم؛ توركجه‌يى پك ايى بيلمم اما... آرتق نه اوقور كن، نه ده يازاركن هجالرم... اوطه‌ده براينجى قهقهه دها قوبدى غالبا بنمله اكلنيورلردى. صفوت اكرم بكه، دونه‌رك!

— بن، ديدى؛ بهره‌نك سزك توركجه اولمايان شعرلركزى اوقوركن، هجالديكندن امينم! اكرم قاشلرينى قالديروب، صفوته دقتله باقدى!

— اووو... كوچوك صفوت، بو هجوم مدهش! ديدى، يقينده غالبا سن ده هجالمكه باشليه‌جقسك صفوت، كوكس كچيره‌رك:

— كاشكه... ديدى كاشكه هجاليه‌بيلسه‌م... سزلر كبى، سنه‌لرجه صوصمقدن ايسه؟ هجاليه، هجاليه ايچنده كيلرينى سويلمك مرجحدر.

اكرم بك دوداقلرينى بوزه‌رك:

— دائما هجا.. دائما هجا ايدى. حسلرينه، سوزلرينه بر آهنك ويرمه‌دكدن صوكرا...

صفوت:

— اکر، دیدی؛ بن هجادن یوقاری چیقامزسه‌م...

« الیله خالینك اوزرنده اوینایان جمیله‌نك کوچك اوغلنی کوستر-
یوردی »، احمد قونوشور. اوت اکرم بك.. سز صوصدیکنز؛
بن هجالدم؛ احمد قونوشاجق!

اکرم بك، صاغ الیله طوتدیغی سیغاره‌سنی صول الینك پارمغنه
خفیف، خفیف وورارق:

— برکره، کوچوك صفوت، دیدی؛ سکا شونی سویلیه‌یم‌که؛
تورك ادبیاتی بزمله. یعنی بزم زمانمزده یتیشن استادلرله، صوك
سوزنی سویلدی. استادلرمز، نظمده اولسون نثرده اولسون،
تورك ادبیاتنك بکله‌دیکی ناظملر تورك ادبیاتنك بکله‌دیکی ناثرلر
و حکایه‌جیلر ایدی. سزلر، سزلردن صوکرا احمدلر، احمدلردن
صوکرا بیلمم کیملر؛ دائما هجالیه‌جك، دائما هجالیه‌جکسکز!

صفوت کوله‌رك:

— آخر زمان ادیبلری اولدیغکزه و سزلردن صوکره دنیایه
باشقه ادیب کلیه‌جکنه ایمانم واردر!

دیدی. صوکره کولنج برجدیتله:

— لقردینك کوموش، سکوتك آلتون اولدیغی بزم مملکتده،
بیلن یالکز سزسکز... دییه علاوه ایتدی. فقط نه اولور؛ بو بیوك
و محتشم حقیقتی، بر مصراعله اولسون، خلقه بیلدیرسه‌کز...
کناهی بوینونکزه... اره کزده، برسوری شاعرده وارمش؛ اکر
سویلدکلریکز طوغریسی ایسه، هیچ‌کز برآرایه کلوب اوضلاشسه‌کز،

بر مصراع اولسون ، سویله‌مزمیسکز ! دیشکنزی صیقسه‌کز بر « سونه » بیله یاپارسکز !

صوکرا ، اکرم بکك یوزینه بیله باقمه‌دن ؛ النده‌کی کتابیله برابر بالقونه چیقدی .

اکرم بك یانمه اوطورمشدی :

— دیمك ، ادبیاتله مشغولسکز .... دیدی .

— خایر ، دیدم . تورکجه‌یی بیله ایی بیلمم ... تورك ادیبلرینی طانیمام ... حتی ، مملکتمزده ایلك طانیدیغم شاعر سزسکز !

اکرم بك ، بر کوزینی قیرپارق :

— ایناتمام ... ایناتمام ... دیدی .

بیك یمین ، و جمیله‌نك شهادتیله ، اکرم بکی ، اقناع ایتدکدن صوکرا ، صوردم :

— شعرلریکزی ، هانکی مجموعه‌ده کورمك ممکندر ؟ کمال عظمتله :

— بنم شعرلرمی ؟ دییه صوودی . حمد اولسون ؟ هیچ بر مجموعه‌ده چیقماز ! « بر آز دها یوشایه‌رق » اساساً بیتمش بر اثرم یوقدر . اوچ مصراعی اکسیك بر « صونه » وار . بیوك بر مرثیه ایچون ایلك ایکی مصراعك قافیه‌لرینی حاضرلادم . چوق کوزل بر شی اولاجق بونلرك هپسنی بیتیردکدن صوکره ، بر مجموعهٔ اشعار چیقاره‌جغم . صوکراده ، « وطنوك تحسساتی » سرلوحه‌سی آلتنده ، بر ووولقانك مجراه‌لرینی ایکله‌ین ، اون ایکی پارچه‌دن مرکب ، بر شی یازه‌جغم ... بو ادبیاتی ، خصوصی مخابراته چویرن کنجلردن دکلز ؛ خانم افندی :

Pas de sanglots hnmains dons le chant du potée

. . . .

ایشته ، اکرم بکله ، ایلك اوکجه بویله طانیشدق . همان هر کون بزی کورمکه کلیوردی . اخلاقی ، بر آز ، قاره سودایه‌میال کبی‌ایدی . نه‌دن بیلمم ؛ بوزواللی آدجغز ، بر « دەزانشانته » ایدی . دوداقلرنده دائما آجی تبسملر طولاشیر ؛ مخمور کوزلرینك ، مكدر باقیشلرینه ، دائما براستهزا پرده‌سیله اورتمکه اوغراشیردی .

برهفته صوکره ؛ قارشیمده یایدیغی « می‌میك » لرله ، عجمی بر سینه‌ما آقتورینه بکنزه‌مکه‌باشلامشدی . بن لقردی سویلرکن ، کوت پارمقلی اللریله آلنی طوتار ، کوزلرینی قاپاردی .

بعضاً‌ده ، یوزیمه اوزون ، اوزون باقدقدن صوکرا ، دوداقلرینی ایصیره‌رق :

— حیات !.. اوح .. نه‌آجیسلك !

دیردی . واللهی « ماشه‌ر » بن یوزیمه باقارکن حیاتك آجیلغی خاطره کله‌جك قدر ، چیركین دکلم ؛ دکلی ؟ بونی قاچ کره اکرم بکه اخطار ایتمك ایستدم . فقط ، زواللینك « مه‌لانقولیك » باقیشلری قارشیسنده ، سرت اولمانك یك مرحمتسزلك اولاجغنی دوشونه‌رك وازکچدم

برکون آیریلیرکن ، الیمی فضله صیقارق :

— سز .. سز .. دییه ککه‌لدی وبردن بره سویلمك ایستدیکی سوزدن جایمش کبی هپ عاشق‌رولنده عجمی آقتور « می‌میك » لریله الٔمی براقه‌رق قاچدی کیتدی .

برایکنجی دفعه مهتابده ، بالقونده ، یالکز قالمشدق . آرقه‌مدن اوطاتلی سسیله :

— آه .. کوزلریکز !

دیدی . دوندم ، یوزینه باقدم :

— غالبا ، (صونه) کزك صوك مصراعی ایچون آرادیغکز قافیه‌یی بولدیکز !

اللرمی طوندی ، آمان صبیحه ، کوزلری نه‌ده مخمورلاشمشدی .

— بتون شعرلرمك وزنی ، قافیه‌سنی ، آهنکنی بولدم .....

أوەت ! هپسنی سزده بولدم ... آه ایسته‌سه‌یدیکز ...

بر آرالق ، صفوت بالقونه چیقیوردی :

— « بن اولمق ایستدم ، ایدی براسیریکز » ...

اوح !.. اکرم بك ، بونك نه‌وزنی ، نه‌قافیه‌سنی ، نه‌ده‌آهنکنی سز بولدیکز !

بو چوقدن سویلنمش بر شعردر !

و ، اطرافنه باقادن ، قوللرینی بالقونك کنارینه دایادی . اکرم ، بك ، شیمدی ، بالقونده صبرسزلقله کزینیوردی .

او کیجه ، صفوت ، بزی یالکز براقمادیغندن فضله قونوشمادق .

بو شیلردن آنجق بر هفته صکرا ، صفوت بك اوغلنده اولدیغی ایچون ، بر دفعه دها باش باشه قالابیلدك .

اکرم بك ، بوفرصتی قاچیرمادی . بکا : بنی سودیکنی ، بنمله اولمك ایستدیکنی آکلاندی .

— یا سن ، نه جواب ویردك ؟ دییه، صوردم . بهیره کوله‌رك:

— اوح .. صبیحه‌جکم ، دیدی . بو ، ایکنجی ایدی . دها ایده‌آلی بوله‌جغمدن امین ایدم . نه جواب ویردیکمی دوشونمه ، کوزلرمی ، کوزلرینه چویردم ، وآچیقجه :

— اکرم بك ، دیدم تکلیفکزك بنی نه‌قدر « فیه‌ر » ایتدیکنی ، « ایماژینه » ایده‌مزسکز .

فقط بن « ایده‌آل » صاحبی بر قیزم . « فرانشمان دیت » سز بنم تخیل ایتدیکم آدمه بکزه‌میورسکز . بن ایسه ، دوشوندیکم ارککی بولمه‌دن ، اولنمیه‌جکم .

اکرم بك ، بر سوز سویلمدن ، آیاغیله بر مدت خالی‌یی دوکدی . صوکرا ، کوکس کچیره‌رك ، آنجق ایشیدیله‌جك قدر ، خفیف بر سسله :

— « بن بویله‌می صاندم ؟ سنی ، ای عمر غم آلود » ، دیدی بر آز صکرا ، اوموزلرینی سیلکه‌رك ، بر قادین کولیشی قدر اینجه ، بر قهقهه ایله کولدی :

— دنیاده هیچ برشی اوزولمکه دکمز ... دیدی . بونی اونوتالم؛ حق ، شو دقیقه‌دن اعتباراً ، سزی اونوتیورم ،

— بهیره ، دیدم . اکرم بك سوزنده طوردیمی ؟

— اوت صبیحه ، دیدی . اکرم بك سوزنده طوردی . بش آی صوکرا ، صفوتله اولنه‌رك ، بنی اونوتدیغنی اثبات ایتدی .

— صفوتله‌می ؟ دییه صوردم .

— اوت ، صفوتله دیدی . نه‌دن شاشیورسڭ ؟ بونلردن دها مکمل بر « قوبل » اولابیلیرمی ؟ هیچ بر فکرلری ، بربرینه بڭزه‌میوردی . اوله‌جقلرینه ، بن هرزمان احتمال ویروردم .

بهیره ، یورغون ، یورغون یرندن قالقدی :

— یمك وقتی اولیور ، دیدی . کیدوب بر سفرایه باقایم .

اوچنجی طالب

یمکدن قالقدقدن ، آنجق بر ساعت صکره ، بهیره ایله باش باشه قالابیلدك . بن ، بو یالکزلقدن استفاده ایدرك ، اوکا :

— آمان بهیره ، دیدم . همان بکا اوچنجی طالبدن بحث ایت . مراقدن چاتلایه‌جغم .

بهیره ، ینه اسکی یرینه ، اوطوردی . کولومسیه‌رك :

— بو اوچنجیسی ، دیدی ، « دام دوسیون » ده بزدن بر صنف یوقاریده اولان ، سامیه‌نك قرده‌شی ایدی .

— نه ؟ دیدم . کوچك ناجی می ؟

بهیره کوله‌رك :

— اوت ... دیدی ، تا کندیسی ! بیلیرسك ، ناجی‌یی پك سوه‌ردم . اونکله برابر بویومشدك . کندیسنی آدمدن صایمازدم ، بنی ایستدیکی زمان ، طقوز یاشنده ایدی . بویله اولمقله برابر ؛ بریسی بکا ، عاشق اولوبده بنی آلمغه قالقیشه‌جق قدر ، بیودیکنی سویله‌مش اولسه ؛ قهقهه‌لرله کولردم .

سامیه‌یی ، مکتبدن چیقدقدن صکرا ، اوزون مدت غیب ایتمشدم ،

فقط ، شیشلی‌یه طاشیندنجه ، یکیدن بولوشدق . همان ، هرکون اونلرله برابردم .

ناجی ، پك محجوب اولدیغی ایچون ، اونی هرکسه نشانلم دییه تقدیم ایده‌رك صیقمقدن پك ذوق دویاردم .

نه‌زمان ، « آمان ! بنم نشانلیمه باقك !... » دییه ، النی الم‌ه آلسه‌م ، کوزلرینك ایچنه قادار قیزاریر : سویلمکدن اورکك ، وحشی برچوجق خیرچینلغیله بکا دونه‌رك : « آمان ! دیردی ؛ صغوق بوده شاقامی ؟ »

« دلی چوجق ، دییه‌رك کولردم . نه‌در ، او عظمت ؟... آبلاك اولدیغمی اونوتدك غالبا ! »

بو ، « آبلا » کلمه‌سی ، ناجی‌یی چیلدیرتمغه کافی کلیردی . همان یانمدن چکیلیر :

« اونوتمه بکا اللهی سورسه‌ك ، دیردی . آبلا . بزچوجغز ... بز انسانمی‌یز ؟ نیچون قونوشمغه ، شاقالاشمغه تنزل ایدییورسکز ؟ سزك ایچون پومادلی ، تك کوزلکلی ، پارلاق اونیفورمالی ضابطلرله دیپلوماتلر لازم ...... بزم کبی طلبه‌یه ، خانم افندیلر اهمیت ویریرمی ؟... آبلا !... آمان ، نه آبلا !.. ایکی یاش بیله فرقمز یوق !

صانکه ، کچن کون ، احسان بکك اونده ، اوصغوق طیاره‌جی ایله قونوشدم دییه ، کندینی بکمی بویودك ، ظن ایدییورسلك ؟ قونوشیرکن نه‌ده قیرتیوردك ! جدی سویلیورم ، بهیره ، اوکوندن بری سندن صغودم . قادین دکلیشکز ؟ هیچکز برر ییلان ... سامیه‌ده اوینه اوکا . سکا اولانلر اولمش . طبق سن .. طیاره‌جی کورمیورمی ؟ .

یوزنی بوروشدیره‌رق بر مدت صوصوب ، صوکرا : — الله هپکزك

وجودینی اورتادن قالدیرسین . قادین دكلمیسكز ؟ » دیردی .

بر كون سامیەدە ایدك . بن بر كناردە اوطورمش ، دعوتلیلردن برطباره ضابطی ایلە قونوشورکن ؛ ناجی چاتقین قاشلری ، ژاكتنك جیبلرینی شیشیرەن یومروقلریلە یانمزە یاقلاشدی .

عكس تصادف اولەجق ؛ تام بو آرەلق ، كنج ضابط ، بكا بر قومپلیمان یاپمق ایچون : « نە كوزل كوزلركز وار ! » دییوردی . بو سوزلری دویان ناجی ، دوداقلرینی بوكدی : « یوزباشی افندی ! كوزلریكز صاغلام دكل ، دیدی . باری كوزلك قوللانسەكز !.. »

یوزباشی كولومسەیەرك صوردی : « بودە نیچون كوچك بك افندی ؟ »

ناجی عصبیتلە : « نیچونمی ؟ دیدی ؛ اكر دیدیكم كبی ، كوزلك قوللانمش اولسە ایدیكز ؛ بونی بكا صورماز ؛ كوزلركزلە كورردیكز . بهرەنك كوزلرینك كوزللكنی طبیعیمی ، ظن ایدییورسكز ؟ یا كیلیورسكز ، بك افندی ! بهرەنك كوزلرینی بویلە كوزل یاپمق ایچون ، كیرپیكلری دیك طوتان اوقارە صابونی ، توكرو كیلەایصلاتەرق ساعتلرجە آینەنك قارشیسندە اوغراشیر . » ناجی‌یە خائن ، خائن باقەرق یواشجە : « بدلا ! » دیدم . یوزباشی شاشیرمش ، بر سوز سویلەمیوردی . نم بریەه او اوتانمشدی . شاقایە چویرمك ایچون : « كوچوجكك سوزینە اهمیت ویرمیكز ، دیدم . بكا عائد قدر ، دە كوزلرمی كوزل یاپوب ، هركسك قارشیسنە چیقدمی ؛ قیصقانجلغندن سویلەدیكی سوزلری شاشیریر .... او كوزلرمی بویاسز ایكندە سور ! »

ناجی عظمتلە ، دوداقلرینی بوزدی :

— سنی ، اکر صباح حالیله ، کورمامش اولسه‌یدم ؛ بلکه بوقابل اولابیلیردی . یوزنی ، کوزنی بوروشدیره‌رق دوام ایتدی . ، فقط بر کره اوکله‌دن اول اون برده قارشیمه چیقدك .... غالبا هنوز اویقودن قالقمشدك ، بر کون اولکی — سورمه‌لرك صیوایشمش ، همان یوزینك یاریسی — بم سیاه کسیلمشدی ، صکراده ، کوزلرینك آلتندن شقاقلرینه کیدن قیرمزیلقده یوقدی . مکر اوطاتلی رنکده بویا ایمش ، دوداقلرنده ، بم بیاض ایدی ؛ برداملە بیلە قان ....

سوزنی یاریده کسه‌رك :

— صوصاجقمیسك سن ؟ دیدم . بو آقشام ، سکا برحال اولمش .

— بو آقشام دکل ؛ دیدی . — سن ، شیشلی‌یه کلدیکندن بری بکا برشیلر اولدی . اوقدر صغوق بر قیزسك ، که ... هله کندیکی‌ده کوزل ظن ایتمیورمیسك ؛ ایشته اوزمان تحمل اولنماز برحاله کیرییورسك .

آرتق ایدن ایی‌یه صبرسزلنمشدم .

— سن‌ده ، دیدم . کندیکی ، بویوك برآدم فرض ایده‌رك لقردی‌یه کیروب تحفلق ایتمك ایستدیکك زمان ، چکلمز برشی اولیورسك !

یوز باشی ایله ایکیسنی برابر براقه‌رق ، یرمدن قالقدم . بر آز صوکراده ، اوه عودت ایتمشدم .

فقط ، ناجی‌نك مناسبتسزلکلری بو قدرله قالمادی . کندیسنه اوکوندن صوکره . یوز ویرمدیکم ایچونده ، آرقه‌مدن بایغندیغی دیدی قودی قالمیوردی .. کونك برنده ، بر احبابمده ناجی‌یه تصادف ایتدم . اونی کورر کورمز ، آزیجق تربیه‌سنی ویرمك ایچون عظمتله :

— بورایه كل ، كوچك !

دییه چاغیردم . غوغا ایتمه‌كه ابیدن ایی‌یه قرار ویرمشدم .

ناجی ، غایت جدی ویاشلی بر آدم وقاریله یانمه یاقلاشدی .

— قوزوم ، دییه باشلادم . عقلكی‌می غیب ایتدك : نه اولیورسك ؟ نصل اوناغادن ، بنم علیهمده بولنیورسك ؟ عیب دكلمی ؟ آبلا كك بوقدر ایی ، آرقداشی‌یم ، كوزیمه ، توكروك ایله ، سورمه سوریورسه‌م ؟ سكا نه ؟ بونی سویلك یاقیشیرمی : واللهی ، سن قرده‌ش كبی سومامش اولسه ایدم ، یوزینه باقمازدم . سكا ، بوقینده برشیلر اولدی . باشكده بر خسته‌لقمی وار :

ناجی آجی بر كولیشله :

— نه اولدیغنی پك اعلا بیلیورسك بهیره ! دیدی .

اونك بوقدر جدیتنی كورونجه ؛ دارغینلغمی اونوته‌رق :

— آیول ، پك بیوكمی اولمشسك :

دییه كولدم . ناجی ، بكا جواب ویرمدی . كوزلری‌ده خالی‌ده ازبری بیلدیكی بر درسی ، شاشیرمامق ایچون برنفسده سویلین ، كوچك برمكتبلی كبی ، باشلادیغی سوزه :

— بیلیورسك ، بهیره ؛ دییه دوام ایتدی . صاقلامغه لزوم وارمی ؟ یالكنز سن دكل ، بونی بتون شیشلی بیلیور . سنكله ، بوایش ایچون ، دها جدی بر صورتده قونوشمغه احتیاجم وار . بابام درسلرمه دوام وعسكردن قورتولمام ایچون ، برقولایی بولوب ، بنی برلینه یوللایور . درت ویا بش سنه صكرا ، دوقتور اوله‌رق ، دونه‌جكم . هنوز چوق كنجم . بهیره ، سنده چوق كنجسك .....

قاشلرمی چاتارق :

— ای .... صکرا ؟ دیدم ... ناجی :

— چیلغین کبی‌یم، بهیره ؟ دییوردی. بتون یاپدیغم شیلر چیرکین، چیرکین. حقك وار. هرکسه، سنك عاینده سوزلر سویلدم. فقط، بیلیرسك‌یا! بهیره، آکلیورسك‌یا.... قصقانیوردم!.... بن سنك سویلدیکك کبی، برچوجوق دکلم! تام اون طقوز یاشنده برکنجم. نه‌یاپایم، بهیره، اوقدر کوزلسك، که......

شاشقینلقله کندمدن کچرکین :

— نه ... بوخوش، واللهی، دیدم.

ناجی هپ :

— دیکله، بهیره، دیکله، دییه سویلنیوردی. بیلمزسك، بونلری صوصمق ایچون، نه‌قدر جبر ونفس ایدییوردم. فقط، آرتق قوتم یوق. سنی اوقدر چوق، اوقدر چوق سوییورم، که..

— ناجی کندینه کل ...

دیدم. برتبسمله، باشنی ایکی طرفه صاللایه‌رق :

— چوق کچ، بهیره... دیدی. سن بکا، اونوتمق، کندیمه کلمك توصیه ایدییورسك. حالبوکه بن‌سکا، بکا کلمه‌کی رجا ایده‌جکدم. بهیره، اکر ایسترسه‌ك.... اکر بکلرسه‌ك .. نشانلم اولورمیسك؟ برلینه کیتمدن اول، سندن برجواب آلمق ایستیورم.

حیرتله !

— آ... آ... دستور... چوجوق چیلدیردی !

دیدم . بوسوزم اوزرینه ، ناجی ، حنجقره‌رق ، قناپه‌یه دوشدی . برطرفدن آغلیور ، بر طرفدن :

— ایسته‌میور . . . ایسته‌میور ؛ دییوردی بن ایسه ، اولمك ایستیوردم .

هرکس ، اطرافمزی آلمشدی . آرتیق بو وقعه‌نك ، شیدتلی‌ده ، یاپدیغی دیدی قودی‌یی بر تصور ایت ! رزیل اولدم .

بهبره ، صوصدی . فیلوسوفانه باشنی صالل‌لایه‌رق :

— هرکسك دلیلکی بردرلو ، دیدی . غالبا ، دنیاده بر تك تام عقللی آدم یوق !

— یا ، زواللی ناجی نه‌اولدی ؟

دییه صوردم ؛ بهبره کولدی .

— او وقعه‌دن ، بر هفته ، صکرا برلینه کیتدی . اوچ سنه‌در حالا اوراده .

کولدم :

— دیمك ، که دیدم . دوقتور اولماسنه بر سنه قالمش . سن‌ده دها اولمه‌دك ! بهبره‌ده کولدی .

— اویله اما ؛ دیدی . او آرتیق دارالفنونه کیتمیورمش .

— یانه یاپیورمش ؟

— اوف . . . سنده ، جوجق کبی سواللر صورارسك ؛ صبحه . . . اوراده ، همان هر طلبه‌نك یاپدیغنی یاپیورمش . . . بیوك ، فیلم ، قومپانیه‌لرنده « فیکوران » ایمش .

— بتون طلبه‌می ، سینه‌ماده اوینایورمش . . . .

دیدم . اما یابدكها !

بهیره :

— بن سکا همپسندن دکل ؛ اکثریتدن بحث ایتدم ، دیدی طبیعی ، ایچلرندن چالیشانلرده واردر ... سینه‌ماده بوی کوستره‌ن ، یالکز طلبه دکل ...

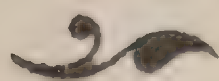
صوکرا ، قولاغمه طوغری اکیله‌رك :

— شو اسملری ، طویده شاش ، دیدی .

باشده . . . .

بهیره نك سویلدیکی اسملر ، یوزیمی قیزارتمشدی :

— بوقدر چوقمی ؟ دیدم . ممکن دکلدر ! بهیره ، دهاچوق شیلر بیلیورمش کبی ، باشنی صاللادی . فقط جواب ویرمه‌دی .

دردنجی طالب

بهیره ، دالغین ، دالغین سویلنیوردی :

— دردنجی طالب ، بابامك مكتب ارقداشلرندن ، قرق یاشی کچکین ، بریدی ، نه‌مه لازم... غایت شیق کیینیردی . البسه‌لرینك اوتوسی ، یقالرینك تمیزلیکی، بویون باغلرینك ظرافتی ، حقیقةً ایلك نظرده کوزه چارپاردی .

قیپ قرمزی واوزون صاچلرینی — بربیانتینله — اکسه‌سته قدر صیقی ، صیقی طارارادی .

دردنجی طالبم بك افندی ، یکی برآوروپا سیاحتندن عودتده ، بابامه راست کلمش، آدره‌سمزی آلمش وبزی زیارته کله‌جکنی سویلمش.

برکون ، اوکله‌دن صکرا ایدی . بن ، پیانونك باشنده شرقی سویلیوردم. بابامده ، صوبانك یاننده اوطورمش، اللرینی ایسیتیوردی.

خدمتجی قپودن کیره‌رك ، بربکك کلدیکنی خبر ویردی .

بابام قالقدی. دیشاری چیقدی. وبردقیقه‌صکرا ، یاننده‌مسافریله ایچری کیردی .

بابام بی اوكا تقدیم ایدركن ؛ بن ، یرمدن قالقەرق ، لشـقه بر اسكمله‌یه اوطورمق ایستدم. فقط ، بو حركتمی كوردن نجم‌الدین بك:

— رجا ایدەرم؛ كوچك خانم افندی، دیدی. اشغال ایتدیككز موقعی ترك ایتمیەرك ؛ موسیقیدەكی بهره ومعلوماتكزك نه درجه‌لره واردیغنی چاكریككزه اظهار ایتمك لطف عالی‌العالنده بولنیككز !!

سوزلرندن برشی آكلایه‌مامشدم ، تام ، قاشلریمی چاتارق :

— بردها ، سویلرمیسككز؛ افندم . آكلامدم ؛ دییه‌جكم، كه؛ بر بوط قیرەحغمی آكلایان بابام :

— هایدی قیزم ، دیدی . برشی چال ، بك افندی ایستیور .

— بكی بابا ، دییەرك پیانویه دونجه ، نجم‌الدین بك :

— كوچوك خانم افندی كبی ، دیه سویلنمكه باشلادی، سیالرنده حسیات رقیقه و نزهه اوقونان جداً عصری بر كنج خانمك ؛ بویله خالصانه رجالری درحال قبوله مسارعتله ، اوزرمین پا مقلرك اوجندن قایان ـ الهی واساطیری نغمات قدر مؤثر وعلوی اوله‌حغندن قطعیاً شبهه جائز اولمیان ـ نغمه‌لرله ؛ بوكهنه‌لشمش روحلریمزی بی‌پایان نشئه وسرورلره غرق ایده‌جكندن بردقیقه بیله شبهه ایتمك كستاخلغی هرحالده بندن صدور ایده‌جك برخطا اوله‌مزدی .

صاحبه ، صیان بر قاچ هوا چاوب اسكمله‌مده دوندیكم زمان ؛ كوردیكم منظره قارشیسنده كولمه‌مك ایچون نه‌حاله كیردیكمی ، بربن بیلیرم . نجم‌الدین بك كوموش قوستوملرینك ایچنده ، قیپ قیرمزی بیقلرندن دها دیم دیكدی . كوزلری ـ الله ویرمسون ـ طاوانه

دوغری قایمشدی. کندندن کچمکین برحالده چالدقلریمی دیکله یوردی. بن دونر دونمز؛ اللرینی بربرینه وورارق:

— نه صنعت!.. نه صنعت! دییوردی.

پارمقلریکزدن دوکولن نغماتی دیکلرکن؛ اویله پایانسز بر وجد واستغراق ایچنده ایدم، که؛ سانکه زمردین برمشجره نك ایچنده ساکن ودلنواز شریلتیله آقان صویك بللوری صداسنی دوییوردم. کندیمی بوسبوتون باشقه بر عالمده ظن ایدییوردم. بو آنده دغدغهٔ حیاتدن اوزاقلاشمشدم.

بونلری سویلرکن، برطرفدنده، بنی آلقیشلامق ایچون آنجق برقاچ دقیقه اللرندن چیقاردیغی صاری الدیوه نلری کیمکه اوغراشیوردی. کندیسیله، اوکون، هما یاریم ساعت قدر قونوشدق. فقط، یمین ایدرم؛ صیحه جکم، سویلدکلرندن برشی آکلامامشدم. بویله هیچ بیلمدیکم سوزلری، کورسه ك اونقدر حیزلی قونوشیوردی. کیدرکن — شیمدی پك یاقینده اوطوردیغی ایچون — صیق صیق بزی زیارتلری ایله راحتسز ایده جکنی سویلدی. حقیقةً سوزنده طوردی. هفته ده، اك آشاغی، درت کون بزه کلوردی. بویله جه، بر آی کچمه دن، اونکله ایجه تکلفسز اولدم. نجم الدین ملك، هردقیقه بنی مدح ایتمکدن کری تالمیوردی. نه قومپلیمانلر، صیحه جکم، بیله مزسك. هرطرفم، کیم اولدیغنی بیله مدیکم الههٔ حسن وآن خانم افندی یه بکنزیورمش، کوزللکك اك ایده آل درجه سنه چیقاردیغی، بو الههٔ حسن وآن خانمی نه قدر چکه مدیکمی طبیعی آکلارسك.. یورویشم،

باقیشم ، کوزم ، قاشم نه اولدیغنی آکلامادیغم بر شیئه همان تشبیه اولونیوردی .

مثلا : [اوطه‌نك قاپوسی آچیلوبده کوزلر کوزلی اولان بن ؛ وجودنزمینمك لطیف انحنالرله قیوریلارق آلهۀ حسن وآن خانم افندینك رفتاردل آشوبی آکدیران ساحرانه اداملهٔ کوزلرینه کوروندیکم زمان روحنه تازه بر حیات بخش ایدییورمشم .]

واللهی بویله سویلیوردی‌که ، صیحه‌جکم . هیچ شاشیرمه . بن دها نه‌لر دوبدم : کوزلرم ، ییلدیزسز قاراکلق بر کیجه‌نك عمق اسرارانکیزی ؛ صاچلرم اك حسسز قلبلری ایپکلی قیوریملریله باغلایه‌جق بر کمند بی‌آمان اولدی .

هرشیئم عجائبلشمشدی . کندی کندیمی طانیامیوردم . ایشته ، صیحه‌جکم ، بویله بتون بر قیش هفته‌ده درت کون بزه کله‌رك ، نجم‌الدین بك بکا عاشق اولدی ، بختمدن اولاجق ، دنیاده نه‌قدر « مانیاق » آدملر وارسه ، بنمله اولنمه‌که قالقیورلردی . طبیعی نجم‌الدین بکده بنمله اولنمك ایستیه‌جکدی .

بر کون کیدرکن ، الیمی طوتدیغی زمان ، کینه هرزمانکی کبی چابوق ، چابوق قونوشارق :

— اللریکز اللریمه دوقوتجه ، دیدی ، قیمتلی وجودیکزك بر رعشۀ مسعود ایله صارصیلدیغنی‌دویان عبد عاجزیکزه ، یارین سز کله استقبال حقنده کوروشمك ایچون مساعده ویره‌جکسکز . اوەت اویاك ، نزیه وعالی وجدانکز بوکا مساعده ایده‌جك . بواوزون وازیجی سنه‌لرك دیدیشمه‌لریله بی‌تاب وتوان قالان قلب شکسته‌می

غریق سعادت ایدرك ــ دنیاده‌كی بوتون حساس و یوكسك قادینلرك یاپمسی الزم اولان بوحركتكزله ــ اخلاقكزك علویتنی بركره دها تقدیركارانیكزك انظارینه عرض ایده‌جكسكز ...

و ، جوابمی بكله‌مدن آپارتمانك مردیوه‌نلرندن « نه نزاهت ، نه معصومیت ، نه حساسیت ... » دییه‌رك اوزاقلاشدی . سوزینك صوكلرینی دویامدم .

ایرتسی كون ، سویلدیكی كبی كلدی . چای كونمزدی . فقط ، آننه‌م دها حاضر اولمدیغی ایچون ؛ بن صالونده اونی یالكز قارشیلادم . ذاتاً غالبا اوده ، بنی یالكز بولمق ایچون ، بویله ایركن كلمشدی . اوطه‌یه كیردیكی زمان ، یرمدن دوغریلمق ایستدم . حالبوكه ، نجم‌الدین بك شیمدی‌یه قدر بنم بوتون تكلیفسزلكلریمه رغماً ، كندیسنده كورمدكم آلیشمدیغم برتكلیفسزلكله :

— تلاشه نه لزوم وار ؛ نوردیده‌م ، دیدی . بن سزك ایچون یبانجی‌می‌یم ؟ شیمدیدن صكرا ، هپ آیاقلریكزك دیبنده یاشامق ، أوت عشقله ، سعادتله یاشامق ایستیوردم . و ، بوآرزومی سزه مژده‌لیه‌رك ، تانه زماندنبری مشترك امل ایله چارپان ؛ ایكی كنج قلبك آتشین هیجانی تسكین ایتمك لازم دكلمی ؟ أوت ، ای معصوم كنج قیز ؛ دیكله‌ییكز . آرتیق سزدن آیریلامامق ، كوزللككزك قارشیسنده ابدی وصوكسز برسرمستی ایله غشی اولمق ، الی الابد مریض ویرهیجان روحمی ، سز كده بنم ایچون چارپان ، قلبكز وروحكزله برلشدیره‌رك منزج ایتمك ، صوكرا برروح ایله یاشایان ایكی جسم

اولمق ایستیورم. أوەت! بو ، بم الك خاص، الك نزیه املمدر. امینم، كه ای كنجینۀ ملاحت وظرافت سزده بویله دوشونیورسكز !

— آمان بك افندی ! دییه جواب ویرمك ایستدم.

— چهرۀ معصومانه كزی قاپلایان بو حمرت حجاب ایله ، كوكلمی نصل دها فضله ید اقتداریكزه آلدیكز . نخبۀ آمالی اولان سعادته ایریشەن بر كنج قیزك كوزلرندن لمعان ایله آثار ذوق وسروری تماشا ایتمك ، عجبا هانكی عاشق شوریده دلی جنت صفا ایله بسبتون مجنون ایتمز ؟ هانكی كوكل ، معشوقۀ جاننك قارشیسنده ، جوش وخروش ایدەرك ، صیحۀ تشكرینی خالقنه قدر دویورمق ایچون آواز ، آواز باغیرماز .

محقق آدجغز موقت بر چلغینلغه اوغرامشدی. چونكه، بوسوزلری سویلركن ، آواز ، آواز حایقیریوردی .

— فقط بك افندی، دیدم.

— أوەت، دییه یكیدن بر كره دها سوزمی كسدی.

اعتراضلریكزی بیلیورم. پدریكزه برشی آچمق لازم كلدیكنی، سویله‌مك ایستیورسكز ، دكلی؟ اونجه، پدریكزك هرشیئی بیلمه‌سی لازم دییه دوشونیورسه كز؛ یا كلیوروسكز. ایلك اونجه پدریكز ، یعنی پدرم بك افندی، ایله بومسئله یی حل ایده‌بیلیردم. فقط، بوترقی ومدنیت عصرنده، ایكی كنج قلبلرینی ابوینلرینه كشاده قبلوب عرض حال ایتمەدن اول ، آره‌لرنده اكلاشەلیدرلر. و ، بویله دوشوندیكمه چوق ای ایتدم. زیرا، بو ان خبری اوكره‌نیر ، اوكره‌نمز، كوزلر-كزده پارلایان، شعلۀ سعادتی ایلك اونجه كورن، بن اولدم .

بر دقیقه صوصماسندن استفاده ایده‌رك:

— فقط بك افندی، دیدم. آللهی سوورسه‌کز؛ بر دقیقه سز صوصیکزده بن سویلیه‌یم.

— أوه‌ت، دیدی. زوجه‌م اولونجه بوتون حق کلام سزك اولاجق. حق شمدیدن سویلیکز؛ بکلیورم.

صیحه‌جکم، بکا بر سرسملك کلشدی. قونوشمق ایچون سوز بولامیوردم. قارشیمده‌کی آدمك غلبه‌لق سوزلری او قدر ذهنمی بورمشدیکه، ایکی کلمه‌یی بر آرایه کتیره‌میوردم. نه‌سیبله بیلمم؛ بنده اونك کبی، اویله اسکی مودا ادبی بر کتاب کبی، قونوشمق ایستیوردم. حالبوکه، لعتلره بر درلو نه عقلم، نه‌ده دیلم یتیشه‌بیلیوردی. نجم‌الدین بکی، غیر اختیاری، تقلید ایتمك ایسته‌دکجه، دیلمك اوجنه هر کون غزته‌لرده کوزیمه ایلیشن باسمه قالب ومعناسز؛ حریت ابدیه؛ استقلال اقتصادی؛ دیون عمومیه، ملکیهٔ شاهانه، تبلیغ رسمی، استقراض داخلی کبی برسوری سوزلر کلییوردی.

— تشکر ایدرم بهیره، دییوردی. بوسکوتیکز بکا اك طاتلی أوه‌تدن دها قیمتلیدر. همان بو آقشام پدریکزه عشقمزدن بحث ایده‌جکم.

نهایت بر آز کندیمی طوپلیه‌رق:

— بك افندی دیدم. بن سزکله اولنمك ایسته‌مم.

— معصومانه حجابیکزك سزی نه‌لره قدر سوروکلدیکنك فرقنده‌سکز؟ دیدی. سویلدیککزی بیلمیورسکز. أوه‌ت بهیره! سویلدیککی بیلمیورسك. حالبوکه، کل... کل... قلبمك

اوستنه او كوزل باشی دایاده دیكله . باق ، بودل بیچاره جانانی ایچون اصل چیرپنیور .

قوللرینی آچمش ، بنی قوجاقلایه‌جق كبی ایلرلییوردی . نه اولدیغنی بیلمیوردم . جواب ویرمیوردم . فقط الی المه ده‌كینجه :

— یانغین وار ، دیه باغرمشم . قناپه‌نك اوستنه دوشدم . آغلیوردم ، فریادیمك اوستنه هركس اوطه‌یه قوشوشمشدی ، یالكز ، نجم الدین بك اورنه‌ده یوقدی . اوكورولتوده صیویشمشدی ، هركس بكا ، نه اولدك دیه صوریوردی . فقط بن ، آدم عقللی شاشیرمشدم ، آنا لسانمی بولامیوردم . ذهنمده برچوق معناسز سوزلر بربرینی قوغالیوردی . متمادیاً :

— عساكر عثمانیه ، میثاق ملی ، طبیهٔ شاهانه ظفر نهائی ، دیه آغلیوردم .

بهیره صوصدی .

— یكی ، دیه صوردم . نجم الدین بك نه اولدی ؟

— او كوندن صكرا برده‌ها بزه كلدی ، دیدی . ذاتاً شیشلیدن طاشینمشدی .

بهیره كوله‌رك صوصدی ، اینجه پارمقلریله آغزینی بوروشدیریوردی .

بشنجی وآلتنجی طالبلر

بهیره ، پارلاق بر قهقهه ایله :

— بشنجی وآلتنجی طالبلرم ، ایکی عموجه زاده ایدیلر ؛ دییه سوزه باشلادی .

اونلری ، تا جوجقلغمدن بری طانیردم . همان ، همان اللرنده بویومشدم . بریسی نقدر ، آتشلی وکورولتیجی ایسه دیکری اوقدر سسز ومسکین ایدی . بریسی قالین وکور سسلی ، غایت چابق قونوشور ؛ دیکرینک ایسه، سسی اینجه، ضعیف ولقردیلری آغزندن تک ، تک دوکولیوردی .

برینک اسمی حلیم ، دیکرینک شجیع ایدی .

حلیم ، چوق غوغاجی ، شجیع چوق قورقاقدی .

شجیع ، اونوز آلتی یاشنه رغماً ، قارانلقده یالکز قالامازدی. حلیم ایسه ، کوزلرینی طاشدن أسیرکه‌مز ، هر غوغانک ایچنه آتیلیر؛ هرکوشه‌یه کیرر ، چیقاردی .

اوفاجق ، تفجک شجیع دنیایی امور ایتمز ؛ هرکسک سوزینه اویار ، حالندن شکایت ایتمزدی. حلیم ایسه، هرکسه قاریشیر، حقسز

ایشه تحمل ایده‌مز ، انتظامی سوه‌ردی . بر کره ، بوغاز ایچندن دوزرکن ، اونی کوپریده‌کی حماللری ، صیرا ایله یان یانه دیزرکن ، کورمشدم . حماللرك انتظامسز دوروشلرینه تحمل ایده‌مه‌مش ایدی .

حلیم اوزون بویلی وشیشمان ایدی . شجیع قیصه بویلی وضعیفدی . حلیمك بوقاری دوغرو قیوریلمش بیقلری ، صاپ صاری ایدی . شجیعك تك ، توك ویالکز یرون دلیکلرینك آلتنده براقیلمش بیقلری سیم سیاهدی . شجیع ، اسکی قوناقلرده ، اکثریتله تصادف اولنان ؛ وقتندن اول قارتلاشمش متوکل ، سسسز چرکس قالفه‌لرك بر اشی ایدی . حالبوکه حلیم ، عظمتلی ، غوغاجی وایی بسلی برسود ننه‌یه بکزردی .

ایکیسیده عائله‌مزك دوستلری ایدیلر . چهره‌لرینی ایلك اوکجه چوجقلغمده کورمشدم . حریتك ایلك هفته‌لری حلیم کوکسنده آللی بیاضلی قوقاردیله ، نمایشجیلرك اوکنده صاری بیقلری دیم دیك ، یوزی قیپ قرمزی ، کوکسی جیقیق کوزلری آتشلی طولاشیرکن ؛ شجیع بزه کلیر ؛ پنجره‌دن آقین ، آقین کچن بو انسانلره دهاباقارکن ، کوزلری سوزولور ، بوینی بوکولور ؛ و :

— سز هیچ بر نمایشه اشتراك ایتمیورمیسکز ؟ دییه صوران بابامه ، یورغون کوزلرینی چویریر :

— آمان بکم ، کرم ایدیکز ؛ بو کوروالتی‌یه قاریشه‌جق بنده حال وارمی !

دیردی .

اوتوز بر مارت وقعه‌سنده ، حرکت اردوسی آیاستفانوسده ایکن ، اورته‌دن غائب اولوب ، اوچ کون صوکرا ، صاری اوزون صاچلرینك اوستنده کچه کلاهی ، اوموزنده تفنکی ایله کورینن حلیم ، تام اون بش کونلك بر آرامقدن صکرا ، شججی ارن کوینده اقامت ایدن بر تیزه‌نك کوشه‌سنده قورقودن بوسبوتون ضعیفلامش بر حالده بولنمشدی .

اولان بیته‌ندن خبری اولمایان شجیع ، بر نیساندن بری التجا ایتدیکی تیزه‌سنك اوندن ، بر کره بیله دیشاری چیقمامش :

— آیول ! جلوس طوپلرینی‌می طوپ ـ ادك ؟ دییه‌ن عموجه زاده‌سنه :

— بنم قورقودن طوپ سسی دیکلیه‌جك حالم‌می واردی !

دییه جواب ویرمشدی .

دها صکرالری ، حلیمك اشتراك ایتمدیکی بر متینغ ، بر کوروالتی ، بر حرب یوقدی . شجیع ایسه ، بویله بر حال وقوعنده هماً ، اتکلری بر آز صارقان پارده‌سوسنی آله‌رق قپاغی بزم اوه آتاردی . اوطه‌نك بر کوشه‌سنده بوزوله‌رك :

— آمان یاربی ! دیردی . بو آدملرده بویله دیدیشمکه اوشنمزلرمی ؟ دنیانك کیدیشنی اونلرمی دوزه‌لته‌جکلر ؟ بویله کلدك ، بویله کیدرز ! طوپلاشمغه ، باغریشمغه ، جرب ایتمکه نه لزوم وار ؟ آغزلرندن لقمه‌لرینی‌می آلمشلر ؟ برده ، آلـلر افندم ؛ الله رزاق عالم . کیمسه آچ ، صوسز قالماز .

بویله اوزون مدت ، اینجه‌جك ضعیف سیله هرسوزی تك ، تك واوزانه ، اوزاته سویلیه‌رك ، قونوشور . طوریردی .

شونیده سویلمكه اونوتمه‌یم، كه؛ حلیم ایله شجیع چوق سویشیرلردی. حلیم حرب عمومیده، احتیاط ضابطی اولوب، جبهه‌یه كیدركن؛ برقولانی بولوب عموجه زاده‌سنی استانبوله یرلشدیرمشدی. حیاتلرنده بركره بیله، غوغا ایتمه‌مشلردی. حلیم پك غوغاجی اولمقله برابر، عموجه زاده‌سنه هیچ دار بلمامشدی. چونكه، حلیم امر ایدر؛ شجیع اطاعت ایدردی. چونكه، حلیم مرحمت ایدر؛ شجیع قورقاردی.

اكر، آرالرینه بن قاریشمامش اولسه ایدم؛ بوحال بویله‌جه دوام ایدر؛ و، درت آی اول، حلیم آناطولی‌یه كیدركن؛ كینه شجیعی بورایه راحتجه یرلشدیرر؛ ویالكز اوله‌رق كیدردی.

حالبوكه، بویله اولمدی. حلیم؛ بودفعه شجیعده بررقابت كوره‌رك قورقدی؛ وامر ایتدی. شجیع‌ده:

— آیول! نم تا آناطولیلره قدر كیده‌جك حالم‌می وار!

دیركبی، باقان؛ زواللی كوزلرنده‌كی معنای استرحامه رغماً اونی تعقیبه مجبور اولدی.

متاركه‌دن صكرا، بو ایكی عموجه زاده، بزم اوه پك صیق كلمكه باشلامشلردی. مكر، ایكیسیده بكا عاشق اولمغه باشلامشلرمش!...

واللهی صیحه‌جكم، صوك كونه قدر، بونك فرقنده بیله دكلدم. زیرا بویله بر شیئه احتمال ویره‌مزدم. نهایت، بركون، بن اوده یالكزكن شجیع كلدی. بزدن ایكی آپارتمان ایلریده، اقامت ایتدیكی حالده؛ حالا یورغونلقدن نفس، نفسه ایدی.

سلاملشدقدن صکرا ، قارشیمه اوطوردی . یارم ساعت قدر ، کوزلری سوزوك ، باشی اوکنه اکیلمش ، اویقوده‌کی بر آدم کبی ، کورلق ایله نفس آله‌رق قالدی .

صکرا مخمور کوزلرینی بکا قالدیردی ؛ ولقردی‌یه باشلادی . اویله، که هرجمله‌دن صکرا ، یورغون باشی بر کره کوکسی اوزرینه دوشیور ؛ وبرآز آره‌لق قالان دوداقلرینی زحمتله قپایوردی .

شجیعك حالنده بوکون ، بسبتون ، بر بشه‌لق واردی .

— بهیره ، دییوردی . هرزمانکی کبی هرسوزیمه کولمه‌رك ، بنی شویله خانم ، خانم ؛ جدی ، جدی دیکلیکز . سزکله قونوشمه‌دن اول ، طوغریسی ، یك بابا کزه آچمغه دیلم وارمادی . اوتوز آلتی یاشنده‌یم . حالم ، وقتم یرنده‌در . زوجه‌مه اویله ثروت ودبدبه ایچنده دکل ؟ فقط ، کندی حالنده ومسعود بر حیات ویره‌بیلیرم . سزی چوجوقلغکزدن بری طانییوردم . تام ایستدیکم قادینسکز . سزی سوییوردم . فقط ، قورقدیغم بر شی وار . حلیم‌ده سزی سوییور ؛ وبقینده ایستیه‌جکدر ... ایشته بن ، اوندن اول طاوراندم ! بورایه کلدم . و ...

بردن قپو آچیلمش ؛ حلیم ییلدیرم کبی ، اوطه‌یه کیرمشدی .

شجیعك صولوق دوداقلری آره‌سندن ، صوك نفسی قدر فجیع بر :

— حلیم !...

چیقدی . زواللی‌نك یم یشیل کسیلن چهره‌سی کوکسی اوزرینه دوشه‌رك کندندن کچدی .

بن مسئله‌نك ، ترازملك . لكنه رغماً عه قهقهه‌لرمی طوتامیوردم . حلیم ، شجیعك اوزرینه طوغری یورركن ، بنم قهقهه‌لرمی بر فریاد ظن ایده‌رك طوردی . و :

— خایر ، دیدی . امین اولابیلیرسكز نهیره ؛ بر قادین یاننده چیركین بر حركتده بولنمادم .

ایری قوللرینی ، چیقیق كوكسی اوزرینه قاووشدیردی . كندینی قرون وسطائی بر اصیلزاده‌یه بكزه‌تدیكنی باقیشلرندن آكلیوردم .

— دمین ، شجیع سزه حقیقتی سویلدی ؛ دیدی . اولومك قارشیسنده بیله ، چارپان قلبمی ، سز اسیر ایتدیكز ! سزی سوییورم ... زوجه‌م اولاجقسكز ... یوقسه ... هم كندمی ، همده شجیعی اولدیریرم !

داوالاچیرو رولنی یاپان بر آقتور قدر ، حایقیرییوردی . غالبا ، بو سسك قوتیله اولاجق ؛ شجیع كوزلرینی آچدی . فقط ، عموجه زاده‌سنك صوك سوزلری اوزرینه ، دنیكی بتون اوچارقی ، كوزلرینی تكرار قاپادی . بو دفعه باشی ، آرقه‌یه دوغرو ، آغیر ، آغیر یووارلانمشدی .

نهایت ، برساعتدن فضله اوغراشدقدن صوكرا ایكیسنه‌ده ، ایكیسیله‌ده اولنه‌میه‌جكمی اكلادم . ظن ایده‌رم ؛ حلیمك او حالنی كوردكدن صوكرا ، شجیع ، كندیلكندن ، بنی آلمقدن واز كچمشدی . اونلریده ، بویله‌جه باشمدن صاودم . بو وقعه‌دن اون بش كون صوكرا حلیم ، شجیعی آله‌رق آناطولی‌یه كیتمشدی . غالبا ، اونك استانبولده قالماسی تهلكه‌لی بولمشدی .

بهیره صوصدی ، حالا قارشیلقلی کولومسویوردق :

ـــ هایدی ، بهیره ، دیدم شیمدی بکا یدنجی طالبکیده آکلات ..

بهیره ، برشی صاقلامق ایستر کبی !

ـــ اووخ ... دیدی . آرتیق حکایه‌لرم بیتدی .

ـــ هپسی بو قدرمی ؟ دیه صوردم بتون سنی ایستیه‌نلرك ایچنده ، بردانه‌ده سنك بکندیکك اولمادیمی ؟

بهیره اوکنه باقدی . برمدت ترددن صکرا :

ـــ هپسی بوقدر دکل صبحه ، دیدی . برده صوکنجی وار ، که .. اونی بنده ایسته‌مشدم ..

طور ، بن آچیقدم . چای سویله‌یمده ، کینه آکلاتیرم .

و ، دیشاری سسلنه‌رك :

ـــ وجدان ... بزه چای حاضرلا .. دیدی یك آچیقدم . کیلارك آناختاری قونسولك اوزرنده .

— ٧ —

يدنجی طالب

چای فنجانی ماصه‌یه براقارق ، کوچوك ایشله‌مه‌لی چای حاولو-
سیله آغزینی سیلدی .

— آه صبیحه‌جکم ، دیدی . اصل بو صوك وقعه بنی حیاتدن
وبالخاصه ازدواجدن بتون صغوندی . اگر اونی طانیمامش اولسه-
یدم ؛ حالا ایده‌آلی بولاجغم دییه ، امید ایدوب طورپردم . بونك
ایچونده ، بردرلو ینکه‌مك اوینه کلمکه راضی اولمزدم .

اونده ، ایستدیکم مزیتلرك هپسی واردی . دها طوغریسی بن
اویله ظن ایدییوردم ، واقعا بویی ایستدیکم قدر اوزون ، اوموزلری
ایستدیکم قدر کنیش وطرز تلبسی تخیل ایتدیکم درجه‌ده ظریف
دکلدی . صکرا بکا ، دوشندیکم کبی ، سنه‌نك آلتی آینی سیاحتلرله
کچیره‌جك برثروتی اولدیغنی‌ده ظن ایتمیوردم . هرشیئه رغماً، کندیسنی
چوق بکنمشدم .

بیلیورسك ؛ حرب اثناسنده یاپدیغی بر قاچ مهمجه ایشله بابام
زنکینلر صیراسنه کچمشدی . فقط متارکه‌دن صکرا ، نصل اولدی
بیلمیورم . تجارتده پك عقلم ایرمز ؛ بابام پك آز زمانده ، همان بتون

ثروتی غیب ایتدی. ایشته بو آرالرده، اونکله طانیشدم، چوق نازك وکبار ایدی هر شیدن آکلیوردی. بر قونوشمه‌سی، هله بر کولیشی واردیکه ... صیق، صیق بولوشیوردق. هر کیردیکم صالونده، اوکا تصادف ایدییوردم. سن، بنی او زمانلرده، بر کورمه‌لیدك! آدم عقللی جلال بکله مشغول اولمغه باشلامشدم. اونی کوره‌جکمی بیلدیکم کونلر، آینه‌نك قارشیسنده اك اشاغی بر ساعت، حتی دها فضله قالیردم.

اونکله صالونك بر کنارینه چکیلوب، غایت «لیریك» مباحثه‌لره کیریشمك، آراده بر کوز کوزه باقیشمق، بتون بر قیش، بنم مشغولیتمی تشکیل ایتمشدی. اویله، که . . . . شیمدی خاطرلادقجه کولیورم.

وقعه‌یه... جلال بکه... حتی سرسم بهیره‌که بیله؛ پك فضله اهمیت ویرمکه باشلامشدم. «آن اون موماشه‌ری، ژولوی رونه اوسه‌ربو!..»

واللهی، حالم عمردی. اونی کوره‌جکمی امید ایتدیکم بر یره کیدوبده، کندیسنی اوراده بوله‌مزسه‌م، سسم، صدام کسیلیر؛ هر کسله دارغین کبی، صالونك بر کوشه‌سنه سینردم. فقط، برده اونی بکله‌دیکم بر یرده، قارشیمه چیقارسه؛ خلجانمدن الده نه طوتارسه‌م اوفاق بر چیغلقله یره آتاردم.

بویله‌جه، قاچ دفعه‌لر، چای فنجاننی یا کندی، ویا قومشولرمك اوستنه دوکدم.

نهایت، بر کون بکا اعلان عشق ایتدی. همده غایت جدیتله.... آنه‌سنك، آنه‌مله قونوشمق ایستدیکنی علاوه ایتدی. اویله کوزلدی،

که... اویله طاتلی سویلشیوردی، که؛ تمامیله ایده‌آل اولمدیغی حالده: «خاییر، اولماز آننه‌کز کلمه‌سین!» دیه‌مدم. اساساً بوکا لزوم‌ده یوقدی؛ دکلمی صبیحه؟ هر حالده او بنم حالمدن، کندیسنی رد ایده‌میه‌جکمی چوقدن اکلامشدی.

ایرتسی کون، آننه‌سی کلدی. او قدر صبرسز ایدمکه؛ آیاغمدن اسقارپینلری چیقاروب، صوفه‌یی کچدم، بو آرالق، آرقه‌مدن کلن خدمتجی قیزه غایت مدهش و تهدیدکار بر طورله پارمغمی صاللایه‌رق، بو یاپدیغم شیدن آننه‌می خبردار ایدرسه؛ کوزلرینی اویاجغمی سویلیه‌رك صالونك قپوسنه قولاغمی دایادم و دیکله‌دم.

صبیحه‌جکم، مکر اونلر بزی حالا اسکی زنکینلکده ظن ایده‌یورلرمش. شیمدی، حاللری بللی ایمش. جلالك بر ایشی یوقمش. حالبوکه، بنی او قدر سوییورمش‌که؛ اکر بنمله اولنه‌مزسه، دلی اولور ویاخود اولورمش... بونك ایچون بابام، اوکا بر ایشه باشلامق ایچون، الك آشاغی اون، اون بش بیك لیرا قدر بر پاره‌جقله معاونت ایده‌بیلیرمش... ذاتاً، بونی خانم افندی، کندی اوغلنه برابیلك اولسون دییه سویله‌مییورمش. بن‌ده اونك اوغلنه عاشق ایمشم دوشون صبیحه! بن‌ده جلالی سوییورمشم! بونیده، آننه‌سی اولاجق بو جادی قاری بیلیورمش.

فقط، غایت طبیعی اوله‌رق، اون بش بیك لیرا اولمادن جلالی آله‌مزمش... دلی کبی اولمشدم. دها فضله دیکله‌مدن، اوطه‌مه قاچدم. او حدتله الیمه کچن دیکر بر کاغدله، اوکا بر تمیز آغزینك طادینی ویردم. کندم ایچون اون بش بیك لیرا اولمدیغنی، و بر قوجه صاتون

آلمق ایچون اون بش پاره‌مك بیله موجود اولمادیغنی یازارق؛ بر دها قارشیمه چیقمه‌مسنی اخطار ایتدم. عکسی تقدیرده، نره‌ده کوریرسه‌م او کیرلی، یاغلی، اوزون صاچلرینی یولاجغمی سویلدم.

آننه‌م، آقشام، بو اولانلری بابامه آکلاتیرکن، بابام حدتندن یرنده، تر، تر تپینیور:

— هله، هله، چاپقینه‌ده باقلك، دییوردی. صانکه بن اوکا کیدوب، قزمزی آل دییه یالوارمشم .. بوده فرنك تقلیدی بر اولمق اولاجق..

صکرا، آننه‌مه دونیور:

— خانم، خانم .. دییوردی باقسه‌ك آ! هم قیزیکی ایستیورلر، همده اوزرینه پاره ..

بو سوزلری طویان، اختیار دادم، باشنی «تراژیك» بر طورله ایکی طرفنه صاللایه‌رق:

— شاشمه اوغلم، شاشمه! دییوردی. بونك بوراسی شیشلی ... دها نه‌لر کوره‌جکسز!

چهره صمصدی. دوداقلری عصبیتله بوزه‌لشدی. کوزلرنده، بیکس ایچنده برخارقه بولمق امیدیله قیوریقدن صکرا، بوش بولان بر چوجغك سقوط خیالی اوقونیوردی. بوندن، جلال بکك چهره‌یی کندی ظن ایتدیککندن پك فضله مشغول ایتدیککنی آکلیوردم. شفقتله اللرینی المه آله‌رق:

— زواللی چهره‌جکم؛ دیدم فقط بویله امیدسز اولمق هیچ طوغری دکل .. البته ایده‌آلکی بوله‌جقسك .... اویله کنج .. اویله کوزلسك، که ....

بهیره شدتله: اللرینی اللرمدن چكه‌رك یردن فیرلادی. عظمتله کوزلرینی قیصوب، دوداقلرینی بوکه‌رك:

— صبیحه، دیدی. رجا ایده‌رم. بکا بردها ایده‌آلمدن، ازدواجمدن بحث ایتمه...

صکره، بر آز یموشایه‌رق بوینی بوکدی:

Va chérie انسان ینکه‌سنك اونده‌ده یاشایه‌بیلور، دیدی.

دوغریلق یوزندن !...

— ۱ —

چوق عقللی وچوق قورناز بر قادین دکلم !. بونی ، نه بن ، نه ده باشقه‌لری ادعا ایده‌بیلیر : قلمی ، هم جمله‌لرمه نصیحتلر ویرمك مقصدیله ، آلمه آلدیغم زمان ؛ بو حقیقت نظرمده ، بردنبره بتون آچیقلغی ایله تجسم ایتدی .

عقللی برقادین اولدیغمی ادعا ایده‌میه‌جکمی سویله‌دکدن صکره ؛ سزده یازیلرمی اوقومق ایچون هوس وآرزو قالیرمی ؟ بیلمیوردم ، شونی سویلك ایسترمکه ؛ بنم آکلاتمق ایستدیکم شی صرف ساده ، کندی حیاتم وحیاتده‌کی کندی تجربه‌لرمدر . بوندن بر نتیجه چیقاروب ، مستفید اولمق ایسه ؛ آنجق سزك ذکا کزه وادرا ککزه باغلی اولان بر شیدر .

بن اویله ظن ایدییوردم ، که حیاتده هر بر حادثه ، آکلامق وکورمك قابلیتنده اولان انسانلر ایچون بر درس ... بر درس عبرتدر .

سزده ، اویله بولمیورمیسکز ، بن بلکه ، بشقه‌لری ایچون اهمیتی اولمایان ، اوفاجق وقعه‌لردن ، کوچوجوك حادثه‌لردن ، حیاتده موفق اولابیلمك ایچون لازمکلن تجربه‌لری طوپلادم .

شیمدی ، بنی بویله تجربه‌لی و حیاتده موفق اولابیلمش بر قادین کوردکجه ؛ ظن ایتمه‌ییکز ، که سزلردن بشقه اوصافی حائزدم ..... خایر ! بنم هر کسدن فضله بر شیئم اولمدیغی کبی ، قصورلرمده پك چوق ... اما ، صایه‌لامیه‌جق قدر چوقدی .

بونلری نصل تصحیح ایتدم ؟ نه‌دن طولانی ، شیمدی ایی بر اوی ، مطبع و سسز بر قوجه‌سی ، بیوك بر ثروتی ، جمعیتده ، صالونلرده و خصم و اقربالری نزدنده مهم بر موقعی اولان بر قادین اولدم ؟

ایشته ، ساده‌جه سزه بونی آکلاتمق ایستیورم . اکر سزده ، صبر ایدوب ، یازیلرمی صوکنه قدر اوقویه‌جق اولورسه‌کز ؛ بلکه بونلردن بر نتیجه چیقاریر و قصورلریکزی تصحیحه اوغراشه‌رق ، حیاتده بر موقع صاحبی اولور ، جمعیتده هرکسلك محبت و حرمتنی قازانیرسکز ؟

بن امینم که بو نصیحتلرمه ، انسانلردن یوزده طقسان بشنك احتیاجی یوقدر . چونکه ، یوزده طقسان بشنده ، بکا حیاتمده انکل اولان او مهم قصور یوقدر ! حیاتمده ، قازاندیغم تجربه‌لرمه کووه‌نه‌رك ، بونی ادعا ایده‌بیلیرم !

یکرمی‌بش سنه‌لك حیاتمی ، نصل کچیردم ؟ . ایشته ، بونی آکلاتمغه باشلایورم . بنی دقتله دیکله‌ییکز :

حیاتمده ایلك مهم وقعه ، ... نظارتنده چالیشان بابامك ، نفسقاتده قادروبی چیقاریلمه‌سی و بزم ، عموجه لطفی بك اوینه صیغینق اوله‌رق دوشوشیمزدر ... بن ، حیاتمی او کوندن صکره ، ادراك ایده‌بیلدم .

اون بش یاشنده ، اینجه اوزون ، قاره کوزلی ، قوس‌الصاچلی ، آقاجان برقیزدم . بابام ، ایشندن چیقار ، چیقماز اوده‌کی مربیه‌یی ومعلملری صاودق . اوکوندن صوکره ،... سلطانیه‌نی طالباتندن ایدم .

اون‌بش یاشنده وطلبه اولدیغم حالده ، بیلك درلو قصورم‌واردی . حله ، اصل بر دانه‌سی ، تا یقین بر زمانه قدر ، حیاتمده معروض قالدیغم ، بتون فلاکت ومحرومیتلره سبب اولمشدی .

سزه ، بیلك درلو قصورم واردی ؛ دییوردم . مثلا : ضعیفلری وقوقسزلری سوه‌ر ، زوربالردن حظ ایتمزدم . اوقدر ایی بر قلبم واردی‌، که لزومسز یره‌شفقت ومحبت‌صرف ایتمکدن ، عادتا اسراف ایتمکدن ذوق دویاردی .

کاشکه ، بوقدرله‌قالسه ایدم !. سزه اصل مهم قصورمی سویلیه‌یم‌ده ؛ شاشیکز : یلان‌سویلیه‌مزدم !.. حیرت ایدییورسکز ، دکلمی ! أوت .. یلان سویلیه‌مزدم . دوغری اولان هرشیئه قارشی ، کور کورینه ، بیوك بر عشقم واردی .

دوغری اولدیغنی بیلدیکم ، ایمان ایتدیکم بر شیئك ، عکسنی سویلمك حتی بکا الك بیوك بر سعادت ورفاه تأمین ایده‌جکنی بیلمش اولسه‌م ؛ بردرلو اونی سویلیه‌مز ؛ أوله‌جکمی بیلسه‌م ، فکرمده عناد ایدردم .

کیمسه‌نك کوکانی قیرمقدن چکینمه‌دن ؛ دوغری‌یی سویلدیکم ایچون ، مکتبه کیدرکیتمز ، آرقداشلرمك چوغی طرفدن سه‌ویلمامکه باشلادم . صنفك بر اوجنده ، تك باشمه اوطورور ؛ باشمی کتابلرمه

اکر ؛ یاخود خواجه‌مك یوزینه قالدیریر ؛ دیکلر وچالیشیردم .
انسانلره . ایلك اوکجه ، تماس ایتمکه باشلامشدم . ویلانه، افترایه
مداهنه‌یه قارشی اولان استکراهم اورا‌ده باشلادی .
بو ، قلبمی دولدیره‌ن ، کوزلرمی قماشدیران حقیقت عشقی ایله ،
یاپمه‌جغم چیلغینلق یوقدی . حقیقة ؛ ایده‌آل صاحبی ، برانساندم،
کندمی ، بر مفکوره اوغرنده حیاتلرینی فدا ایدن ، قهرمانلره
بکزه‌تیردم .
مکتبی بیتیرمکه ، ایکی سنه واردی . دوست ایدینه‌مدیکم ایچون
صنفده وتنفس وقتلری ، یالکز قاله ، قاله : اویله بر حاله کلمشدم، که
ساده کتابلرمك ایچنه کومولویور : اونلردن صیقیلدیغم زمانده ،
بر کناره چکیلوب ، بنجه هپسی برر یلانجی ومداهندن عبارت اولان
کوچوك خانملری ، یوکسکدن اینه‌ن برباقیشله سوزیپوردم .
بوحقپرستلك ، کوریپورسکزیا ! بنی نه‌لردن محروم ایدیپوردی .
بیلمش اولسه ایدم، که دنیاده یاپیلان دوستلقلرك آره‌سنده ، ایچنده
نقدر یالان نقدر مداهنه‌ده اولسه؛ ینه اك ایی وصمیمیسی شومکتب
صره‌لرنده ، مکتب بغچه‌لرنده یاپیلانلردر . بنم‌ده ، بر آز یالان
ومداهنه ایله ، ایی سویملی وصمیمی دوستلرم اوله‌بیلیوردی .
بنم بودوغریجیلغم، یالکز آرقداشلرمی صیقمیور؛ حتی خواجه‌لرمی،
خواجه‌لرمك ایچنده بالخاصه حساب وهندسه معلملرینی راحتسز
ایدیپور . مدیره خانمه کلنجه : ظن ایدیپورم، که اوده ، بنم دیك
باشلیلغمدن مشتکی ایدی .
مکتبك ایچنده ، عادتا عجائب وخارق‌العاده بر مخلوق کبی ایدم .

يالكز صنف آرقداشلرمك دكل ، بشقه چوجقلرك ده نظر دقت وحيرتنی اوستمه آچيلمشدی . مكتبده هركس ، بنی ديك قفالی ، ياخود كور قاضی ، دييه چاغيرييوردی .

بنی سومدكلرينه ، بندن چكنديكلرينه صنفده اطرافمدن قاچدقلرينه اهميت ويرميوردم ، هركسك بندن يواش يواش قاچيشی ؛ بنی دهـا مغرور ايديور ؛ عشقمك ، مفكوره مك بيوكلكنه يكيدن يكيه باغلايور ؛ ايمان ايتديرييوردی .

دائما آرقه صره لرده اوطوران ، وبتون غيرتلرينه رغماً بر شيلر اوكره نه مين صاريشين نرمينه استعدادسز سويلكدن اوتانمديغم كبی ؛ صول طرفمده اوطوران وكويا تحف سوز سويلك وحاضر جواب اولمقله شهرت آلان ، قومرالجاودانه ، هنوز بركره بيله ، سوزلرينه كولديكمی ، آچيقدن آچيغه سويلكدن چكنميوردم .

حقيقت اولان هر برشی ، نظرمده چيركين دكلدی . مادامكه ، حكمت معلمنك سسی قيصيقدی ؛ وبو سس ، هيچ شبهه سز صنفك هرطرفندن دويوله مازدی ا . بناءً عليه اوكا بونی اخطار ايتمك ، بنجه غايت طبيعی برحركتدی .. بنی ، برسؤال صورمق اوزره ؛ چاغيرمسنی بكلردم . صره بكا كلوبده ، آياغه قالقديغم زمان ، صنفك تا اوبراوجنده اوطورديغمدن ، وسسنك قيصيق اولمسی سببيله سويلدكلرينی يك ايی آكلايه مديغمی بيلديرير ؛ وتزاكتله ، كنديسندن براز دها يوكسك سسله درسلرينی تقرير ايتمسنی رجا ايدردم .

ايشته بويله ، تكديرلر ، اذنسزلكلر ، جزالرله دولو مكتب حياتمی بيترمك وديپلومه می آلمق اوزره ايدم . امتحانلره ، درت

آی قالمشدی . کور قاضیلغم یوزندن هیچ بر آرقداشم اولمدیغندن درسلرمه چوق چالشمشدم . امتحانلری موفقیتله کچیروب ، شهادتنامه‌می آله‌جغمده هیچ شبهه‌م یوقدی .

برن تاریخ معلممز ، یاخسته‌لاندی ؟ یاخود یك‌اپ خاطرلامیورم . غالبا بشقه بر یره تعیین اولندی . هرنه ایسه ، بزه یکی بر تاریخ معلمی کلدی .

بو ، چوق شیشمان ، فسی دائما آرقه‌یه آتوب ، بیاض قبوزجق صاچلرینی کوسترن ، قوجه آغزلی شیش قارنلی بر آدمدی . ایلك کوردیکم زمانلر ، نه‌دن اونی کوردکجه ، آلنده اوزوم صالقیملری آرادیغمی آکلایه‌مامشدم ! فقط ، اونی کوره کوره دوشونه ، دوشونه کشف ایتدم که بو معمر بك ، تاریخ معلمی قیافتنه کیرمش ، بر صحت بر باقوسی آکدیریبوردی .

صنفه ایلك کیردیکی کون ، درسی غایت ایی ویردی . ایکنجی درسده صوکلرینه دوغری کوزلرینی یواش یواش سوزمکه باشلادی . وقیصه برمدتده ، یاری آره‌لق کوز وآغزیله ، باشی برطرفه ییقیلمش سسلی ، سسلی نفس آلمغه ، عادتا خورلامق مقدمه‌سی یاپمغه باشلامشدی .

فقط ، خبرجین مبصره خانمك آلنده‌کی چنغراق اونی بردن برندن فیرلاتەرق : سلام ویروب ، صنفندن چیقارتدی .

اوچنجی درسده ، آرتیق ایش ایشدن کچمشدی . قپودن کیروب ، سلام ویرەن معمر بك ، کرسیسنك آرقه‌سنده‌کی اسکمله‌یه ، وجودینی زحمتله یرلشدیردکدن صکره ، بزه ایکی یوز اللنجی صحیفه‌یی آچوب اوقومامزی اخطار ایتدی . وبش دقیقه کچمه‌دن ، صنفی دولدیران خورلامه سسلریله ، میشیل میشیل اویویوردی .

آرتیق ایکی آیدر، بوبوبله دوام ایدییوردی. صنفك تنبللری بوایشـدن چوق ممنون ایدیلر. اونك درسنده، همان چانطه‌لرندن چیقـاردقلری رومانلری اوقومقله وقت کچیریبورلردی. فقط؛ بن ونیم کبی امتحـانلرده موفق اولمغی قوران، بر قاچ طلبه‌ده بوحالدن مشتکی ایدك.

بر کون، خواجه‌مزه، بر اویون ایتمکی دوشـوندك. نهایت، اوچنجی آیك صـوکنده بر کون، اونك بویله اویورکن؛ مکمل صورتده یوزینی، کوزینی بویامغی وبوقیلقده صنفدن دیشاری چیقارمغی قرارلاشدیردق. نصل اولدی؟. بیلمیورم. صنف آرقداشـلریمی چوق قورناز :! بنی چوق بدلا ایدم؟! ألیمه بر شیشـه مرکب وبر فیرچه ویرمشلردی.... یارم ساعت صکره خواجه‌مزك کوزل یوزی، شـیشمان یناقلری، مور مرکبله عجـایب بر رنـکه کیرمش، وحالا اویویوردی.

بن ده بریمه کلش اوطوریوردم. بزی بو سنه، مکتبده براقمغی دوندیرمکی قورمش اولان بو اویقوجی خواجه‌یه، یاپدیغم اویوندن پك ممنوندم. بتون صنفده بنم کبی دوشـونیورلردی. هپسی ممنون واللرمی صیقیورلردی...

چنغراق چالندی. معلممز اویاندی. سلام ویردی. کوزلرینی اوغوشدیره، اوغوشدیره صنفدن چیقدی. آچیق کوزلیلرك برچوقی فیرلامش، کیتمشـدی. بز صنفده، طقوز اون کیشی قالمشـدق. خواجه‌نك یوزینی بو حالده کورونجه؛ مـدیره خانمك ومدیر بکك

نصل قوشه‌رق ، صنفه کله‌جکلرینی دوشونیوردق . شیمدی بکا صوریورلردی :

نه دییه‌جکسك ، امینه ؟

بن ، باشم یوقارده ، دوغری‌یی سویلیه‌جکمی ، بیلدیریوردم . بتون صنفك ، دائما اویوقلایان بومعلمدن مشتکی اولدیغنی وصنفده اویودیغنه دلیل اوله‌رق ، ایشته بویله یاپدیغنی سویلیه‌جکدم ... چونکه ، حقیقت بو ایدی ؟

بش دقیقه کچمه‌دن ، صنفه ، کوزلری بیومش وحدتله کیره‌ن مدیره خانمك قارشیسنه چیقمشدم . باشمی ، عظمتله ، قالدیره‌رق ؛ اوکا اولانی بیته‌نی آکلاتدم ...

صنفده حقیقتی سویلیه‌ن ، یاپدیغنی اعتراف ایدن ، ساده بن اولمشدم . دیکرلری ، هپ انکار ایدییورلردی . مرکب شیشه‌سنی آلیمه صیقیشدیران جاودان بیله یاپدیغم بوفنا شیئه‌مانع اولمق ایستدیکنی فقط اولامادیغنی ، بکله مدیره خانمه آکلاتیوردی .

بن نه‌یاپدم ؟ بیلیورمیسکز ؟ یوکسك سسله : درسنده اویوبان خواجه‌نك ، برسرسم وچوجقلرك اکلنجه‌لرینه یارایه‌جق بر مسخره اولدیغنی بیلدیردکدنصکره ؛ اویله بر خواجه‌نك مکتبده بولندیغندن خبری اولمایان ، مدیرك ومدیره خانمك مکتبك اداره‌سنده لزومسز اولدقلرینی سویلدم . وهرایشی برابر یاپدقدنصکره ، انکار ایدن ، افترا ایدن کوچك خانملرك‌ده ، برر قوجامان اخلاقسز اولدقلرینی علاوه ایده‌رك ؛ صنفدن چیقدم ....

ایشته ، شهادتنامه آلمغه برآی‌ قاله‌رق ؛ مکتبی بویله ترك ایتمشدم .

— ٢ —

مکتبـدن چیقوبده ، باشم بوش قالیر قالماز، نه اولدی؟ اطرافمه شویله بر کوز کزدیرمکه باشلادم. ایشسز مشغولیتسز یشایان انسانلر محق صورتده، کندیلرینه بردرد ایدینمك ایستیورلر .

صیقیلق، بوتون فنالقلری خلق ایدر؟ دیرلر. بن ده، دیه جکم، که صیقیلق و ایشسزلك بوتون کنج قیزلرك عشقنی خلق ایدر . چونکه بونده تجربه م وار!. بنم عشقمی ده اونلر ایجاد ایتدی.

مکتبدن چیقه لی بش هفته اولمامشدی، که هیچ بر شیله اوغرا-شمه ین باشم، کندینه بر ایش ایدینمشدی . عاشقدم ! . کمال جدیتله ، کمال عظمتله عاشقدم!..

بونی صاقلامغه احتیاج حس ایتمیوردم ... عموجه مك قیزلرینـك کتبخانه لرنده ، بر بجوق آیدنبری اوقودیغم غرازیه للا، پول ورژنی ، رافائل الخ کبی رومانلرده کی حسی قهرمانلره بکزه مه رك افتخـار ایدییوردم .

کیمی سودیکمی می، صورمق ایسـتیورسکز؟... هر حالده اون اون یدی یاشنده بر کنج قیزك، فوق العـاده برآدم سوه جکنی ظن ایده بیله جك قدر، صاف انسانلر یوقدریا!...

انسان، اون یدی یاشـنده ایکن؛ أللك آلتنه کیم تصادف ایدر، کوزینك اوکنه کیم کلیرسه ؛ اونی سوه ر. بن ده، بویله جه، الك فضله کوردیکم بر وه، خفیف، صاری، چیقیق آلنلی اوزون صاچلی، اسکی الیسه لی، زواللی بر کنجی سودم ...

اما، نیچون سودم؟ . نه‌دن سودم؟.. بونی بکا صورمه‌یکز !..
بن بیله بیلمیوردم . اونی، اوللری، نشانطاشندن استانبوله تا او بر اوجنده‌کی مکتبمه کیدرکن، کورمش وبکنمشدم، هرکون بربرمزه تصادف ایدردك .

او، آلنده بر سورو کاغدلر وکتابلرله، جفال اوغلی جاده‌سندن آشاغی اینرکن؛ بن، آرقداشلرمدن آیریله‌رق، عادتا قوشارجه‌سنه اوکنه کچردم. صکره برابر یقوشی اینر؛ سرکه‌جیدن تراموای جاده‌سنه چیقار وکوپری‌یی کچردك.

بن، تونله کیدوب، بیلت آلنجه‌یه قدر، اوتونلك اوکنده طورور؛ ایری الا کوزلرینك مکدر نظرلریله بنی سوزه‌ر، صکره، رنجی کونشدن صولمش، البسه‌سنك یقاسنی دوزه‌لته‌رك وپاطلاق بول اسقارپینلرینی آیاقلرنده زورله سوروکلیه‌رك، اورادن اوزاقلاشیردی.

مکتبه کیدوب؛ درسلرمله مشغول اولدیغم زمانلرده بو وقعه‌یه او قدر اهمیت ویرمزدم... فقط مکتبدن چیقدقدن تام بش هفته صوکره .. دوشونه، دوشونه مکتبی ترك ایتدیکم کوندنبری آرتق کوره‌مدیکم بو صاری بکزلی، چیقیق آلنلی، اوزون صاچلی چوجغی سودیکمه قرار ویردم.

اویله !.. بتون کون بنی دوشوندیره‌ن تذللشدیره‌ن، مکدر ایدن، صبرسز یاپان ساده اچ صیقینتیسی ویا مشغولیتسزلك می ایدی؟.. بونی همان انکار ایدییورم، نه‌دن؟ ، بیلمیورم. او چوجغی سومك، بکا اچ صیقینتیسندن شکایت ایتمکدن، غالبا دها شاعرانه کلیوردی !

نظرلرمده موقعمی یوکسلتیوردی . آیینه‌یه باقدیغم زمان، عاشق بر قیز سیر ایتدیکم ایچون، عادتا مغروردم وهپ کندی کندیمه :

— بو کوردیککک قیز، سوه‌ن بر قیزدر!.. دییه تکرارلردم. و بو سوه‌ن قیزده، ایشته سنسك!

هله، بش هفته‌دنبری غیب ایتدیکم سوکیلی، نه کورل، نه دکرلی، نه اهمیتلی بر شخصیتدی : اونك، زماننده یشایان انسانلر طرفندن آکلاشیلمایان، بیوك بر شاعر اولدیغنه امیندم ! ایری کوزلرینك اطرافنده‌کی مور خلقه‌لرله، بو کوزلرك حزین باقیشی‌ده او معنایی افاده ایتمیورمیدی؟..

آرقداشلرمك، پك قورقونج اولدیغنه، متفقاً قرار ویردکلری او جیغ‌ق آلنك آلتنده، بیوك بر ذکانك موجودیتنی پك اعلا اکلامشدم. یوزینك صاریلغی، چاپیشیقلغی، حس ایدرك یشانمش کونلرده قزانمش اولدیغی‌ده آشکار ایدی.

اکر صاچلری کلی و اوزون، البسه‌لری دائما اوتوسز ایسه، بوده اونك حیاتك اوفق، نفث نفرعاتنه اهمیت ویرمدیککنی، و بویله شیلرله مشغول اوله‌میه‌جق قدر بیوك بر متفکر اولدیغنی اثبات ایتمیورمیدی؟

کوملکلرینك، قراواتلرینك وبالخاصه آیاق قابلرینك اسکیلکی‌ده، پاره‌سز اولدیغنی کوستریوردی. پاره‌سزلق ذاتاً، بتون بیوك فیلوسوف، شاعر وصنعتکارلرك . اوت! بتون بیوك آدملرك عنعنه‌سی اولدیغنی، بن پك اعلا بیلیردم!

اونی سودیکمه، اوقدر قنع اولمشدم، که آرتیق کیجه اویقولرمی اویویه‌میوردم، هرکون، صباحدن آقشامه قدر، قارشی أولرك دیوار و جومبه‌لرندن بشقه برشی کوره‌مه‌ین پنجره‌مده اوطوریر؛ برطرفدن (ورتهر)ی یوزنجی دفعه اوقور؛ برطرفدن‌ده اونی دوشونوردم.

بویله کچن زمانلرمك برنده، نهایت اونی کورمدن یشایه‌میه‌جغمه قرار ویردم! نه‌ایچین ایدم؟ بیلمیوردم.. فقط، اینی برتصادف، امدادمه یتیشدی.

آننه‌مله، استانبوله، دوقتوره کیده‌جکدك... سزه اوزون اوزادی‌یه سوینجلرمی، خلجانلری، امیدلرمی واندیشه‌لرمی آکلاتمیه‌جغم..

هر نه ایسه؛ اوکون آننه‌مله کچینجه، امید ایتدیکم کبی، اونی کوردم. خلجان ایچنده ایدم اوکون، اونك یوزنی هر زمانکندن دها صاری، کوزلرینی هر زمانکندن دها درین، فسنك آلتندن طاشان عجائب آلنی هرزمانکندن دها دولو ومعنالی کوردم. صولوق الیسه‌لرینك برکنلیکنده، قراواتنك روزکارله اوچیشنده، آیاغندن بر آن اول چیقوب راحت ایتمك ایسته‌ین، بول صاری اسقارپینلرینی زحمتله طاشیشنده بیله بر اصالت وصنعت واردی.

اوکا، کوپرینك اوسته‌نده، راست کلمشدك. حربیه تراموایته برابر بیندك. بودفعه بن، تراموایدن ایندکدنصکره براقمشدی. أوه کیررکن آرقه‌مه دوندیکم زمان، اونی اوراده کوردم

آرتیق بنم ایچون، یکی برحیات باشلامشدی. هرکون، صباحدن آقشامه قدر، پنجره‌مك اوکنده اوطوریور؛ اونی بکلیوردم. اوده، هرکون بورغون، بدبین، صولغون قپومك اوکندن کچیوردی.

او زمانلر، اونده‌کی روحك، مه‌نده‌لسونك، وه‌به‌رك، خسته صنعتکار بر قرابتی وار، ظن ایدردم، که شعرلری، اونلرك بسته‌لری قدر مریض، هیجانلی و حاليدر... سزه سویلیوردم‌یا!... اونك شاعر اولدیغنه امیندم.

زمانلر بویله کچیوردی... بن بر آلمان رومانس قدر، ساده حس اولمشدم!.. اونی سودیکمدن امین اولدیغم قدر، اونك‌ده بنی سودیکندن امیندم... خیالمده، بن اونی غرازیه‌للا کبی سویوردم. اونك بکا قارشی، وه‌رته‌رك حسلرینی آکدیران، دویغولری واردی.

نك برسوز سویلمکه فرصت بوله‌میوردق. ساده تجربه‌ملك آلتندن کچرکن؛ اوزون اوزون درین درین باقیشیوردق... نهایت مشئوم کون، مشئوم ساعت کلدی. بتون عاشقلر کبی، بزده آیریلدق.

برکون اوطه‌مه چکیلمشدم. آننه‌ملك اوطه‌سیله، اوطه‌ملك آره‌سنده‌کی قپو آرالق دوریوردی. بردن، آننه‌ملك اوطه‌سنده خیزلی، خیزلی قونوشولدیغنی دویدم. آننه‌م سرت برسسله، بابامه:

— واللهی، بوبویله دوام ایده‌من، دییوردی. ینکه‌که‌سویلیه‌جکم. بزم‌ده کنج قیزمز وار. رزیل! هرکون آقشام اوستی، بورادن کچینجی ایش کوج ایدینمش!.. بزده جاملره باقیورکه.. سکا بیله سویله‌میه‌جکدم اما! . او کوچك موهبه، ایشی بسبتون چیغرندن چیقاریر.. أیسیمی، یاسن، یا بن سویلیه‌لم‌ده؛ ایشلك اوکنی آلسینلر!.

بابام صوریوردی:

— نصل برآدم، بو!..

آننه‌م جواب ویریوردی:

— نصل آدم اوله‌جق! اوستنده بول، پیرتیق البسه‌لر، آیاغنده پاطلاق اسقارپینلر!.. دیلنجی‌میدر؟. نه‌در؟

نه اولدیغنی آکلامشدم، نه یاپدیغمی بیلمز برحالده، آره‌لق قپودن کچدم. آننه‌مه قدر، صولغون، ایلرلدم.

— آننه!.. دیدم. یا کیلیورسکز. او، موهبه ایچون کچیور.. عموجه‌مك قیزلرندن، حقسزه یره شبهه ایدلدیکنه، تحمل ایده‌مدم.. آننه‌م و بابام حیرتله یوزمه باقیورلردی. یاپدیغم حرکتدن مغرور، دوام ایتدم:

— او، موهبه ایچون دکل، آننه‌جکم، نم ایچون کچیور.. او، بردیلنجی دکل؛ بیوك برشاعردر!. بنی سویور، بن ده اونی سویورم..

— نه؟..

قولاغمك برینك، قیصقاج کبی، قوتلی ایکی پارمغك آره‌سنده أزیلدیکنی دویدم.. آننه‌م بنی، قولاغمدن سوروکلیه‌رك؛ یتاق اوطه‌مه آتدی.

بو موضوع اوزرینه، بر دها، نه آننه‌م، نه‌ده بابامله قونوشدق!. ایرتسی کون، مالتپه‌ده‌کی تیزه‌مك کوشکنه، برآی ایچون سورولدم.

عودتمده، بیهوده یره هفته‌لرجه، سودیکمك نجره‌مك اوکندن کچه‌سنی بکلدم!.. او زماندن بری، اونی بیله کوره‌مدم... کیم اولدیغنی آکلامدم.. یالکز بیلدیکم شی، حقیقتی سویله‌مك مراقنك، اونکله آیریلشمه سبب اولدیغی ایدی.

ایشته ایکنجی دفعه اوله‌رق، دوغری سوزلیلکمك جزاسنی بو صورتله چکدم.

— ٣ —

حرب عمومينك اوچنجی سنه‌سی ايدی . عموجه‌مك أونده‌كی وضعيتمز، كوندن كونه فنالاشيور، عائله‌مز بر حال كسب ايديوردی.
اوزمان ، بن چاليشمغه قرار ويردم . ارتق اولدقجه بيوموش بر قيزدم . غزته‌لرده قدر اعلان كورسه‌م ، قوشار . نره‌ده بر مسابقه ايشيتسه‌م؛ اشتراك ايدردم. بويله‌جه برچوق غيرتلردن صكره نهايت . مظفر لطيف افنديڭ تجارتخانه‌سنه كاتبه‌لك ايله قبول اولندم .
صباحلری اركندن أودن چيقار ، طقوزه دوغری سركه‌جی‌يه يك يقين.. خانڭ اوچنجی قاتنده‌كی يازيخانه‌يه كيدر، آقشام يدی‌يه قدر اوراده چاليشيردم .
مظفر لطيف افندی ، غالباً ايكنجی سنه‌سنه دوغرو زنكين اولمش ؛ قرق ، قرق بش ياشلرنده ، ضعيف ، يووارلاق برونلی ، يناقلری چوكوك ، قومرال صاچلری چوق صيق و آغزينه دوغری دوشوك برآدمدی . اخلاقی‌ده ، يوزی‌ده سويملی دكلدی . بو آدمك، بكا آيدن آيه اوتوز ليرا ويرمكدن بشقه ، هيچ برمزيتی يوقدی .
شكر ، غاز ويرنج اوستنده سپه‌كولاسيون ياپار ؛ بش غروشلق بركار ايچون، ساعتلرجه قونوشمقدن، ديديشمكدن چكينمز؛ مشتريلرينی انصافسزجه چالمق ايچون ، ساعتلرجه سهولتله يالان سويلر ، فقرايه معاونتی سومز ؛ ديلنجيلره بعضاً نصيحت ، فقط اكثريتله تكديردن بشقه صدقه ويرمز؛ اوسته‌لكده كندی ذكاسنی، دهاسنی، كوزلكنی، شخصيتنی بكنير .. اما يك چوق بكنير برآدمدی .

برسنه‌دنبری ، ایی ترزیلره دیکدیرمه‌که باشلادیغی البسه‌لرینی ، اللرینك سکز پارمغنه طاقدیغی الماس ، برلانطه ، زمرد ، یاقوت یوزوکلری ، قراوات ایکنه‌لرینی قول دوکمه‌لرینی هرکسه کوسترمك ایچون هیچ برفرصتی قاچیرمازدی. برسنه‌دنبری، تنکه توتون طبقه‌سنی آتوب، یرینه جیبنه یرلشدیردیکی، اوستنده الماس ایله م.ل. حرفلری بولونان ، آلتون طبقه‌سنی تشهیر ایچون ، هرکسه دقیقه‌ده برسیغاره اکرام ایدردی .

هیچ خوشمه کیده‌جك بر آدام دکلدی . فقط یاننده چالیشه‌لی درت آیی کچمش اولدیغی حالده برکره‌بیله غوغا ایتمه‌مش، یعنی اوندن آزار ایشتمامشدم .

غایت دقت وجدیتله چالیشیور؛ آیدن آیه، بزه پك اعلا یاردیمی دوقونان ، اوتوز لیرایی آلنجه ؛ ممنونیتمدن اویناموق ایستیوردم .

ایشلرم تحمل ایدیله‌جك درجه‌دن فضله، وقزانجم، مظفر لطیف افندینك آیده قزاندیغی برقاچ بیك لیرا ایله مقایسه ایدیلنجه ، هیچ مثابه‌سنده ایدی. اما بن، ینه مشتکی دکلدم. چوق قناعتکار برانسان اولدیغم ایچون . حالمدن ممنوندم . ابویمده، بنم کبی دوشونیورلردی.

اکر ، بنم اومدهش قصورم اولمسه ایدی؛ حرب سنه‌لرینی ، ایی کونو ، اولدقجه راحت کچیره‌بیله‌جکدك . فقط ، سزه سویلدمیا !.. یلان سویلیه‌مز ، دوغری کوردیکم ، دوغری ظن ایتدیکم برشیئی انکار ایده‌مزدم ... حق بونده منفعتم بیله اولسه !..

ایشته، برکونده، مظفر لطیف افندینك یازیخانه‌سندن قوغولمه‌مه سببده ، بوخویم اولدی .

صيجاق، اما بو ناله جق قدر صيجاق، بر ياز كونيدى. يازيخانه مك اوكنه اوطورمش؛ ينه اوته يه برى يه مكتوبلر يازمقله مشغولدم. بردن، قپو آچيله رق، مظفر لطيف افندى، كنيش بر تبسمله ايچرى كيردى. مرديونلرى قوشه رق چيقمش اولملى كه، صيق صيق نفس آليوردى.

قپودن، دلى كبى تلاشلى، كيرمشدى. يازيخانه مك اوكنه قدر كله رك، بنى قولمدن طوتوب، يرمدن قالديردى.

— آمان، امينه خانم!.. ديه وردى. بر دقيقه جاده اوكنه كليكز... باقك سزه نه كوستره جكم!

بنم چاليشديغم اوطه دن، مظفر لطيف افندينك يازيخانه سنه كچدك. بر دقيقه صكره، جاده يه باقان پنجره نك اوكنده ايدك..

— باقيكز!.. شو قپوده كى اوتوموبيله باقيكز! نصل؟..

قپونك اوكنده، قناريه صاريسى رنكده، اوتوموبيلى كورديكم زمان، قهقهه لرله كولمكدن كندمى آلامدم.

— حقيقةً!.. ديه سوزه باشلايوردم.

مظفر لطيف افندى سوزيمى كسدى.

— چوق كوزل!... دكلمى؟.. ديدى.

— اوت! چوق كوزل!... شيمدى يه قدر، بوندن دها كولونج بر عربه كورممشدم... ديدم.

— افندم؟...

سوزيمى آكلامامش ظن ايدرك، تكرارلادم.

— بوندن دها كولونج بر عربه، عمرمده كورمه مشدم.

عجبا، بونى آلان هانكى طبيعتسزدر؟

— افندم ؟

مظفر لطف افندینك ، یوزیمه کمال حدتله ، باقدیغنی کوروبجه؛ یاپدیغم شیئی آکلارکبی اولدم . بردن صوصدم .

پنجره‌مك او کنده ، بربرمزه یقیندن دیك ، دیك باقیوردق .

— بواوتوموبیلی ، کیمك آلدیغنی بیلیورمیسکز ؟ دیدی .

— خایر ! دیدم .

— بم اوتوموبیلم دیرسه‌م ؛ دەمین سویلدیککز سوزلردن محجوب اولورمیسکز ؛ امینه خانم ؟ . دیدی .

— قطعیاً افندم ! دیدم . بن اونا نه حق برشی سویلمدم . حقیقتی سویلدم .

— دیمك بواوتوموبیل ...

— آنجق بر حرب زنکیننك آله‌بیله‌جکی ، قوللانه‌بیله‌جکی طرزده برشی ...

— امینه خانم ! نی تحقیر ایدیورسکز ..

— استغفرالله افندم حقیقتی سویلیورم حقیقت، هیچ برزمان، تحقیر عد ایدیله‌مز .

غایت طبیعی برسسله قونوشیوردم .

— امینه خانم : دیدی . بو اوتوموبیلی چیرکین بولمقده اصرار ایدیورمیسکز ؟..

— أوەت افندم !

— فقط ، بم اوتوموبیلم ...

— بکنمدیکزسه ؛ کوله کوله قوللانیکز !

— فقط ، بن آلدم ، دییوردم ...

— بکنندیکزسه ؛ پك أیی ایتدیکز . فقط البتده قویو رنك وسوسنز براوتو ، چوق دها کبار اولوردی .

— امینه خانم ! آکلامیورمیسکز ؟... بن آلدم .

— آکلایورم افندم ! کوله ، کوله قوللانیکز !

پنجره‌نك اوکندن چکیلوب ، یازیخانه‌مك باشنه کچدم . سویلدیکم سوزلرك ، نه‌دن مظفر لطیف افندینك خوشنه کیتمدیکنی آکلامیوردم . بن حقیقتی سویلمشدم . بوکا قیزاجق نه‌واردی صانکه ؟.. مظفر لطیف افندینك بر مدت ، اوطه‌سنده خیزلی خیزلی قونوشدیغنی دویمشدم . صکره ، قپو آچیله‌رق ، ایچری کیردی . یازیخانه‌مك باشنه کچدی . قوللرینی کوکسی اوزرینه قاووشدیروب ؛ بکا باقمغه باشلادی .

— حالا ، اوتوموبیلی بکنمامك فکرنده ثابتمیسکز ؟ ، دیدی .

بوکونه قدر ، اونك بوقدر عنادجی اولدیغنی بیلمیوردم .

— دقیقه‌ده بر فکر دکیشدیرمه‌م ! دییه جواب ویردم .

— دیمك اوتوموبیل ...

— أوت ، چیرکین !

— بوکون آیك اون بشی ، امینه خانم !

— اویله‌می افندم ؟

— آرتق ایشکزه دوام ایتمکه لزوم قالمدی . یریکزه بشقه‌سنی کتیره‌جکم . ایشلرکزدن ممنون دکلم !

— حالبوکه دون ، بکا پك ممنون اولدیغکزی سویلمشدیکز !

— دون ، دقت ایتمه‌مشم ، دون بشقه ... بو کون بشقه ...

— اوله بیلیر آ !...

— آقشامه قدر ، چالیشمه‌کزه‌ده حاجت یوق .

— پکی افندم !

شاشقین ، یرمدن قالقه‌رق ؛ باشمی دوزه‌لتمکه باشلادم .

آرقه‌سنی دونمش ؛ پنجره‌دن باقیوردی . تام قپویه یاقلاشمشدم ؛ آرقه‌مدن سسلندی . .

— عجبا اوتوموبیلك رنکی؛ دوشوندکجه، خوشکزه کیتمیورمی؟.

— خایر افندم ! . .

یلان سویلیه‌مزدم یا! قپودن چیقارکن کندی کندینه سویلندیکنی دویدم .

— حالبوکه، بوقیزجغز فنا چالیشمازدی. کاشکه بوقدر طبیعتسز، عنادجی و تربیه‌سز اولماسه ایدی ...

— ٤ —

ازدواجده، مسعوداولدم،ظن ایتمه‌یه‌کز! بن‌ده او طالع .. خایر، خایر.. او آچیق کوزلیلك نه‌کزر!...

اکر طالعه، قسمته، تصادفه ایناندیورسه‌کز بیوك برخطا ایتمش اولورسکز ... دنیاده هرشی ... اما هرشی کندی الیمزده ، کندی اراده‌مزده‌در.

مسعود دکلم... طالعسزلکمدن دیمك ، پك یا کلش بر سوزدر.

هرکس کندینه لایق اولان حیاتی یاشار؛ واو حیاتده کندینه لایق اولان رفاه وسعادتی بولور.

ازدواجده مسعود اولمدمسه؛ بونده زواللی طاهی، مسؤل طوتمقده کی معنایی آکلایه میورم.. ازدواجده مسعود اولمدم؛ چونکه مسعود اولمغه لایق بر انسان دکلشم!

مظفر لطیف افندینك یازیخانه سندن ــ سوز آرامزده ــ قوغولدقدن بر بچق سنه صکره اوٗلاندم. قوجه‌م اوتوزایله اوتوز بش یاش آره‌سنده شیشمانجه اورته بویلی، قومرال صاچلی، کسیك بیقلی، دائما موداسز فقط غایت تمیز کیینیر، آلتون ساعت وقوردونلی، حالی وقتی یرنده بر قلم افندیسی ایدی.

بربریمزله ابویمزك آرزوسنی یرینه کتیرمك ایچون اوٗلنمشدك. یکدیکرمزله او قدر چوق مشغول اولمیوردق. صباحلری، اوایشنه کیتمه‌دن اول سلاملاشیر؛ آقشام اوٗه کلدیکی زمان ینه سلاملاشیردق. او، همان یتاق اوطه‌سنه چکیلوب دیکله‌نمك ایچون اوزانیر؛ یالکز آقشام صوفرالرنده قونوشه بیلیردك.

قوجه‌م اولدقجه تربیه‌لی بر آدمدی. ساده بیوك.. اما دنیاده‌کی قادینلرك هیچ برینك عفو ایده‌میه جکی قدر، بیوك بر قصوری واردی!

صوك درجه خسیسدی. بوکا مقابل هیچ قیصقانچ دکلدی. جیبنده‌کی پاره‌یه زیانی دوقونمدقدن صوکره ایستدیکم کبی یشامغه، ایستدیکم احبابلرله کوروشمکه ایستدیکم یرلره کیتمکه مأذوندم.

نه آدم عقللی سربست وراحت براقیور؛ بنمله هیچ مشغول اولمیوردی.

ازدواجمزك ایلك آیی... بر آی ایچون بکا براقدیغی پاره‌نك حسابنی ایسته‌ین، قوجه‌مه حیرت وحدتله باقدم اوپاره‌نك حسابنی، کیمسه‌یه ویرمکه مجبور اولمدیغمی ظن ایتدیکمی سویلدم. قوجه‌م خسیسدی. فقط تربیه‌لی بر آدمدی:

— شیمدن صکره، حسابی طوتسه‌کز؛ دها ایی اولور، امینه.. دیدی. بویله‌جه، آیده نه خرج ایتدیکمزی بیلیرز.

حالا، اصرار ایتدیکنی کوردیکم زمان، پك حدتلنمشدم. فقط حدتم کوزلرمی قاپامش، محاکمه‌می بوزمامشدی. قوجه‌مك، خسیس بر آدم اولدیغنی؛ حدتمك آره‌سنده، تردد ایتمه‌دن آکلامشدم. بو، بیوك بر حقیقتدی. همان سوزینه جواب اوله‌رق:

— مکر، نقدر خسیس بر انسانمشسکز!.. دیدم. بوده، هیچ سومدیکم براخلاقدر...

خسیس قوجه‌م، هرکس کبی، قصورینك بویله اولدیغی کبی، یوزینه وورولدیغنی ایسته‌مدی وایشته آرامزده ایلك غوغا بویله‌اولدی.

ایرتسی آی، قوجه‌مك پاره خرج ایتمکدن چکیندیکنی بیلدیکم ایچون، بن چوق فضله صرف ایتمکه باشلادم. زیرا، قوجه‌مك نقدر پاره قزاندیغنی اوکره‌ندیکم کون، خیالمده بر بودجه تنظیم ایتمشدم... ایشته، حقیقی بودجه‌مزی اوکا بکزه‌تمك ایچون، لازمکلن موازنه‌یی قوجه‌مك خسیسلکنه مقابل، غایت مسرف اوله‌رق، تأمینه غیرت ایدییوردم.

نهایت، آی صوکی کلدی. قوجه‌مه حساب ویردم. خرج اولونان

پاره‌نك يوزده قرقی أو مصرفنه ، اونی قوجه‌مك جب خرجلغنه ، الليسی ده بنم تووالتمه صرف اولنمشدی .

بونی اوقويان قوجه‌می، قان بوغه‌جق ظن ايتدم. بردنبره، يرندن فيرلادی... سزه، قوجه‌م تربيه‌لی برآدمدی ديمشدم!. خاير... خاير.. يا كيلمشم .. غايت تربيه‌سز وقبا برآدمدی.

بكا نه‌لر ... امانه‌لر سويلمدی ... ايكنجی غوغامز، فقط بودفعه بيوك وآجی بر غوغامز اولدی.. بن، اونك أوينی براقه‌رق؛ بابامك أوينه دونه‌جكمی سويلدم. او، بيلمه‌م،ناصل جواب ويردی؟..نهايت، آغلادم... آغلاشدق... وباريشدق.

ايرتسی آی ايچون، پاره‌يی ، آيلق اون بشنه قدر ، أله آلمدم . فقط، آيك اون بشنه دوغرو، أوك حالندن شكايت ايتمكه باشلادم .. اونك لقرديلری حقسز اولديغی ايچون، كوجه كيديپوردی. فقط، بنم سوزلرم، دوغری اولديغی ايچون ، اونك بونلره حدتلنمه‌سنه حيرت ايديپوردم .

اوكا، ساده راحت بولمق ايچون أولنديكمی، اگر خسيس، بودرجه ايكرنج صورتده خسيس اولديغنی بيلمش اولسه ايدم؛ اونك زوجه‌سی اولمغه راضی اوليه‌جغمی؛ واونی آريجق بيله سومديكمی سويليوردم. وبوتون بونلر كبی، بر سورو حقيقتلر...

قوجه‌مه، التفات ايتمك ايچون، يلان سويليه‌مزدم يا!.. آی باشنده، طبيعی بر غوغا دها !..

قوجه‌م ، البيسه‌يه ، دانتله‌يه ، ايپكه ، اسقارپينه لوانطه‌يه ويريلن پاره‌لری، زيان عد ايده‌جك قدر قوش بينلی برآدم!.. ارككلر، نقدر

ذکی اولدقلرینی ادعا ایتسه‌لر ! قادینلرینک توالته عائد بیك درلو صاچمه‌یه، یشامق ایچون محتاج اولدقلرینی، قیامت کوننه‌قدر آکلامیه‌جقلر، والسلام!..

ایشته، بیهوده یره، بوحقیقی قوش بینلی قوجه‌مه اوکره‌تمك ایچون، ایکی سنه‌لك حیاتمی فدا ایتدم فقط او، بوشیئی آکلامق قابلیتنده، اقتدارنده وهوسنده دکلدی!

ذاتاً، برابر کچن حیاتمز، برعذاب اولمشدی. یالانسز یشانیلمیه‌جغنی، او زمان دها آکلامیوردم. بنم بودوغری سوزلیلکم یوزندن، هرکون یکی برغوغا ایدییوردق. حقیقت اولان هرشیئی قوجه‌مدن صاقلامیوردم.

قائن والده‌م، آچیق کوزلی وبجریکلی بر قادیندی. اك فضله او، غوغالرمزك اوکنی آلیور؛ بنم دوغری سوزلرمی تأویل ایدرك، اوغلنی اقناعه اوغراشیوردی. ذاتاً، اوغلنك اوزرنده بیوك بر نفوذی ده واردی. بوده آیریجه قوجه‌م حقنده‌کی توجهمی!! آرتدیریوردی.

هرنه‌ایسه، برکون قائن والده‌م بنی، آوینه چاغیرتدی. غوغالرمزه، اك فضله نه‌سبب اولدیغنی بیلیوردی.. بنی اوکنه آلوب، برقاچ سوزدن صکره، یوآی ینه حساب ویریرکن؛ توالت طرفنده‌کی رقملری، مصرف طرفنه نقل ایتمه‌می سویلدی.

و، قوجه‌لره دائما دوغری حساب ویرمك، دوغری سوز سویلمك پك فنا اولدیغنی؛ اونلرك یالانسز اداره ایدلملری ممکن اولمدیغنی؛ کندیسنك بیله، بوتون حیاتی بویله کچیردیکنی، وشیمدی بیله، زواللی قائن پدرمه ـ محضا ایی کچینمك ایچون ـ کونده اوتوز یالاندن فضله سویلدیکنی آکلاتدی.

بن نه یاپدم ؟. همان یرمدن قالقەرق ، آرەمزدە کچن غوغالرە کیمسەنك مداخله ایتمك حقی اولمدیغنی یلان سویلەیجی ایسە، تجربه بیله ایتمدن ، اخلاقسزلرە براقدیغمی سویلدم . وسلام ویرمکە لزوم کورمەدن اوطەدن چیقدم .

صکرە نە اولدی ! بیلیورمیسکز ؟.. شو دوغری سوز سویلمك دردندن ، آیك صوکندە قوجەمە حساب ویررکن ؛ یوزدە آلتمش تووالت مصرفی کوستردیکم ایچون ؛ هرزمانکندن دها مدهش بر غوغا ایتدك .

بن اوکا خسیس دیدم . او ، بکا مسرف دیدی ... باغردم ، چاغیردم باییلدم ، آغلادم .. صکرە ، باشمی اورتوب ؛ عموجەمك اوینە ، آنەمك ، بابامك یانە قاچدم ..

بر هفته صکرە ، قوجەمدن آیرلمشدم .

— ٥ —

صانکە ، قوجەمدن آیرلدقدنصکرە ، راحت یوزیمی کوردم ؟..

نە کزر !..

بنم فلاکتم ، آغزمك ایچندە ، یلان سویلکدن عاجز اولان اوملعون دیلمدە ایدی .. مکتبدن شهادتنامه آلمدن چیقیشمە ، حیاتدە بریجك عشقمی غائب ایتمەمە ، ایشمدن قوغیلوب ، قوجەمدن آیریلمەمە ، هپ او اخلاقسز سبب اولمامشمیدی ؟. فقط ، قوجەمدن بوشاندیغم زمان ، هنوز بونی آکلامامشدم .

عموجەمك اوینە دوندیکم زمان ، کمافی السابق ، دوغری سویلمك

یوزندن ، هر کسك کوکلی قیران ، کندینه دوست ایده‌مه‌ین ، کیمسه طرفندن سه‌ویله‌مه‌ین ، زواللی بر سرسمدم .

آننه‌مك یانینه عودتمدن وقوجه‌مدن آیریلدقدن ، اوچ آی صکره ایدی .. نی براز اویالامق ایسته‌دیکنی سویله‌ین عموجه زاده‌م موهبه ، آزیجق اطرافنی کورمه‌می ، کورولنویه قاریشمه‌می واحباب ایدینمه‌می توصیه ایدییوردی . بن‌ده ، اونك سوزینی دیکله‌یه‌رك ، اوکا اویه‌رق ؛ اورته‌یه آتیلدم .

هر بازار ایرتسی ، موهبه‌نك عثمانلك غازینوسنه پك یقین اولان ، آپارتمانه کیده‌رك ؛ اونك مسافرلرینه چیقیور ؛ ینه اونلرله برابر ، کیسه‌م یتیشه بیلدیکی قدر ، تیاترولره کیتمکه ، موسمنده اطه‌ده برقاچ کون اوتلده قالمغه غیرت ایدییوردم .

موهبه‌نك بنی طانیشدیردیغی احبابلر ، اوکجه بنی کمال شوق ومحبتله قارشیلاشلردی .. بکا حقیقی اوله‌مه‌جق قدر افراطلی بر محبت کوستریورلر ؛ کیمیسی چایلرینه ، کیمیسی آقشام یمکلرینه دعوت ایدییور ؛ کیمیسی‌ده برلکده تنزهلر تکلیف ایدییوردی .

بو قدر صمیمی ومحبتلی دوستلر بولدیغم ایچون ؛ عادتا بن‌ده قوجه‌مدن آیریلدیغم زماندنبری بوزولمش اولان ، سیکرلرمی یاتیشدیرییور ؛ قاپ‌قاره کوردیکم حیاتمی ، یکی بر رنك وشکلده بولمغه باشلایوردم .

چوق ممنوندم . عادتا مسعود وکدریمی اونوتمش ؛ راحت راحت یشایوردم ...

فقط ، بوسکون وسعادت ، آنجق درت آی دوام ایده‌بیلمشدی ..

درت آیلق نهایتنده ، یواش یواش ، هرکسك بندن یوز چویرمکه باشلادیغنی فرق ایدییوردم .

نه اسکی عوتلر !... نه اسکی پرتهالك سلاملر ! نه اسکی صمیمیت !..

بن ، سببنی آکلایه‌میور ؛ وبالمجبوریه یکی احبابلرمدن ، اولدقجه چکیلمکه غیرت ایدییوردم .

موهبه‌یه ، دوستلرینك حقمده کوستردکلری توجهك نه سببله اکسیلدیکنی ، صورمغه قراروبرمشدم . اونك ایچون ، بازارایرتسندن بشقه بر کون انتخاب ایدرك اوکا کیتدم .

موهبه ، اوجوزلی آینه‌نك اوکنه اوطورمش ؛ سیاه قیصه صاچلرینی قبوریبور ، برطرفدنده بنمله قونوشیوردی .

هیچ مقدمه‌یه لزوم کورمدن ، موهبه‌یه دوستلرینك بکا یابدقلری معامله‌لردن شکایته باشلدم ... کمال دقتله صاچلریله مشغول اولان موهبه ، متبسمانه بنی دیکله‌یوردی . سوزمی بیتیردیکم زمان :

— اك فضله کیمدن مشتکیسك ؟.. دیدی .

— نظمی پاشادن ... دییه جواب ویردم . نه زمان صالونده بنی کورسه ؛ سلام ویرمدن قاچوب ، کیدییور .

— یکی کوزلم ! سن ، عجبا اوکا نه یابدك ؟.. دییه صوردی .

— هیچ برشی یاپمدم ... دییه جواب ویردم .

— دوشوك !..

— نه‌قادار دوشونه‌جك اولورسه‌م ، اوله‌یم ؛ یلك اعلاده بن ؛ اونی داریلته‌جق برشی یاپمدم ...

— اویله ایسه، بن سویلییم!.. نظمی پاشا موسیقی‌یی پك سوه‌ر دكلمی؟

— اویله كورونمك ایستر!

— بتون بسته‌كارلریده، پك ایی بیلیر دكلمی؟

— خایر... هیچ هیچده بیلمیور!..

— كندیسی اویله ظن ایدییور.

— یا كیلیور!

— ایشته بنده، اونی سكا سویلمك ایستیوردم. او یا كیلمش، یا كیلمامش.. سكا نه؟ اونی تصحیح ایتمك سنك وظیفه‌كمی؟

— بن، كیمسه‌یی تصحیحه اوغراشمدم.

موهبه الده‌كی صاچ ماشاسنی، یانته براقمشدی.

— كچلرده بر آقشام، اونك یوزینه قارشی موسیقیدن بی بهره اولدیغنی سویلدك!. برده، صاچنی باشنی یولارجه‌سنه جوشوب، الی یرپارچه كی دیكله‌دیكی شیئك، عادی بر والس شانته اولدیغنی یوزینه وردك!. بو، سكا یاقیشیرمی؟

— یكی! یلانمی سویلدم؟

— دائما دوغری سویلمك، بعضاً یلان سویلمكدن فنادر.

— دیمك، پاشا بكا اونك ایچون قیزدی... اویله‌می؟... بكا داریله‌جغنه، نوطه‌ملك اوستنی اوقوسه ایدی؟ حق ویردی .. یكی... لامعه‌یه نه دییه‌لم؟..

— اوكاده، صاچلرینی بویامق ایچون، قوللاندیغی بویانك پك فنا اولدیغنی سویلدك.

— بو ، خائنانه براخطاردي !..

— اكسيلك اولمه ؟ ياوروم !

— ديمك ، اوده بكا قيزمش ؟ اويله مي ؟ .. بن اوكا دوغري برشي سويلدم ... يانديمه ؟..

— نديمه‌ده ، شعر اوقومغه قالقيشديغي زمان ، سنك آچ برديلنجي سسني آكديرديكني سويلدك !

— يلانمي ، آبلا ؟.. بونده برفنالق وارمي ؟ . بن اوكا ، بربشقه‌سنك يانندن سويله ! كولونج اوليورسك ، ديدم . ظن ايدرم ، بو ، دوستلقدن بشقه برشي دكل .

— بويله دوستلقلرك لزومي يوق !

— يكي !.. ياجلال بكه نه اولمش ؟

— جلال بكه ، نابوليونك بوربونلردن اولمديغني سويلدك !

— يكي بونده قيزاجق نه‌وار ؟

— ادعا ايتدك .

— البتده ادعا ايدرم ، آبلا ! بوني بيلمه‌ين انسان وارميدر ؟ .

— مادامكه ، جلال بك بيلميورمش !..

— جانم ! جلال بك برجاهل ايسه قباحت بنممي ؟..

— جهالتني يوزينه ووروش ، سكا ياقيشيرمي ؟

— يكي .. نه ديه‌جكدم ؟

— نابوليون ...

— بوربون عائله‌سندنمي ، ديه‌جكدم ؟ آبلا : اولورمده ، بن بويله برصاچمه سويله‌مم .

— سن ده اولنجیه قدر ، دوست ایدینه مزسك ! هر كس سندن قاچار .

— نه دن ؟.. تاریخده ، هر كسك معلومی اولان برشیئی بیلدیكم ایچونمی ؟

— خایر ، یاورووم ! دوغری اولدیغنی بیلدیكك شیلری ، ولوكه برثانیه بیله اولسون ، نزاكة اونوته مدیكك ایچون !

— بن بیلدكلرمی اونوته جغمه ، جلال بك یكرمی یدی یاشنه كلنجیه قدر تاریخ اوكرنسه ایدی ؛ دها اییی اولمازمیدی ؟

— او باشقه . . بو باشقه ... مسئله ...

— هیچ ده باشقه دكل ، آبلا !

موهبه ، صاچلرینی طارایوب دوزلتدكدنصكره ؛ بكا دوندی . سیاه ، پارلاق كوزلریله كوزلرمك ایچنه باقه رق :

— امینه ! . دیدی . سنی سودیكمی بیلیرسك ... حیاتكده بر دفعه جق اولسون ؛ سوز دیكلمك ایسته مزمیسك ؟

— پكی نه اوله جق ، آبلا ؟. دیدم .

اللرینی اوزاته رق ، اللریمی طوتدی .

— سویلیه جكم سوزلری ، طوته جغنی وعد ایت !.. دیدی .

— پكی آبلا !..

— سندن برشی دها ایستیه جكم ، امینه !.. اوده ، اكدن كلدیكی قدر یالان سویلمك !..

حیرتله ، یوزینه باقدم . او ، حالا اصرار ایدییوردی :

— وعد ایت ، كوزلم !... هایدی ... هایدی وعد ایت ! بقایم .

٦

وعد ایتدم ... أوت !.. او کون ، بنی نصل قاندیردی ؟.. نه‌لر سویلدی ؟.. نصل اقناع ایتدی ؟.. بیلمیورم !

امینه !.. دوغریدن بشقه برشی سویله‌مین امینه !.. یعنی بن ، اوکا لازم اولدقجه یالان .. أوت ، یالان سویلیه‌جکمی وعد ایتدم ؟

ایلک تجربه‌نی ، موهبه‌نك صالوننده یاپدق . . . نظمی پاشانك بکنندیکی ، اسکی مازورقانك ، قلاسیك برپارچه اولدیغنی ؛ لامعه‌نك صاچلرینك رنکنی پك بکنندیکمی ؛ ندیمه ، شعر سویلرکن سسنده شیمدی‌یه قدر دقت ایتمه‌دیکم ، طاتلی بر آهنك بولدیغمی ؛ جلال بکله قونوشیرکن ، برکون اول بیوك آنسیقلوپه‌دی‌ده ، ناپولیونك بوربونلردن اولدیغنی اوقودیغمی سویلدم !

حقیقت اولمایان ، بوتون بوشیلر ، مخاطب ومخاطبه‌لریمك خوشنه کیدییوردی . اوچ ساعت صکره ، دوزمه یالان ومداهنه ایله ، بتون موهبه‌نك دوستلرینك محبتنی قازانمشدم .

أوده ، عینی صورتده حرکتده دوام ایتدم . . . عموجه‌مك بنکه‌مك ، آننه‌مك ، بابامك ، هرکسك خوشنه کیده‌جك بریالان بولدم .

ایچی صیقلدقجه ، هیچ‌مزی آزارلایان ، قاصوب قاووران عموجه‌مه تقاعد ضابطلره ، بر قاچ بیکر لیرا اکرامیه ویریله‌جکنی دویدیغمی سویلدم .

بنکه‌مه ، برآمریقالی کنج دوقتورك ، ساده قادینلرك یوزنده بر

عملیات یاپەرق ، اونلری گنجلشدیرمك چارەسنی بولدیغمی ویقینده استانبوله کلمك اوزره اولدیغمی خبر ویردم ..

صباحدن آقشامه قدر ؛ غوغادن بشقه برشی یاپمیان بو چیفته ، لزومسز ظن ایدەجککز یالانلرك ، نصل تأثیر ایتدیکنی دوشونه‌بیلیرسکز ؟ کوزیکزك اوکنه کتیره‌من سکز !..

بریسی ، آلەجغی اکرامیه ایله ، باپەجغی ایرادلری دوشونمکله ، دیکری آمریقالی دوقتور کلیر کلمز ، گنجلشوب ؛ اوتوز سنەدنبری سومکدن واز کچەمدیکی قوجەسنك یکیدن قلبنی قازانمق خلیاسیله ، کونلرجه مشغول اولوب ؛ کیمسەیی راحتسز ایتمەدیلر .

آننەمله ، بابامی ، بتون قادرو خارجیلرینی یکیدن برر خدمته تعیین ایدەجکلرینی ، غزتەده اوقودیغمی سویلیەرك قاندیردم . قاچ کون یوزلرینی کولدیردم .

دوغریسی ، یالان سویلەمك ایچون ، بوقدر استعدادم اولدیغنه حیرتلر ایدییوردم .

تام یکرمی دوت سنەدنبری ، یالان سویلەمدیکم کونلرك یرینه ، بول ، بول .. فضله ، فضله .. قوجەمان ، قوجەمان .. یالانلر سویلیوردم .

اوقدر یالان سویلدم .. کندمی یالان ومداهنه ایله ، هرکسه اوقدر سودیردمکه .. نهایت طانیدقلرم ایچنده براوکاك . زنکین ، کبار ، اورته یاشلی ، یاقیشقلی بر یك بکا عاشق اولدی .

عاشق اولمقله قالمادی . یالانلرمەاویله قاندی بنم‌ده کندینی سودیکمه اوقدر ایناندی‌که .. بمله اولندی ، شیمدی اونك زوجەسی ، سوکیلی ! کوزل ! اداره‌لی ! أیی اخلاقلی قادینی‌یم !!..

بی نه‌قدر سودیکمی کورسه‌کز ؛ حیرت ایدرسکز . فقط ، بن ده دوغریسنی ایسترسه‌کز ایلك ازدواجده یاپدیغم کبی ، بجریکسز ایکلر یاپمیوردم .

هرحالده ، آیده آلیمزه کچن پاره‌نك ، شیمدی یوزده آلتمشنی دکل ، یتمش بشنی بیله تووالته صرف ایده‌جك اولسه‌م ؛ زوجه تووالت مصرفنه آنجق یوزده بش کیتدیکنی سویلیوردم .

یشامق ایچون خرج ایدیلان پاره‌نك ، بوقدر چوق اولدیغنی کوردیکم ایچون ، کله‌جك آی تووالته دها آز صرف ایده‌جکمی سویلیوردم... وقوجه‌م ، بوکا بردرلو راضی اوله‌مدیغی ایچون ، او آی آیریجه‌ده ، کندیسندن اك آشاغی برقات تووالت هدیه آلیوردم .

یکرمی لیرایه یاپدیردیغم اسقارپینلر یمك : بکا طقوز لیرایه مال اولدیغنی سویلدیکمدن وقوجه‌م بوفیأتی غایت اوجوز بولدیغندن ؛ بکا بر دها ایصمارلامه‌م ایچون ، باشی اوزرینه ، یمینلر ایدرك ؛ اصرار ایدییوردی .

صکره ... صانکه یالکز بومی ؟ . بن اونی ، دها نه‌لر ، نه‌لرله قاندیرییوردم .. هرکون یوزنی دها کولر کورمك ایچون ، اوکا نه‌لر ، نه اصلسز ، نه صاچمه ، نه‌اولمامز یالانلر سویله‌میوردم ؟ .

اوکا ، کندبنی نه‌قدر سودیکمی ؛ دنیاده ، چکیلوب تك باشمزه بر یره قپانمق ایستدیکمی ؛ اونسز یشامیه‌جغمی هرکون ... هرکون تکرارلایوردم ..

عادتا ، یلانله سرخوشم ! .. یلانله سرخوش دکل ، یلانك ویردیکی ذوقله سرخوشم ! ...

شیمدی، کندی کندمه صوریورم.. عجبا نه‌دن.. نه‌دن، تام یکرمی دوت سنه یالان سویلدم؟..

عجبا، دوغری سوزلی اولمه‌نك معناسی، قیمتی، ایسلکی نه ایمش؟..

مادامکه، انسانلریالان سوه‌رمش؟ هانکی معذب، مرحمتسز شیطان، بنم کوزلرمی قاراتوب؛ ذهنمی بوناتمش تام یکرمی سنه، دوغری سویلمکی بر بیوکلك ظن ایتدیرمش!

حمد اولسون! بن، آرتیق قصورسز مسعود برقادینم!.. بکا حسد ایتمه‌ییکز! اکر سزده، طوتدیغکز ایشده موفق اولمق، حیاتده مسعود اولمق، زوجکز طرفندن سه‌ویلمك، هرکس طرفندن بکنیلمك ایستیورسه‌کز؛ یالان. اوتانمه‌دن.. صیقیلمه‌دن. چکینمه‌دن یالان.. دائما.. هرزمان.. هیچ طورمه‌دن.. یالان سویله‌ییکز! ساده.. ساده یالان!..

سانحه صيفيه‌ده

ساحه اوغده

— ۱ —

منير بك ، سيغاره‌نك كولنى طابله‌يه سيلكركن :

— أمين اول قيزجغزم .. ديدى . بو ممكن اولسه ايدى ، ألمدن كان هرشيئى ياپار ؛ وسنى بويله قوناقده اوطورمغه براقمزدم .

سانحه دارغين اوكنه باقيوردى . آننه‌سى ، مستهزيانه :

— نه قوناق ! ديه قوجه‌سنك سوزينى كسدى . منير بك ، قاريسنه صبور وحليم كوزلريله باقه‌رق ، اونى كوجنديرمه‌مك ايچون :

— حقك وار پيكر !. ديدى . نه‌قوناق !.

پيكر خانم ! قناپه‌نك اوستندن ، حدتله اعلاتوتون پاكتنى آله‌رق ، عصبى پارمقلريله برسيغاره صارمغه باشلادى . اوهرزمان ، غوغا ايتمكه حاضرلانديغى وقت ، بويله ياپاردى .

— بونك بويله اولديغنى بيليورديكزده .. ديدى . نيچون ، چوجغه‌كچن تعطيللرده ، كله‌جك‌سنه ، سن ايسته‌ديكك كبى كزديره‌جكم .. ايسترسه‌ك آطه‌ده بركوشك طوتارز ويا اوتلده بر قاچ كون قاليرز ،

ویاخود بوغاز ایچنه گیدرز ، دیدك ؟ چوجق بوقوناغه .. بر مدت حریقزدگانه ، صوکره مهاجرلره ، دها صکره . . بیلمه‌م نه یدیملرینه مکتب اولان بوقوناقده اوطورمغه آلیشقینمی ایدی ؟ بوقوناقها !. بونك نره‌سی قوناق ؟ الك عادی بر قولبه ، بوندن قات ، قات ایییدر . . یاغمور یاغدیمی ، شمسیه آچمادن کزیلیور .. کونش باتدیمی ، سورکوسنز . آناختارسز سوقاق قپولرندن کیرمسی بکله‌نن خیرسز قورقوسیله تتره‌مکدن باشقه ، برشی یاپمق ممکن اولمیور .. قوناقمش !!.. بك افندی !. اصل نشانطاشنده‌کی اوجانم قوناغی شیشلیده‌کی آپارتمانی ، آطه‌ده‌کی کوشکی صاندیکز .. بوقوناق دکل ! آکلایورمیسکز ؟ قوناق دکل..

منیر بك ، محجوبیتله اوکنه باقیوردی . او ، حرب سنه‌لرنده تجار اولمغه هوس ایتمش ، صاحب ثروت برقلم افندیسی ایدی ... زوجه‌سی ایله قیزینه دها چوق پاره ویره‌بیله‌جکنی امید ایتدیکی ، وکیم بیلیر ، نصل بر شیطانه اویه‌رق ، کندینك نصل بر ایش آدمی اولدیغنه أمین اولدیغی ایچون ، بتون املاکنی تردد ایتمه‌دن صاتمش ، واو پاره‌لری ، ایشته اون بش آی ایچنده ، تمامیله بیترمش وینه حکومتدن آلدیغی متواضع معاشنه محتاج اولمشدی .

— حقك وار ، قاریجغم !. دیدی .

بیکر خانم ، قوجه‌سنه پرستش ایدردی . وایشته اونك ایچون فضله سویلنمه‌دن صوصدی .

اوطه‌ده‌کی سکوت ، پك صیقینتیلی ایدی . سانجه مسکین ، مسکین تخته‌لری آرالق طوران اسکی طاوانه ، قالین یوك پرده‌لی پنجره‌لره باقیوردی :

— دیمك شیمدی ... دییه ، شیمارق بر سسله صوردی .

— شیمدی . ایشته بوراده قاله‌جقسك !. کونش کیرمه‌ین ، بو رطوبتلی قوناقده . .

پیکر خانم ، یکیدن سویلنمك احتیاجی حس ایدییوردی .

— بابك ... دییه دوام ایتدی . آرتق بر شی دوشونمه‌دیکی کبی ، صحتمزی‌ده اهمال ایتدی . ثروالتی ، لوکس قیاس ایدرك ، براقشدق . خوش !.. ذاتاً بن کیتمزدم‌یا !.. فقط صحتمز ایچون لازم اولان ، بوهوا تبدیلی نصل براقیلیردی ؟ بن ، ینه کندمی دوشونمیوردم . بن ، برسنه‌ده ، هرشیئه آلیشدم ،

— فقط خانمجغم !..

— رجا ایدرم صوص !.. فقط فلان یوق ... کوریبوردمیسك قیزك رنکنی ...

— حقك وار ... فقط ....

— حقم وارسه ، دوشونك !.. هانکی دوقتوره کیتسه‌ك‌ده ؛ بو چوجغی کوسترسه‌ك ، داووسه یوللایك دیرلر ... ورمدن بتر آیول !...

پیکر خانم ، ایکنجی سیغاره‌سنی تلاشله صارمغه باشلایوردی . منیر قورقه‌رق :

— بوکا برچارهٔ حل بولسه‌ق ، دیدی .

— رجاایدرم . هانکی چارهٔ حل ؟.. پاره‌می بوله‌جقسکز ؟ اکر اویله ایسه ، آطه‌ده کوشك طوتمه‌دن اول ، چوجغك آیاغنه بر آتقابی آل .. باق ، بودوسوشه‌د آیاق قابلری ، اویوز کدی یوزینه دوندی .

یاغموروده بو !.. چاموروده بو !. آجیق هواده بو !.. آطه‌ده کوشکه کیدرکی ، انسانك هیچ اولمزسه ، برچیفت آیاق قاپیسی اولور .

— اویله دکل خانم مقصد هوا تبدیلی دکلمی ؟.. مادامکه پاره‌مز یوق ؛ ایشی بشقه درلو حل ایدرز .

— بشقه درلو ، نصل ؟..

اونی منیر بك‌ده بیلمیوردی . سانحه أسنه‌یه‌رك :

— پاره‌سز نه‌اولا بیلیرکه ! . دیدی .

صکره ، پارمغنده‌کی یوزوکك طاشیله اوینایه‌رق ؛ خیرچین ، خیرچین :

— بن بوسنه‌یی نه‌شوق و آرزو ایله بکله‌مشدم ... دییه علاوه ایتدی .

منیر بك ، هپ اوکنه باقیور ؛ ذهناً ، عائله آره‌سنده اوفاق بر کورولتویه سبب اولان ، بوتبدیل هوا مسئله‌سنه برواسطهٔ حل آرایوردی . اکر بوآی بقالك بورجنی ویرمیه‌جك اولورسه ؛ آله‌جغی نصف معاشدن دیکر بورجلری ویردکدن صوکره آیك صوکنی بولمق ایچون ، اون یدی لیرا قدر برپاره آرته‌جقدی .. عجبا برقاچ آی‌اول دیکدیردیکی البیسه‌نك صوك تقسیطی اولان بش لیرایی ، بو آی صاوصاقلیه‌بیلیرمیدی ؟..

اوزمان ، سانحه‌یی آنجق بر ایکی کون ایچون ، آطه‌یه اوتله کوتوره‌بیلیردی . فقط بوبرتبدیل هوا صاییلامیه‌جغی کبی ، سانحه‌یه اورایه کیتمك ایچون ، آننه‌سنك سویلدیکی وجهله ، هیچ اولمازسه برچیفت اسقارپینله برتوالت لازمدی . حالبوکه .. یکرمی اوچ لیرا

ايله بوشيلرك استحصالی عدیم الامکاندی . بشقه برشی یاپامازلرمیدی؟.
سانحه ، عصبی پارمقلرله ، ماصه‌نك كنارينه وورارق :
— بوناليورم .. دییه میرلداندی . بو اوده بوناليورم .
زواللی منيربك هرآی ، صيقينتيدن واوزونتيدن ، ايچنده هركون براز دها كوچولديكی البيسه‌سنك بقاسيله اوينايوردی .. وپيكرخانمك كال دهشتله اوچنجی مجموعه حاضرلانديغنی ، اوچنجی سيغاره‌يی پارمقلری آره‌سنده بوكمكه باشلاديغنی كوره‌رك ، آكلايوردی ..
اودهشتك ويرديكی برغيرتله ، برآنده داهيانه برشی دوشوندی . وأليله باشنه وورەرق :
— آلتون معدنيمی؟.
پيكر خانم ، دوداقلرينی مستهزيانه بوزيبوردی .
— خاير .. خاير .. سانحه‌نك تبديل هوا يابه‌بيلمسی ايچون ، برچاره ..
سانحه باشنی قالديرمش ، دقتله باباسنی ديكله‌يوردی . منيربك ، دها امين برسسله دوام ايتدی :
— بوآی برترتيب ياپيورم . آی باشنده ، آيلقدن بورجلره بر پارچه سرپيشديرد كدنصكره ، ألده‌يكرمی اوچ ايله يكرمی بش ليرا آره‌سنده برپاره قاليور ..
— نه‌ی ؟!..
— برآياق قاپی قاچه آلنير؟.. سانحه كنديسنه برآياق قاپی آلير ، اوستنی‌ده براز دوزه‌لتير ...
— صكره ؟..

— سانحه‌یی بر قاچ کون ایچون ، موداده تیزه‌سنک یاننه یوللایه‌مازمی‌یز ؟..

— اوده نیچون ؟ . صیغینتی کبی‌می ؟..

منیر ، قاریسنک لقیردیسنی آکلامامش کبی :

— یوق جانم !.. دیدی . برقاچ کون ایچون چوجق ، موداده آچیلیر .

— تیزه‌سنک یاننده چاتلار . شیمدی ، کزیده‌ده اولندی . اوراده ...

— یوق آننه‌جکم !.. سانحه سوزه آتیلمشدی . بن تیزه‌می چوق سوه‌رم ... صوکره‌ده . پاره‌سز برتبدیل هوا !..

باباسنک بوینه صاریله‌رق ، بو فکر حقنده قونوشمغه باشلادیلر . پیکر خانم :

— تیزه‌سی ، چوجغی عجبا نصل قبول ایدرکه ؟ . دیه سویله‌نیوردی

بسیمه تیزه‌نک اوینده

بسیمه تیزه ، سانحه‌یی غایت ملتفت برچهره ایله قارشیلامشدی . سانحه ، آننه‌سنک اندیشه‌لرینک لزومسز اولدیغنی کورمکدن متولد بر سعادتله بو بادهوا صیفیه‌نک تمامیله طادینی چیقارمغه قرار ویرمشدی .

سانحه تنبلدی . آچیق هواده ، آغاچ کولکه‌لرنده یاته‌رق ؛ غایت حسی رومانلر اوقومغی ایی مفروش بر صالونده ؛ یانجورلری یاریم قاپارق

پیانو چالمغی، صکره‌ده دکزه ناظر پنجره‌لردن افقلری سیر ایدرکن تخیلاته دالمغی پک سوه‌ردی.

و بو صیفیه‌ده سکونی، سسسزلکی، یالکزلغی، و مفروش صالونلری بوله‌جقدن امین اولدیغی ایچون بسیمه تیزه‌سنک او کاتخصیص ایتدیکی اک اوست قاته‌کی، سوسلی اوطه‌سنه یرلشیرکن غایت ممنوندی.

هله؛ برقاچ کون اوده بولونمامق، صباحدن آقشامه قدر قاپوئی چالان آله‌جقلیلره بیک بر یالان اویدورمق دردندن قورتولمق، کیجه‌لری‌ده، یوقسزلغك ویردیکی صقینتیله اویور اویلماز شی ایچون غوغا ایتمه‌مك... بوتون بونلر، سانحه‌یه بسیمه تیزه‌سنك أوینی، بر جنت کبی، سویملی و کوزل کوستریوردی.

بسیمه تیزه، چوق داماردلی وقالین بوینك اوستنده‌کی، ذرت کوشه و باصیق قفاسیله، طبقی تخته‌دن یاپلمش، اویونجاق عسکرلره بکزردی. دائما یرندن فیرلامغه مهیا کبی، تیره‌ین ماٸی کوزلری، فنا بر بویا ایله بویاندیغی ایچون، یشیله باقار صاری صاچلری واردی. هله سسی... سینه‌ده قالمش وایورلرك اوتوشی کبی، بوغوق و چاتلاق بر سسدی.

سانحه، بسیمه تیزه‌سنك سسنی، چوجقلغندن بری هیچ... هیچ سومزدی. برقاچ کونلك دکیشیکلکی، اونك مسافر بولوندیغی ایچون اوله‌جغنی دوشوندکجه، بلا اختیار اونك سسنه قارشی بیله زوحاً بر مجلوبیت دویوردی.

سانحه، قدرشناس بر چوجقدی. تیزه‌سنك عصبیتی... ایچی مجبرانه چوق دولمش و قیریلمش بر قادین کبی، دائما اچ چکیشی، قوجه‌سنك هر بر حرکتنه صیرصیرجه باشنی صاللامه‌سی، بر چوق شیلره

حمل ايدييور ؛ عا.نا بو نحته قفالى تيزه ايله ، صانكه چوق بيوك بر فلاكت گچيرمش ، سوء طالعنه مغلوب اولمش و بو مغلوبيتى دارغين بر توكل ايله قارشيلامش كبى ، دائما بارد نظرلرنى يردن قالديرماديان... وهيچ قونوشمايان أيشته‌سى مخبل روماننه قهرمان ياپيوردى .

حياتى بر آز رومانلرك مبالغه‌سيله تاقى ايتمكى، چاليشقان مخيله‌سى پك سوه‌ردى . تيزه‌سى نظرنده، أيشته‌سى طرفندن معروض قالديغى بر صداقتسزلكى عفو ايده‌مه‌ين وعفو ايده‌مدبكى حالده بر طاقم دويغولرك تأثيرى ونفوذى آلتنده، قوجه‌سندن آيريلامايان... وبتون حياتى هم كنديسنه، هم اركگنه عذاب و اشكنجه ايتمش بر زواللى قادين ؛ أيشته‌سى‌ده بو صداقتسزلغى، حقيقى بر عشق يوزندن ياپمش وعشقنى غيب ايتديكندنبرى سسسز، عا.نا ديلسز قالمش بدبخت بر آدم اولمشدى.

فقط ، بو چيفت ، سانحه‌نك نظرنده‌كى بو رومان قهرمانلرى، وقارلرينى آنجق آقشام يمكنك صوكنه قدر محافظه ايده‌بيلمشلردى .

ايلك كلديكى آقشامدى . يمكدن صكره، تراسه‌ده قهوه‌لرينى ايچركن؛ سانحه آطه‌ده‌كى كوشكلرنده‌كى آقشاملرى تخطر ايده‌رك، كوزلرينى قيصيور؛ وطبقى او كوشكده اولديغى كبى ، كنيش افقلى بر دكيزى سير ايدييوردى، كه اوفاق و اهميتسز بر وقعه ، اوكا تيزه‌سيله انشته‌سنك ، بتون زوج و زوجه‌لر كبى، كچينه‌مه‌ين بر چيفت اولديغنى اوكره‌تدى .

بسيمه تيزه قوجه‌سنك آياقلرينى اوزاتيركن ماصه‌نك رنكلى وچيچكلى اورتوسنه سورديكنى كورمشدى .. و اينشته اونك ايچون سويلنمكه باشلامشدى.

سانحه، تیزه‌سنك نه مستبد و چارجاروڭ بر قادین اولدیغنی او کوره‌بیوردی. بر نامیه ایچنده بتون تاریخچهٔ حیاتلرینی آکلاتمغه باشلایان، بسیمه خانم:

— ذاتاً. دییوردی. ذاتاً دها سن، ایلك کوردیکم کون، دها قولتوقده، او قوص قوجه آیاقلر کله کلنلك البسه‌مك اتکنه باصوبده قویادکدی هیچ اونوتمام! صردیوه‌نده سیرجیلردن بر قادین: «دوغریسی، کلادو کونده، اتك چاموردلایان، کلینك یانده یوروه‌مه‌سنی بیلمه‌ین، سویه‌ده دامادلر کوروله‌جکنی ظن ایتمزدم.» دییه یانشده‌کی قادینه سویلنیوردی. او دقیقه‌ده، سندن صدقم صیبریلدی، کلینلك تاجم، باشمه جکی طاشی قدر آغیر کلمکه باشلادی.

سنك نه مال اولدیغنی آکلامشدم. اما نه یاپارسك، که ایش ایشدن کچمش، امامل دعا ایتمش، شربتلر ایچلمش... بزده قولتوقده ایدك. هله بر کره.. هنوز اون بش کونلك أولی ایدك. صوفره‌نك اورته‌سنه پانجار طورشوسی دوکوب؛ هم اورتویی، هم‌ده بنم جانم مائی جانفس البسه‌مك اتکنی برباد ایتمشدك..

ذاتاً، پانجار طورشوسی یمك‌ده، نه‌دن عقلمه کلیوردی. طبیعتسزلك اولسون، ماشاالله.. هپسی سنده موجود! هانکی برینی صایه‌یم.. بو آز، بوز برشی دکل. دیله قولای... یکرمی بش دیرکچرسك آما!.. یکرمی بش سنه کیجه‌لی کوندوزلی یاشانمش بر عمر.

سانحه، أندیشه‌سنك یوزینه باقیوردی. آلتمشه یقین بریاشده اولمسنه رغماً، قومرال صاچلری هنوز آغیرمامشدی. فقط بر آز آرقه‌یه دوغری ایلمك، بوم بوروشیق آلنك اورته‌سنده‌کی دوشوك ودولاشیق

بیقلری، سوزه‌بیلمك ایچون هیچ قوللانیلمایان بو منفذی، اوروجلك آغیله اورتولمش بر کومورلك نجره‌سی کبی ستر ایدییوردی. صاغ النده بر کهربا تسبیح، صول النده، اوجنی چیکنه‌دیکی، ینه کهربادن بر آغزلق واردی. بسیمه تیزه دوام ایدییوردی.

— سکا آزمی تنبیه ایتدم. آزمی اوکرتدم که آیاق قابلری پیسدر. صوفره اورتولرینه، ماصه اورتولرینه، قنایه‌لره، یصدیقلره سورولمز. بو ایکی نجسدر.. پیسلکدر، دیدم، بانی.. باق.. سوز کار ایدرمی؟. سوزمی دیکلر کن ینه آیاقلرینی اورتویه سورمکه باشلادك.

بسیمه خانم، قوجه‌سنك بوتون بو سوزلری، یوزینی دکیشدیرمه‌دن، کوزینی قیرپمه‌دن دیکله‌دیکنی کورییوردی.

— آیاقلرم سورولمیور...

أنیشته بك، ساکن بر سسله، بو سوزلری سویلیور؛ و آیاقلرینك یرینی ده دکیشدیرمیوردی. بسیمه خانم، براز دها خیرچین بر سسله یکیدن اخطار ایتدی. بو دفعه قوجه‌سی، کوزلرینی قاپایه‌رق تسبیح چکمك ایچون پارماقلرینی اوینامقدن باشقه بر حرکت یاپمادی.

بسیمه خانم، کیت کیده دها تیزدن چیقان بر سسله، قوجه‌سنه سوزلرینی تکرارلاییوردی. فقط، بو ده فائده ویرمیوردی... بسیمه تیزه، اوکا بر سرسم و عنادجی اولدیغنی سویلدی.. أنیشته بك؛ کوزلرینی آچه‌رق سیغاره‌سنك دومانلرینه دالدی. بسیمه تیزه، قوجه‌سنه، اوندن نفرت ایتدیکنی، بتون حیاتنی اونکله کچیردیکی ایچون، ایشته بویله وقتدن اول اختیارلادیغنی، صاراروب صولدیغنی، صاچلرینی و دیشلرینی غیب ایتدیکنی یانه یاقیله، آغلایه‌رق سویلدی.

أنیشته بلك، ایكنجی سیغاره‌سنی یاقاركن، باشنی بیله چویرمه‌دن:

.... آیاقلرم سورولیيور، دییه تكرارلادی. حالبوكه سانحه، بو آیاقلرك اورتویه سورولدیكنی كوربیوردی. نهایت یسیمه خانم، یرندن بر چیلغین كبی فیرلایه‌رق، ماصه‌یی یرندن دەویردی. و سانحه‌ده آننه‌سنك اسكی بر البیسه‌سندن بوزارق دوزه‌لتدیكی عادی شارموز البیسه‌سنك، دەوریلمش چیچكلكك صوییله، ایصلاندیغنی دهشتله كوردی. فقط، تیزه‌سنك پیانونك یاننده‌كی قولتوغه، فریادلر و كوز یاشلری ایچنده دوشمه‌سی اوزرینه، فلاكتی اونوته‌رق اونی آییلتمغه قوشیوردی.

ایچرده، تیزه‌سیله اوغراشیركن؛ انیشته بلك یره دەوریلن ماصه‌یی قالدیرییور؛ اسكی یرینه قویيور و اوستلرنده بر قوش رسمی ایشلنمش قاناوا ترلكلری اورتویه سوره، اویومغه حاضرلنیوردی.

او كیجه‌دن بری، سانحه‌نك راحتی منسلب اولمشدی. تیزه‌سی، انیشته‌سیله غوغا ایتمه‌دیكی ساعتلرده یا خدمتجیلره ویا سانحه‌یه چاتیور، اونلری پایلایوردی.

مستبد، اما نه مستبد بر قادیندی. سانحه، بر صفیه پروژه‌سنك بوزوق چیقدیغنی كوردكجه متألم اولیوردی. بر دقیقه راحت ایده‌مدیكی كبی بر ثانیه خویسز تیزه‌سندن اذن آلوبده اودن چیقامامش، قارشیدن حیران، حیران باقدیغی ساحله قدر كیده‌مه‌مش، كورمك چكه‌مه‌مشدی.

بویله پاره‌سز یازلغك، نه فجیع بر شی اولدیغنی ادراك ایدن سانحه، توكل ایله، آرتق قوناغه!! دونمك زمانی كلدیكنی دوشونیوردی.

ایشته او، بو دوشونجه‌لرله مشغول ایكن، یسیمه تیزه، سانحه‌یی یاننه

چاغیردی واونی صاجلری قبور بلمش کوردیکی ایچون، معتادی وجهله، برمدت تکدیر ایتدکدن صکره :

— سانحه‌!، دیدی نی أیجه دیکله !

سانحه، اونی أیجه دیکله‌یوردی . بشقه درلو یاپمه‌سنه قورقوسی مانعدی بسیمه تیزه :

— أبی دیکله‌یورمیسلك؟. دیه سوزینه دوام ایتدی . بن سنه‌ده ایکی کره، بریاز، برده قیش، استانبولده‌کی بتون دوستلرمی دولاشه‌رق هر برنده برقاچ کیجه قالوب، اونلره زیارت بورجلرمی اوده‌رم. ایشته ینه زیارت زمانم کلدی. یارین، بو ایشه باشلایورم.

سانحه، قیزاریوردی. تیزه‌سنك سوزینك آرقه‌سنی دیکله‌مدن :

— بن‌ده، بو آقشام أوه دونرم. دیدی .

— اوده نه دیمك ؟..

بسیمه تیزه‌نك، ماشی بیلایه بکزه‌ین، کوزلری دونیوردی.

— اسکیدن، بن بویله کزمکه چیقدیغم زمان، کزیده آبلاکی کوتوروردم... اونی شمدی قوبدکسه بول! .. اوزونلانك قیصه‌سی، یارین سنکله کیده‌جکز. بن آنینه‌که خبر یوللادم.

سانحه ممنونیتله :

— پکی تیزه!.. دیدی .

— یوقسه نازمی ایدییورسك؟...

— خایر.. خایر تیزه! اولا نره‌یه کیده‌جکز؟. دیه صوردی.

— ببکه، ألتیمه!..

سانحه، تيزه سنك أونده راحتسز اولمغه باشلامشدى بلكه بو أوده
وله مديني سكوني، بيكده بولمق اميديله سويليوردى. تيزه سنك يناقلريني
وپدى .

سانحه بيكده

بسيمه تيزه نك ألتيسى ، اورته ياشلى ، شيق ، سويملى بر خانم
افندى ايدى . سانحه ، مودادن بيكه قدر ، اوزون اوزون واشكنجه لى
بر سياحت يابدقدن صوكره ؛ بيكده كى بو سويملى بالينك قپوسندن كيرديكى
زمان ، برقاچ سنه دنبرى اونده حاصل اولان بر قناعته رغماً ، عقللى
انسانلرك پاره سزجه ده كوزل شيلردن مستفيد اوله بيله جكلرينى
دوشونمشدى .

ألق كلثوم خانم افندى ، مسافرپرور ، نشئه لى ، عادتا چوجق
دينه جك قدر ، صاف و تميز يوركلى بر قادينيدى . برده ، آمريقان
قولله ژنده اوقومش ، بدريه اسمنده شيشمان و بتون شيشمان قادينلر
كبى حساس ، برقيزلرى واردى .

سانحه ؛ بو أوه كيرديكى زمان ، بوراده حياتك پك طاتلى كچه جكنى
دوشونمش وعادتا فنا قلبلى برقيز اولسه ، بويالينده ياشايانلره حسد
ايده جكنى آكلامشدى .

او ، صيقينتيلى ، اوزونتولى ، دردى ساده كندى قوناقلرندن
باشقه بر يرده اوطورماز ظن ايديوردى . سانحه آلدانيوردى . .
سانحه ، هركسك كندينه كوره بر دردى اولديغنى بيلميور .. سانحه ،

شکایته وغیر ممنون اولمغه هیچ بر سببلری اولمیان انسانلرك بیله ؛ حیاتی تحملسوز یاپمق ایچون اللرندن کلن غیرتی صرف ایتدکلرینی بیلمیورلردی .

مثلا : بر چیفتلیك کبی کوان ، شرقی سویله‌ین ، شاقلاشان ، طوپلایان ، زیپلایان ؛ صوکره‌ده آقشاملری بوتون عائله‌یی ومسافرلری حق چیل کوزلی خدمتجیلری النی بیله اطرافنه طوپلایارق ، بتون عربی وفارسی کلمه‌لری یاکلش تلفظ ایتمه‌سنه رغماً اونلره یوکسك سسله ، حسی و عاشقانه رومانلر اوقومقی پك سوه‌ن — اون بش کوندن بری یکی حاصل اولمش برادبیات مراقیله — هیچ ادبی اولمیان شیئلری اوقویان بدریه‌نك بیله حیاتندن ممنون اولمادیغنی ، و اون بش کونده بردکیشن عشقلرینك شدتی ، ازدواج تصورلرینك عدم تحقق ورؤتی اللی بیك لیرادن آشاغی آدملرله ازدواجنه مانع اولان باباسنك سرتلکی یوزندن ، حیاتندن مشتکی اولدیغنی آکلامامشدی .

حالبوکه ، دها بیکسوکی بالیه کلدکلری کونك صباحی ، بدریه‌نك باباسی عرفان بکله مردیوه‌ن باشنده طوتوشدقلری برغوغا ایله اویاندیغی زمان ، مسئله‌نك نه اولدیغنی و بوسویلی قیزك کیجه‌لری هرکسه رومان اوقومقدن ؛ و رومان اوقومقدن یورولمش کوزلرینه لیمون صویی صیقدیرمقدن باشقه دردلری اولدیغنی اوکره‌نمشدی .

آیدینته‌سنه پك فضله مشابهتی اولان عرفان بك ایسه ، اونك نظرنده مسعود وزنکین . بالخاصه زنکین اولدیغی ایچون مسعود بر عائله باباسی موقعندن ، چابوجاق دوشمشدی . ایلك کلدیکی کیجه ، لامبه‌نك صمیمی ایشیغنده دیز قپاقلرندن براز آشاغیسنی اورتن بیاض

كيجه‌لكى ، تافيه‌سى و ترلكلريله ، شزلونغك اوزرينه اوزانمش ؛ وايرى قنجانده‌كى قهوه‌سنى برقاچ يودومده ايچدكدن صوكره ، كندى يابانجى كبى ، هيچ بر دوشونجه‌سى اولمديغندن ، قوجاغنده‌كى كديسيله تمبو طوته‌رق خورلامغه باشلايان بو آدمى ، سانحه عادتا غبطه ايله سير ايتمشدى .

بو آدمجغزك ، بتون آرزو واملرينه رغماً آفاجان قيزينك اوتوز ليرا بيله معاشى اولمايان برآدمله ، ازدواج آرزوسنده اولديغنى كوره‌رك و بوكا مانع اولمغه چاليشه‌رق ، نه‌لر چكديكنى اوكرنديكى زمان ، سانحه‌نك غبطه‌سى مرحمته منقلب اولمشدى .

سانحه ، پاره صرف ايتمه‌دن و قورنازلقله ياپديغى بو تبديل هوادن ايسته‌ديكى قدر مستفيد و ممنون اولمغه ، بتون غيرتنى صرف ايديبوردى . حالبوكه ، بوغازايچنك هواسندن آنجق كيجه‌لرى اوطه‌سنه چكيلديكى زمان برقاچ دقيقه پنجره‌سنى آچيق طوته‌رق مستفيد اولمق ايچون همان بتون كون و كيجه خسته‌لقدن و دولابيسيله جريان هوادن بك قورقان كلثوم خانمك اوطه‌سنده قاپالى قالمغه ؛ واونك اوطه‌سنده قالديغى ايچون ؛ مرهانيكى براشيايه ال دوقونديرمادن اول وال دوقونديردقدن صوكره ، ميقروبدن بك فضله قورقان كلثوم خانمك اخطاريله ، اللرينى ييقامغه ، عادتا ييقايه .. ييقايه اونلرى چوق قوللانيلمش و ييقانمش بريمك خاولوسى كبى ، بوم بوروشوق ياپمغه قاتلانيبوردى .

كيجه‌لرى ، اوده‌كى كندى قاربولاسى كبى قيريق دوكوك اولمايان ، تخته‌لريله وجودى راحتسز ايتمه‌ين برقاريوله‌ده ياتمق ايچون ، آقشام يمكلرندن صوكره ، ساعتلرجه براوفاق اسكمله اوستنده ، سس چيقارمدن ،

برحرکت یاپمه‌دن ، جاملری صیم صیق قاپالی بواوطه‌ده ، عرفان بکك اندیشه‌سنك وصاری کدینك خوروتیلریله ؛ بدریه‌نك لادام اوقاملیاء پولویرژنی والخ .. اوقودیغنی دیکله‌مکه مجبور اولیور ؛ وبوغازایچنده برمهتاب سیر ایتمك هوسیله بدریه‌نك اوقودقلرینی دیکله‌مك ایچون ، قپونك اوکنه اوطوران خدمتجی آلینك ، اوقونان شیلره ، بیلیر بیلمز ، چیپیل کوزلرینك ، آغلادقجه کسب ایتدیکی ایکره‌نجلکی کورمکه تحمل ایدییوردی .

سانحه ، بوپاره‌سز صفیه‌نك بتون صیقینتیلرینی چکمش و دها برشیئندن مستفید اولمامشدی . . اوهواسز قوناقده ، کچن کونلرله صولان‌سوءلی یوزی ، هنوز ده کیشیك هوا ایله پنبه‌له‌شمه‌مشدی بیله .. سانحه هرشیئه رغماً ، أوه دوندیکی زمان ، یوزینی آننه‌سنه‌د کیشمش کوسترمك ایچون دها تحمل ایتمکه قرار ویرمشدی .

بر آقشام سوقاق قاپوسنك چالینمه‌سی ایله آشاغی صوفه‌دن بر فریادلی یوکسلمه‌سی براولدی .. سانحه ، بدریه‌نك اوطه‌سنده پنجره‌نك اوکنده اوطورمش ؛ وبدریه‌نك اون بش کوندن بری سودیکی وفقط پاره‌سز دیه باباسنك ویرمك ایسته‌مدیکی بر کنج یوزباشی‌یی آغلاتماسنی دیکله‌یوردی . . ایشیلك نه اولدیغنی آکلامق ایچون بدریه ایله برابر مردیون باشنه قوشدیلر . بسیمه تیزه آشاغیدن :

— خایبر . خایبردییورم سکا ! دیه باغیرییوردی . آکلایورمیسك ؟ بردها سن آرتق اومناسبتسزلکی یاپمیه‌جقسك ! اکر سنی برکره دها ایکنجی موقع ترامواینده ایتمرکن کوریرسه‌م ؛ والله‌ی قیامتلری قوپاریرم ، محکمه‌لره کیدر ، آووقاتلر طوتارده سندن آیریلیرم .

سانحه مردیوه‌نلردن آشاغی‌یه اینیوردی . بسیمه تیزه ، اوطه‌نه ألتیسنه دونیور . و :

— باقیشیرمی ، الله عشقنه قرده‌ش ؟.. دییوردی . قوص قوجه وکلا دامادی اوله‌جق .. واللهی یمین ایدییورم که برده‌ها ایکنجی موقع تراموایدن ایندیکنی کوره‌یم ؛ اوندن آیریلیرم . بو آدم ، بنده نه حیثیت نه‌ده شرف براقدی . رحمتلی باباجغم ، مزاردن باشنی قالدیرسه‌ده ، کوزینك ببکی قیزینك چکدکلرینی کورسه ..

سانحه ، مردیوه‌نك نهایتنه کلمشدی . کلثوم خانم افندی ، قوجه‌سنه دائما اطاعت ایتمش ، قوجه‌سندن قورقمش واونی صایمش برقادین اولمق حسیله ؛ بوشیئی بیوك برحیرت وممنونیتله سیر ایدییوردی .

— بتون حیاتمی ؛ ذاتاً سن چوروتدك !

بسیمه خانم ، قوجه‌سنه دونمش سویله‌نیوردی .

— دها .. دیدی . بر هفته‌لق کلین دکلدم . سنی ترنده ایکنجی موقع قومپارتمانده کورمش ، عارمدن رحمتلی داده‌مك قوللری آراسنده شراق دییه ، دوشوب بایلمشدم . خاطرلایورمیسك ؟.. اوزمان بکا بیك توبه ایتمشدك . هانی بزبنی صایه‌یم ؟ تام یکرمی بش سنه‌لك عمر بو !.. هانی سکا واردقدن ایکی سنه صوکره .

وبسیمه خانم ، یکیدن حیات خصوصیه‌لرینه عائد ، بروقعه‌یی یوکسك سسله آکلاتمغه باشلامشدی . سانحه ، اوطه‌یه کیردی . عرفان بك ألده تسبیح ، کوزلری قاپالی ، شزلونغك اوزرینه اوزانمش ؛ برشیلر میریلدانه‌رق تسبیح چکیوردی .

أندیشه‌ بك ، نجیه‌نك اوکنده غزته‌سنی ، كمال دقتله اوقویوردی .
بسیمه تیزه حیاتندن برقاچ وقعه دها آكلاتدقدن صوكره :

— آكلایورمیسك ؟ اكر بونها سنی ، تراموایده ایكنجی موقعده كوره‌یم ؟ یعنی ایدییورم . آكلایورمیسك ؟ .. یعنی ایدییورم ، كه بوشانه‌جغم .. سنی خسیس ، جیمری مصیبت سنی !.. تهدیدیله سوزینی كسدی .

وقوجه‌سنك جواب ویرمدیكنی كوره‌رك ، دها حدتلی :

— آكلایورمیسك ؟ .. دییه باغیردی . شیمدی ، یارین ینه ایكنجی موقعه بینه‌جكمیسك ؟ قوجه‌سی باشنی قالدیردی :

— أوت !.. دیدی .

— خایر .. خایر .. بسیمه خانم چیلغین كبی باغیرییوردی . خایر بینمیه‌جكسك !.. بینمیه‌جكسك !

قوجه‌سی آغزنده‌كی سیغاره‌سنی یاقه‌رق :

— یا كیلیورسك بسیمه !.. دییوردی . بیكده بولوندقجه ، هر آقشام اوكا بینه‌جكم !..

— اویله‌می ؟..

بسیمه خانم ، حدتله قوجه‌سنك اوستنه آتیلمشدی :

— اویله‌می ؟.. دییوردی . اویله‌ایسه ؟ یارین آرتیق بیكده دكلز ! عجبا نره‌یه كیده‌جكلردی ؟

ساعقه ، اندیشه ایله ، كیده‌جكلری یرك هیچ اولمازسه بوبالیدن فنا اولماماسنی تمنی ایدییوردی .

— ٤ —

سانحه اورته کوی‌ده

بسیمه تیزه کوزلرینی آچه‌رق :

— سانحه طیقانییورم! .. دییه میریلداندی .

عصبی پارمقلری ، سانحه‌نك البیسه‌سنك قوللی بوروشدیرییوردی .

صوفره‌ده ایدیلر .

درنو خانم ، بسیمه تیزه‌نك ینکه‌سی ـ آغا بکنك زوجه‌سی ، قیرمزی ایکره‌تی صاچلی باشنی دوز طوته‌رق ، حرارتلی سورمه‌لی الا کوزلریله ، صوفره‌ده‌کی مسافرلرك طباقلرنده‌کی یمکه ، کمال دقتله باقیوردی .

بو صباحدنبری بوراده ، اورته کویك دار سوقاقلرندن برنده ، آولیسی صهریج کبی ، یرین وسا کنلری آولیسی قدر قرا کلق وجدی اولان بو اوده ... سانحه‌نك دایسنك اونده ایدیلر . بسیمه تیزه پاتلامغه مهیا برسسله :

— سانحه ، شیمدی طیقانییورم ! .. دییه تکرارلادی .

سانحه ، بر رزالتك وقوع بوله‌جغندن امین ، کوزلرینی طباغنك ایچندن آییرمیور ؛ بر کوچك پترول لامبه‌سیله آیدینلانان صوفره‌نك تا اوبر اوجنده اوطوران داماد بك ، سیاه وعقللی کوزلریله سانحه‌یه باقیوردی .

درنو خانم ، طاتلی طباغنی : آلمایپکز ! .. دیمك ایسته‌ین جعلی بر نزاکتله بسیمه خانمه اوزاته‌رق :

— الله عشقنه بر شی بیوریکز . دیبوردی .

بسیمه خانم صوك درجه ، جبر نفس ایله :

— تشکر ایدرم قرده‌ش ا.. دیدی . چوق ییدم . صوفره کزی سیلدم ، سوپوردم . هله بك ....

— ماشاله اشتهاسی یرنده ! ...

درنو خانم ، کندینی طوتامامشدی . کوزلری ، اونك طباغنده مرکوزدی .. بسیمه تیزه ، باصبرله برابر ، ایچی‌ده چکدی .

سانحه ، دایی زاده‌سی شفیقه‌نك ، خنجر کبی کسکین نظرلریله ، وجودینك آجیدیغنی دویبوردی .

شفیقه ، قوجه‌سنك هر بر حرکتندن قوشقولانان – بعضاً بلك‌ده حقسز دکلدی – قیصقانج ، عصبی وعاشق بر قادیندی . قوجه‌سنه عاشق بر قادیندی . قوجه‌سنه عاشق اولوب وارمش ؛ واو کوندنبری – عجبا حقسز یره‌می ؟ کیمسه بیلمیوردی – اونك طرفندن آلداتیلدیغنه قناعت کتیرمش خسته بر قادیندی .

شیمدی ، صوفره‌یه اوطوردقلرندن بری ، قوجه‌سنك سانحه‌یه عطف ایتمکه باشلادیغی اوزون ، اوزون باقیشلردن ، سینیرلنمکه وقوجه‌سیله خاله زاده‌سنك آره‌سنده ، چوقدنبری کیزلی بر مناسبت اولدیغنه قانع اولمغه باشلامشدی .

سانحه ، دایی زاده‌سنك کوزلرندن قورقیور ، وکوچوك اندیشه‌سنك

صوردیغی سوأللره ، غایت قورقاق بر سسله ، کوزلرینی طباغندن قالدیرمه‌دن قیصه .. قیصه جوابلر ویریبوردی .

— سانحه ، انیشته‌کی کوریبورمیسك ؟ . قاوون طباغنه نصل صالدیردی ! .

سانحه ، شفیقه‌نك قورقوسیله بوغالمش ، سویلنیلن سوزی آکلامیوردی . شفیقه عصبیتله ، اوکنده‌کی اکمکی بچاقله دوغرایوردی ..

. . . .

— سانحه ، ینکه‌کی کوریبورمیسك ؟ . طباق بوشالدقجه ناصل صارارییور ! .

سانحه کوزلرینك ایچنه قدر قیزارییوردی ..

. . . .

درنو خانم ، قوجه‌سنك وفاتندنبری ، خسیسلشمشدی : او ، چوق پاره صرف ایدیلیر قورقوسیله ، قوجه‌سنی هرقادیندن قیصقانان قیزی ، قوجه‌سنك هرقادینی سوه‌جکی اندیشه‌سیله ، اوغلی‌ده ، کیجه راحت ، راحت وقتنده اویومامق تلاشه‌سیله ، مسافرلری هیچ سومزلر ؛ واوه بر مسافر کلدیکی زمان ، اونلره بو حسلرینی اظهار ایتمه‌مك ایچون ، نه قدر جبر نفس ایتسه‌لر ، موفق اولامازلردی .

درنو خانم ، بوندن صوکره‌کی کیجه‌لری ، تحت امنیته آلمق تلاشیله :

— آمان نه‌أیی ایتدیکنزده ، کلوب بویله بر کیجه‌ده ، بزده قالمغی خاطرلادیکنز !.. دییوردی .

بسیمه تیزه بو سفر، ده‌مینکی یاصبردن .. دها حیزلی بر لاحول اوقودی .

شفیقه، کوزلری ایچنو تیزه اولمش کبی، قوجه‌سنک کوزلرنده؛ قاشلری چاتیلمش، دوداقلری تتره‌یور، اللری عصبیتله ماصه‌نك اورتوسنی بورو شدیریپوردی ... اونده، هرزمان سکوتی و عبوس اولان قوجه‌سی، شفیقه‌نك اونده طسانیدیغی بر طلاقت و نزاکتله، کوچك سانحه‌یه بیك بر سؤال صوریبور؛ بیك برشی آکلاتیبوردی...

— قهوه‌یی‌ده، شکرلیمی ایسترسیکز ؟.

درنو خانم صوربیوردی . بسیمه تیزه، عصبیتله دوداقلرینی بوزه‌رك :

— بن قهوه ایسته‌مم !.. دیدی .

درنو خانم، تلاشله، سانحه‌یی کوستره‌رك :

— چوجقلرده قهوه ایچمز !... دیبوردی . بسیمه تیزه، قوجه‌سنك !

— بن ایسترم !.. دیدیکنی دویونجه، شیمدی‌ده‌مینکی لاحولدن، دها خیزلی بر یاصبر !.. چکدی .

— شکرلی دکل، دکلمی ؟...

— الهی درنو !... بسیمه تیزه کندینی طوتامامشدی . سویله‌میه‌یم دیدم اما، چاتلایه‌جغم ... آیول سکا نه اولدی ؟.. بونه حال ؟.. نه کوموش کوز اولمشسك !!..

درنو خانم، کندینی مدافعه ایدیبوردی .

— آ !.. آ !.. اونصل سوز ؟!.. واللهی هیچ دکل ... هیچ ده کوموش کوز اولمدم ...

صوفره نك اوبر اوجنده ، شفیقه عصبیتله ، قوجه سنه دونیور :

— آمان عمر ! بو کیجه نه قونوشیورسـك ؟. دییوردی. باشم طوتدی. باقسه که!. سانحه ده صیقیلدی . نه اولور ؟. بر کیجه ده ، باش باشه قالدیغمز زمان ، سویلشسه ك ؟.. بر سنه وار ؛ سنکله بر ساعت قونوشدیغمی بیلمیورم . بر ده آغزك آچیلدیمی ؛ معاذالله صوصمه سنی بیلمیورسك ...

سانحه :

— استغفرالله صیقیلمدم .. دییه جکدی . فقط صوفره نك اوبر اوجندن یوکسلن سسلر ، هر کسك نظر دقتنی اوطرفه جلب ایتمشدی. بسیمه تیزه ، آرتق لسانته حاکم اولامیور ؛ وسویله نیوردی :

— درنو !.. یازیقلر اولسون سکا !.. قورقمه !.. یاریندن فضله قالمیه جغم. اما دوغریسی، پاشا آغابکم صاغ اولسه ایدی؛ بو کیجه کی معامله کی خوش کورمزدی .

درنو خانم ، بوص یووارلاق وجودینك اوستنده شیشمان یوزلی، کوچوك باشنی ، حیرتله آرقه یه دوغری دوندیریور :

— آ !. آ ! دییوردی بو کیجه ، بنه سکا بر حال اولدی . شمدی بکا چیقیشه جق نه وار ؟. سکا نه یاپدم ؟.

— دها نه یاپه جقدك ؟. آو بنه کلدیکم ایچون ، قالدیروب باشمه برشی ووردیغك اکسیك !. قپودن کیردم ؛ رنکك کول کبی اولدی. یاوریم آغبزله ، صفا کلدیکز !. دیدك . بورایه کلدیکمه ، بیك کره

پشیمان اولدم . صوفره‌ده اکرام ایدرکن ؛ بر آینه اوللی ایدی‌ده ، یوزینی کورمه‌لی ایدك ! بو حالنی کورن ، ایکی مسافر آغیرله‌مقدن عاجز ، فقیر برقادینجغز ظن ایدردی .. الحمدالله آغابکم ، نه‌سنی ، نه‌ده چوجقلرینی اویله فقیر ، پاره‌سز براقمه‌دی .

درنو خانم ، یووارلاق کوزلرینی بسبتون آچیور :

آ !. آ !. بسیمه !. بو سوزلری‌ده ، سکا هیچ یاقیشدیره‌مدم .. دییوردی .

بسیمه تیز ، کیت کیده ، تیزلشیور . صوصمه‌سنی اخطار ایدن سانحه‌یی :

— سن قاریشما بوحور ! توبیخله آزارلادقدن صکره ؛ درنو خانمه :

— بن‌ده سکا ، بو کیجه‌کی معامله‌لرکی یاقیشدیره‌مدم .. دییوردی . سنه‌ده بر ، أوینك قپوسنی چالمام .. قورقه !.. یارین شفقله بورادن کیدییورم . یالکز ، بویله برمعامله یاپه‌جغنه ، أوده یوق دیدیرته‌ایدك ؛ دها أیی ایدردك !.. چوجقلر کده‌کی حاله باق !.. بزکلدك دییه شفیقه رنکدن رنکه کیردی .. اویله یا !.. اویله یا !.. اوده بویاشدن صکره ، خاله‌م قوجه‌می باشدن چیقاریر ، دییه قورقمشدر .

داماد بك صوفره‌دن ، یواش یواش صیویشمشدی . شفیقه :

— خاله !.. رجا ایدرم .. دییوردی . سویلدیککزی بیلمیورسکز !.

— سزده یاپدیغکز معامله‌یی بیلمیورسکز .. پاشا آغابکم ، سزه بو تربیه‌یی‌می ویرمشدی ؟. صوفره‌ده قوجه‌ك سانحه ایله قونوشدی دییه ، آداجغزك باشنك أتی ییمکه باشلادك .. استانبولده دوغمش ، بیومش انسانلره کوره دکل ؛ وحشیلره بکزه‌یورسکز . آه ! رحمتلی پاشا بابامله ، آغابکم مزاردن باشلرینی قالدیروبده ، سزك بو حالکزی بر کورسه ایدیلر .. کیم ..

بسیمه تیزه ، باشی جویروب قاروتی یتوردکدن صوکره ؛ شیمدی بو کورولتویه رغماً ، او یوقلامغه باشلایان قوجه‌سنی کورمشدی .

— کوربیورمیسك ، سانحه قیزم؟. دیبوردی. کوربیورمیسك، شو حسسز آدامی؟. بزه نه‌معامله ایدیلیور !.. اونصل اویویور !..

بورادن قاچمشم، نه‌فائده ؟!.. بومنحوس آدمدن، نره‌لره‌قاچه‌جغم؟. ایشته باق !.. تام یکرمی بش سنه‌لك عمرم بویله کچدی . بو آدمله کچدی .. نه کنجلکمی، نه‌حیاتمی آکلایم قیزم !.. باق نه‌طالعسزم!.

بسیمه تیزه ، صوفره باشنده ، میشیل میشیل اویویان قوجه‌سنك اسکمله‌سنی :

— اویان !.. اویانسه‌که !.. قالقسه‌که !.. دییه چکیشدیرییوردی. اسکمله صاللاندقچه ، قوجه‌سنك خورولتیلری زیاده‌لشیوردی .

— ۵ —

سانحه چاملیجه‌ده

داغنیق و کورولتولی اوطه‌نك ایچنده ، کورولتویی باصدیران برسس :

— یمان !!.. کل چوجغی قوجاغمدن آل !.. دییه باغیردی .

بسیمه‌تیزه صبرسز برحرکتله ، پارمقلریله‌قولاقلرینی طیقایوردی. سانحه، برآز عصبیلشمش ، اوکنده‌کی کوچك بر اوغلان ایله اوندن برآز بیوجك برقیزك صاچلرینی اوقشایور ؛ چوجقلرده ایکیسی بردن ویزیلدایور وصاچمه صاپان شیلر آکلاتیورلردی .

اورته کویده ، بسیمه تیزه‌نك سیكرلنمسی بتون او خلقی اویقوسز بر کیجه کچیرمشلر ؛ ر ایرتسی صباح ، همان . . شفقله برابر ، بسیمه تیزه ایله سانحه سوقاغه فیرلایوب اسکله‌یه کچمشلردی . اورادن بر آرابه ایله ، بسیمه تیزه‌نك همشیره‌زاده‌سی علویه‌نك – سکز چوجغی ، بر قوجه‌سی ، بر باباسی و درت بر بردن سرسم خدمتجیسیله اقامت ایتدیکی – چاملیجه‌ده‌کی کوشکنه کیتمشلردی . شیمدی ، سکز ساعتدن بری اوراده ایدیلر .

— یمان !! . کل چوجغی قوجاغمدن آل دییورم !.. قیز بینمی پاطلاته‌جقم .. نره‌ده‌سك ؟..

— کلیورم افندم ؟..

اوك نه طرفندن کلدیکی بللی اولمایان ، خیم خیم بر سس جواب ویرییوردی .

علویه ، شیشمان وایری وجودینك اوستنده‌کی بیاض ظرف اوله‌جق قدر ، صاری صاچلی باشنی صاللایارق ؛ شیشمان و بیوك یوزی قیپ قیرمزی ، ماص ماوی کوزلری باغیرمقدن یرندن فیرلامش ؛ ایکیزلردن بری ، صبرسزجه قوجاغنده طوتیوردی .

— های الله بلاکی ویرسین !.. قیز کلسه‌که آیول !

بو سسك کورلکنه رغماً ، قوجاغنده‌کی جوجق ، آلیشیق بر توکلله ، میشیل میشیل اویویوردی .. حالبوکه ، کناره‌ده‌کی شزلونغك اوزرینه آتیلمش دیکر بر بوغچه . بر بیغین . . قونداقده بر جوجق آواز ، آواز قولاقلری ییرتان بر فریادله ، آغلایوردی .

علویه ، موص مور یوزینك دامارلرینی شیشیرن بر فریادله :

— نديمه !.. ديه باغيرييوردى . نديمه كل !.. برآز قرده‌شكه باق منحوس ! برده سنك اويناه‌مهك ! كسيكدى !. كل دييوردم سكا !

كسيك قومرال صاچلى ، ايرى كوزلى ، سكز ياشلرنده‌كى كوچك قيز ، ياشلى بردادى وقادينله ، شزلونغك يانينه ياقلاشه‌رق :

— جيجيم !.. جيجيم !.. نه اولمش باقه‌يم !.. باق .. واه ، واه !..

ديه سوياه‌نه‌رك ؛ چوجغى اوقشامغه ، صاللامغه ، صوصديرمغه اوغراشيور ، فقط بر درلو موفق اوله‌ميوردى .

بسيمه تيزه ، تپه‌سنده‌كى طوپوزى ، اوطورديغى قولتوغك كنارينه داياماش ؛ كوزلريني قيصه‌رق برشيلر خوموردانيوردى .

ديشارده ، كوزل برياز آقشامى واردى . سانحه ، يانده‌كى چوجقلرى اوقشاركن ؛ متحسر نظرلرله ، پنجره‌دن كورونن قبرلره باقيوردى .

— سانحه !.. كيت يمانى چاغير قوزوم !..

سانحه ، بر آديم آتمشديكه ، اياقلرينه يرده‌كى كوچك آيى پوستى طاقيله‌رق ، سنده‌لدى .

— آما سانحه !. سنده نه نازلى ايمشسك نه قيريتيورسك !...

— كيديورم آبلا ! ...

سانحه ، كورولتودن آغريمغه باشلامش اولان باشنى ، ايكى اللريله طوته‌رق ايلرلييوردى . مرديون باشنه كلنجه :

— يمان !.. يمان !.. ديه سسلندى .

— كليورم كوچوك خانم .. كليورم ..

آشاغيدن ، صياه وكسيك صاچلرى يوزينه دوشمش ، شيشمان كوكده‌سى صاللانه‌رق يوروين ، بر تيق البيسه‌لى بر قادين مرديونه كلمشدى .

— پیمان . چارق اولسه‌که !.

پیمان ، شیشمان وجودیی ، مردیونلردن زحمتله چیقاریوردی ،

خیم .. خیم برسسله .

— کلیورم خانم افندی !. دیدی .

— ناظم !.. ناظم . نره‌ده ؟ .

— آشاغیده .. ایشته کیزله برابر بغچه‌ده‌لر . علویه ، قوجاغنده‌کی

چوجغی ، پیمانڭ قوللرینه آته‌رق ؛ تیز بر فریادله پنجره‌یه قوشدی :

— ناظم !.. ناظم ، نره‌ده‌سڭ منحوس !. بغچه‌ده گیزه‌جکسه ،

کلده برآز چوجقلری طوت !.. آرتیق خراب اولدم ..

— کلیورم علویه !..

— آنَنه !.. آننه !.. ندیمه اوطوموبیلی بکا ویرمیور ،

— ندیمه !.. قیز !..

ندیمه ، آننه‌سندن ، یدیکی بر طوقاتله ، بره‌یووارلانیرکن ؛ آیاغی

طاقیله‌رق بسیمه تیزه‌نڭ کوزلکی تو توب پاتنڭ بولوندیغی ماصه‌یی

ده‌ویرمش ، الیله‌ده یره اوطوران اوغلانڭ اوکنده‌کی یملک طباغنه

چارپه‌رق : ایچنده‌کی کولباصدی بسیمه تیزه‌نڭ قوجاغنه فیرلامشدی .

— ای ... آرتیق بو نه حال ؟ .

بسیمه تیزه کوزلرینی آچارق یرندن قالقیوردی .

— علویه ، بو نصل أو .. الله عشقنه ؟.. بو نه فریاد ؟.. بو نه

کورلتو ؟.. بوراسی تیمارخانه‌می ؟.. أومی ؟.. بللی دکل ..

علویه ، حدتله . بسیمه تیزه‌یه دوندی ..

— قوزوم تیزه !.. أویمڭ نه‌سی وار ؟ سزڭ‌کی قدر تیمارخانه‌یه

بکلمه‌مه‌سین ! . بزمکیلر چوجق کورولتوسی اما . سزك أوده‌بیوکلر اویله فریادده ،

— آ ! . . آ ! . . لاحول ! . . قیز چلدیردی ! سنك عظمتکی کیم چکر که ! . . دلی . .

سزککیی آنجق ایشته‌م چکر . .

— علویه ، آللهدن بول ! سن نه چاچارون اولمشسك !

— سزدن کچمشدر . .

علویه ، طوق سوزلی بر قادیندی . خشمله اوطه‌دن فیرلادی .

— سانحه قیز ! . . نه‌یه اطرافنه بون بون باقیئیورسك الله عشقنه ؟ ! . . نه‌در سنك بو حالك ؟ کل‌ده اوستمی سیلسه‌که ! . .

سانحه شاشقین . . شاشقین ، اوطه‌نك بر کوشه‌سنده دوکوشن وآغلاشان ایکی جوجغه باقیوردی .

بسبمه تبزه تکرار :

— سانحه ! . . سانحه ! . کل . . دیبه باغیردی . سانحه ، صیزلایان باشنی قیصلداته‌میوردی . کورولتو ایله بونالمش ، سرسمله‌مشدی .

چالیجه‌ده‌کی ، بو کورلتولی کوشکه کله‌جکنه یازی یالنغین برنده‌کی قوناقده کچیرمش اولسه ایدی ، دها ایی ایده‌جکنی دوشونیوردی . . . .

— بیان ! جوجق اویاندی . . . ناظم کل ! آل اوغلکی بغجه‌یه چیقار . . کولباصدیلری نصبل باقدیکز آیول ؟ ! . اقبال ! .

جوجغك سونی قاینایور . آی‌ی‌ی ! . . عثمان اویاندی . بیان فریادی دویمایورمیسك ؟ . الله قهر ایتسین سنی : .

سانحه ، قوللرینك اوغولداديغنی حس ايديور ! دیزلری دیبنده‌كی اوچ چوجغك بر آغیزدن :

— تیزه ! . تیزه ! . تیزه بغچه‌یه چیقالم . طوپ اوینایالم .

دیدكلرینی ، بر سیوری سینك ويزيلتيسی كبی ، دوييوردی . صكره ، بسیمه تیزه‌نك ؛

— اوستمی سیلمه‌كه كلسه‌كه ! . . های سرسم ! . . های !

ديديكنی ایشیتدیكنی ظن ایتدی . . . پنجره‌دن ، بغچه‌ده‌أیشته‌سنك اوزون بر قولتوغه یاصلانمش ، اویوقلادیغنی ، علویه‌نك قوجه‌سی ناظملك‌ده ، آغاجلری بودادیغنی كوردی . . حالی بر خسته كبی :

— بادهوا تبدیل هوا ! . . دییه صاییقلادی .

— ٦ —

— كیدیيورمیسك ، سانحه؟ . . .

سانحه ، ألنده اوفاق صاری جانطه‌سیله ، قپونك اوكنده دوریيوردی . بسیمه تیزه ، آغیر آغیر ، باشنی قالدیردی . و :

— أوت تیزه ! . . آرتیق واپوره یتیشملك لازم . . .

— نصل ینه باشك فلان دونیيوریا ! . .

— خایر تیزه ! .

— صاقین ، ینه واپورده دوشوب بایيلمه ! یوسه بنم مسافرلكلرمی رزیل ایتدك ! . .

سانحه ، محجوب وساكن ، اوكنه باقیيوردی .

— اویله‌یا!.. سینسی ، سینسی خالیلره نه باقیورسك؟! . بیکده هیچ بوقدن برشیئه قیزدم . سن ، خویمه گیدوب ؛ بنی یاتیشدیرمغه اوغراشمه‌دك.. اورته گویده دیرسه‌ك، ینه اویله ... نه‌واردی صانکه دایینك دامادیله اویله سنلی بنلی قونیشه‌جق؟.. اوراده‌ده، بنی براقیرادن ابتدك . . دیرکن ، سیکرلرم یاتیشسین دییه ، مصرفلر ایدوب، تا چاملیجه‌یه چیقدم .. اوراده‌ده بر پارچه فضله گورولتو وار دییه ، شیراقفاداق، دوشدك؛ بابیلدك !.. بزده، نفس المه‌دن، موداییه دونمکه مجبور اولدق .

سانحه صبرلی صبرلی، اوکنه باقیور؛ وجواب ویرمیوردی . بو حال، بسیمه تیزه‌یی، غالبا بسبتون حدتلندیرییوردی .

اگر او قدر نازلی ایسه‌کز ؟ اویله کیمسه‌نك اوینه مسافرلغه کیتمکه قالقیشمایکز!. واللهی علویه، بزه‌داریلدی.. حق‌واریاء قیزك..

— تیزه!.. بابیلوب، بابیلمامق انسانك النده‌میدر؟..

البته النده‌دریا!...ایستدیککز اویله . ایستمدیککز بویله!.. دنیایی کندی کیفلرینه گوره چویره‌جکلر !.. بابانك، بتون پاره‌لری، کوشکلری ، قوناقلری بر سنه‌ده محو ایتمك . گول ایتمك النده ایدی اما !...

— تیزه!.. شیمدی اونکله، بونك نه مناسبتی وار؟!..

— یووو!... سانحه!.. سسکی کس باقه‌یم!..

او قدر تیز بازیرمش ایدی، که سانحه قورقوسندن گوزلرینی سیق، صیق قیرپیوردی، صوصمغه مجبوراولمشدی .. بسیمه تیزه، گوزلکلرینی طاقه‌رق؛ دوام ایتدی:

— البته اونکله ، بونك مناسبتی واریا! ... جیبکزده بش پاره یوق . . قورو برعظمت وتازیکز وار .. اویله‌یا! .. آننه‌سنك اوچ سنه‌لك شارموز چارشافنی بوزوب البسه یاپان خانم افندی، عارندن آییلوب بایلمازده صکره علویه‌نك چوجقلری بر آز کورولتو ایتمش دییه دوشوب بایلیر .

— تیزه! .. اوراده سزده، صیقیلیوردیکز !

— سن بشقه .. بن بشقه .. سنك نه غملك ، نه قساوتك وار؟ .. بن ایچی یانمش، کول اولمش، دارلاشمش بر قادینم ! .. آننه‌ك کبی قوجه‌نك أیسنه دوشمدم ... أیسی دیدم .. اوده أیسی دکل‌یا! .. فقط، هیچ اولمازسه ، عناد سزی ! .. باق اندیشته‌که ! . بو صباح ، ینه بنی چیلدیرتمادیمی؟ یکی اصمار لادیغی قوستومی . بیلك کره‌سویلدم .. لاجورد یاپ دیدم .. بوصباح، ترزیسی قینه رنکلی برقات البیسه کتیرمسونمی؟! . دمیندنبری، ساعتلرجه آغلایورم .. باق آقشام کلنجه؛ بن اوکا کوستره‌جکم ...

سانحه، دمینکی تکدیرلرك اصل سببنی، شیمدی آکلایوردی .

— واه .. واه .. تیزه‌جکم .. دیدی . دیمك، قینه رنکی یاپمش‌ها! .

— قینه رنکی یاپمش یا ! .. ذاتاً بورنکی اسکیدن بری سوه‌ر .. دوکونمزك ایرتسی کونی ، بورنکده برقوستوم کییمشدی . اوزمان، یکی أولیلك ، آغزیمی آچوب برشی سویلیه‌مه‌مشدم . اما ، ایشته اوزماندنبری أندیشته‌کدن صغومغه باشلادم .. یالکز او ألبسه‌می یا ! .. قاچ کره ، یا یاز .. یا قیش .. هرسنه برطاقم ، او اوغورسز رنکدن انتخاب ایدیلیر .. عادی آدام ، والسلام ! .. بوندن یدی سنه اول، ینه

وزدن بوشاله‌جق قدر اولدق .. رحمتلی پاشا آغابگمك أوینه قاچمشدم.
شی اولوب ، بیتیوردی . اما ، صکره ینه نه اولدی ، بیلمیورم ؛
دم أوه دوندم .. قیزمك خاطری ایچون . . صانکه ، اوده صکره
خاطرمی ، دیکله‌دی !. أولندکدن اوچ آی کچمه‌دن ، بزم آنتیقه
ساد بك . . دیشارده ایش بولدق دییه ، قیزی آلنجه دنیانك اوبر
جنه کوتوردی .. بنم نانکور قیزمده اوکا اویدی ..
سانحه ، صبرسزلانیوردی . بیله‌کنده‌کی ساعته باقه‌رق؛ تیزه‌سنك:
— آ !. واپور قاچه‌جق ..
دییه سوزینی کسدی .
— هایدی !.. هایدی !.. ایکی کوزم کیدیکز .. هپکز نانکور..
کز خائن .. هایدی .. هایدی .. نه‌دوریورسك ؟.
سانحه ، ألنی اوپمك ایچون یاقلاشیوردی . بسیمه تیزه :
— هایدی خانم !. هایدی . زحمت ایتمه‌ییکز . واپوری
چیره‌جقسکز . . آنتیقه قوناغکزه کیتمکه کچ قالدیکز .. قیریق
یرچیولریله ، توتن اوجاقلری وماندالسز قپولری کوزیکزده توتدی.
شکم سزی راحتسز ایتدی .. هرکس کندی آلیشیق اولدیغی
ی آرار ..
— بیلسه‌کز . نقدر حقلیسکز تیزه !.
سانحه ، تیزه‌سنك ألنی اوپدی . برآز صوکره ، قپونك اوکنده
دی . مسعود آدیملرله یوریمکه باشلامشدی .
بسیمه تیزه‌نك حقی واردی . أوی . . قیریق چرچیوه‌لری ،
وکولن جامه‌لری ، توتن اوجاقلریله ، أوی .. کوزنده توتیوردی .

برآن اول أوینه گیتمك ایچون ؛ اوچمق ، قانادلانمق ایستیوردی .

اوخ !.. أوینك ناقابل تحمل اولدیغنی ظن ایتدیگی ، گورولتولرینك ، غوغالرینك نقدر سسز و وقور اولدیغنی آ كلامشدی .. حق ! لاحقلیلره یکی بر یالان اویدیرمق مجبوریتنی بیله — براقدیغی وقت اولدیغی گبی — بك فنا و تحمل ایدیله‌میه‌جك برشی گبی تلقی ایتمیوردی . حتی ، براز اونلری آرایوردی .

بو صفیه دوروندن قورتولدیغی ایچون ، اوموزلرندن آغیر بریوك قالقمشدی . حقیقةً بوباده‌وا صفیه بوزندن ، ایی شیلر غیب ایتمشدی . صفوق قانلیلغی .. حتی .. صبرینی ..

فقط ، بونكله برابر برشی قازانمشدی ، كه اوده تجربه .. موده اسكله‌سنده بیلتینی آلوب ؛ قلامشدن كان وابوری سیر ایدركن ، كندی كندینه :

— اووت ، دینه دوشونیوردی ؛ شونی تجربه‌مك سایه‌سنده اوگرندم كه انسان گوجنك یتمدیگی شیلری یاریم یامالاق یاپمغه تشبث ایتمه‌ملی . پاره‌سی اولمایانلر ، صیجاقدن بوقالسه‌لر بیله ، صفیه‌یه گیتمگه هوس ایتمه‌ملی . شیطانه اویوبده بوایشه قالقیشانلر هیچ اولمزسه خویی ایی بر تیزه‌نك أوینه گیتمه‌لی . هله انسان ، حیاتنده الك فضله ، خویسز بر تیزه ، وعنادجی بر انشته ایله مسافرلگه گیتمه‌مگه غیرت ایتمه‌لی . بونلرك هیچ برینه موفق اولامازسه باری یتمدیگی اوده سكز چوجق بولونماملی ، و ...

وابور قالقمق اوزره ایدی . سانحه ، دوشونمكده دوام ایدركن دیمدیك اسكله‌نك اوزرندن برجاباز مهارت وچویكلگی ایله چیقیوردی .

استانبول خانملری

نچین دیدی قودی‌یه سبب اولورلر ؟

— ۱ —

حسنیه — ٤٠ یاشنده، ایری یشیل کوزلی، سیاه صاچلی، کوزل انداملی بر خانم، غایت متواضع وناز کدر. چای ضیافتلرینه کیتمز. یکرمی سنه‌دنبری متأهلدر. شیشلیده، آطه‌ده، موده‌ده حق ارن کوییله قزلطوپراقده علیهنده برتك دیدی قودی اولمامشدر. یوزنده بویا یوقدر. صاچلری دوزطوپلانمش، اوزرنده نفتی فانیلادن برروب دوشامبر واردر.

صبیحه — ۲٤ یاشنده، ایری سیاه کوزلی، قرمزی دوداقلی، بیاض تنلی برقادیندر. چوق شن وخفیفدر.

هریرده علیهنده سویلنور. ایی تحصیل کورمامش چوجق قلبلی، دوغری سوزلیدر. یوزی چوق بویالی، ترزیسی بك اوغلنده‌در. مودللرینی فه‌میلادن انتخاب ایدر. اوزرنده سیاه شاره‌وزدن کنیش قوللی ایکی یانلری اوزون برچای البسه‌سی واردر.

حسنیه خانمك أونده براوطه. اورته‌ده‌کی ماصه‌نك اوزرنده بر

سماور قایناِر . پورسلن چای طاقملری ، بیاض کتن چای اورتولری حاضردر . ساعت اوکله‌دن صوکره درت بچق .

صبیحه — (دیزینك اوستنده آچدیغی صول آووجنك ایچنه صاغ النك پارمقلریله ووره‌رق) والله خانم افندیجکم ، حقکز وار . حقکز وار اما ! (چوق اسرار انکیز بر طورله برمدت صوصار ؛ صوکره :) آه سز ، سز بنم یرمده اولمدیغکز !

حسنیه — (کندی کندینه) معاذالله!

صبیحه — (دواملة) اوت ، اوت سز بنم یرمده اولمدیغکزده ، سزه صورمليدم. خانم افندی، بوکا بندن باشقه برقادین تحمل ایده‌من، هرشیئی دوشوندم . آیریلغه قدر ، آیریلغه قدر هر شیئی دوشوندم .

حسنیه — اونصل لقیردی قیزم .

صبیحه — (غایت جدی) اوت خانم افندی . (لیریك) حیاتمی نه‌شکله قویه‌بیله‌جکمی ، کندی کندیمه بیك کره صوردم . هیچ بر شیئك فائده‌سی یوق . چکه‌جکم . چونکه پاره‌م یوق خانم افندی . صکره‌ده اوچ چوجغم . اوایسه !. (سسنی برآز آلچالته‌رق) اوایسه بو حرب سنه‌لری ایجه ایی ایشلر یاپدی. شیمدی یوکنی طوتدی . بنی آلدیغی زمان ... (سسنی یوکسلته‌رك) نظارتك برنده اون پاره‌سز برکاتبدی . الله ایچون سویلرم . اوزمان أوهن کوچوکدی ؛ قوجه‌م زوکورتدی اما، باشمده دیکدی. نصلسه‌بویله برحرب زنکینی اولدی؛ بنی بکنمه‌مکه باشلادی . ایکیده ، برده (ارکك سسنی تقلید ایده‌رك) صبیحه، سن چوجقسك؟ سنك برشیئه عقلك ایرمز دییه؛ لقردیلرمی آغزیمه طیقایور. یالکز بو اولسه.. برده بکا ترجیح ایتدیکی قادین..

حسنیه — (حیرتله) اورته‌ده برده قادینمی وار ؟

صبیحه — (ملوددرام) بر قادینمی ! (تراژیك) قادینلر خانم فندی ! اورته‌ده قادینلر وار .

(سوزینك یاپدیغی تأثیری آکلامق ایچون بردقیقه صوصار .)

حسنیه — (جدی برتأسفله) واه زواللی قیز !

صبیحه — (ایچنی چکه‌رك) برتك قادین اولسه ، هایدی سودی بیه‌یم ؛ عفو ایده‌یم . حالبوکه ، اوك ایچنده نه آشجی ، نه خدمتجی ، چوجقلرده نه دادی ، نه ده سودنه طوتابیلیورم .

سودننه‌نك النه برده‌مت چیچك ، آشجی قادینه بنم لوانطه‌لرمدن ، وه‌ت « قوتی » دن بر شیشه ؛ خدمتجی‌یه ایکی ایپك چوراب هدیه یدرکن یقالادم . کچنلرده قرقی کچمش بر اختیار خدمتجی قادین طوتمشدم ..... (بوط قیردیغنی آکلایه‌رق بردن صوصار) .

حسنیه — (مسامحه‌کار) اختیار برخدمتجی‌می طوتمشدیکز ؟

صبیحه — (کیت کیده دها محجوب) شی ... نه‌دییه‌جکدم . (بردن سوزی دکیشدیرمك ایسته‌یه‌رك) آمان ! آرتیق بونلردن بحث یتمیه‌لم خانم افندی . بوتون بوشیلری سزدن بشقه کیمسه‌یه آکلاتمدم .

حسنیه — (سوزی دکیشدیره‌رك) احسان بکك خانمی چای کونلرینی دکیشدیرمش اویله‌می ؟

صبیحه — اوت . شمدی پازار ایرتسی کونلری قبول ایدییور .

حسنیه — نیچون ؟

صبیحه — (کوله‌رك) بو استانبولده اوقدر چوق دیدی قودی پاییورلر ، که طوغریسی آکلامق قابل دکل . کیمیسی لطفی بکك

خانمیده او کونی قبول ایتدیکی ایچون، کندیسیده پازار ایرتسنی ترجیح ایتمش، کویا هر کسه بوتون استانبولك نجمیه خانمك صالوننه شتاب ایتدیکنی کوسترمك ایستیورمش .....

بوندن باشقه دها نه‌لر ... بوتون بو سوزلره قاتلانوب سسنی چیقارمه‌دن تحمل ایتملی. هر کسك سوزینه باقیلیرسه؛ بن‌ده صاچلرمی سیاهه بویایورمشم! قوجه‌مك بکا تأمین ایتدیکی رفاه، اوقدر بویوکمش، که؛ بن اولندیکمدن بری هر سنه براز دها شیشمانلیورمشم ....

قوجه‌مه ایتمدیکم اذیت قالمیورمش .... خفیفلك ایدییورمشم.. . دلی ایمشم ....

حسنیه — (پروتستو ایچون برحرکت یاپار)

صبیحه — (جوجق صافلغیله) یووو !.. خانم افندی . خایر، دیمه‌ییکز . صوك سوز یکده یالان دکل ، بن‌ده یك دوغری عقللی برقادین دکلم آ !... هله کچن کون یاپدیغمی بر آکلانسه‌م، شاشار قالیرسکز .

کچن کون، بولغورجی ایله احسان بکك اوینه چایه کیتمش ایدك .

حسنیه — بولغورجی کیم اولیور ؟

صبیحه — (کوله‌رك) کیم اوله‌جق ، نوری قوجه‌م .

حسنیه قهقهه‌لرله کولر .

صبیحه — (دوامله) دیرکی افندم ، بلقیس یانمه بر بکله برابر کلدی . رسام عونی بکمش ، بکا تقدیم ایتدی . آدمه المی اوزاتدم اما ؛ کوزمی قالدیره‌مدم . (کوز قپاغنك اوزرنده‌کی سورمه‌لری اللریله کوستره‌رك) چوجق کبی‌یم کوزلرمی بویله بویایوبده عالمك

ایچنه چیقدمی ؟ کیمسه‌نك یوزینه باقامیورم . بکا اویله کلیور، که بن اونلرك یوزینی کورمزسه‌م ، اونلرده بنم بویامی کورمیه‌جکلر هرنه ایسه . عونی بك بر اسکمله چکه‌رك یانمه اوطوردی . آمان ، بزم بولغورجی‌یی بر کورملیدیکز. برآز فضله کولسه‌م، قاشلری چاتیلیور. قضارا بر آدمك یادیزینه، یاالنه وورسه‌م کوزلریله اشارتلرایدیبیوردی. یارم ساعت قونوشدقدن صوکره ، عونی بکله احباب اولدق . آرتق بویالرمدن‌ده اوتانمیوردم . بر لقردی صره‌سنده کوزمی قالدیروبده یوزینه بقایم دیدم . کاشکه ، باقمسه ایدم . کوردیکم شیئك طوغری اولوب اولمدیغنی آکلامق ایچون عونی بکی الندن یقالینجه پنجره‌نك اوکنه سوروکلدم . (کوله‌رك) مکر ، اونك بوییده آنتیقه ایمش ! ایکیمز یان‌یانه طوردیغمز زمان بندن قیصه‌اولدیغنی آکلادم. کوزنی کوره‌بیلمك ایچون الله چکه‌سنی طوتوب ...

حسنیه — (متحیر) چکه‌سنی‌می ، طوتدیکز ؟

صبیحه — (بر باشقه‌سنك قباحتنی سویلر کبی لاقید) یا ! خانم افندی چکه‌سنی طوتوبده ، یوزینی بکا چویردم . بو یاپیلیر شی‌می ؟ نوری او زمان نه حاله کیردی ، بیلمیورم . فقط یاپدیغم مناسبتسزلك بوقدرله قالسه ینه شکر ! فقط . بن راحت طوریرمی‌یم ؟ صانکه آدمك بر کوزی مائی، بر کوزی صاری ایسه، بونك ایچون باغیروب، تپنمك لازمی ؟

پنجره‌نك اوکندن آوازم چیقدیغی قدر : آیول ، بولغورجی ، کل باق ، دییه حایقیردم . عونی بکك کوزلری طبق بزم پاموغه بکزه‌یور .

بونی هانکی عقللی بر قادین یاپار؟ هله بنم کبی اوچ چوجوق آناسی.. باالله اوزمان اولویور، کندی کندمدن اوتانیورم. سز سویلیلك خانم افندی؟ سز بنی اوراده کورمش اولسه ایدیکز نه دیردیکز. قوجه‌مه هرکسلك ایچنده بولغورجی دیه خطاب ایتمه‌م بر رزالت، آنجق یارم ساعت‌دنبری طانیدیغم بر آدمه ایتدیکم معامله دیکر بر رزالت. هرکسلك بونك اوزرینه سویلدیکی سوز قالمامش. بونیده‌می، دیدی قودی صایه‌جقز؟ سویلیکز خانم افندی!

حسنیه — ......

اوطه‌نك قپوسنده کورینان خدمتجی — لطفی بکك خانمیله، بیاض قوناغك کوچك خانملریله بکلری کلیور.

حسنیه — (یرندن قالقه‌رق) بیورسونلر، چوجقلره خبر ویر!

— ۲ —

ترجیح ایتدکلری

عالیه — ۱۸ یاشنده، اورته بویلی، ضعیف الا کوزلی، قومرال صاچلی آفاجان بر مکتب قیزی. چوق قونوشمقدن بشقه قصودی یوقدر. اوستنده قیصه، بلی دار، سیاه بر تایور واردر.

احمد — ۳۲ یاشنده، اورته بویلی، یشیل کوزلی، سیودی یوزلی، مطروش چوق پودره‌لی بر کنج کوپری اوزرنده. موسم صوك بهار.

عالیه — (یانندن خیزله کچن احمدی کوره‌رك) آ!! احمد بك، سز بوراده‌میسکز؟

احمد — (ممنونیتله) نه ایی تصادف! نره‌یه کیدییوردیکز؟

— مکتبدن کلیور، بك اوغلنه چیقیوردم. بر دفتر آله‌جقدم. فقط، سز نه زماندنبری استانبوله عودت ایتدیکز.

— اوچ، درت کون اولیور. و، ایشته همان سزه راست کلدم.

— تأسفمی ایدییورسکز؟ (نزله‌لی کوچك برونی، جیبندن چیقاردیغی بیوجك موسلین مندیلیله سیله‌رك) هوالر چوق فنا کیدییور. بش کوندنبری — الله ویرمه‌سون — اویله بر نزله‌یه طوتلدم، که... (سوزینی دکیشدیره‌رك) داربله‌یکز، اما بنی چوق لافه طوتدیکز، آرتق کیده‌یم. دها بك اوغلنه چیقوب، دونه‌جکم. صوکرا واپوری قاچیریرم.

— مساعده ایدرسه‌کز سزه رفاقت ایده‌یم. بنده بك اوغلنه چیقیوردم.

— مع الممنونیه! ذاتاً، بنده قونوشه‌جق آدام آرایوردم. سوقاقده یالکز یورومك هیچده خوشمه کیتمیور. بوکون قونوشه‌جق حالمده یوق‌یا! (بورنی سیله‌رك) احمد بك! آغیر خسته‌یم. دوندنبری باشم او قدر چوق آغرییورکه، کوزیمی آچه‌جق حالم یوق. بو خسته‌لقدن قورتولسه‌م؛ تیزه‌مدن راحت یوق. بنی محقق صورتده اولدیرمکه قرار ویردیکنه امینم. بیلمیورمکه، بندن آله‌جق نه خینجی وار. صانکه بوندن اوتوز سنه اول نشانلیسنی بن باشدن چیقارمشده، اونك ایچون اوندن واز کچمش. بر کورسه‌کز! هر کون بنمله غوغا ایتمکدن بر دری بر کمیك قالدی. ایکیمزده چکوب، طورییورز. بیلمم، که صوکمز نه اوله‌جق. (اوکسورور) ایشته بوده تیزه‌مك و کیلی. اویانمده یوقکن،

بو اوکسوروکلر لقردیلری غنیمه طیقــایور . بعضاً او قدر امیدسز اولیورمکه؛ انتحاره بیله قرار ویرییورم.

— (کوله‌رك) انتحارمی؟

— اویله‌یا! بونده کوله‌جك نه‌وار؟ باشمده کیلر چکیلیردردلرمی؟

— سزك اخلاقکز دکیشمش.

— البته دکیشیر . اوللری صبرلی ، تحمللی ایدم . فقط ، آرتق صبرم، تحملم بیتدی. سز بنم تیزه‌می طانیمازسکز. او، نه تحمل ایدیلمز بر خســته‌لقدر ! او، نه قیصقانجدر! اونك یشادیغی طرزده بر حیاته تحمل ایده‌مدیکم ایچون ، بندن فناسی یوق . احمد بك ! سز انصاف ایدیکزده سویلیکز. بن ، دها بویاشده بش کدی یاورو سیله براوطه‌یه قپانیرسه‌م؛ چیلدیریرمی‌یم، چیلدیرمزمی‌یم؟ (کوله‌رك) حالبوکه، اونك بتون ســعادتی بش حیوان ، هپسی ایله ، اما هپسی ایله آیری آیری قونوشیور. صانکه کدیلر سوز آکلارمش کبی !..

یورومکه باشلادیلر.

— هم‌ده بیلیورمیســکز ؟ تیزه بندن شبهه‌ده ایدییور. سز هر کسدن ایی بیلیرسکز؛ که بن اســتانبولك اك اوصلی قیزی‌یم . نیچون اوت دیمه‌یوب قیص، قیص کولیورسکز؟ ها آکلادم، آکلادم. اماده، کوتواخلاقلی سکز. سزکله اولان احبابلغمزی یوزیمه وورمق ایستیور-سکز، دکلمی؟ واقعا سزی طانیمام برآز تحفجه اولدی؛ اما سزکله هپ تصادفاً راست کلوب قونوشدق . یوقســه؛ اوته‌کیلر، هر کسلر کبی اوکجه‌دن سوزلشوب، بر یرده بولوشدقمی؟

— یا کوچوك بحریه ضابطی ؟

— حالامی اونی صورییورسکز؟ عموجه زادهم مدیحه ایله نشانلانه‌جقلرینی سویلمشیدم اما، بکا اینانمدیکز، کناهمی آلدیکز. طوغریسی ایسترسه‌کز اوده طبیعتسز برچوجقمش. ایکیمزی بردن طانیدیغی حالده، مدیحه‌یی بکا ترجیح ایتدی. (اوکسورور) امان بو (اوکسورور) امان بو اوکسوروکده بنده قونوسه‌جق قوت براقدی. جانم بر تك سوز سویلمك ایستمیور. او قدر چوق دکیشدم، که!..

— عجبا نه اولدیکز؟

— (غایت طبیعی) نه اوله‌جغم؟ عاشق اولدم.

— (کوله‌رك) عاشقمی؟

— (هپ طبیعی) اوت احمد بك، چوق سوییورم. (دهاصمیمی) اوقدر چوق... (کندندن کچکین) اوقدر چوق سوییورمکه!..

— فقط کیمی؟

— (نشئه‌لی) هرحالده شانلی میرآلایی دکل.

— (حیرتله) شانلی میرآلایده کیم اولیور.

— بنی تیزه‌مدن ایستین، صاچلی صقاللی هیولا! آدیجغزی کورنلر قورقیور. یوزنده قاش، بیق، کیرپیکدن باشقه بر شی کوزوکمیور. تیزه‌مله غوغالرمزك سببی اك فضله اویا! بن اونکله نصل اولنه‌بیلیرم. سزه دمینده سویلدمیا! درت آیدنبری فنا حالده عاشقم. اونی ایلك اوکجه بك‌اوغلنده کوشه‌باشنده‌کی البسه‌مغازه‌سنك جامنك اوکنده کوردم. اونه بوی! او نه‌اندام! اونه اوموزلردی! یا کوزلری، یاآغزی!.. امین اولکز احمد بك، استانبولده اوکا بکزه‌ین بر انسان بولمق ممکن دکلدر.

صکرا، ظرافتی، شیقلغی! هر کون بر باشقه قوستوم کیینیور. هپسی‌ده وجودینه یاقیشیور. بویله، سزلر کبی (احمدك اوموزینه طوقونەرق) وجودینه ایی بر شکل ویرمك ایچون یاموقلره صاریلوبده کزمیور.

احمد — (ایستەمیه، ایستەمیه کولر).

ئونلك اوکنده طوریرلر.

عالیه — (دواملە) صکره، نزاکتی!.. کچن کون یاننده‌کی قادینك اوموزندن قایان مانتوبی اویله بر طوتوشی واردی‌که .... اوشنمەدن بیقمادن ساعتلرجه اونی سیر ایتدم. دکانلرك الکتریق یانجه وقتك کچ اولدیغنی، و تام اوچ واپور قاچیردیغمی آکلادم. اونی بر کون کورمەسەم، دلی اولیورم. نه درسمی بلەبیلیورم، نه یمك یەبیلیورم. محقق هر کون، اما هر کون اونی کورملی‌یم. مکتبده هر کس جمعەیی درت کوزله بکلرکن، بن جمعه یاقلاشدقجه کدرمدن آغلایوردم.

— (کولەرك) باری سزی اوزمەسەده، او ده جمعەلری ارنکوینه کچسه!...

— (کولەرك) سز چیلدیردیکزمی، احمد بك؟ او هیچ یورو‌یه‌بیلیرمی؟

— (حیرتله) یورویه‌مزمی؟

— (هپ کولەرك) طبیعی یورویه‌مز.

— یا!... دیمك کوتورمدر.

— (قیزغین) کوتورمی؟ عفو ایدرسکز احمد بك، بر شیئه‌جکی یوق. آرسلان کبی دلیقانلی!

یالکز جانلی دکل ؟

ــ (هپ شاشقین) جانلی دکلمی ؟

ــ اوت احمد بك، جانلی دکل. (دارغین) یوقسه بنی زمانمزده‌کی جانلیلری سوه‌جك قدر چیلغینمی ظن ایتدیکزدی ؟ اکر اویله ایسه تشکر ایدرم. قوستوملرینك بلی قدر عقللرینك چرچیوه‌سی طار اولان جانلیلر کنزك بکا لزومی یوق. بنم سودیکم برقوقله‌در.

ــ نصل قوقله !

ــ (کوله‌رك) ظن ایتدیککز کبی، پاسته‌جی دکانلرنده، بارلرده، تیاترولرده جیجیلرینی کوسترن تك کورلکلی، پودره‌لی، پوماده‌می قوقلالردن... یعنی سزلردن دکل. بنم سودیکم برمانکن...

ــ .....

ــ نیچین، اویله بوواردلاق کوزلرله بکا باقیورسکز. بونده شاشه‌جق نه وار؟ اوت امین اولکز، سودیکم، او بویوك البسه مغازه‌سنك جامنده‌کی مانکن. هم بونده اوته‌کیلره الك زیاده ترجیح ایتدیکم شی نه‌در، بیلیرمیسکز؟ بحث ایدرمکه بیلمیورسکز. اویله ایسه سویلیه‌یم، سبب رجحان دیلسزلکدر حقم یوقمی ؟

ــ ....

ــ طوریکز، سزه ایضاح ایده‌یمده ؛ او زمان بکا حق ویریر سکز. دنیاده جاهل بر ارککك آغزنده‌کی دیلدن مضر و لزومسز هیچ بر شی یوقدر. خاطرکز قالمه‌سون، اما زمانمزده ارککلرك همان هپسی تحصیلسز. واقعا اونلر بزلری بکنمزلره کینشمزدن باشلایوب، تحصیلمزی، تربیه‌مزی، اجتماعی حیاتده‌کی آیقیریلقلرمزی تنقیدایدرلر،

اما بزده بر پارچه دوشونمكه، كورديكمزی آكلامغه ، ايشتديكمزی حكايه ايتمكه باشلادقمی ؛ كوربيورسكزيا ! سزلره كيملری ترجيح ايديبورز. (تونلك قپوسنده قونوشمغه دوام ايدرلركن؛ بردن قولنده‌كی ساعته باقه‌رق) لقردی ايله وقتی آكلامامشم. چوق كچ اولمش. بوكون يوقاری چیقه‌میه‌جغم. كیم بیلیر بنی بوكون كورمینجه نه محزون اولور! بندن اوكا سلام كوتورون، اولورمی؟ اللهه اصمارلادق احمد بك!

— . . . . . .

عاليه دونر، غلبه‌لكه قاريشه‌رق كوپری‌یه طوغری ايلرلر.

— ٣ —

بوش بوغاز

سعديه — ٢٧ ياشنده سياه كوزلی، قومرال اورته بويلی، محله‌نك الك قورقديغی بر ديدی قوديجيدر. شيشليده، آطه‌لرده بوغاز ايچنده، مودا وجوارنده كچن هر وقعه‌يی بيلير. ايكی يوزلی ومستهزی، حرب عمومی اثناسنده بر آی آلمانياده اوچ هفته‌ده ويانه‌ده بولنمشدر. متاركه‌دن بری تووالتلرينی پاريسدن كتيرتير. اسكی كبارلردن ايكن ازدواجيله يكی زنكينلر زمره‌سنه كيرمشدر.

اوستنده بژ غاباردينندن صيق بللی قيصه بر تاييور، باشنده فيليزی باش اورتوسی واردر.

جاويده — ٢٩ ياشنده صاريشين، ماوی كوزلی، چوق ضعيف،

چوق اوزون بویلو ، تورکجه‌ده چوق املا خطاسی یاپار . انکلیزجه ایی اوقور ، یازار . فرانسزجه ، روسجه وارمنیجه‌یی یاکلش ، یاکلش قونوشور. ایی یوره‌کلی ، فقط چوق بوش بوغازدر.

ازدواجندن بری تووالته اولان مراقی کچمشدر. قیزیل طوپراقده اوطورور. ترزیسی حیدر پاشالیدر. اوستنده بیاض کتن بر یلدیرمه ، آیاقلرنده ، کذا بیاض اسقارپینلرله ، بیاض قالین چورابلر واردر .

احسان — ٤٠ یاشنده جاویده‌نك آبلاسی ، اوزون بویلی سیاه کوزلی ، سیاه صاچلی ، صولغون چهره‌لی وکوزلدر. کبار اخلاقلی ، صیقی دیللی اولوب کیمسه ایله مشغول اولماز .

ذوق سلیم ایله کینیر . اوزرنده لاجورد قره‌پ دوشیندن چوق ساده برأو البسه‌سی واردر.

فاضله — ٤٠ یاشنده ، احسانك چوجقلق آرقداشی ، یشیل کوزلی ، قومرال صاچلی وبالق أتنده‌در.

یکرمی بش یاشنده بولندیغی زمانك موداسنه کوره کینیر. چوق حساس واینجلیدر. اوزرنده قلوش چوق اوزون برانك ایله سوسلی بر بلوز واردر.

درنو — کندی سویله‌یشنه باقیلیرسه یکرمی بش ، تذکرهٔ عثمانیه‌ سنده اوتوز ایکی ، حقیقت حالده ٣٩ یاشنده‌در. آچیق قومرال صاچلی سورمه‌لی آلا کوزلی ، چوقور چکه‌لی ، طومبول وقیصه بویلیدر. کوزل عود چالار . هیچ بر اجنبی لسانه واقف دکلدر . بوتون غیرتلرینه رغماً ، ظریف کینه‌مز. بر بچق سنه اول اسکداردن قناره یولنه نقل ایتمشدر . اوزرنده روب دوشامبرلق ایپکلی وچیچکلی قماشدن هوائی رنکده « دوسولی » ایله « ده‌زابیه » آره‌سنده بر یلدیرمه ، آیاقلرنده صاری باغلی اسقارپینلرله ، ایی جنسدن سیاه ایپك

چوزابلر باشـنده کل قوروسی وو آل اوستنه یاغلی بویا ایله کوبیست رساملری حیران ایده جك طرزده رنکلی چیچك رسملری ترسیم ایدلمش برباش اورتوسی واردر .

صیجاق برپاز کونی احسانك اونده ظریف بر مسافر اوطه سی.

فاضله ــ (النده کی بیاض ایشی دیزلری بنك اوستنه براقمش. کوزنده کی قولاقدن طاقمه کوزلکی صاچلرینك اوزرینه چیقارمش کوچوك اللریله بر سیغاره صارمقله مشغول) دیشاریدن بر سس کلیور. عجبا کیم اوله جق؟

احسان ــ (اوطوردیغی یردن دیکلیه رك) باقالم. (دیکلر) برسس یوق (درنوه) اوت افندم، ایرتسی کون اوراپه...

درنو ــ (سوزینی کسه رك) دیشاریدن بریسی آبلا دییه باغیریور غالبا. دیکلرلر.

جاویده ــ (سس دیشاریدن کلیر) آبلا! آبلا! نرده سك قوزوم، أویکزك حالی نه در؟ آشاغیده بتون قپولر آچیق. نه باغچوان، نه آشچی، نه قیزلر .. اورتەده کیمسه جکلر یوق . أومی بوصانکه ؟ تیمارخانه ... (قپویی آچه رق کیرر)

درنو یرندن طوغرولور؛ اورته کیلر قیملدانمازلر.

احسان ــ سنمیسك، جاویده؟ دیشاریده نه دییه باغیریوردك؟

جاویده ــ (غایت جدی و آغیر باشلی بر خانم طوریله ایلرلر ؛ احسانی اوپر) آبلاجغم ، سنی اویله کوره جکم کلدیکه . (کیدوب فاضله یی اوپه رك) آیول، نه اولدیکز؟ برخاطرلایوبده؛ شوزواللی جاویده نه حالده در دیمزسکز. تجربه م قاینارکن...

فاضله ــ (سوزینی کسه رك) آشاغیده قپولری آچیقمی بولدك ؟

جاویده ـــ (اونی دیکله‌مدن سعدیه‌یه طوغری ایلرلیه‌رك) آ! ایکی کوزم بوراده‌می ایدیکز؟ کونشدن کوزلرم قاماشدی. اوطه‌یه کیرنجه بردن طانیه‌مدم. (ال صیقارلر حالا اایاقده دوران درنونك سلامنه اونك کبی بر تمنا ایله مقابله ایدر.)

احسان ـــ (درنویه) قرده‌شم جاویده‌یی یکی کوریورسکز دکلمی؟

درنو ـــ (متبسم) خایر، افندم، یکی کورمیورم. خانم افندی ایله کوز آشنالغمز پك اسکیدر.

جاویده ـــ (کوشه‌ده‌کی قولتوغه اوطوروب غایت نازك بر تبسم ایله) اویله‌می، افندم؟ بن هیچ ظن ایتمیوردم، هرحالده چهره‌کزی بریرده کورمش اولسه‌م؟ محقق اونوتمازدم. (اونه‌کنك آکلایه‌میه‌جغندن امین) چونکه، اونوتولور سیمالردن دکلسکز. (کولمه‌سنی مندیلیله صاقلامغه اوغراشیر؛ فقط موفق اولاماز.)

فاضله ـــ (سیغاره‌سنی یاقار؛ سوزی دکیشدیرمکه اوغراشیر) بوکون، هوا مدهش صیجاق..

درنو ـــ أوەت افندم،

سعدیه ـــ فقط، بوراسی هیچ صیجاق دکل. پك سرین، طاتلی بر روزکار...

جاویده ـــ (سوزینی کسه‌رك) آمان اصل بوراسی جهنم... بزم طرفده هیچ بوقدر صیجاق یوقدی. بورایه کلنجه‌یه قدر آرابه‌ده بولامدم. کونشك آلتنده بیتدم، (کوله‌رك) برده آرابه‌یه راست کلمه ایدم؟ صانکه جیمده پاره‌می...

احسان ـــ (جاویده‌یه صوصماسی ایچون اشارت ایدر. صکره

سعدیه‌یه خطاباً) نصل یکی أویمی بولمق ایچون زحمت چکمدیکزیا !

سعدیه ـــ قطعیاً . چابوجاق بولدم.

جاویده ـــ (کوله‌رك) اوچ دلی قیزلی احسان خانمك أوی‌دییه صورمش اولسه ایدیکز ؛ بویوك جاده‌ده هرکس سزه چابوجاق کوستریردی.

سعدیه ـــ (یلانجی بر تلاشله) آ ! ! ..

احسان ـــ تحف سوزلر سویلیورسك جاویده .

جاویده ـــ نره‌سی تحف . سوزمده پك دوغری. سنك اوچ قیزینه هرکس بویله سویلیور ، اوچیده سکا بکزه‌میورلر.

احسان ـــ (صبرسزلنه‌رق) تیزه‌لرینه‌ده بکزه‌میورلر .

جاویده ـــ أوت ، نه‌سکا ، نه‌ده بکا بکزه‌ییورلر . هرحاللرنده بر هوپه‌لق وار.

احسان ـــ اوله‌بیلیر...

فاضله ـــ ایکی کوزم جاویده‌جکم، اونلرك بوراده‌سوزیمی‌اولور، اوچیده چوجق..

جاویده ـــ چوجقمی ؟ ایسترسه‌کز الك بویوکنه ، مدیحه‌یه‌ده چوجوق دییه‌لم. تام اوچ سنه‌در چارشافده ، هم‌ده‌ سوز آرامزده، اویله بیلك کبی اون درت یاشنده اورتونمدی.

احسان ـــ أوت، اون بشنده ایدی.

جاویده ـــ ایی ایتدیکزیا!.. شیمدی نه‌ایدر. اون‌بشلك اوستنه اوچ چکرسه...

درنو — (اللريله پارماقلريني صايارق) بش، بردها آلتی؛ بردها يدی؛ بر دها سکز؛ اون دها اون سکز...

سعديه —(کولوشنی صاقلامغه اوغراشه‌رق؛ فاضله‌يه) عجباساعت قاچ اولملی؟..

فاضله — درت بچق اولملی..

درنو — (بيله کنده‌کی ساعتی اوزون مدت هرکسه کوستردکدن صوکره) اوه‌ت، طوغری‌ی درت بچقی بش کچيور.

جاويده — (فاضله‌يه) آماده کورمه‌مش شی.

فاضله — (يواش سسله) يواش سويله قيزم، دويار.

جاويده — (سسنی يوکسلته‌رك) الله.. الله.. فاضله‌خانم. بوکون آيلاملمه سزه‌ برحال اولمش. انسانه اخلاق درسی ويرمکه قالقيشيورسکز.

فاضله — (ايسته‌ميه، ايسته‌ميه کوله‌رك) الهی قيزم!

جاويده — الهيسی، ملاهيسی يوق. پك کبرلنمشسکز؛ پك بويومشسکز. بيلمم نه اولديکز. قوجه‌م ايشندن آتيلديغندن بری‌بنی پك حقير کورمکه باشلاديکز.

فاضله - استغفرالله قيزم..

جاويده — رجا ايده‌رم فاضله خانم، شمديه‌ انشته‌ملك دايسی بيلمم هانکی قلمده آچيق بر ير اولديغنی وابراهيمی اورايه قايرمق احتمالی بولونديغنی سويله‌ديکی ايچون يوزيمه کولمکه قالقيورسکز.

سعديه — اووا.. بويك‌ده يقين براحتمال دکل.

فاضله — (کيت کيده صيقيله‌رق) بن هيچ طانيه‌مامشسکز. تأسف ايدرم قيزم.

جاويده ــ اويله يا! آبلامك كوچك مايعونلرى نه دليلك ياپسه‌لر؛ خوشيكزه كيدوب چوجقلق آلافرانغه‌لق نشئه اولور . بن بر تك سوز سويله‌دمى ؟ . . .

احسان ــ رجا ايدرم . جاويده چوجقلرمك اسمنى اولور اولماز لقردينك آره‌سنه صوقمه .

جاويده ــ نيه صوقميه‌جقمشم آبلا ! . . . نيه صوقميه‌جقمشم ، آرتيق عائله‌مزك ايچنده‌كى موقعمدن بكا ايكرنجلك كليور . . صكره ، اونلرك بيكلر كزك اسمى هر آغزده ... عموجه زاده‌لرى ديه بر سورى زوپه‌نك آره‌سنده ، داغ ديمزلر ، طاش ديمزلر . صباح كزينتيلرينه چيقارلر . اك بيوكى ، أوت آبلا ، مديحه ، كچن كون بيلمم نه سپور قلوبندن ايكى كنجك چكديكى بر صندالك ايچنده ايمش .

فاضله ــ اونه‌كى صندالك ايچنده كيلر ، عونى ايله ادهم ايديلر . بريسى عموجه‌لرى ...

جاويده ــ (آغزندن سوزى قاپارق) اونه‌كى عموجه‌زاده‌لرى ... بيليورز .. بيليورز . نافله خانم .. بوهرزمانكى نقرات .

احسان (كوزلريله جاويده‌يه صوصماسنى وسعديه‌يى اشارت ايدر)

جاويده ــ نه او ، آبلا بنه كوزلركله نه اشارت ايديورسك . (بردن بره فكرينى دكيشديره‌رك) بن بونلرى صحيحدن سنك قيزلرك بويله برشى ياپيور ديه سويله‌ميورم . سيكريمه دوقونان هركسك اونلرك عليهنده آغزلرينه كلنى سويلمسى . (سعديه) والله او بيوكى بيلسه‌كز برملكدر ، ياذكانى .

سعدیه — (مستهزی) پك ایی بیلیرم . چوق سوەرم .

جاویده — صکره ، عائله‌لرنده سویله‌نن سوزلرك هپسی یالان ؛ اما هپسی یالان . یاوروجقلر یاعمجه‌لری ، یا بابالری ، یاعمجه‌زاده‌لریله کزرلر . أوده قاپانوب قالاجق دکللرآ . اك کوچوکی ، او وان کدیسی قاچ یاشنده‌در آبلا ؟

احسان — اون بشنی بیتیردی .

جاویده — دها برقاچ سنه چارشافه قویمه آبلا . چوجغه حیاتی قرارتمه . (درنویه) هیهات ، خانم افندی ! بزلر حیاتك نه آجی برشی اولدیغنی بیلیرز . (کیت کیده دهالبر یلش) اکر بنده حیاتده بتون آرزولرمه نائل اولسه‌ایدم .. هم ده بیلسه کز ، خانم افندی ، آرزولرم، امللرم هپسی نه قدر ساده ایدی . آبلام کبی بویوك شیلرده کوزوم یوقدی . بر کوچك أوجکزم ، بر کوزل ، کنج وچوق سودیکم قوجەم، برده چوجقلرم اولسون ایسترده‌م.. أوجکمزی الله‌ویردی اما نصل برأو . کوزل و کنج برقوجه‌مده اولدی ؛ فقط نصل برقوجه . هیچ اولمازسه ، چوجوقلرم اولسه‌یدی . ملك باقیشلی ، کوزل کوزلی روحه یقین بیه‌کلر ..

فاضله — (کوزلرینی سیله‌رك) آمان قیزم باشقه شیلر سویله ..

جاویده — (ملودرام) افسوس ! بتون کنج قیزلق امللرم بر سراب ایمش . خانم افندی بن چوق بدبخت وسفیل برقادینم .

درنو — (صاف برکولوشله) آمان خانم افندیجکم ، الله حقیقی کدرلر ویرمه‌سون . بونلر نه‌درکه ..

جاویده — (کیت کیده جوشه‌رق) حقیقی کدرلرمی ؟ دها نه

اولاجقدی . مادی بر سفالت ایسه ، اوده وار . قوجه‌م ایشندن آتیلدی . بوشده کزوب طوریبور . (سعدیه‌یه دونه‌رك) بز سزك کبی حرب زنکینی اولمادیغمز ایچون . .

احسان — (صاپ صاری) جاویده . . شی . . قاپو وورولدی . غالبا ، تلفون چالیور ظن ایتدم . کیت ایچری باقسه‌کا !

سعدیه — بزمی ، حرب زنکینی‌یز ؟ جاویده خانم یا کلیورسکز . عائله‌م استانبولده سنه‌لردن بری طانیمشدر .

جاویده — (احسانی دیکله‌میه‌رك) سز دکل آما ! (کوله‌رك) قوجه‌کز . هیچده خابر دیمه‌ییکز . بن بیمکنك کوزللکنه ، سزده سزککنك کیسه‌سنه باقه‌رق ؟ ایکیمزده دنکمز اولمیان ارککلرله اولندك . فقط ، امید ایدرمکه سز مسعود اولدیکز . داریلمایکز آما! یاغ تجارتی ایدن برآدمه‌ده لایق دکلدیکز .

سعدیه — (عظمتلی) التفاتکزه تشکر ایدرم . بن ازدواجمله چوق مسعود اولدم .

جاویده — (سعدیه‌نك اثوابلرینی والماسلرینی سوزه‌رك) فضله بیله . . فقط قوجه‌کزده او سپه کولاسیونلرله هپمزك جانی ایی یاقدی .

احسان وفاضله کوزلریله هپ صوصماسنی اشارت ایدرلر .

جاویده — (دوامله) اوستکزه باقدقچه ، عجبا تاییورکزکمی ، یوقسه کوپه‌لرکزکمی پاره‌سنی بن ویردم دییه کندی کندیمه صورییوردم .

— (بوزولمش) چوق تحف دوشونجه‌لریکز وار . صایدقلرکزك هپسنی قوجه‌م کیجه‌سنی کوندوزه قاته‌رق چالیشه ، چالیشه آلدی .

جاویده — (کوله‌رك) آمان نه چالیشمق (سعدیه‌نك طارغین

باشنی کوره‌رك) آرتیق بو سویلدکلرمده‌ده داریله‌جق بر شی یوق .
دلی برقادینم . عقلمه هر کلنی سویلرم . سزك اطرافکزك هپسیده
کبی دوشـونور ؛ فقط سویلمزلر . دمین فاضله الکزده‌کی یوزوکه
باقیوردی . آیلامده آیاق قابیلریکزه . والله ایکیسیده اونلره
صاحب چیقمق نیتنده ایدیلر .

احسان — (بیتـکین) جاویده !

جاویده — (دواملـه) شو کوشـه‌ده‌کی خانم افندی‌ده ، (بردنبره
دیت تزا کتله درنویه دونه‌رك) اسمکزی بیلمیورم افندم .

درنو — درنو جاریه کز .

جاویده — (هپ تزا کتله) استغفرالله‌افندم ، (سعدیه‌یه دونه‌رك)
درنو خانمده بوینوکزده‌کی اینجیلردن کوزلرینی چویرمیوردی . ظن
ایدرم ؛ اوده اینجیلری بنم پاره‌مله طاقیور دییه دوشونیوردی .

درنو — (شاشقین) آمان افندم ، اسـتغفرالله‌خانم افندی‌یه بنم
ویله برشی تقدیم ایتمك حدممی ؟

سعدیه — نیچون حدیکز اولماسون افندم . یالکز جاویده . . .

احسان — جاویده‌نك شـقالری هر زمان بویله طاتسز قاچار .
آیول جاویده خانم افندی‌یه لطیفه ایتدیکنی سویله‌سه‌ك‌که !

جاویده — (سعدیه‌یه) صحیح بکا داریلدیکزمی ؟ (یانـنه کیدوب
بردن بره اوپه‌رك) لطیفه‌لرمه باشقه بر معنا ویرمیکز . بیلیرسـکز ،
سزی کوزم کبی سوه‌رم . برخواجه‌نك طلبه‌سی‌یز . مکتب آرقداشی
صاییلیرز .

ذاتاً آوروپایه کیدوب کلدکدن صوکره بویله بمله رسمی اولدیکز.
اولدن سنلی بنلی کوریشیردك . اوزمان انسان نه سویلسه آغیرلاقیردی
کبی اولمیوردی . شیمدی بکا داریلمادیکزیا ؟

سعدیه — (جبری برتبسمله) هیچ داریلیرمی‌یم ؟

جاویده — (یرندن دوغریله‌رق) آرتق بکا مساعده . وقت کچ
اولدی . ینه بوپاره‌سزلق ..

فاضله — (سوزینی کسه‌رك) کوله ، کوله قیزم .

جاویده — (سوزینی بیتیره‌رك) .. یوزندن یایا یورومکه مجبورم .
آز یولده دکل . (سعدیه‌یه دونه‌رك) سزی بکلرم سعدیه خانم برکره‌ده
بکا کلیکز . (دونویه) سزیده بکلرم دونو خانم.

دونو — راحتسز ایدرم افندم .

جاویده — (سعدیه‌یی اوپه‌رك) بکا حالا کوسکونمی‌سکز ؟ بوتون
سویلدکلرم لطیفه ایدی . آبلامده بیلیریا ! هر زمان سزك ایچون نه
ایی سویلرم . الله سعادتکزی دائم ایتسون دییه دعا ایدرم .

سعدیه — (دائما صوغوق) تشکر ایدرم .

جاویده — (آبلاسنی اوپرکن یواش سسله) آماده کینجی ایمش !
صانکه برسوز سویلدك !

بر قوطی چوقولاتا ایچین

— ٤ —

فاطمه : ۲۰ یاشنده ، اینجه ، ظریف ، سیاه کوزلی ، اسمرجه ،
...لك یاشندن بری مشتکی اولدیغی بر فرانسز مربیه‌سنك نظارتندن
آیدنبری قورتولمشدر .
رزان : ۱۷ یاشنده ، فاطمه‌نك قرده‌شی ، قیرمزی یوزلی ، سیاه
...لی ، سویملی ونشئه‌لی ، تعطیللردن صکره تکرار کیدوب قپانه‌جغی
...یك دوشونجه‌سیله برقاچ کوندر پك کدرلی .
جوذا : ۱٦ یاشنده فاطمه‌نك اك کوچك قرده‌شی . مائی کوزلی ،
...ال صاچلی ، اینجه یاراماز و فیلوسوف . برقاچ زمان صوکره
...جکی مکتبی عقلنه بیله کتیرمه‌دن وقتنی خوشجه کچیریر .
بلقیس : ۱۹ یاشنده فاطمه‌نك آرقداشی . صاریشین ، طوپارلاق ،
...کولر ، چوق کولمکدن بشقه قصوری یوقدر .
جودت : ۲۱ یاشنده قیصه بویلی ، صاریشین ، برآز بدلاجه ،
...مه‌یه عاشقدر . پك شیق کینیر . کچدیکی یرلرده سرت بر لوانطه
...وسی براقیر . قولنده آلتوندن اینجه بر زنجیر بیله‌زیك ، پارمغنده
...طاش برلانطه یوزوك واردر . یازدیغی مکتوبلرك اسلوبی یکنسقدر .
مهتابلی بر کیجه ، اطرافی صارماشیقلی دمیر پارمقلقلرله چوریلمش ،
...جك سویملی بر چیچك باغچه‌سی . ساعت طقوز بچق . درت کنج
باغچه‌ده کزینیرلر .

فاطمه — [بر آز عصبی] نه‌بدلا شی ... تصور ایده‌مزسك، كه بلقیس ... والله بعضاً كوله‌جك حالم اولیورده ؛ عادتا حدتلنیورم . دوشوك بر كره ..

جوذا — [كوله‌رك لقردیسنی كسر] آمان آبلا .. حدتلنه‌جك نه‌وار ، صانكه !.. نه‌شیرین شی .

رزان — اوخ! پك شیرین . اكر النده بعضاً برقوطی شوقولا اولماسه .. [كولوشورلر]

فاطمه — هر آقشام كوشكك اطرافنده طولاشوب دوربیور . قومشـوبه كیتمه‌لك ؛ باغچه‌یه چیقمق ، حتی بالقونده اوطورمق بیـله حدمز دكل . بوكا تحمل ایدیلیرمی ؟ او كوچوجك بویی میفی میفی بجاقلریله ... [كولر .. كولر ...]

بلقیس — بنی نره‌ده كورسـه ، اطرافمده همان سـنی آرایور . صوكره ، صیریتیور ، سلام ویرییور .. [بر آز دوشوندكدن صوكره] نه‌یوزسز شی .

جوذا — [غایت جدی] نه‌فنا قیزلرسكز !.. بر آدمك بوقدر عاشقانه بولوندقدن صكره ، معرفت اونك كتیردیكی شوقولانه‌لری‌ده یه‌مكدر ... والله بردها اونك شوقولالرینی سزه طاتدیرمیه‌جغم . بوكا نانكورلك دیرلر .

فاطمه — چیلغین !... هم سـكا نه اولیور ؛ قوزوم ! او هدیه‌لر سكامی ؟ هاه های ... برنلری‌ده‌می اوزرینه آلییورسك ؟

جوذا — آبلا تلاشـلك نه‌در ؟ شوقولالركزه بایلمادم . باری كوریله‌دك برشی اولسه ...

رزان — [بردن پارمغنی دوداقلرینه کوتوره‌رك] صوص ص ص !..
دیکلرلر] بحث ایدرم که او !... دیکله‌ییکز .

فاطمه — [قاشلرینی چاته‌رق] کینه‌می ؟

جوذا — [ممنون دیکلیه‌رك] نا کندیسی ! اونك آیاق سسی
هیچ طانیلمازمی ؟

بلقیس — [پارمقلغه قوشه‌رق] شیمدی آکلارز !

بلقیس الیله صارماشیقلری ایتر . بوزنی پارمقلغه یاقلاشدیریر
مدهش بر صیحه ایله کیری چکیلیر . اوته کیلر کولیشیرلر .

بلقیس — [نفس ، نفسه] اوخ فاطمه .. یوز ، یوزه کلدك...
ویله قورقدم که ...

جودت — [دیشاردن یواش ، بوغوق فقط کولن بر سسله]
فاطمه :.. فاطمه !..

فاطمه — [یقینده‌کی قمریه‌یه قاچارق دیشلری آراسندن] بدلا! .

جوذا — [جسورانه پارمقلغه یاقلاشه‌رق ، نشئه‌لی] بونسوار مون
آمی ... نصلسکز ؟

جودت — [ممنون] تشکر ایدرم ، چوق ایی‌یم ! سز نصلسکز؟

جوذا — [جودتك النی کورملك ایچون اوغراشدیغندن پك
مشغول و دالغین] بنمی ؟ شی ... اوت ... [بردن النده بیوکجه
پاکت کوره‌رك ، سوینجله] اوخ !.. پك ... پك ایی‌یم !

بلقیس — [تکرار پارمقلغه یاقلاشه‌رق] وای ... سز کینه‌می
بوراده ؟

جودت — [جدی] اوه‌ت ... هرزمان ... اولونجه‌یه قدر .
فقط ... فاطمه نره‌ده ؟

بلقیس — [کوله‌رك] امان یاربی . . . فاطمه‌یی او قدر چوق
سوییورسکز ؟ او سزی سومزکه ...

جودت — [متبسم ، اونی دیکله‌میه‌رك] فاطمه نره‌ده ؟

بلقیس — [ساخته برحدتله] آمان ! . بیقدم بن سزك فاطمه
کزدن! کورمیورمیسکز؟ نقدر قیصقانجم. بن‌اوندن دهامی چیرکی

جودت — اوه‌ت !

بلقیس — اوخ ! نه‌کستاخلق !

جودت — [کولر] فاطمه نره‌ده ؟

بلقیس — سز بنی کرچکدن دیکله‌میورسکز .

جودت — [سسلنیر] فاطمه .. فاطمه ..

رزان — [صبرسز] فاطمه أولدی !

جودت — نه‌فنا قلبلی‌سکز ..

رزان — سزه قاچ بیك دفعه کوشکك اطرافنده طولاشمق
واز کچملی، تنبیه ایتدم. قومشولر کوریرلرسه؛ نه‌دیرلر؟ سز کرچك
دلیمیسکز [جودت کولر] کولیورسکز ها ! . [الندەکی پا
کوره‌رك ، بردن یموشار] فاطمه‌دن نه‌ایستیورسکز ؟

بلقیس — [فاطمه‌یه یاقلاشه‌رق والیله اشارت ایده‌رك] قوجا
بریاکت .. کوزمله کوردم ! محقق شوقولادر .

کل قوزوم فاطمه عناد ایتمه بزی بوقدر لقردی‌یه طوتدی. با
ضررلی چیقسین !

فاطمه — [کوله‌رك] آلداتمیورسك‌یا !.. [صاچلرینی دوزلته‌رك
..قلغه یاقلاشیر]

جودت — [مسعود] اوخ فاطمه !.. سزی کوردیکمه نه‌قدر
..نم !

فاطمه — [صغوق] پك نازکسکز !

جودت — بو صباح سزی استاسیونده کوردم... بیلسه‌کز یکی
..شافکز سزه نه قدر یاراشییور... فاطمه نه‌قدر کوزلسکز! سزی
..له آرا صره کوره‌بیلمك بنم ایچون نه بیوك برسعادت!

فاطمه — [متبسم] کاشکه، آرا صره اولسه...

جودت — [النده‌کی پاکتی اوزاته‌رق] بوکون بك اوغلنده
..م، سزه بر پارچه شوقولا کتیردم... رد ایتمزسکز دکلی ؟

فاطمه — [آلاراق] تشکر ایدرم .

جودت — [فاطمه‌نك النی اوپه‌رك] نه لطفکارسکز ؟

فاطمه — [صبرسز] آرتیق کیتسه‌کز ... قومشولر بر شی
..ره‌جك ...

جودت — [لیریك] آه... سزدن آیریلمق ....

فاطمه — هم، رجا ایدرم، بویله هر آقشام کله‌بیلکز.. بو حالکز
..زیله‌بیلك اولورسه ؛ مدهش بر دیدی، قودی اولاجق ... معاذالله
..کره نه یاپارم ... [بو آرالق کوشکك بر پنجره‌سی آچیلیر]

پنجره‌دن کلن سس — چوجقلر ... نره‌ده‌سکز؟

فاطمه، بلقیس، جودا بر کناره بوزولورلر.

رزان — [اورته‌یه چیقارق] بورادمیز، آننه‌جکم !... بلقیس

کینه بزه شوقولا کتیرمش ... [کوله‌رك] مشغول اولدیغمز ایچون سسمز چیقمیور...

آننه‌سی — اوشومه‌ییکزده... روزکار چیقارسه صالونه کیریکز.

رزان — پکی آننه حکم!

فاطمه — [پارمقلغه یاقلاشوب، کوله‌رك] کیتمش... نوده قویدی! شیمدی کولوشه‌رك وچوقولاتا ییه‌رك پارمقلغك کنارنده کزینیرلر.

جودا — [آغزی چوقولاتا ایله طولو] اوح! نه انفس شیلر... بو کوچوك بك نه مبارك بر آدم!

فاطمه — چوجقلر سز یالکز ایشك طاتلی طرفنی نظر اعتباره آلیورسکز! ظن ایدییورمیسکز، که اونك بو اویغونسز حاللرندن کیمسه‌نك خبری اولمیه‌جق!

بوآرالق صارماشیقلر خیشردار، جودت یوکسك اولمایان پارمقلقدن ایچری آتلار. قیزلر دهشتلی بر چیغلق قوپاریرلر.

جودت — [بدلا، معناسز کولیشیله] صوصیکز!... کوروالق ایتمه‌یکز!

فاطمه — [حدتلی] سز بر بدلاسکز!... نه یاپدیغکزی بیلیور-میسکز؟

رزان — [شاشقین] نه جسارت!

جودت — سوقاقده بلکه کوروورلر دییه یاپدم. شمدی تهلکه-سزجه قونوشه‌بیلیرز.

فاطمه — فقط، بو حالکز تحمل ایدیلیر شی دکل! همان شمدی چیقیکز!

جودت ـــ [کوله‌رك] شیمدی. شیمدی..

بو آره‌لق باغچه‌نك دیکر کوشه‌سنده باغچه قپوسی آچیلیر. جودت همان یره چوکه‌رك بلقیسله فاطمه‌نك اتکلرینك آرقه‌سنه صاقلانیر. جوذاده اونلره التحاق ایدرك مائی مارکیزت اتکنك اوجنی اوزاتوب جودتك بولندیغی یری قاپار.

رزان ـــ [قاپویه طوغری قوشه‌رق] آه. ناجی سنمیسك؟

بلقیس ـــ آغابك، نه آلمغه‌می کلدك؟

ناجی ـــ [یاقلاشه‌رق] اوت... بونسوار چوجقلر!

جوذا ـــ [تتره‌ك سسله] بونسوار ناجی.

فاطمه ـــ [یواشجه بلقیسه] شیمدی باییلاجغم.

رزان ـــ [ناجینك ایلرله‌مسنه مانع اولمق ایسته‌یه‌رك] ناجی طور. باق سکا نه سویلیه‌جکم...

جوذا ـــ [باشنی آرقه طرفه چویره‌رك یواشجه دیشلری آرا-سندن] آی، سز چیلدیردیکزمی؟ نه‌اتکمی چکوب طوریورسکز؟ بوده شقامی؟ تام صیراسی‌یا...

جودت یواش سسله صغوق، صغوق کولر.

فاطمه ـــ [بلقیسه] ایشیدیورمیسك بلقیس کوریورمیسك. بو نه مجنون؟ [جودت بو دفعه دها حیزلی کولر].

فاطمه ـــ [آیاغنی قالدیریر؛ طپوغنی بتون قوتیله جودتك دیزینه ایندیریر]. بر آز دها کولیکز!

جودت ـــ [بوغوق سسله غایت یواش] اوف... دیزم..

بلقیس ـــ [بوتقونه‌رق] آیول صوص!..

ناجی —— [اوزاقدن] اوراده اویله صیرا ایله نه طوریپورسکز؟

بلقیس —— [صبرسز] سن قاریشمه:

رزان —— ناجی... والله طوغری سویلیورم. بابام سنی کورمك ایستیوردی، مهم برشی سویلیه‌جکمش...

ناجی —— طوغری‌می فاطمه؟

فاطمه —— طوغری... البته طوغری. حق دمین باغچوانی بوللایه‌جقدق.

ناجی کوشکه طوغری کیدر.

جوذا —— [کندینی چیچکلرك اوستنه آتارق] اوخ!.. الحمدالله..

فاطمه —— [جودته دونه‌رك غایت دراماتیـك] یاپدیغکزی بکندیکزمی؟

جودت —— [معصوم] نه یاپدم شیمدی؟

فاطمه —— [حدتله آیاغنی یره وورارق] سزك بو درجه بدلا اولدیغکزی دوشونه‌مزدم. [اوته‌کیلر کولشیرلر، فاطمه‌نك اوکنده جودت پارمقلغه طوغری کری، کری چکیلیر.]

جوذا —— [چیغلق قوپاره‌رق] ایشته بو تمام... شیمدی‌ده دادیم! اوته‌کیلرده جیغلغه اشتراك ایدرلر. شیمدی دردی بردن یکیدن یره چومولەن جودتك اطرافنی آلیرلر. دادی قالفـه الندن قیزلرك ژاکتلرینی طوته‌رق، اختیار بجاقلرینـك اوستنده صاللانه صاللانه اونلره یاقلاشیر.

جوذا —— (صومورتغان) کینه نه واره دادی؟

دادی — آ. اوده نه‌سی؟ نه اولاجق خیرقه‌لریکزی کتیردم... کیجه سرینله‌دی...

فاطمه — [ترنی سیله‌رك] آمان دادیجغم، بز صیجاقدن بونالییورز! باقسه‌کا، تر ایچنده‌یز.

دادی — دها ای یا!... تام خیرقه کییله‌جك زمان. روزکار وار! بونك شقاسی یوق؛ والله خسته اولورسکز.

رزان — [عصبیتله] پكی دادی، پكی... [ژا کنلری آلارق] هایدی سن ایچری کیت.

دادی — [اونی دیکله‌میه‌رك چنلرك اوزرینه چوکر] آمان نه کوزل مهتاب....

بلقیس — [عکسیله‌که] هیچ ده کوزل دکل....

دادی — [آکلامیه‌رق] افندم؟

رزان — [حدتلی] اوه‌ت، افندم!...

جوذا — [چینلقله] آ!.. دوشوره‌جکسك آیول! اتکمی نیه چکییورسك؟

فاطمه — دلی! سنك اتککی چکن کیم؟

رزان — [باشیله آرقه‌سنی اشارت ایدرك] بریلر...

دادی — توه.. توه.. دستور. قیزم اوده نصل لقردی. اللهه امانت، برشیجکلر یوق...

جودت یواشجه کولر.

دادی — [صیچرایه‌رق] دستور! بوده نه‌سی؟

دردی بردن کولرلر، جودتده اونلره اشتراك ایدر.

فاطمه ـــ [يارى آغلار، يارى كولر بر حالده] رزان، والله صاچمه، باشقه يولاجغم صوصاجقميسك؟

جودت كنديني طوتاميه‌رق دها خيلى كولر. كنج قيزلر بوسسى كيزله‌مك ايچون شدتلى وسيكرلى بر قهقهه قوپاريرلر.

دادى ـــ [شاشقين] آ... آ!... آيول سزه نه اوليور. طور... طور ... اوراده بر شى قيملدادى . سنجابى‌مى ياقه‌لاديكز ؟ حيوانه اذيت ايتمه‌ييكز.

جوذا ـــ دادى، دليميسك؟ رؤيامى كوريورسك؟

فاطمه ـــ [متمادياً اتككى چكه‌رك كنديني اغضاب ايدن جودته دونه‌رك وسيكرلى ، سيكرلى كوله‌رك] راحت طوره‌جقميسكز ؟ بنه كولديكمه شيارمه‌يكز ! بوكوليش ، سكير كولمه‌سيدر .

دادى ـــ [تكرار يرندن صيچرايه‌رق] دستور !.. بوسس نره‌دن چيقيور ؟

جوذا ـــ [بردن كوشكه باقارق سسلنير] افندم ؟ داديم‌مى اوه‌ت افندم !

فاطمه ـــ [حيله‌نى آكلايه‌رق ؟ اوده سسلنير] شيمدى . . شيمدى آننه‌جكم !

رزان ـــ [داديه] دادى طويميورميسك؟ آننه‌م سنى چاغيريور . برده قولاقلرم بك ايى ايشيدير ، ديه انسانى چاتلاتيرسك !

بك اعلا ، ايشته شيمدى آننه‌مك سسنى طويمادك .

دادى ـــ [حدتلى] لاحول . . . آقيز سكا طويمادم ديه سويليور .

سویلنه ؛ سویلنه کوشکه کیرر . قیزلر کولیشیرلر .

فاطمه — [جودته] لطفاً ، آرتیق کیدرمیسکز ؟

جودت — اوەت کیدەجکم ، فاطمه ! یالکز بکا یارین آقشام
نه پارمقلغك اوکنده بکلیەجککزی وعد ایدیکز !

فاطمه — [حیرتله] یارین آقشامی ؟

جودت — [اللرینی طوتەرق] فاطمه بنی بدبخت ایتمەییکز .
سزی اوقدر سویەیورمکه !.. او قدر کوزلسکز که !..

فاطمه — [حدتله] سز بورادن کیدەجکمیسکز ؟ « بو آرالق
کوشکك قپوسندن ناجی نك سسی ایشیدیلیر » کیدیکز ، الله عشقنه
کیدیکز .

جودت — کیدەجکم . . . یالکز بر شرطله . . یارین آقشام
اولورمی ؟

فاطمه — [تلاشله] أوەت ... أوەت ..

جودت پارمقلقدن آتلار .

ناجی — [طاش مردیونلردن اینرکن حایقیریر] کوچك یاللانجیلر !

— ۵ —

صیفیه‌ده

ناجیه	:	۱۹ یاشنده
حسنیه	:	۱۷ »
جنان	:	۱۸ »
سعدیه	:	۱۵ »

چاملیجه‌ده برکوشکده ، براوطه

سعدیه — (ماصه‌نك اوکنده ، النده برشکرقوطوسی. طورمه‌دن ییه‌رك) ایشته جنان خانم افندی ، قوص‌قوجه جمعه‌کز برباد اولدی .

— جنان (پنجره‌دن کوك یوزینی سیر ایدرك) بر شیلر اولمادی . افقده هیچ بلوط قالمامش ، هوا شیمدی آچیلاجق .

ناجیه — (پرده خالینك اوستنه آرقه‌سی اوستی اوزانمش) بکله !

جنان — (باشنی چویره‌رك) نه‌بکلیه‌جکمشم :. ایشته کوك یوزی اوکنده .. ایناممزسه‌ك قالق‌ده کندك‌ده پنجره‌دن باق .

ناجیه — بنم پنجره ایله ایشم ، کوجم یوق . اونی ایشلری ، کوجلری اولانلر دوشونسونلر !

جنان — (خیرچین) صانکه بنم نه‌ایشم ، کوجم وار ؟ ادهمی‌می بکلیوردم دیمك ایستیورسك ؟

ناجیه — (کوله‌رك) ناصل‌ده بیلدی ! (مستهزی) سکا ادهمدن بحث ایدن وارمی ؟

حسنیه — (اونلرله مشغول اولمیه‌رق، الندەکی البسه‌نك شوراسنی بوراسنی دیکر) اوف!.. شیمدی چاتلایه جغم . سن اوزەن، بزەن تانشانطا شندن البسه‌لری بالخاصه بو جمعه ایچون کتیرت؛ صوکره ده بویله یاغمور یاغسین.

جنان — واه اوستمه فنالق کلیور . حسنیه بونلرك ایچنده لاف آکلایان برنك سن وارسك .

سعدیه — صانکه، بز بوراده قپانمقه اونك یوزندن محکوم اولمدق دکلمی؟ (حسنیه‌یه) خسته‌لانه‌جق نه‌واردی؟

ناجیه — (سعدیه‌یه مستهزی بر تبسمله باقارق) آی.. آی.. جوجه‌لرده سوزه قاریشیور . (جنانه دونه‌رك) بوصباح حالا ادهمی کله‌دی دییه کوزلریکز پك کدرلی . هم ده یوللرده قالمش!..

جنان — آمان، نه ده چکیلمز اولدك؛ بیلیورمیسك؟ صباحدن آقشامه‌قدر بن ده سنك کبی یرلرده یاتوب شیشه‌میم یا؟ پنجره‌دن باقارسه‌م نه اولور صانکه...

ناجیه — ادهم بکی دوشونه‌رك قیرلره باقه‌یی دها شاعرانه‌می بولویورسکز؟

جنان — (حدتلی) الله ادهمك‌ده، سنك ده جزاکزی ویرسین؛ آکلادکمی؟

حسنیه — (یاشنی قالدیره‌رق سعدیه‌یه) اوراده نه‌یاپیورسك سعدیه؟

سعدیه — (آغزی طولو) شکر یه‌یورم .

ناجیه — نه؟ آبلا کلك شکرلرینی‌می بتیرییورسك؟

سعدیه — خایر... دها چوق وار .

حسنیه — براق، آرتیق . بوراده ایستدکجه بونلری بولمق ممکن

دکل . سن بو دنیایه بنی اوزمك ایچون یارادلمشسلك . (ناجیه‌یه) بیلیورمیسك؟ ناجیه بو صباح خرمانده‌کی کوچوك چوجقلری صاقلایوردی .

جنان — بو کون کویا ادهم کله‌جکدی‌ده ؟ اوکله‌دن صوکرا برابر خرمانه کیده‌جکدك .

ناجیه — های الله سنك‌ده، ادهمك‌ده، خرمانك‌ده خرمانجینك‌ده .

حسنیه — (سوزینی کسه‌رك) سز صوصاجقمیسکز ؟ یوقسه هپکزی اوطه‌مدن قوغایمی ؟

ناجیه — اویله‌یا، تیزه‌م بزی بورایه کریه‌سی حسنیه خانم افندی‌یه دالقاووقلق ایتمك ایچون یوللادی ...

حسنیه — هارونی بیله ایدیکز ... بوقدر یکی آکلادیکز .

جنان — الله عشقنه صوصکز ! هوا یاغمورلی دییه بربرمزی ییه‌لم .

سعدیه — (پنجره‌نك اوکنه کیده‌رك فریادله) بیتدی، بیتدی!

جنان — نه بیتدی ؟

سعدیه — یاغمور دیندی . هایدی چوجقلر کیدیکز . چیقاورز .

ناجیه حالا یرده یاتمقده‌در ، حسنیه ایله جنان‌ده پنجره‌یه کیده‌رلر .

حسنیه — صاحیدن دینمش .

جنان — داغ یوانه باقسه‌کا ! غلبه‌لق وارمی ؟

ناجیه — هوپپالا !!... آیول، یاغمور داشمه‌دی دیندی . انسانلر اورایه کوکدن دوشمیه‌جك‌یا !

جنان — مثلا بیاض کوشکلیکیلر ..

ناجیه — (حدتلی) کینه‌می ادهم ؟

حسنيه — ساده ادهم‌مى ؟ اسعدده بياض كوشكك ! هم قوزوم سنك بوحالك نه‌در ؟

ناجيه — (يموشايه‌رق) اسعد : صحيح اونى اونوتمشدم .

جنان — هرحالده حسنيه اونى پك اونوتاماز .

حسنيه — الله ... الله ! نه‌ديمك ايستيورسك صانكه ...

جنان — [شاشقين] شى .... يعنى كچن كون .. [بردن كوزلرى ياشلايه‌رق] آمان دلى ؛ بنى قورقوتدك . خسته‌لغندن برى سكا برشى اولدى . يانكده لقردى ايدلميور .

حسنيه — البتده ايدلمز ... هايدى قالقك كيدك . چابوق اولوكز . بن شيمدى حاضر لانه‌جغم و [آينه‌نك قارشيسنه كچوب صويونمغه باشلار] هايدى نه‌طوريورسكز .

جنان — انسانى چاتلاته‌جقسك حسنيه .

حسنيه — ينه نه اولمش ... (حدتله دونر)

جنان — يوق جانم ... آينه‌نك اوكنده طوريورسك ديه‌جكدم . بز زه‌ده كينه‌لم ديه صوره‌جقدم .

ناجيه — (كوله‌رك) آشاغيده ...

جنان — أوت آشاغيده ! ابى بيلمشسك خانم ... كچن كون بويوك خانم بنى سورمه سوردركن كوردى . المدن قاپنجه باغچه‌يه فيرلاتدى ساعتلرجه آرادم‌ده بولامادم .

سعديه وناجيه آينه يرينه قاپالى جاملرك اوكنه كيدوب كينيرلر ..

حسنيه — حالا حاضرلانمديكزمى ؟ سعديه شورادن پودره قوطوسنى وير ... جانم‌اودكل ... جنان‌الله عشقنه‌ا كبل‌ده آياق‌قابلريمى

باغلا ... ناجیه ... باش اوزنومی نره‌یه آتیورسلك ... اوف براقیكز اونلری ... جنان كیتمه كل ... كل سكا برایشم دها وار . آل شو ایكنه‌یی .. (باشنی قالدیروب اونی حالا كیتمه‌مش كوره‌رك) ماشاالله سن بكله‌میه‌جكم ... بن چیقایم ؛ اكر خاله‌م ده‌سزه اذن‌ویریرسه .. ایكنه‌یی آرقه‌مه قو ! ینه بون ، بون یوزیمه باقیورسلك .

ناجیه — (كوله‌رك) آزارلر عافیت اولسون ، جنانم !

جنان — (حدتله ناجیه‌یه دونه‌رك) بدلا ..

ناجیه — آمان بویله حدتلی ایكن نه‌ده كوزل اولیورسلك ، اكر كوزل سواری بورادهاولسه ایدی ، شاشیرپرده آتدن دوشردی .

سعدیه — كوزل سواری‌ده كیم اولویور ؟

ناجیه — ووردم ، دویماز . آیول . سكسان كوندن بری داوول چالدق . صاغیر سلطان دویدی .

سعدیه — صاغیر سلطان كیم ؟

ناجیه — (حدتلی ومستهزی) هندستان پرنسی !

سعدیه — (مراقلی) نره‌ده كوردیكز ؟

ناجیه — (صبرسز) ابغل قوله‌سنده !

سعدیه — صانكه‌بنی آلداتیور . سن نه‌زمان ابغل قوله‌سنه چیقدك .

ناجیه — (قهقهه‌لرله كوله‌رك) سنك دوغدوغك كون .

سعدیه — (حسنیه‌یه) صحیح آبلا ! بن دوغدیغم سنه ناجیه آبلام پارسده‌میدی ؟

جنان — (باغیره‌رق) آی چوجق ! . ایچمه فنالق كلدی ... حالا آكلامادك .

سعدیه — بن نه آکلایه‌یم ! بندن هرشیئی صاقلارسکز . (دارغین) مطلق هندستان پرنسسنی‌ده بنم یانمده کورمشسکزدرده بکا کوسترمه‌مشسکزدر !

اوچی‌ده قهقهه‌لرله کولرلر . سعدیه شاشقین اوکنه باقار .

جنان — قوزوم .. سورمه‌یی بکا ویره‌سکز . برکوزمه سوردم ناجیه المدن قاپدی .

ناجیه — وارسین ، بر تك کوزك سورمه‌لی اولسون . غایت اکسانتریك برشی اولور .

حسنیه — (باشنی اورته‌رك) آرتق بردقیقه بیله طوره‌مام . بن حاضرم .

جنان — سن حاضرسه‌ك حاضر اول ، بن بویله تك کوزی سورمه‌لی سوقاغه چیقامام .

اوچی بردن — قال افندم ، بزه نه .

جنان — بوکون چیقمقله سزه نه ! ادهمه سوز ویره‌ن بن ؟ ناصاسی چکن بونلر . . . (سورمه‌یی بولارق) طورك الله عشقنه ، ایشته بولدم .. ناصل ناصل اوبر کوزمدن فضله‌می اولدی ؟ طورك .. طورك .. ایشته اولدی .

سعدیه — (قورقاق بر سسله ، جنانه) قوزوم جنان آبلا ، کوزل سواری کیم اولویور ؟

ناجیه — (دویارق) جنانك نشانلیسی .

سعدیه — نشانلیسی‌می ؟ آمان قوزوم ، هپ بنمله اکلنك . جنان آبلام ، ادهم آغا بکمله اولنه‌جك .

حسنیه ـــ نه دن آكلادك ؟

سعدیه ـــ (صیقیله رق) شی .... جانم آكلامدم . دائما ناجیه آبلام اویله سویلیوردە ، هم ده ...

هپسی بردن ـــ هم ده ؟

سعدیه ـــ هم ده ادهم آغابکم بورایه کلنجه ، هپ شوقولالرك اك بیوكنی (باشیله جنانی كوستره رك) اوكا ویرییور ...

[هپ كولرلر]

سعدیه ـــ یكی ، شمدی كوزل سواری ایله صاغیر سلطانی بكا آكلاتیكز .

حسنیه ـــ (حدتلی) صاغیر سلطان ، هبنقه فلان هپ سن ! كوزل سواری یه كلنجه ، بزم طانیدیغمز سواری ضابطی كیم سه او .

سعدیه ـــ (سوینجله) ا ! بیلدم . پاشا عموجه‌م !

[قهقهه لر]

ناجیه ـــ (كوله رك) سرسم !

حسنیه ـــ (خیرچین) بیلدیكمز سواری ضابطی ساده اومی ؟

سعدیه ـــ (دوشونه رك) برده اوغلی ادهم آغابكم وار .

حسنیه ـــ ماشاءالله ، ماشاءالله ! نه ایسه بوله بیلدك !

جنان ـــ (قپونك اوكنده) هایدی ، هایدی چیقه لم . كیج قالدق .

هپسی قپویه یاقلاشیرلركن خدمتجی ایچری كیرر .

خدمتجی ـــ خانم افندی ابراهیم پاشانك كوشكنه كیده جكمش ؛ هپسی حاضرلانسینلر دییور .

جنان ـــ (شاشقین) نه ! نه سویلدك شیمدی باییلیرم .

حسنیه — (عصبی) بز کیده‌میز . خاله‌مه سویله .

ناجیه — (کوله‌رك) ابراهیم پاشانك خانمی صاغیردر . (سعدیه دونه‌رك) ایشته مراق ایتدیکك صاغیر سلطانی ، هندستان پرنسسی کوره‌جکسك .

حسنیه — (خدمتجی‌یه حدتلی) ینه حالا طوریبورسك ؟ بن شیمدی کندم اینر ، خاله‌مه ....

آشاغیدن خاله خانمك سسی — چوجقلر حاضرمیسکز ؟ بکلیه‌مم ها !..

دردی بردن — کلیورز افندم ، شیمدی ، شیمدی .

تلاشله مردیونلردن اینرلر .

— ٦ —

طاتلی دیل

ملیحه : اون سکز یاشنده ، ظریف ، اینجه ، اوزون بویلی . سیاه صاچلی ، سیاه کوزلی . چوجق یوزلی ، یاراماز باقیشلی . چوق نشئه‌لی ، چوق قوکه‌تدر . عنادجی دکلدر . اوستنده بهژ دراولوردن توب ایله سوسلنمش بر مانتو ، باشنده نار چیچکی رنکنده کوچوك براورتو ، آیاقلرنده بهژ پودوسوئه‌د اسقارپین وعینی رنکده چورابلر .

سلمیه : اون طقوز یاشنده ، ملیحه‌نك خاله زاده‌سی . اسمر ، سیاه صاچلی ، ماٰئی کوزلی . اورته بویلی ، چوجق‌وجودلی ، کستاخ‌طورلیدر .

عنادجی وقوکه‌تدر . غوغایی ، نسبق سوه‌ر . اوستنده نفتی درابودو. سوه‌ددن اوبوزه‌مله سوسلنمش برمانتو ، باشنده چیك یشیل رنکده برباش اورتوسی ، آیاقلرنده سیاه پودوسوه‌د اسقارپینلر واردر .

امین : یکرمی‌درت یاشنده ، سنیه‌نك نشانلیسی مطروش، قرال، قبورجق صاچلی قیصه بویلی شیق برضابط . تیتیز ، عصبی ، خیرجین وغوغاجیدر .

ناجی : یکرمی‌سکز یاشنده ، امینك قرداشی‌ملیحه‌نك نشانلیسی. صاری کسیك بیقلی ، صاری صاچلی ، اوزون بویلی ، ایری وشیق برضابط . طبیعی اویصال ، کوکلی ایی‌در . بردنبره خدتله‌نیر ؛ فقط حدتی چابوق کچر .

دایی بك : اللی بش یاشنده .

ملیحه‌نك ، مهردارده‌کی، کوشکنده برقیش کونی. اوکده سنیه، آرقه‌ده ملیحه ودها آرقه‌ده امین‌وقرداشی ایچری کیررلر. دردینه‌کده صوراتلری آصقین .

دایی‌بك — « پنجره‌نك‌اوکنده کتاب اوقومقله‌مشغول. کنجلرك اوطه‌یه کیرمسیله باشنی قالدیرارق » :

ماشاالله ... ماشاالله ... نره‌لردن بویله . باری اکلندیکزمی ؟

سنیه — « امینه خطاباً » آرتق یتشیر ، آ کلیورمیسکز ؟ آرتق یتشیر ا.

ملیحه — « ناجی‌یه خطاباً » تحمل ایده‌میه‌جکز ؛ بوکا تحمل ایده‌میه‌جکز . سزه صوك زمانلرده برشیلر اولدی . اسکیدن بویله دکلدیکز !

امین — « آجی » اسکیدن بویله اولمایان سزلردیکز .

ملیحه — « صبرسز » رجا ایدەرم ، نشانلیم اویله قونوشورکن ، سز سوزه کیرمەییکز .

سنیه — « ملیحەیه » کوریورسك یا ، ملیحه ! صوکره قباحت هرزمان بنده بولورسکز . کوریورسکز ...

امین — یوقسه آدیم ، آدیم تعقیب ایدن اومناسبتسزلره دونوب ، دونوب باقمق قباحتده بندەمیدی ؟

ملیحه — سزه بیك کره سویلدم ، که اونلر بزی آدیم آدیم تعقیب ایتمیورلردی . اونلرکده یولی او ایدی . صوکره سنیه دونوب انلره باقمدی .

ناجی — « برشی سویلمك ایچون » اویله ایسه اونلره سز باقدیکز .

سنیه — « صبرسز » ایکیمزده باقدق . اوده باقدی ؛ بن ده باقدم . آکلایورمیسکز ؟ دها صکره ده ... ایکیمزده کوزلرمزك حریتنه مالکز . ایستدیکمز طرفه دونوب باقاریز .

امین — « کیت ، کیده آجی » حالبوکه ، بن نەلر ظن ایتمشدم ؛ سنیه !

سنیه — « دها صبرسز » نەلر ظن ایتمشدیکز . بك افندی ! پك مراق ایدییورم . عجبا بنمله نشانلانمق لطفنده بولندقدن صکرا ، بنی کوزلرمله ایستدیکم طرفه باقمقدن منع ایدەجککزمی ظن ایتمشدیکز ؟ اکر اویله ایسه ؛ مساعده ایدیکز ؛ بوظنکزه کولەیم . بن حر بر انسانم . آکلایورمیسکز ؟ دکل برنشانلیم ، بیك نشانلیم ده اولسه ؛ ایستدیکم طرفه دونر .. دونر .. باقارم .

ملیحه — « ایشـلری دوزلتمك ایستیه‌رك » حالبوكه بز اونلره باقدق دیكله‌ییكز ، ناجی ، الله عشقنه سز دیكله‌ییكز . آدملر بزم آرقه‌مزدن كلیورلردی . واللهی اونلر كده یولی اوایدی .

ناجی — نصل ؟ نصل‌ده یمین ایدییورسـك . دیمك اونلركده یولی اوایدی ؛ اویله‌می ؟

ملیحه — اویله یا !..

امین — « بردنبره مدهش » دوییورسك یا ، آغابك ! اونلركده یولی بواولدیغنه ملیحه یمین ایدییور . دیمك بونلر ، اسكی برطانیدقلری . اوت ، اسكی برطانیدقلری . هرشی میدانه چیقدی .

ملیحه — آیول ، میدانه چیقان نه‌اولیور ؟

دایی بك — « آكلامیه‌رق » چوجقلر ، طورك . هپكز برابر باغیرمایك . نه‌اولمش ؟ یواش سسله قونوشیكزده بزده آكلایه‌لم . كیمسه اوكا جواب ویرمز .

امین — آرتق بوحال بویله دوام ایده‌مز . سفیه آكلایورمیسك ؟ بن سزك براكلنجه‌كز اولامام .

ملیحه — فقط ، امین بك ...

امین — « ملیحه‌نك براز اولكی طورینی تقلید ایده‌رك » رجا ایده‌رم ملیحه خانم ، نشانلیمله قونوشمامه مساعده ایدیكز .

ملیحه — « بوزولمش ، دیشلری آره‌سنده » سرسم !

« كیمسه دویماز »

ناجی — « مليحه‌يه‌دونه‌رك » ايشته، امينده‌سويليور. سزاونلری اسكيدن طانيورمشسكز.

مليحه — چوجقمی اولديكز، ناجی؟ اونلری بن نره‌دن طانيه‌جغم.

ناجی — «باريشمغه‌ميال» ديمك، صحيحدن اونلری طانيمپورسكز، ديمك، صحيحدن دونوب باقمديكز.

مليحه — « ممنون » واللهی ...

امين — مليحه‌نك سوزينی كسه‌رك » اوآداملرك آرقه‌مزدن كلديكنی؛ وكندی يوللرينی تعقيب ايتدكلرينی يمينله تأمين ايدييورديكز. ديمك، كه اونلری هركون كورييورسكز.

مليحه — « شاشقين » هيچ هركون اولورمی؟

امين — ديمك آره‌ده، صيره‌ده، سويله‌ييكز. آره صيره، هيچ اولمازسه بركره‌جك اونلری عينی يولده كورديككزی سويله‌ييكز. بنده صحيحدن اونلرك يولی اولديغنه ايناميم.

— مليحه‌هر آقشام. آی... آره‌صيره، اونلری آقشام‌واپورلرينك برندن چيقوب اللرنده مصرف چيقينلری ايله، او سوقاقدن كيدركن كوردم. يمين ايدرم، كه كوردم. بو، برنجی كوريشيمز دكل ... بركره بيله، آرقه‌مزدن كلمديلر.

امين — « قورناز » مصرف چيقينلريمی؟ او آدملر أولرينك مصرفنی، كنديلريمی آليورلر؟ ديمك، كه بونلر، أولی، بارقلی انسانلر.

مليحه — « ايشی دوزلتمك ايچون يالاننده دوام ايدرك » أوەت.. أوەت.. أولی، بارقلی انسانلر. برينك حتی ايكی قاريسی ... آی! ايكی چوجغی وار ديه‌جكدم.

ناجی — « بردن حدتدن سس قیصیق » دیمك .. دیمك ، دمین سوقاقده بکا اونلری طانیمدیغکزه یمین ایتدیککز زمان یالان یره یمین ایتمشسکز . یالان یره ملیحه .. یالان یره ها !.

ملیحه — « یابدیغی یاکلشلغی آکلایهرق » دیکلهییکز . ناجی ، لقیردیمی بیترهیم . هانی شی .. نصل دییهجکدم . طور ، ناجی ، دیکله..

ناجی — خایر .. خایر .. صوصکز ملیحه فضله دیکلمك ایستهمم .

امین — « غایت لیریك » قادین .. قادین .. سن ساده یالان .. ساده یالان ..

« لاقیردیسنك صوکنی کتیرمهدن صوصار »

سنیه — « مستهزی » دوام ایمسهکزه ، بلك افندی ! پك پارلاق برشیلر سویلیوردیکز .

امین — قیپ قیرمزی ، سزك پارلاق حرکتلریکزك یاننده بنم بوسوزلرمك نه اهمیتی قالیر . « بردن صمیمی بر جوشقونلقله » سز سنیه ، سز بکا بوفنالغی یاپیکز !.. بن ، که سزی بوقدر چوق .. بوقدر چوق سوهردم . بن ، که بوتون استقبالمك سعادتی ...

سنیه — « سوزینی کسهرك » قیجیلشمیهلم !..

امین — « دارغین » سنیه !..

سنیه — « صبرسز » برامریکزمی ، وار ؟

امین — سنیه ! او آدملر کیم ؟ اونلری نه زماندنبری طانییورسکز ؟

سنیه — دنیا قورولدیغی کوندنبری !..

امین — استهزائی ، بتیریکز سنیه . بونلر کولونهجك شیلر دکل .

سنیه — بوکون آغلامغه هیچ هوسم یوق .

دایی بك — « صوك سوزلردن صوكره بر كناره بوزولمش طوران ملیحه‌یه » نه اولدیكز قیزم ؟

ملیحه — « باشنی آچار ، باش اورتوسنی الدیوه‌نلرینی قاپه‌نلك اوستنه فیرلاتیر . پالطوسنی‌ده چیقاروب اونلرك یاننه آتار . ایچنده قیرمزی قره‌پ‌دوشیندن دوز برالبسه واردر . صوبانك یاننه كیدوب اللرینی ایصیتیر »

ناجی ؛ جامك اوكنده دیشاریسنی سیر ایدر .

امین — دیمك سنیه ...

سنیه — دیمك ...

امین — بیلمیورم . . بیلمیورم . فقط سز بونی یاپمامالیدیكز . سز بكا بونی یاپمامالیدیكز .

ملیحه — « صوبانك اوكندن فیرلایه‌رق » فقط ، سنیه سزه نه یاپدی ؟ امین بك ، محقق صورتده غوغا ایتمه‌سینمی ایستیورسكز ؟

سنیه — « ملیحه‌یه » سن سوزه قاریشنجه « امینه » مادامكه سز بنم سوقاقده ، شورایه ، بورایه‌باقمه‌مه قاریشه‌جق قدر مستبدسكز ؛ بك اعلا بونی بویله یاپوجاق اوكرندیكم ایچون حقیقةً شایان‌تبریكم . بن نه كوزلرمك ، نه‌اطوار و حركاتمك قید وشرط آلتنه كیردیكنه راضی دكلم . « پنجره‌نك اوكنده‌كی ناجی‌یه سسلنه‌رك » سزده بنی دیكله‌ییكز ؛ بنم كبی ، ملیحه‌ده هیچ بر زمان اسیر اولامیه‌جغنی سویلیور . اویله دكلمی ، ملیحه ؟

ملیحه — امین ، بوله كلیر امیدیله ، اویله ، أوت اویله .

سلیه — « دوامله » ایشته اونلك ایچون ، سزه بتون حقیقتی

سویلیوردم . اونلر بزم آرقه‌مزدن کلیورلر وبز اونلری طانیمیوردق .

امین — رجا ایدرم ، یلان سویله‌میکز .

سنیه — « بردن صوك درجه حدتله » یلانمی ؟ یلانمی ؟ امین سویلدیککزی ایشیدیبورمیسکز ؟ « جواب بکلر » جواب ویرمیورسکز ، اویله‌می ؟ پك اعلا . اویله‌ایسه ، دیکله‌ییکز . بن ، سزدن وملیحه ، ناجیدن نفرت ایدییورز ...

ملیحه — سنیه !...

سنیه — « لقردیسنه کسدیکی یردن باشلایه‌رق » ... ملیحه ناجیدن نفرت ایدییورز .

ناجی — « ملیحه‌یه دوغری ایلرلیه‌رك » ملیحه !

ناجی — ملیحه‌یه ایلرلیه‌رك » ملیحه !

سنیه — « حدتله » صوصاجقمیسکز ؟ نه‌دییوردم . أوه‌ت ... ملیحه ، ناجیدن نفرت ایدییور وآیریلق ایستیور . یعنی بز ایکیمز ، نشانلیلرمزدن آیریلق ایستیورز . چونکه ، بوکون آرقه‌مزدن کلن آدملری سوییورز .

ملیحه — سنیه ؟...

سنیه — « اونلره » کوریبورسکزیا ! نصل تصدیق ایدییور . أوه‌ت ، اونلری سوییورز .

دایی بك — « یرندن فیرلایه‌رق » الله .. الله .. توبه یاربی .

سنیه — سوییورز ... سوییورز . ملیحه سوییور . بن سوییوردم .

ناجی — « ملیحه‌یه . حدتدن سسی دکیشیك » طوییورمیسکز ، ملیحه ؟ طوییورمیسکز ؟

سنیه — « حدتدن جوشقون » ملیحه‌ده سوییور ، بز... سزی طانیمدن اول ، اونلری طانیمشدق . سزلرله نشانلانمه‌دن اول ، اونلره سوز ویرمشـدك . و ، شیمدی سزلردن آیریلوب اونلرله اولمك ایستیورز . آکلایورمیسکز ؟

ملیحه — سنیه ، چیلدیردکمی ؟

سنیه — آکلایورمیسـکز . امین ؟ « کوزلری یاشـلی » سزی سومیورم . « آغلایه‌رق » هیچ سومیورم « هیچقریقلردن بوغولارق » نفرت ایدییورم . نفرت ایدییورم . « بیوك برسیکر بحرانیله باغیره‌رق » نفرت .. نفرت .. سـوزنی بیتیرمه‌دن ، باغیره‌رق دایی بکك قوللری آراسنه دوشر .

امین — « غایت تراژیك » سنیه !.. کیدییورم .. حیاتکزده ، برأنکل اولمامق ایچون کیدییورم .

ناجی — « هنچقران ملیحه‌یه خطـاباً ، امینی تقلید ایدرك » حیاتکزه أنکل اولمامق ایچون کیدییورز ملیحه ... کیدییورز .

قاپودن چیقارلر

— ۷ —

عینی صالون ، کیجه . قیرمزی آباژورلی برپترول لامبه‌سی یانار .

ملیحه — « صوبانك باشـنده قولتوغه اوطورمش ، باشی ایکی اللری آره‌سنده » پایدیغنی بکندکمی ؟ سنیه ؟

سنیه — « قنایه‌نك قولنده اوطورمش » بن نه‌یاپمشمکه ؟ قباحت کیمده ایدی ؛ ایکی کوزم ؟

ملیحه — «حدتله» رجا ایدرم ، هرزمانکی کبی آغیز قالاباللقلی ایله قباحتی اوستکدن آتمغه مضا یوق . سکا آرقه‌که دونوب، دونوب باقمه دییه قاچ کره اشارت ایتدم .

سنیه — وای ، سن باقمیورمیدك ؟

ملیحه — « صیقیلمش » بن باشقه . بن بللی ایتمه‌دن باقارم .

سنیه — « حدتله یرندن فیرلایوب ، صوبانك بوروسنه قولنی کچیره‌رك » بویله ناجینك قولنه آصیلوب « آرقه‌سنه دونه‌رك » بویله‌ده باقیوردك . «بردن یانان قولنی چکه‌رك» اوف! قولم بورویه یاپیشدی.. چوق یانیور ... « ملیحه‌یه » بوبللی دکل ، دکلمی ؟

ملیحه — اوباشقه ، بو باشقه .

سنیه — « دائما عصبی » ایشته ، بوده صاچمه برلقردی ، سن‌ده باقیوردك ؛ بن‌ده باقیوردم . فقط سنك یاپدیغك دلیلك، ساده اونکله قالمادی . بورایه کلدکدن صوکره، اونلری هرکون عینی یول اوستنده کوردیکمزه یمینلر ایتمکه باشلادك .

ملیحه — هیچده هرکون دیمه‌دم .

سنیه — « مستهزی » چوق بیوك قورنازلق ایتدك .

ملیحه — یا ، نه یاپه‌جقدم ؟

سنیه — بنی قیزدیرمه، ملیحه، ذاتاً کندی صیقنتیم؛ کندمه‌یتیور.

ملیحه — یوق بنمکی بکا‌یتمیور؛ دکلمی؟ طورمه‌دن ناجینك یوزینه « آغلامغه باشلایه‌رق » ملیحه سنی سومیور دییه باغیردك .

سنیه — « خیرچین » یانه دییه‌جکدم ؟ سزك ایچون اولیورز ،

دییه‌جکدم . اویله‌می ؟ او مستبدلرك ، بزه برپارچه بیله امنیت اولمایان او ... او ...

باشنی قالدیروب کوز یاشلرینی آقیتمامغه اوغراشیر .

ملیحه — بکانه‌قاریشدك؟ سن کندی نشانلیکه ایستدیککی سویلسه ایدك ... بنمکندن سکا نه !..

سنیه — « ایکره‌نمش کبی یوزینی بوروشدیره‌رق » سنك آلچاق کوکللی اولدیغنی بیلیردم اما؛ بوقدرده دوشکون اولدیغنی ظن ایتمزدم. ایکرندم . ایکرندم سندن ..

ملیحه — « محجوب » بن شیمدی نه‌دیدم ؟

سنیه — «دها بیوك براستکراهله» صوص صوص، سنی دیکلیه‌مم . دیکلیه‌مم دییورم . بزی دیکله‌مدن ، بزه ایناتمق ایسته‌مدن کیدن ، اونلر حقنده‌کی فکرلرینه شاشیورم . بزم نه‌قباحتمز واردی ؟

ملیحه — اوقاجق بر قباحتمزده یوقمیدی ؟

سنیه — یوقدی .

ملیحه — اونلری ، سحردن ؟ همان هرکون کوریبوردق .

سنیه — سوقاقده کوزلرمزی قاپایوب کزه‌مزدك آ !

ملیحه — آرقه‌مزدن کلیورلردی .

سنیه — دونوبده غوغا ایده‌مزدك آ :

ملیحه — دونوب غوغا ایده‌مزمشلك ! سوقاقده کوزلرمزی قپایه‌مزمشق ! پکی . یا اونلره دونوب باقارق جسارت ویره‌جکمزه ؟ صورت ایده‌بیلیردك آ ! . . .

سنیه — اونلره یوزیمی چویردیکم زمان، هپ حدتله باقیوردم.

ساده ، کلوب ، کلمدکلرینی آ کلامق ایچون آرقه‌مه دونیوردم .

ملیحه — بن . پك اعلا ، سنك اونلره کولدیککی قاچ کره کوردم .

سنیه — بوده نحف ! رجا ایده‌رم . انسانی آ کلامه‌دن حکم ایتمه . بن ، اونلره کولمیوردم آبدال کبی ، بزی تعقیب ایتدکلرینه ؛ آیلردنبری ..

ملیحه — « سوزنی کسه‌رك » سنه‌لردنبری .

سنیه — پکی . سنه‌لردنبری تعقیب ایتدکلرینه کولیوردم . هم ده هیچ یوز بولمادن .

ملیحه — ینه دونوب باقیوردك .

سنیه — سن باقمیورمیدك ؟

ملیحه — بن باشقه دیدم آ !

سنیه — ایشته بوده بوکا اویمدی . سن نیه باشقه اولاجقمشك. سن ده بنم کبی نشانلیسك .

ملیحه — پکی . باقدق ، باقدق . بوباشقه لقردی . صوکره ، نشانلیکی اقناع ایده‌جکسنه ، همان اونلری سودیکندن بحث ایتدك .

سنیه — « تصحیح ایدرك » اونلری سودیکمزدن بحث ایتدم .

ملیحه — دها فنا سویلیورسك آ ! بن هیچ برزمان ، اما هیچ برزمان ، نشانلیمه بوکونه قدر بویله سوز سویله‌مشدم .

سنیه — « اوموزلرینی سیلکه‌رك » بوده ، بنم پك اوموروممده ! اکر سویلدکلرندن پشیمان اولدك ایسه ، همان ناجی‌یه بر خبر یوللا . اسیر اولمغه حاضر اولدیغنی ، سوقاقده کوزلریکی ، اوده قفسلری

قپایوب یاشـایه‌جغنی سویله ، باق ، همان ناصـل باریشیر . بن ایسـه آرتق أولوردم‌ده ؛ کوزلرمك حریتنی بیله قیصقانان اوامین بك افندی ایله باریشمام .

ملیحه — عجبا بر باشـقه نشـانلیك اولسـه ایدی ؛ او سکا قاریشمیه‌جقمیدی ؟

سنیه — « استکراهله تتره‌یه‌رك » باشقه نشانلیمی؟ تشکر ایدرم . بن نشـانلیلردن بویمك اولچوسنی آلدم . بن حر یاشـامه‌سنی سوه‌ن برقیزم آکلایورمیسك ؟ بن اویله ، ارککلرك حکمی آلتنده یاشامم . حریتم بکا امین بکدن دها قیمتلیدر .

ملیحه — « شاشقین » دیمك شیمدی...

سنیه — « سوزینی کسه‌رك » شیمدی‌می ؟ « متردد » شیمدی... « دوشونه‌رك » شیمدی . . « ملیحه‌نك یوزینه باقه‌رق » شیمدی ؟

ملیحه — نیه شاشقین ، شاشقین باقیئیورسك .

سـنیه — « کندینی طوپلایه‌مدن » أوت . . . أوت ملیحه . شیمدی . . « کوکسندن چیقاردیغی موسلین مندیلله کوزلرینی سیلره دومان قاچدیده !...

ملیحه — « اطرافنه باقینه‌رق » هانکی دومان ؟.

سـنیه — « تتره‌ك برسسله » انسـانی قیزدیرمه ملیحه . هانکی دومان اولاجق . « هنچقیره‌رق » صوبانك دومانی .

ملیحه — « سـنیه‌نك الندن مندیلی آلوپ کوزلرینی سیله‌رك » صوبا توتیورمی ؟

اوده هینچقرمغه باشلار .

ــ توتیوردیا !

اللریله یوزینی قپایه‌رق آغلار .

ملیحه ــ «مندیلی ایسته‌ین سنیه‌یه اوزاتمرق » دیمك، كه سن...

یعنی بن ... اوهت بن‌ده .. اوبله‌می ؟

سنیه ــ « كوزلرینی سیله‌رك » ملیحه !..

ملیحه ــ سنیه‌جكم .

سنیه ــ ملیحه ...

دوام ایده‌من .

ملیحه ــ دیمك ، اونلرله باریشمق ایسته‌میورسك .

سنیه ــ اصلا ...

ملیحه ــ نیچون ؟

سنیه ــ نیچونمی ؟

مندیلی ملیحه‌یه اوزاتیر .

ملیحه ــ بن نه‌یاپاجغم ؟

سنیه ــ نه یاپارسه‌ك ، یاپ ، اكر بر پارچه حیثیتك وارسه ؛

برده‌ها اونلرك یوزینه باقما .

ملیحه ــ سن ، دیمك برده‌ها باریشمازسك .

سنیه ــ « ملیحه‌دن آلدیغی مندیلی دیشلریله پارچه‌لیه‌رق »

أولورم‌ده ، باریشمام .

ملیحه ــ یا ، نه‌یاپارسك ؟

سنیه ــ « كوزلرینی سیله‌رك » نه‌می یاپارم ؟.. اوندن آیریلیرم ؛

نەمە سویلرم . بابامەدە سویلرم . . . آکلایورمیسك کوزم . بن نك کبی ...

آغلار دوام ایدەمز .

ملیحە — « یانە یاقلاشەرق الندن مندیلی آلیر » سن دە غلایورسك . کوریورسكیا ؟ « هینچقرەرق » اونلری براقامز ، ویلدیکمز ، ظن ایتدیکمز قدر قولای دکل .

سنیە سسلی ، سسلی آغلار .

ملیحە — سنیەجکم ... قردەشم نەیاپەلم .. طور ، آغلامە .

الندەکی مندیلیلە سنیەنك کوزلرینی سیلر .

سنیە — « دها حیزلی آغلایەرق » بن ، بونك ایچون ، امین یچون آغلامیورم . بن کندی طالعسزلکمە آغلایورم . کندی العسزلکمە . . « باغیرە ، باغیرە آغلایەرق کندی . . کندینە .. وام ایدەمز . ملیحەنك بوینە صاریلیر . »

ملیحە — « هینچقرەرق » عجبا ، اونلر سنك سویلدکاریکی یحمی ظن ایتدیلر ؟

سلیە — « آغلایەرق » بیلمەم .

ملیحە — « کوزلرنی وبورنی سیلەرك » بزمله بازیشمازلرمی ؟

سنیە — « دائما آغلایەرق » ظن ایتمەم .

ملیحە — « هینچقریقلرلە » اونلرە مکتوب یازەلم .

سنیە — مکتوبمی ؟

ملیحەدن مندیلی آلیر .

ملیحە — هرشیئی اولدیغی کبی یازەلم . یعنی اوتەکیلری هیچ

طاپـانمدیغمزی ، بزمله داریلدقلری ایچون آغلادیغمزی ، چوق آغلادیغمزی ...

هنیجه قدن طیقانیر .

سنیه — یازه‌لم آغلادیغمزی می ؟

ملیحه — « کندینی طوپلایه‌رق » هیچ بوقدن بویله اوزولمکه معنا وارمی !

سنیه — « آغلامقده دوام ایدرك » یا حریتمز ؟

ملیحه — طاتلی دیلله کوکللرینی آلدقدنصکره ، ینه زوربالقله دکل ، طاتلی دیلله حریتمزی اللرندن استرداد ایدرز .

سنیه — یاحیثیتمز ، اونی فیردیلر .

طیقانیر .

ملیحه — بز طاتلی دیلله‌قوللاندقدنصکره ؛ حیثیتمزی‌ده صایارلر .

سنیه — « ایناعمق ایسته‌میه‌رك » عجبا ؟

ملیحه — « بوینته صاریله‌رق » تجربه ایده‌لم .

بایبله‌جق قدر آغلار .

سنیه — پکی تجربه ایده‌لم .

بربرلرینك قوجاغنه دوشه‌رك آغلاشیرلر .

— ۸ —

ایرتسی آقشام ، باجینك اونده ، امینك اوطه‌سی .

امین — [آغزنده بریاپراق سیغاره‌سی ، اللری جیبنده ، اوطه‌نك

ـجنده کزینه‌رك] کوربیورمیسلك؟ ناجی مناسبتسزلکی کوربیورمیسلك؟
ـده بزه مکتوب یوللایورلرها!

ناجی — [یازیخانه‌نك اوستنده طوران ، قپالی کوچك بیاض
ـرفله اوینایه‌رق] أوت، یوللامشلر.

امین — نیچون ، آچمه‌دن کری یوللامدك ؟

ناجی — بن او قدر نزاکتسز دکلم. قادینلردن کلن بر مکتوب...

امین — [سوزینی کسه‌رك] بکا ویرمش اولسه‌لردی ؟ آلمازدم.

ناجی — [تقلیدینی یاپه‌رق] بکا ویرمش اولسه‌لردی آلمازدم...
ـواناق.

امین — نه او؟.. یوقسه باریشمقمی ایستیورسکز؟

ناجی — طبیعی ، باریشمق ایستمیورم.

امین — خایر، خایر بن آکلیورم. یوزیکزه قارشی سویلدکلری
ـتون او سوزلره، بتون او تحقیرلره رغماً باریشمق ایستیورسکز.

ناجی — ملیحه، آغزینی بیله آچمادی . بتون سویله‌ین، سزك
ـنیه خانم افندی ایدی .

امین — [تزاژملك] رجا ایدرم، آغابك او کنج قیز ایچون ، بر
ـها بکا سزك دیمه‌ییکز. بنم اونکله هیچ بر علاقه‌م قالمامشدر. [آجی،
ـجی کوله‌رك] آرتق هر شی .. هر شی بیتدی . هم ده بتون قباحق
ـنیه خانمه یوکلتمیکز. سزك نشانلیکزده...

ناجی — [امینك دمینکی طورینی تقلید ایدرك] رجا ایدرم،
ـمین بکا او قیزدن بحث ایدرکن نشانلیکز دیمه . بنم اونکله هیچ بر
ـعلاقه‌م قالمامشدر. [آجی، آجی کوله‌ه‌غیرت ایدرك] آرتیق هر شی . بیتدی.

امین — ملیحه خانم، سکوتیله هرشیئی اعتراف ایتدی یوزیمزه قارشی باشقه‌لرینی سودکارینی سویلدیلر .

ناجی — ملیحه برشی سویله‌مدی

امین — ملیحه صوصدی، صوصمق تصدیق ایتمکدر .

ناجی — [صبرسز] صوصمق، صوصمقدر .

امین — اویله ایسه، مکتوبی آچوب اوقومقده نه‌دن تردد ایدییورسکز . مادامکه نشانلیکزدن . آی ! ملیحه خانمدن بو قدر امینسکز ...

ناجی — [آبدال کورونمه‌مك ایچون] بن، هیچ بر شیدن امین دکلم .

امین — یوزیکزه قارشی سویلدکاری حالده؛ حالا امین دکلسکز، اویله‌می؟ سزی آلداتمق حقیقةً هر قادین ایچون صوکسز بر ذوق اولاجقدر .

کولمکه غیرت ایدر .

ناجی — سن، سنیه‌نك سویلدیکی سوزلری دیکلندك . سنیه هپسنی حدتله سویلدی . هپسی یالاندی .

امین — یا اونلریده، پشیمزه حدتله‌می طاقدیلردی ؟

ناجی — اونلرك کلیشی بر تصادف اوله‌بیلیر .

امین — یا نشانلیکزك .. آی، هر زمان شاشیرییوردم . ملیحه خانمك یالان یره یمینلری ..

ناجی — [خاطرلایه‌رق] بن، ملیحه‌نك یالان یره یمین ایده‌بیله‌جکنی، هیچ ظن ایتمزدم .

امين ـــ اوندن، ظن ايتمديككز دها نيجه شيلر صادر اولابيلير. اكر او سويلدكلرى يالان اولسه ايدى؛ بز كيدركن يالان ديمزلرمى ايدى؟ هايدى، سنيه دائما سيكرلى، حدتلى وعنادجيدر، او سوزلرى بركره غوغا ايچون سويله‌مش اولسه ايدى؛ طبيعى بردها يالان اولديغنى اعتراف ايده‌مزدى. ياسزك نشانليكز! مليحه خانم افندى، عجبا بونلرك هيسى يالان ديه‌مز ايدى؟ صوردارم سزه؛ آغابك، ديه‌مزمى ايدى؟ هم نه معلوم، كه بزه بو مكتوبى يوللادقلرى عينى زمانده؛ اونلره‌ أوت بو ايكى سرسرى‌يه آيريجه برمكتوب يازمديلر... أوت نه‌معلوم آغابك، نه معلوم... نم، بونده ذره‌جه شبهه‌م يوق.

ناجى ـــ [قهقهانه‌ه باشلايه‌رق] يازمشلرميدر، ديرسك امين. [كندى كندينه دوشونه‌رك] اوت.. أوت يازمشلردر. أوت... أوت [ـــ سى حدتدن چتاللاشمغه باشلايه‌رق] ذره قدر اوتانمه‌دن، برپارچه حيا ايتمه‌دن، يايدقلرى شيئك نه قدر بياغى، نه قدر ايكرنج اولديغنى ادراك ايتمه‌دن ويا مدرك اولارق؛ هرنه ايسه، نصل اولورسه اولسون اونلره‌ده برمكتوب يازمشلردر. [يازيخانه‌نك اوستندن ظرفى قاپاراق] أوت بونى يرتمالى. يازيلرنى بيله كورملك ايسته‌مم. [ظرفى النده بوروشديرركن، فرقنه وارمه‌دن اوقشايه‌رق] حالبوكه، بن مليحه‌يى نه قدر چوق سوردم. اونلرده بزى سويبوركبى ايديلر. ويله دكلمى امين؟ صوكر.... نه قدر، اما ايكيسى‌ده نه‌قدر كوزلديلر!

امين ـــ [باشنى صاللايوب، ايچنى چكه‌رك] نه قدر كوزلديلر... عجبا مكتوبده نه يازمشلر؟.. عجبا باريشمقمى ايستيورلر؟

ناجى ـــ [ظرفى يرتمارق] أوت، باريشمقمى ايستيورلر؟ بونى

آكلايه‌لم. [بردن جايارق] خاير ... خايره بو مكتوبى اوقومامليیز.
اونلرك يلانلرينى اوقومامليیز.

امين — [كاغدى ناجينك الندن آله‌رق] اوت، اوقومامليیز.

ناجى — [ظرفى ويرمك ايسته‌ميه‌رك] براقده يرتايم.

امين — خاير، شيمدى ظن ايديوردم، كه اونلرك يلانلرينى بر كره دها كورمك وبزى نصل آلداته‌جقلرينى ظن ايتدكلرينى اوكرنمك ايستيوردم اونك ايچون بو مكتوبى اوقومق ايستيوردم.

كاغدى ظرفدن چيقارير.

ناجى — [يلانجى بر نازله] خاير، خاير بن ديكله‌مم. سن كندى كندينه اوقو.

امين كاغدى آچار اوقومغه باشلار.

ناجى — اى امين!

امين — [باشنى قالديره‌رق] نه وار؟

ناجى — اوقويورميسك؟

امين — خاير اوقويورم.

ناجى — [براز صيقلمش] شىء بن طويمادمده ...

امين — طويمقمى ايستيورسك؟

ناجى — اويله يا! صرف بر مراق... طبقى سنك كبى...

امين — پك [بوكسك سسله اوقومغه باشلار]: دونكى وقعه‌دن طولايى پك مأيوس ومكدرز. بو مكتوبى بزه قارشى او قدر سرت وقاتى يوركلى اوله‌كزى ايسته‌مديكمزى بيلديرمك ايچون يازييورز. بز ظن ايتديككز وجهله سويلديكمز كبى قباحتلى دكلز. چيلغينلقلرى

یوزندن بوقدر بدبخت اولان زاواللی کوچوك نشانلیلرکز ایچون دها ایی، دها مسامحه‌کار اولیکز.

ناجی — یعنی هر شیٔ بیلیکز، فقط کوز یومکز.

امین — [صبرسز] دیکله‌یه‌جکمیسك؟ [اوقویارق] سز بزم نه اخلاقده قیزلر اولدیغمزی پك ایی بیلیرسکز. بزی آکلامامکز، بزدن شبهه ایتمکز پك زیاده عزت نفسمزه دوقونیور.

ناجی — حقلری واریا!

امین — حقلریمی وار؟ [کوله‌رك] قانیورسکزها! نه صاف بر انسانسکز ناجی!

ناجی — یاسن! نه بدلا بر انسانسك امین!

امین [حدتلی] آغابك! [بر آز یموشایه‌رق] دوام ایده‌یممی؟ دیکله‌جکمیسکز؟

ناجی — البت، دیکله‌یورم.

امین — [اوقویارق] عزت نفسمزه طوقنیور. دون سزی او قدر چوق داریلتدیغمز ایچون، هپ آغلاشیورزه وقباحتی بربرمزه یوکلته‌رك غوغا ایدییورز. سزدن آیرلدیغمزدن بری، سزی چوق، اما پك چوق، هیچ آیریلامیه‌جق قدر سودیکمزی آکلادق.

ناجی — [امینه دونه‌رك] بوده‌می یلان، امین؟

امین — [جواب ویرمه‌دن اوقویه‌رق] بز، او انسانلری هیچ طانیمیورز. بونی، سزه قیمتلی باشلریکزه یمین ایدرك تأمین ایدرز.

ناجی — [دها مغرور] بوده‌می یلان، امین بك افندی؟

امین — [اوقویه‌رق] آرقه‌مزدن کلوب، کلدکلرندن بی خبرزه

چونکه اونلرك، يوللرينكده او اولوب، اولديغنى بيله بيلميورز. اكر اوكچه سزه يوللرينك او اولديغنى عينيله اينـاندرمغه قالقدقسه؛ بو صرف سزك، بزى قيصقانه‌رق، اوزوله‌مكزايچوندى.

فقط، شيمدى آكلايورزكه؛ ابتدادن حقيقتى سويلمش اولسـه ايدك، دهـا ايى حركت ايتمش اولاجقدق... بزه، آرتيق دارغين دكلسكـزيا! طبيعى سزه، اونلرى سويليورز طرزنده سويلديكمز مناسز سوزلره، ايناتمه‌ديكـز دكلمى؟

بزه‌سزسز يشاميه‌جغزه بونى، بوآقشامدن برى پك ايى آكلادق. سزده آكلاديكـز دكلمى؟ عكسنى ادعا ايده‌جك قدر، نه كستاخ نه‌ده طبيعتسزسكـز. بونى‌ده پك ايى بيليرز.

ناجى — نه ديرسك، امين؟

امين — صوص آغابك، [اوقويه‌رق] اويله ايسه، نه زمان بزه كله‌جكسكـزه بزه دارغين اولديغمزى بيوكلره سويلمك. دايى بكدن بشقه كيمسه‌نك برشـيدن خبرى يوق. يارين، مونسـه تيزه‌نك چاى كونيدر. اكراوراده بولونمازسه كز؛ هركس بزه دارغين اولديغكـزى آكلار. اوراده صوره‌جقكـز بتون سؤاللره، ايستديككـز قدر اوزون جوابلر ويره‌جكـز. [كندى كنديـنـه قونوشـه‌رق] حاضرلانمش، ترتيبلى جوابلر.

ناجى — اوقوسه‌ك آ! نه سويلنوب طوريورسك.

امين — اوقويورم، آغابك [اوقويه‌رق] اوحالده، يارين بولوشمق اوزره؛ شيمدى آيريليورز. بزه دارغين طورميكـز. نه اولور؟ اكر كله‌جكسه كز؛ بواقشام بزه خبر يوللاييكـز. [قونوشه‌رق] آلتنده امضالر.

ناجی ــ [تأسفله] بیتدیمی ؟

امین ــ أوت، بیتدی .

ناجی ــ نه یازیق؟

امین ــ نیچون ؟

ناجی ــ چونکه، بتمله قونوشیورلر ظن ایدییوردم. اونه طاتلی سوزلر! همان شیمدی سنیه خبر یوللایه جقمیسك ؟

امین ــ بنمی؟... بیلمم.

ناجی ــ [حدتله] بیلمزمیسك ؟

امین ــ یعنی ... شی ... [سنه قطعیت ویرمکه چالیشه‌رق] یعنی قاندیرامدیلر . سویلدکلرینی اونوتمم. اونلره خبر یوللامیه جغم.

ناجی ــ [حدتله] خبر یوللامیه جقمیسك ایشته بوتمام! مادام که، ایضاحات ویرمکه حاضر اولدقلرینی یازییورلر ..

امین ــ هب یالان.. یالان..

ناجی ــ دیمك، باریشمیه جقسك!

امین ــ قطعیاً !

ناجی ــ آکلایورم نیچون؟ باریشمق ایستمدیککی آکلایورم. بتم ملیحه‌یه خبر یوللایه جغمه امین اولدیغك ایچون؛ بنی دها کوچك، دها آلچق کوکلی کوسترمك ایچون باریشمیه جقسك اونلرك سنی جدی ظن ایتمه‌لرینی ایستیورسك .

امین ــ دیمك ، سن ..

ناجی ــ أوت، باریشه جغم. چونکه ملیحه اوقدر حیثیتلیدر، که اکر بنی حقیقةً سومه‌مش اولسه ایدی بویله بر مکتوب یازه‌رق ،

بنی بردها چاغیرمازدی. اگر نی چیلغین کبی سومه‌مش اولسه ایدی، برده‌ا اسمی آغزینه آلمازدی. چونکه بن اوکا، یلان سویلیورسک دیدم.

امین —— بونلرک هپسی، بزی قاندیرمق ایچون مرتب بر یلان.

ناجی —— «یرندن فرلایه‌رق» سنی دها فضله دیکله‌یه‌م، بن ملیحه‌یه یارین کیده‌جکمی بیلدیرمک ایچون خبر یوللایه‌جغم.

امین —— پک اعلا!

ناجی —— دیمک، کیتمیه‌جکسک؟

امین —— خایر.

ناجی —— نه اولور، صانکه.

امین —— کیتمه‌م.

ناجی —— قوزوم امین، چوجقلق ایتمه.

امین —— «نازلی» سویلدکلرینی نصل اونوتایم.

ناجی —— مادامکه اونلر، بزم سویلدکلرمزی اونوتیورلر.

امین —— مکتوبلری، نه طاتلی یازیلمش!

ناجی —— یلان اولسه، محقق ایچنده بر صوغوقلق، بر طاتسزلق اولوردی.

امین —— کوکلم، او قدر قیریقکه...

ناجی —— اوحالده؛ بن کیده‌جکمی وسنک کیتمیه‌جکنی بیلدیره‌یم

قابویه دوغری یورور.

امین —— بن ده کیدرم، آغابک. «ناجی چیقار، کندی کندینه دوشونه‌رک، مکتوبلرندن سویلدکلری دوغریمی، یلانمی؟» برمدت تفکردن صکره، اوموزلرینی سیلکه‌رک، آه، بویله طاتلی دیلله اویدیرلمش یلانلره جانم قربان. یوقسه، تیترلک ایتمه‌سین ده!...

صاف بر دلیقانلینك حكایه‌سی

- كندی لساندن -

— ۱ —

یکرمی بش یاشنده‌یم . آننه‌م یاقیشقلی اولدیغمی بابام‌ده معلوماتلی
بولندیغمی ادعا ایدییور .

چوجوقلغمده ، هولانده‌لی کوی چوجقلرینه بکزه‌دیکمی ادعا
ایتدیکی ایچون ، کندمدن طقوز یاش بیوك اولان دایی زادم محمود
ایله غوغا ایتمش ؛ صوکره‌ده اوندن تمیز بر دایاق یمشدم .

بویوم چوق اوزون ، اوموزلرم آکسز ، بجاقلرم اینجه و آیاقلرم
بویوکدر .

چوجقلغمده بیاضـه یاقین ، صاری اولان ؛ صـاچلرم ، براز
بوبولاشه‌رق ؛ شیمدی لیپسقه زنکنده‌در . بورنم حالاا اسکی یووارلاقلغنی
محافظه ایدییور . کوزلرم‌مائی و یووارلقدر . هرشیئه چوق معصومانه
باقییور .

یوموشاق ، شفاف ، پنبه بیاض بر تنم ، براز بیوجك قولاقلرم
وار .

آیینه‌یه باقدیغم زمان ، چوجقلغمده بنی بر هولاندا کویلیسنه

بكنديكى ايچون ، دايى زادم محموده حق ويرمكدن كنديمى آلاميوردم.

اوت ! ... فلمنك كويلريني كوسترەن لوحەلردەكى ابدى يل دكرمنك يانندە ؛ الندە دكنكى . آياغندە تحتە قونديرەلرى ، بول و شالوارمسى پانطولونى ، يناقلرينك الماجق كبكلرى حذاسى چوق قيرمزى ، مائى كوزلرى حيرتلە آچيلمش ، قالقيق بورونلى ، صارى صاچلى قاز چوبانلريني بك آكديريوردم .

واقعا شيمدى يكرمى بش ياشندە بولندىغم ايچون ، قيرمزى دوداقلرمك اوستندە ، بردەصارى ، بيقلرم وار ... وار اما ، اوقدر آچيق صارى ، كە ؛ بنى اوزاقدن وياخود بر بردە كورنلر ، بيقلى ويا بيقسز اولديغمى فرق ايدەميورلر .

معلوماتكە كنجە : ايلك اوكجە . . . . سلطانيسندە ليلى اولارق بولنوب ، اورادن شهادتنامەمى آلدقدن صوكرا ، دارلفنونك فن فاكولتەسندە كمال دقت واهتمامله تحصيلمى اكمال ايتدم .

شيمدىيە قدر ، هيچ بر سنە ، امتحانلردن ، كيرى قالمدم . عادتا موفقيتلرمله ابو يمنى متحير قيلدم . . . ايى بر اولاد اولديغم ايچون ، بوندن غايتله ممنونم .

اخلاقمك پك ايى اولديغنى ، بنى طانيانلرك هپسى متفقاً سويليورلر. كچن كون بابامله ، قومشولرمزدن ادهم بك وادهم بكك سوت قرداشى رضا افندى آرالرندن قونوشيورلردى ؟ دويدم . بابام !

— نرم اديب ، الله ايچون ، بر كنج تيزكى محجوب ، ناموسلى ، تربيەلى بر دليقانليدر ؛ ديبوردى . بونجەسنەدر ، نە رفيقەجاريە كزلك ، نەدە بندەكزلك سوزلرمزدن ديشارى چيقمامش ، بزى دلكيرايدەجك

شیلر یاپامامشدر . بو زمانده طوغریسی بولونور اولاد دکل !

کل کور ، که میرم ... هرکس بویله چوجقلری تقدیر ایتمیور . کچن کون ، برادر کوله‌لری بزی‌ده ایدی . ادیب بر مدت دیکله‌دکدنصکره ، دونوبده رفیقه‌یه : « ینکه ، سنك اوغلك پك صاف ، عادتا سرسمجه !. » دیدی : . . . . . .

طوغریسی ، عموجه‌مك حقمده‌کی بو حکمی ، بنی کوجندیردی . چوق متأثر اولمشدم . فقط الله ، رضا افندیدن راضی اولسون . او بابامه جواباً :

— یووو . . . بکم ، دیدی . والله مخدوم بك افندی ، بویله زمانده بولونور ایجی دکلدر . عقللی ، ذکاسی ؛ معلوماتی ، کاملکی ایله بوتون احبابلرك ، آشنا دوستك محبت وحرمتنی قازانمشدر .

بو سوزلر اوزرینه بابامك دوداقلرنده ، یاپیق بر تبسم بلیردی . بابام ممنون اولدیغی زمان ، هپ بویله کولر . اونی بویله کورونجه ، چوق ممنون اولدم .

سزه ، بر آز اولده سویلدمیا ! . بن غایتله ایی ، آناسنی ، باباسنی سوهن ، مطیع ومحبتلی براولادم !..

بن هرکون ، منتظماً قلمه کیدر ، کلیرم . . . اوت ، داخلیه نظارتی .. قلمی کتبه‌سندنم . نه‌یه حیرت ایدییورسکز ! فن‌فا کولته‌سندن دیپلومالی بر کنجك داخلیه نظارتنك ایشلرندن نه آکلایه‌بیله‌جکنی بکا صورمق ایسترسه‌کز ، طب فاکولته‌سی ادیب وشاعر ، ژاندارمه مکتبی دیپلومات ، رشدیه‌سی ناظر یتیشدیرن بو مملکتده ، فن

فاكولته‌سندن ديپلومالى بر كنجك داخليه نظارتنك ... قلمنده كاتبلك ايتمه‌سنه شاشارسه‌كز ؛ طوغريسى يا !.. ساده‌جه بكا قارشى خصوصى بر غرضكز وار ديمكدن كنديمى آلامام ..

بتمله عينى اوطه‌ده برى ، اوروپاده الكتريق مهندسلكى تحصيل ايتمش ، ديكرى تجارت مكتب عاليسندن مأذون ايكى كنج چاليشيور.

آقشامه قدر ، برمدن قيميلدانمه‌دن ، يازوب طوريورم . يازيدن بحث ايدر كن ؛ شونى سويله‌مدن كچه‌ميه‌جكم ، كه : بنم غايت دوز ، غايت كوزل ، خطاطلرى قيصقانديره‌جق قدر منتظم بر يازيم واردر ...

آننه‌م غايت ايى ، فقط خبرچينجه بر قاديندر. بنى چوق سوه‌ر.. الله باغيشلاسين. بر دانه‌جك اولاديم.. اونى اوزمه‌مك ؛ دها طوغريسى ايسترسه‌كز ، براز تكدير ايشيتمامك ايچون ، بر سوزندن طيشارى چيقمام..

بو قدر قورناز اولديغم حالده ؛ حالا عموجه‌م بنم ايچون ، صاف ، عادتا سرسمجه بر چوجق ديبور.. طوغريسى او ذات عموجه‌م اولماسه ايدى ؛ ويره‌جكم جوابى بيليردم.. فقط ، آننه‌م بكا چوجقلغمدن برى اوكرتدى كه : كوچكلر ، بيوكلره حرمت ورعايته مجبوردر. سزه ديدم يا !. آننه‌مك سوزندن ديشارى چيقه‌مام..

و ، آننه‌مك سوزندن ديشارى چيقه‌ميه‌جغم ايچون ؛ آرتق او ، بارق صاحبى اوله‌جغم .. طوغريسى يا !.. بودوشونجه ، بنى فنا حالده شاشيرتيور.

كچن كون ؛ آننه‌م بنى يانته چاغيردى :

— اوغلم اديبه‌جكم ، ديدى. آرتق بيودك. قوص‌قوجه دليقانلى اولدك.

آننه‌مك اللرینی اوپدم:

— سایه کزده آننه‌جکم ، دیدم.

آننه‌م، طومبول اللریله، باشمی اوقشادی:

— چوق یاشا اوغلم ، دیدی . الله‌سنی بختکدن کولدیرسون...

— الله عمرلر ویرسون، آننه‌جکم؛ دیه‌رك تکرار اللی اوپدم.

آننه‌م براز کولدی. صکره:

— نصل سویلیه‌یم دیه‌سوزه‌باشلادی هانی طوغریسی یا! اوقدر محجوب، او قدر تربیه‌لی برچوجقسلك که.. اماصاقین صیقیلمه‌یاوروم!. آرتق بویودك ، ماشاالله!!.. نه! بنده اولدقجه یاشلاندم . واقعا ، بکا دها بسبتون اختیار دینیله‌من آ... عموجه‌مك قاریسی، اوینکك یوقمی؟. بنم یاشمده بر کنج کبی سوسلنوب ، کینیور... نه دیه‌جکدم.. ایشته صرم عموجه‌نککیلره کلمشکن ، تام سوزم اورایه اویغون کلیور... عموجه‌نك بیوك اوغلی باق ، اولنیوردی...

اوکمه باقیوردم. آننه‌مك سوزنی کسمکه، هیچ برزمان جسارت ایده‌مزدم. آننه‌م، برمدت سکوتدن صکره، سرت برسسله:

— برشی دیمیورسك ، دیدی .

— نه‌دییه‌یم. آننه‌جکم؛ دییه جواب ویردم الله مبارك ایتسین...

— آلتون کبی قلبك وار ادیب، دیدی. بن سندن ، اونلره خبر آلمق ایچون ، بولقردی‌یی آچدم نوری اولندیکندنبری، سن هیچ برشی دوشونمدکمی؟...

آکلامامشدم. آننه‌مه، پارلاق کوزلرمك صاف برنظریله باقدم. آننه‌م صاچلرمی اوقشایه‌رق:

— آه بنم ایپك بوجکی! صاف اوغلم، دیدی نه ده ملك کبی سك.
بن سکا دیمك ایستیوردم که هانی سنده اولمك ایسترمیسك؟
او آنده، الماجق کمیکلرمك اوستنده‌کی قیرمزی یاغك بتون چهره‌می استیلا ایتدیکنی، حق کوزلرمك ایچنه قدر قیزاردیغنی حس ایتدم.
کوزلرمی، پرده‌کی خالی‌یه دیکمشدم. آننه‌م اصرار ایتدی:
— جواب ویرسه‌که..
امان اللهم! بن بونی هیچ دوشونمه‌مشدم. سببنی صورمه‌یکز؛ غایت آشکار.. چونکه شیمدی‌یه قدر، آننه‌م بونی دوشونمه‌مشدی.
بن، دائما هرشئ آننه‌مدن صکره دوشونوردم. کوله‌یکز!.. بنم کبی بر اولاد کز اولمدیغی ایچون، قیصقاندیغکزه حکم ایدرم.
آننه‌مه جواب ویرمه‌لیدم؟.. او دقیقه‌ده بونی کندمدن صوردیوردم نهایت هیجاندن بوغوق بر سسله، آننه‌مك اوچنجی:
— جواب ویرسه‌که!..
سنه:
— سز بیلیرسکز، آننه‌جکم، نصل مناسب کورورسه‌کز؛
دییه مقابله ایتدم.
آننه‌م ممنونیتله کولویوردی:
— هایدی صیقلمه، ادیب.. دیدی. کوکلندن کچیردیکك، هیچ بکندیکك، ایسته‌دیکك بر قیز یوقمی؟
بو سؤال، بنه ذهنمی آلت، اوست ایتدی. شیمدی‌یه قدر شوراده بوراده کوردیکم، طانیدیغم قادینلرك هپسی بردن؛ کوزمك اوکنه کلمشدی..

أوەت. أوەت، بر دانە.. بر دانە واردی ، بوندن بر سنە اول کوپریدە راست کلدیکم ؛ اینجە شارموزدن فستق چارشافلی ، اسمر کوزلی.. اونی او قدر بکنمشدم کە بردنبرە یورومەمی شاشیرمش واو شاشقینلقلە کنج قادینك اوستنە طوغری کیدرك ، آیاغنە باصمشدم.

سیاه ایپك چورابی یرتدیغنی کورەن ، کنج قادین بکا :

— سرسم!.. دییە باغیرمشدی.

فقط ، او قادین کیمدی ؟ شیمدی‌یە قدر اونی ، بر دفعە دها کورەممشدم. بلکە أولی بر قادین.. بلکەدە — نەبیلەیم بن — بر قاچ چوجق آنەسی ایدی..

اونی ایستەدیکمی ، آنەمە سویلەمزدم. چونکە ، آنەم بکا اونی بولامازدی... عموجەمك سویلەدیکی قدر سرسم بر چوجوق دکلم..

اکر سرسم وعقلسز اولسە ایدم ؛ آنەمە او قادینی بولمەسی ایچون اصرار ایدردم...

آنەمك سسیلە ، تکرار کندیمی طوپلادم.

— بو دفعەده ، جواب ویر . دییورم . بر سوز سویلسەکە ، دییوردی. هم آرتیق تردد ایتمەدن..

— سز کیمی مناسب کورورسەکز آنەجکم ، دیدم.

آنەم ، اینجە قاشلرینی قالدیردی!

— یووو بویلە اولماز ایکی کوزم ، دییە اعتراض ایتدی. باق نوری، ماشاالله کندی بولدی ، کندی بکندی ، کندی آلدی.. یعنی سنك آکلایەجغك شیمدی اورتەلق دکیشدی.. او سنك ینکەك یوقمی ؟ اوە بملە عب آلای ایدییور.. بن اسکی نظام ، اسکی ترتیب بر قادینمشم..

سکا، بن کندم قیز بولوبده؛ ایل عالمك مسخره‌سی اوله‌مام! اونك ایچون، ینکه‌لك، عموجه‌لك کورسونلر که؛ بنم اوغلم‌ده کندی بولوب، کندی بکنوب، کندی اوله‌نیر!. نه‌بدلا، نه‌سرسم، نه‌ده بوندر.. آ کلا- یورمیسك ادیم؟. زمان، اسکی زمان دکل. شیمدی قیزلر بیله، اولنه- جکلری آدملری کندیلری بولیور.. بن سنك نه‌کامل، نه‌اوصلو، نه‌عقللی بر چوجق اولدیغنی بیلیرم.. سن بنم یوزیمی، یره دوشورمزسك. بو کوندن اعتباراً، کوکلنه کوره بر قادین آرا.. بول و بکا کتیر.. هرنه اولورسه اولسون؛ مقبولمدر.

قولاقلریمه ایناناممیوردم.

— بابام نه‌دیر، دییه‌بیلدم.

آننه‌م کمال وقارله:

— باباك، بن نه‌دیرسه‌م، اونی دیر، دیدی.

بزم عموجه‌ینکه‌لردن نه‌فرقمز وار. سن اونلرك اوغلندن دها معلوماتسز، دهامی کوچکسك؟. یوقسه، بز دهامی اسکی زمان آدملری یز؟.. بر فرقمز؛ اونلر شیشلیده؛ بز فاتحده اوطوریورز. او قدر.

اورتاق کیسی یورور؛ آتی کیسی یورومزدیرلر!.. پك طوغری ایمش. قاچ سنه‌لك آتی‌یز؟ حالا ینکه‌لك بنی چکه‌مز.. فقط او کورسون که بنم‌ده اوغلم، اونك کبی اولنه‌جك.. بکندیکی، ایسته‌دیکی قادینله..

آننه‌م سوصدی. بنده قونوشه‌جق نه‌وقت، نه‌جسارت قالمشدی. هپ اوکمه باقییوردم. بردن آننه‌م:

— باق اوغلم، دیدی. شمدی یاز. دایپك بوغاز ایچنه کیتدی.

محمود آلای ایدر، امانمیز قلبلی بر چوجقدر. قاریسی ده اویله. قیزلریده ایدیلر. بر قاچ کون قدر اونلره کیدرسك. سنی بکلیورلر. بن خبر ویردم. اونلره چوق، چوق مسافرلر کلیر. بلکه آره‌لرنده، ایی برشی بولورسك..

اوکه باقیوردم. آننه‌م، حدتله صوردی:

— ایسته‌میورمیسك؟

— آننه‌مك حدتندن پك قورقارم. همان:

— سز ایسته‌دکدن صکره، دیدم. بنم ایسته‌مه‌مك حدممی؟

آننه‌مك کریلمش چهره‌سی، بردن یموشادی:

— کل، ألیمی اوپ باقایم، دیدی. صکره‌ده حاضرلنوب دایی‌یکه کیدرسك..

— پکی افندم!..

دیدم. قالقدم، آننه‌مك ألینی اوپدم. آننه‌مده باشمی اوزون، اوزون اوقشادی.

— ٢ —

زوجه انتخاب ایتمکده حر اولدیغم دقیقه‌دن اعتباراً، بو ایشك نه‌قدر مشکل برشی اولدیغنی آکلامش؛ وعادتا مأیوس وپریشان برحالده قالمشدم.

آننه‌مه کیدوب، یالواراجق اولورسه‌م؛ بلکه بوفکرندن واز کچر؛ وبنی اولندیرمکدن جایاردی. حالبوکه، بنده اونك آرزولرینه

مخالفت ایتمك دكل ، اوفاجق بر اعتراض بیله ، ایده‌جك جسارت نه‌ کزر ...

هرنه اولورسه ، اولسون محقق کندیمه بر کنج قادین انتخاب ایده‌رك ازدواج ایتمکه مجبوردم. کاشکه آننه‌م بکا آله بیله حکم قادینك نه شکلده، نه اخلاقده اولمه‌سنك لازمکلدیکنی تفصلاتیله آکلاتمش اولسه ایدی. بونی‌ده یاپمادی. بکا :

— هرنه کتیریر ، هرنه بولورسه‌ك مقبولمدر اوغلم ، دیمشدی .

حالبوکه بن ، انتخاب ایده‌میوردم ... بر بچق آی کچمشدی که دایمك بیکده‌کی کوشکنده بولونیوردم دایمك بیوك قیزی ، فخریه بر بچق آیدنبری بکا ممانعتاً اوزون بویلی بر قومرال انتخاب ایتمه‌م وایشی بر آن اول بتیرمه‌م ایچون اصرار ایدییوردی .

اکر آچیق فونوشدیغمی ایستیورسه‌کز ، بنم کوزم — هایدی اوتانمایی براقه‌رق ، سویلیه‌یم — کوکلم بوسبوتون باشقه بر طرفده ... أوه‌ت .. رخسارده ایدی .

رخسارك ، کیم اولدیغنی سزه سویله‌مشدم رخسار .. آه اسمی دوداقلریمه کلدکجه — نصل دییه‌یم ، بیلمم که — لقیردیمی غیب ایدییورم .. خلجانمدن ، تلاشمدن قان تر ایچنده قالیورم .

رخسار ، دایمك کوشك قومشولرندن ، اعیاندن .. پاشا حضرتلرینك طورونی کوزل ، سویملی بر قیزدر ...

مشهور ایتالیان رسام (لوکید) ك « بهآتریس سانس » منك چهره‌سنده برقارمین ..

قیرمزی دوداقلی ، ایری سیاه کوزلی ، داغنیق صاچلی بر اسمر ..

ایلك كوردیكم كوندنبری ذهنمی، فكرمی آلت، اوست ایدن بو كنج قیزه دها بر كره جسارت ایدوب ده صوقولامدم...

دها بر كره دوروبده شویله راحتجه یوزینه باقه‌مدم.

ایلك اوكجه، اونك یاننده بویومك اوزونلغی وجودمك اینجه‌لكی، آیاقلرمك بویوكلكی بنی راحتسز ایتمكه باشلادی.

آیاقده طوره‌جق اولسه‌م؛ اللرمی نره‌یه قویه‌جغمی، آیاقلرمله نره‌یه باصه‌جغمی كستیره‌میورم. اوطوردیغم زمان، دیزلرم سیوریلیشیور؛ بوكولیور، چكمه‌دایانیوردی. قوللرمی قولتوغك كنارندن صارقیتسه‌م؛ یرلره سوروننیور. اوكه قاووشدیرسه‌م: بجاقلرمله، دیز قپاقلرمه قاریشه‌رق، اوكمده قوجامان وعجایب بر یغین تشكیل ایدییوردی.

رخسار، بنم شاشقینلغمك فرقنه وارمیه‌جق قدر، بكا لاقیدی كوستریور.. بنمله هیچ مشغول اولمیور.. دائما نشئه‌لی، كودولتوجی وچوبك...

اكر نشئه‌سی ساده ایكنه‌لی، ظریف وكوزل بر قاچ قهقهه ایله قالسه چوق ایی اولاجق.. حالبوكه او، طوروب طوریركن برشیدن ممنون اولنجه، اویله تیز وآجی بر فریادله ممنونیتنی كوستریوركه؛ برعجوق آیدنبری كندیسنی طانیدیغم حالده، هر دفعه‌سنده بویغجه‌صیچرایور؛ واكر صیچرامازسه‌م، كوزلرمی صیق؛ صیق قیرپمغه باشلایورم.

نشئه‌سنك ـ مثلا یاننده كیلرك قوللرینی چیمدیكله‌مك، صاچلرینی چكمك، اوموزلرینه ویا آرقه‌سنه اورمق، اوفاق یومروقلر وورمق كبی ـ سویملی تظاهراتیده اكسیك دكل.

اوت!.. رخسار خانم، جیوه‌دن یاپیلمش بر دیه‌آتریس سانس...

صاچلری ، دائما ایی طوپلانمامش و کوزلرینك اوستنه دوکیلور. بلکه سز ، هیچ برزمان « لوکید » ك لوحه‌سنه باقارکن ؛ باشی اوقدر معصومانه صارمش اولان به آتریسی ، بویله صاچی ، باشی دارمه ، داغنیق ؛ صیچراق وهوپلار تصور ایتمامشسکز .

اکر اونی اوحالده وصوك موده‌یه اویغوق کسیلمش ، الیسه‌لر ایچنده تصور ایده‌جك اولورسه‌کز ، بتم رخسارمی قارشیکزده تجسم ایتدیره بیلیرسکز .

۱۵۵۹ ده اعدام ایدیلن به‌آتریس ، محقق دنیایه برکره اندلسلی اولارق کلمش ، وبرقاچ دکیشمه‌دن صوکره ، رخسارك شکلنه کیرمشدر.

رخسار براز خیرچندر . صوکره‌ده هرشیئه اعتراض و مخالفت ایتمك کبی ، اوفاقده برمراقی واردر ، کندی دوشونجه‌لرندن بشقه ، بر کیمسه‌نك فکرینی بکنمز .

فخریه ، چوقایی وچوق صمیمی بردوستیدر. همان هرکون بزم کوشکه - یعنی یا کلش آکلاشیلماسین - دایمك کوشکنه‌کلیور؛ شرقی سویلیور ، قوشیور ، کولیور ، شاقالاشیور و .... اوه‌ت ، غوغا ایدییوردی .

سزه دیدم یا !.. رخسار کوزلری آتشلی ، رنکی‌صیجاق، چوق آتاق بربه‌آتریس‌سانس ...

اکر حدیکز وارسه ؛ یاننده اونك دوشندیکندن باشقه درلو سویله‌ییکز . اوساعتده ، سیاه قاشلری چاتیلیر ، کوچوجك یوزینك معناسی بردن دکیشیر ؛ ویا برماصه‌نك کنارینه ، یا یازیخانه‌نك اوجنه

- نه بیله‌یم بن - قنایه‌لرك آرقه‌سنه ، فقط اکثریتله پیانونك اوجنه ایلیشیر وسزه جواب ویریر ...

اما نه جوابلر .. نه اعتراضلر ... اگر ناطقه‌کز ، بنمکی کبی قوتلی دکلسه ؛ محو اولدیکز .. بیتدیکز .. فکریکزی مدافعه ایده‌من وایستر ، ایسته‌من اونك سوزلرینی قبول ایدرسکز ..

هله قبول ایتمه‌ییکزده کوریکز ... او دقیقه‌ده ، اونك نظرنده سقوط ایتمش ، برشیدن آکلاماز برسرسم اولور ، کیدرسکز ...

اگر جانی ایسترسه ؛ سزه‌نه‌لر .. اما نه‌لر قبول ایتدیرمز...

اونك قارشیسنده ، ساده بنم عاجز اولدیغمی ظن ایتمه‌ییکز !.. اوکا قارشی کیمسه ، اعتراض ایده‌من . سزده کورسه‌کز ؛ محقق ... محقق بنم کبی عاشق ... بنم کبی عاجز اولورسکز ...

طوغریسی سویلمك لازمکلیرسه ؛ رخسار آچیق قلبلی ، اکثریا ایی دوشونور وطوغرو سویلر برقیزدر ... فقط ، آه !.. آه !... بوعنادی اولماسه !..

ظن ایدرم ، بونی یاکلش سویلدم . ایی که اونده چیلدیرتان او عناد وار ... اگر او عنادیده اولماسه ایدی ؛ بن رقیبمدن نصل انتقام آلابیلیردم ...

رقیبم دیدیکمی دویدیغکز زمان ، حیرتمی ایتدیکز ؟.

أوت ، بر رقیبم وار ... رخسار ... بن اونی سودیکم زمانلرده ، مگر نشانلی برقیزمش ...

برچوجق آی رخساری ، بر دومه‌تو .. بر بول .. بر کرم .. بر مجنون .. بر .. بر ... نه‌ایسه بشقه اسم عقلمه کلمدی .. أوت برچیلغین عاشق

کی سودکدن صوکره ، نهایت آرتیق بوایشی فخریه یه آچمغه ؛ واوکا، رخسارك دست ازدواجنه طالب اولودسه‌م؛ موافق اولوب، اولمیه‌جغنی دانیشمغه قرار ویردم .

اوکون ، قلمدن ایرکن دوندم . فخریه‌یی ؛ قوجه‌سی ، دایم ، وکوچك قرداشی علویه مکتبدن دونمه‌دن؛ یالکز کورمك ایستیوردم.

اوکون، بتون جسارتمی طوپلامشدم . اوت !.. اوکا رخساری سودیکمی سویلیه‌جکدم ... کوشکه کیردیکم زمان ، فخریه‌یی کندی اوطه‌سنده ، شزلونغه اوزانمش بولدم .

کوزلری یاریم قاپالی ، بایغین کی یاتیور ؛ شزلونغك یانندہ‌کی کوچك ماصه‌نك اوزری قولونیالر ودرلو ، درلو اوفاق شیشه‌لرله طولو ایدی .

فخریه‌نك یاننه قدر کیتدم .

— فخریه ، دیدم .

سزه دیدم آ ! اوکون چون جسارتلی ایدم. وهیچ محجوب دکلدم:

— فخریه ، دییه تکرارلادم .

فقط ، دوام ایده‌مدم . صوصدم . فخریه باشنی بکا طوغری قالدیرمشدی . سرت بر سسله !

— نه ایستیورسك ، دیدی .

بونی اویله طورله صوردی‌که ، بتون جسارتم قیریلدی . برشی سویلمش اولمق ایچون ، اطرافمه باقینه‌رق .

شی .. دیدم . شی ...

کوزلرمله ، اطرافمدن امداد آرانیوردم . بردن کوزیمه ، براز

اونه‌ده قاپه‌نك اوستنه آتیلمش البسه ایلیشدی . وهمان :

— بوالبسه‌یی صوره‌جقدم، دیدم رنكی پك خوشمه کیتدی‌ده ..

عجبا نه‌سویلشدم؟.. بیلمیورم. بردنبره فخریه‌نك یوزی بوروشدی:

بومی ؟.. دییه صوردی. براق الله عشقنه ؟ باقه‌کا .. « الدریله »

ماصه‌نك اوستنده‌کی قولونیا وعلاج شیشه‌لرینی کوستریوردی » ...

بتون بونلره باقه‌کا .. بوکون بواوغورسز البسه ایچون باشم طوتدی..

ترزی اوقدر فنا یاپمشکه .. دوزه‌له‌جك زمانده قالمدی. یارین دوکونده

نه‌کیه‌جکمی بیلمیورم ..

— هانکی دوکونده آبلا .. دییه صوردم. کاشکه سورماسه‌ایدم.

— هانکی دوکونده اوله‌جق ، دیدی . رخسارك دوکوننده ..

برآیدنبری ، هپ بوندن بحث ایدیلیور ، یاوروم قولاقلرك طیقالیمی

کزییورسك ..

فخریه‌نك سوزلرینك آرقه‌سنی دویامامشدم ..

بردن ، اینجه واوزون وجودمك راحتسزلغنی دویمغه باشلادم .

قوللرم وبجاقلرم ، چوروك صوبا بوروسی اقتضی کبی اوکه ییقیلدی.

آغزم آچیلمش، صاری صاچلرم ، تردن شقاقلریمه یاپیشمش، المانجق

کمیکلرم حذاسی قیپ قیرمزی ، مائی ویوواروارلاق کوزلرمك متحیر

باقیشلریله ، محقق‌بنه ، هولاندالی قازچوبانی لوحه‌سنه بولونماز برموده‌ل

اولمشدم .

— ٣ —

رخسارك دوكونی چوقدن اولدی. اونی المدن قاچیردقدن صوكره، او قدر مأيوس وبدبخت قالدم كه ؛ نه اولديكی ، نه ده هر دقيقه اطرافمی صاران كنج قيزلر آراسندن، بر دانه‌سنی بكنمكی دوشونيوردم.

بومدهش فلاكتم بنی دها شاشقين ياپدی. فخريه‌نك مسافرلری، او شيق شيشليلی، آطه‌لی، مودالی، مسافرلری ايچنده، كدرمدن روزكاره دايانامامش بر اسكی باجا كبی ، بر طرفه آكيلمش اينجه بو تمله طولاشمق ظن ايدييوردم كه، هم آجيناجق هم ده كولونه‌جك بر حال .

و، ينه ظن ايدييوردم كه بو حالم اك فضله اونی ، أوت نريمه‌يی.. او آقاجان ، او چيلغين قيزی كولديرييور.

نريمه‌نك كيم اولديغنی بيلميورسكز؟ صحيحمی؟.. اويله ايسه، اونی سزه اطرافيله آكلاده‌يم...

هانی صبحی واردر... صبحی كاظم .. طانيه‌ماديكزمی؟ خايرمی؟..

او قيصه‌جق بويلی ، شيشمان ، يوص يووارلاق ، طوس طوپارلاق كوچك بك!!..

بوطينلرك اك سيوريسنی، قوستوملرك اك طار بلليسنی كيير، كوچك پارمغنده دائما قيمتلی بر يوزوك ، بيله‌كنده ، بر قادين كبی، اينجه‌جك بيله‌زيك واردر .. هر كون بك اوغلنده، بارلرده ، اوتللرده كزه‌ر.. فوق‌العاده ايی دانس ايدر.. جانم صبحی.. صبحی كاظم..

ايشته، نريمه‌ده بونك قيزقرده‌شی . فقط ايكيسی آره‌سنده مشابهت پك آز . نه يوزلری ، نه اخلاقلری بر برينه بكزه‌مز .

نریمه‌یی، فخریه‌نك مسافرلری آره‌سنده طانیدم. فخریه، اونی آلیرسه‌م؛ چوق، اما چوق بختیار اولاجغمی سویلیور. نریمه، بولونماز بر اینجی ایمش!..

نه! بنده فنا بر چوجوق دکلم.. دوغریسی بنمده اخلاقم معلوماتم، هله قلبم، زمانمزده هیچ بر کنجده بولونماز.. بنده آله‌جغم قادینی، اخلاقك اینلکنی واویصاللغم ایله مسعود ایده‌بیلیرم. بونی سزده آکلادیکز یا!..

سز آکلادیکزسه، نه‌اعلا! فقط نریمه غالبا بونك فرقنده دکل.. بن، نه‌زمان بر مجلسده قیمیلدانه‌جق اولسه‌م؛ -هنوز قونوشمغه موفق اوله‌مدم. یکی، یکی قیمیلدانیوردم - همان اونك قیپ قیرمزی، قالین دوداقلی بویوجك آغزنده صاقلامغه غیرت ایتدیکی بر تبسمك فرقنه واریوردم. برده عموجه‌م بنم ایچون، صاف وسرسمجه بر چوجقدیر!..

بونکده سیاه کوزلری، ایچنه لیمون صیقمش کبی. یعنی طیبیق رخسارك کوزلری کبی. خایر خایر.. اوته‌کیلر قدر دکل.. فقط، ینه بیریل، بیریل یانیور.. صاچلرینی صیم صیقی بر طوپوز یاپماسنه، أوت بوتون غیرتلرینه رغماً اونلرك چوق اولدیغی نیمسه‌نك کوزندن صاقلایه‌میور..

یالکز، بویوك بر شبهه‌م وار!.. بن ظن ایدییورمکه اوکوچوك، بنی سرسم دکل اما هانی آشاغی، یوقاری سرسمه یقین، برشی ظن ایدییور.. بکا هیچ، اما هیچ اهمیت ویرمیور.

بنمله قونوشورکن، قاچ کره‌لر، بشقه‌لرینه برشیلر اشارت ایتدیکنی؛

و بن باشمی قالدیریر ، قالدیرماز ، آلنك هواده، بچمسز بر وضعیتده قالدیغنی فرق ایتدم.

قاچ کره ؛ بنم بر حرکتم یاخود بر سوزم اوزرینه، قهقهه‌لرینی ضبط ایتمك ایچون مندیلنی دار آغزینه کوتوروب ؛ هیچ بر بهانه بیله کوسترمه‌دن، تلاشله اوطه قپوسندن فیرلادیغنی کوردم... بونلرك هپسنك بنم ایچون ، بنم سوزلرم ایچون ، بنم حال و اطوارم ایچون اولدیغنی بیلیوردم.

نریمه‌نك، صبحینك قرده‌شی اولدیغنی سویله‌دیکم زمان بیلمه‌م ، صبحینك حرب عمومی سنه‌لری آوروپاده تحصیلده بولونمش اولدیغندن بحث ایتدمی؟ ...

طوغریسی، چوق عقللی، چوق معلوماتلی برچوجق!!!... مثلا بن، شوپنهاورك موسیقیشناس ... أوه‌ت، مشهور بر بسته‌کار اولدیغنی بیلمه‌دیکم کبی؛ کوته‌نك هیکلتراش، قانتك رسام اولدیغندن قطعیاً خبردار دکلدم!!..

حالبوکه، اوزون حرب سنه‌لرینی، آوستریاده تحصیل ایله کچیره‌ن بو کنج ، بتون بونلری بیلیور ! ... و طبیعی بیلدیکی ایچون ، ادعا ایدییور ! ! ...

اونك سویله‌دکارینی، جرح و رد ایتمك اقتدارنده بولونمدیغم ایچون؛ بکا اویله کلیورکه، نریمه نظرنده اعتبارم پك چوق دکل ...

نریمه ایله أولنمکی دوشوندیکم زمان ، آنه‌مله اونی کوز اوکنه کتیریبوردم . آنه‌م تیز جانلی ، تیتیز ، حرارت بر قادیندو. حالبوکه

أوت، پك زياده دقت ایتدم. تربیه اولدقجه تنبل.. یرندن قالقمق بیله جانی ایستهمیور.

هر کس گزمکه چیقسه؛ او اوده، بغچهده قالیور. بر اوطهدن، او بر اوطهیه گیتسه؛ یورغونلقدن شکایت ایدییور.. بو خصوصده، آننهمله پك اویوشهمیهجقلر.. چونکه بر آز قیمیلدانمهسی ایچون اوزرینه دوشولسه؛ درعقب باشنك فوق العاده آغریدیغنی سویلیهرك، اوطهسنه قاچیور.. و اوراده ایستدیکی کبی یاتیور.. اوزانیور، تنبللك ایدییور..

برکه گلدیکندنبری، همان هر گون باشی آغرییور، هر گون خستهء، باش آغریلری صباحلین باشلایوب، آقشامه قدر دوام ایدییور.. چوق کره دقت ایتدم؛ دوقتور عونی بکك، کوشکه گلدیکی ساعتلر، باش آغریسنك خفیفلدیکنی سویلهین تربیه؛ آرامزه قاریشهبیلیور.

زواللی قیز!.. طوغریسی، هر گون باش آغریسی چکمکده قولای بر درد دکل!.

هر شی ایچون لزومسز یره، لزومسز یالانلر سویلیور؛ حکایهلر ایجاد ایدییور؛ انسانه ساعتلرجه آکلاتوب دیکلهتیور...... بن، هنوز طوغری سوزی بیله، هر کسك ایچنده مجبور، سویلیهمهیکمدن؛ یالان سویلیهبیلمك، بنم ایچون بیوك بر معرفت کبی گلییور.. و عادتا تربیهیه، بو خصوصده، غبطه ایدییورم...

. . . .

کچن گیجه، مسافرلردن صیقلمشدم. اوطهدن قاچوب، بغچهده یالکز اوطورمق ایستدم.. فقط، بغچهیه چیقار، چیقماز اوراسنك

يالكز و تنها اولمديغنى آكلادم! . آغاجلرك آرقه‌سندن چيقوب ، بغچه‌نك آرقه قپوسنه دوغرو كيدن دوقتور عونى بكى كوردم ....

قريه‌نك آلتنده، تك باشنه اوطوران نزيه‌بى كورور، كورمز :

— ايچرده‌كى مسافرلردن صيقلدم؛ بورايه كلوب يالكز باشمه اوطوريورم، ديدى.

— يالكزمى ايديكز؟ ديدم .

— أوت، يالكزدم، ديه تكرار ايتدى .

شيمدى بو، لزومسز، معناسز بر يالان دكلى؟.. اوزون مدت قونوشمه‌دن، يان يانه اوطوريوردق. او :

— اديب بك ديدى. نه دوشونيورسكز؟.

— هيچ ... ديدم.

— نيچون بورايه كلديكز؟ ديدى .

— بنده مسافرلردن صيقلدم، ديه جواب ويردم .

— نه ايى! ديدى، سزده بنم كبيسكز!

جواب ويرمدم، ينه صوصدق، بردن ينه:

— اديب بك! ديه سسلندى .

— افندم! ديدم.

— لطفاً ايچرى كيدوب ، بكا بر مانتو فلان ... قالين بر شى كتيريرميسكز ؟ چوق اوشويورم.. هوا پك سرين!..

بر اليله يلپازه‌له‌نيور ؛ وديكر النده‌كى اوفق منديليله شقاقلرينى سيليوردى... ينه لزومسز، معناسز، بر سوز، ديه دوشوندم ...

چونکه، او کیجه هوا پك صیجاقدی . . . و امینم، که نریه اوشومیوردی .

— شیمدی افندم! دیدم.

وبش دقیقه صوکره، ألمده قالین بر مانتو ایله، بغچه‌یه چیقدم . قوشه‌رق، نریه‌یه مانتویی کوتوریوردم. بردن ینه اوراده، آغاجلرك آراسندن بر کولکه‌نك... خایر... بر کولکه‌نك دکل؛ بالذات دوقتور عونی بکك چیقدیغنی کوردم .

ینه بغچه‌نك آرقه‌قپوسندن فیرلایوب، کیدییوردی. اوزمان، بعض کوچوك خانم‌وبکلرك، نیچون مجلسدن، مسافردن وغلبه‌لقدن خوشلانمدقلرنی آکلار کبی اولدم!... برده، عموجه‌م بنی سرسم ظن ایدر!!!..

عجله، نریه‌یه مانتویی اوزاتدم:

— بن ایچری کیرییورم، دیدم .

— دمیندنبری اویوقلایوردم، دیدی.

باشنی اوغوشدیره‌رق:

— باش آغریسی . . بر باش آغریسی، که دییه دوام ایتدی . سزی صیقمامق ایچون یانمده آلیقویمیوردم .

بو دفعه، لزومسز یالان سویلیوردی . اویله دکلمی ؟ . مانتویی، اورایه براقه‌رق صاووشدم . کیدرکن؛ بیوك آیاقلرمله، بغچه‌نك قوملرنی بربرینه قاریشدیرییوردم :

— نه یازیق!... نه یازیق! دییه دوشونیوردم. بوده بربشقه‌سنی سوییور... شیمدی یکیدن بشقه برقادین آرامق لازم ...

مکرأولنمك نه‌مشکل برایشمش؟ آه! شوآنه‌م!. چوق ‌یشاسین!!..

— ٤ —

بو دفعه ، اویله مسافرلردن قاچان ، کورلتودن حظ ایتمه‌ین ، مجلس سومه‌ین ، قراکلق کیجه‌لر بغچه‌لرده ، یاپه‌یالکز باش آغریلرنی کچیرمکله اوغراشانلرله کل ؛ هر دقیقه صالوننده بولنه‌جق مسافرلره اکرام ایله اوغراشه‌جق ، هر کسک ایچنده ژیمی اویناتیه بیله‌جک ، بر کنج قیزله ؛ صوك سیستم بر تووالت ، بر استانبول خانمیله اولنه‌جکدم .

و ، بونك ایچون ، انتخاب ایده‌جکم قادینی ، فخریه‌نك مسافرلرینك ـ تعبیر معذور کورولسون ـ اك آزیلی عصریلری ایچنده آرامغه باشلادم .

بر هفته کچمه‌دن ، ایستدیکم تیپده‌کی کنج قیزی ، فرخنده‌یی بولدم . فرخنده کندینی ومعلوماتی پك بکنیر ؛ چوق قونوشور ؛ وقونوشورکن ، کندینی دیکلر بر قیزدر .

بنم بوزیمه اولدقجه مشابهتی اولان بر بورنی ، کیمدیکی البسه‌نك رنکنه کوره دکیشن ، صره ایله ماٸی ، یشیل ، کوموشی اولان کوزلری ، غایت کوزل آغزی وبولونماز بر تبسمی واردی . تنی اسمرجه وصاچلری سیاهدر .

هر حالده او ، یالکز باشنه !! بغچه آرزمتیسی یاپمق ایچون ، صالونی ، کورولتویی ، غلبه‌لغی براقه‌جق بر قادین دکل .... کندندن ؛ کندی حسلرندن دها اول ، مجلسنه ، احبابلرینه ، صالوننه عائد بر انسان!...

اکر اونکله اونه‌جك اولورسه‌م ؛ بر دقیقه کوزمك اوکنده ـ کندی کوزمك اوکندن اولمازسه ـ احبابلرینك کوزلرینك اوکندن

آیرلمیه جق ..... بویله اولدقدنصکره ، ایسته‌دیکی قدر دانس ایده‌سین ! ژیمی دییه تپینسین ، نه یاپارسه یاپسون ! بکا نه ...

نزیمه بکا ، اتروای‌سون قادینلرك دیکرلرندن دها اوصلو اولدیغنی اوکره‌تدی !..

اویله بر قناعتم وار ، اولدقدنصکره آنجق اونکله راحت ایده‌بیله جکم .... زیرا ؛ قصقانج اولدیغمی نزیمه‌یی ، بغچه‌ده یالکز کوردیکم کونه قدر هیچ فرق ایتمه‌مشدم .

شمدی آکلایورم ، بکا آله‌جغم قادینك ، دوشونجه‌لرینه قدر ، هرشیئی قیصقانه‌جغم ...

فقط فرخنده ، اوقدر چوق دانسلری ، توالتلری ، پارفوم واحبابلریله مشغول ، که هیچ بر زمان ، نزیمه کبی حسی شیلرله اوغراشمیه‌جق ... کوزلرندن آکلایورم ...

دانس ایتدیکی زمان ، یالکز ژیمی‌یی دوشونیور ... یانندہ‌کی ارککك نظرنده هیچ اهمیتی یوق ... ایی دانس ایدن هرکنج نظرنده بردر . اونك ایچون الك مهم شی دانسدر . دانسورك ذره‌قدر اهمیتی یوقدر ...

فلورتلرنده‌ده ، عینی شی !.. فلورت ایتدیکی آدمه ذره قدر اهمیت ویردیکی یوقدر . ساده‌جه بر صالونده ، شیق اولمق ، شیق کورونمك ایچون ... اوت ساده‌جه فلورت ایتمك ایچون فلورت ایدر ... طوغریسی بنم ایچون ، بولونماز بر زوجه !..

بنمله اولنسین دییه ؛ نه‌لره ، اما نه نه‌لره راضی اولمدم ! بر کون اوطوروردق ، دانس بیلمه‌ین بر آدمله اولنه‌میه‌جکنی سویلدی ...

او کوندن صکره، دانس او کرنمکه قالقدم .. أوه .. بن .. بو وجودم، بو بویم، بو اکسز او موزلرم، بو قوجامان آیاقلرمله ! . .

کولمه‌یکز ! صکره اوتانیرده، دوام ایتمم .. بو فرحنده‌نك پك خوشنه کیدییوردی .

. هر کون بنی اوطه‌نك خداسنه طوغری چکیور سیاه‌صاچلی باشی معده‌نك حذاسنه‌صیم صیقی دایایور ؟ — بیلمم، اونك بوینك قیصه‌لغی یاخود بنم بویمك اوزونلغندنمیدر، نه‌در ؟ آرامزده مدهش بر بوی فرقی وار — بوینه طیرماناق ایسته یورمش کبی، کوچوجك اللرندن برینی آنسه‌مه طوغری آتیور؛ اوبر الی آووجلرمك ایچنه براقیور، و بوتون غیرتیله بکاده دانس تعلیم ایتمکه اوغراشیور .

بو دانس درسلرنده، اونك لهنده برشی دها صبرلی اولمه‌سی .

بنم او کرنمه‌مك خصوصنده، عنادی آکدیران بجریکسزلکمه رغما ؛ او حالا بیقمه‌دن اوصانمه‌دن واز کچمه‌دن هر کون، اك آشاغی بکا بر بچوق ساعت دانس درسلری ویرییور . . '

اوطه‌نك اورته‌سنده، دوندیکمز زمان، ممکن اولدیغی قدر، کندمی آینه‌لرده کورمکه اوغراشیورم، فقط، بر درلو موفق اوله‌میورم. دانس ایدرکن، هر کس بزی چوق متبسم سیر ایدییوو . اما، بیلمه‌م. فنا اویناديغمدنمی، یوقسه ایی اوینادیغمدنمی ؟ . . . .

محمود، انسانله أکلنمکی پك سوه‌ر . کچن کون :

— یقینده، استانبولده اك ایی ژیمی اوینایان سن اوله‌جقسك ! دیدی .

بو دفعه ده یمله اکلندیمی ، دیرسکز؟ . بن بوسوزك صمیمی اولدیغنی ظن ایتمشدم.

فرخنده نك ، اگر او منحوس، اونوتمق خویی اولماسه؛ بولونور قیز دگل.. نشئه لی گوزلر یوزلی .. طاتلی قونوشور.. سوزینی دیگله تیره هپسی ایی ، فقط نه یاپملی که مدهش صورتده طالغین . کندیسیله قونوشولدیغی زمان، دیگلر کبی بر وضعیت آلیر؛ وباشنی متمادیاً أووت.. أووت دییه صاللار. او زمان دقت ایدیگز!.. اگر گوزلری بویومش، وبر نقطه یه مرکوز ایسه؛ امین اوله بیلیرسکز که سزی دیگله مدی.

ذهناً، یاپاجغی ألبسه نك اتكنك اوجنك قیوریملرینك تفرعاتیله، یازیمی ده یکی اوگره ندیگی آدیملرله مشغول ؛ ویاخود عینی گونده اوچ یره دعوتلی اولدیغنی تخطر ایدرك، نصل اولوبده اوچ دعوتی بر گونه صیغدیره بیله جگنی کندی کندینه صورییور.

ایشته بویله زمانلرده، اوچ ساعت یانده یوکسك سسله، الك مهم موضوعلر اوزرینه قونفرانس ویره بیلیرسکز! . سوزلریگزك برینی آگلاماز.. واوچ ساعتك نهایتنده، اوفاتمه دن:

— قوزوم! دمین نه دییوردیگز؟.. چوق دالغینمدم، آگلایه مدم تکرارلارمیسکز؟ دیر.

واگر انسان تکرارلایه جق اولورسه ؛ بیك درلو اوفق تفکك شندن قوشان عقلجغی یوزندن، اونلری تکرار اونوتمشدر ، اگر اطرلاته جق اولورسه گز:

— آ! .. اونی بکا نه وقت سویله مشدیگز!.. بسبتون اونوتمشم، یه شاشار.

او قدر دالغین واونوتغاندرکه بغچه‌ده اوطوریرکن؛ بردنبره صو ایچمك ایستدیکمی سویلیه‌رك ایچری کیرر. صکره ینه باغچه‌یه چیقوب، دها اوطورمه‌دن همان اوراده‌کی ارککلردن برینه:

— رجا ایدرم. ایچری کیدوب، بکا بر صو بوللارمیسکز؟ حرارتدن باییلیورم، دیر.

او زمان اوراده‌کیلرك هپسی حیرت و آننه‌سی حدتله بر آغیزدن صورارلر:

— دەمین، ایچری‌یه صو ایچمك ایچون کیرمه‌دیکزمی؟

تقلیدی ممکن اولمایان، قهقهه‌سیله کوله‌رك:

— آ!.. صحیح، اونوتدم!.. دیر.

بیکدن بك اوغلنه آیاق‌قابی آلمق ایچون کیدر؛ آقشامه النده ساده‌جه بر قوطو لوانطه ایله دونر. بوحالی کورن آننه‌سی، حدتله کوزلری آچه‌رق:

— هانی آیاق قابی؟ فرخنده، دییه صورار.

او زمان، بر آز محجوب، براز شاشقین:

— آ!.. عقلمدن چیقمش.. بسبتون اونوتمشم. دیر.

اونك بو اونوتقانلغنك الك مدهشی، الك فجی الك بربادی بنم طالب اولدیغمی اونوتمه‌سی اولدی.. بن فخریه‌یه، اونی ایستدیکمی سویلمشدم. فخریه مسئله‌یی اوکا آچدی. اوده فخریه‌یه!

— براز دوشونه‌یم، دیر.

بو خبری آلدیغم زمان، نه‌قدر سویندیکمی سزه تعریف ایده‌مم. اللریمی، آیاقلریمی کوجلمش، بچاق وقوللرمی قیصالمش ظن ایدییوردم.

هر حالده بنى كورنلر، هولانده‌لى قاز چوبانى دكل؛ مسعود و بختيار بر چوبانه بكزه‌تيورلردى..

بكا اويله كليوردى كه همان بكا اوياجق برينى بولسه‌م، مكمل صورتده ژيمى اوينايه‌جقدم .. أوت؛ اوينايه‌بيله‌جكدم .. وجودمده و آياقلرمده تيتره‌ين اويله بيوك بر استعداد واردى..

فقط بر قاچ كون كچمش، حالا فرخنده‌دن جواب يوقدى.. او زمان يكيدن، مأيوس اولمغه باشلادم.

بر كون آننه‌سى بردنبره، بزه اونك عبجى.. أوت صبحى ايله نشانلانديغنى سويلدى. او زمان نه حاله كيرديكمى سز تصور ايده‌منسكز.. بنده تصور ايده‌مم!. دلى كبى ايدم .. بو ضربه ناقابل تحملدى .. بنى ايستميوردى .. او حالده، بو نجه كوندر: دوشونيوردم، سوزيله بنى اويالاملمى ايدى؟..

همان كوشكدن فيرلادم. هپسى بر صندال كزينتيسندن عودت ايديورلردى. دايمك كوشكنه چيقان اوديك يوقوشك باشنده اونلرى بقالدم. فرخنده‌نك يانينه كيتدم. او، يورغون اولديغنى سويليور؛ او كزده كيدن غابه‌لغه يتيشه‌ميور؛ آغير آغير يوقوشى طيرمانيوردى.

او قدر چوق حدتلى و جسارتلى ايدم كه نصل اولدى بيلميورم اوكا:

— سز، فرخنده خانم، ديه سوره‌بيلدم نشانلانمشسكز.

— أوت، ديدى. نشانلاندم.

— حالبوكه بن، فخريه ايله سزه خبر يوللامش و سزده بكا دوشونه‌جككزى سويلمشديكز.

بونی سویلمك ایچون ، اوقدر غیرت ایتمشدم که نفس آله‌میوردم. فرخنده جدی بر تأسفله :

— آه ! صحیح ، دیدی. سزده بنی ایسته‌مشدیکز، نه‌یازیق که.. اونوتدم..

یوزینه حیرتله باقدم..

— ایناتمیورمیسکز؟ دیدی.

اوفق یومروغیله باشنه ووریوردی:

— بیلسه‌کز!.. بونه سرسم ؛ کوچك برباشدر. امین اولکز! اگر اونوتمامش اولسه ایدم؛ سزی اوکا ترجیح ایدردم.. هر کنج قیز اولمکه مجبور.. هرشی ایچون.. ای وسوسلی البسه‌لر کیمك، بوزینی کوزینی ایستدیکی قدر بویامق، ایستدیکی قدر دعوتلره کیتمك، الماسلر طاقمق ایچون..

کولدی:

— اوح! هرحالده، سزنم نشانلیمدن چوق‌دها ایسکز، دیدی.

— ۵ —

آرتیق اولمك ایچون ایتـدیکم عنادك ؛ پك مناسبتسز اولدیغنی پك اعلا آکلادم. بو یوزدن برپارچه‌جق اولسـون ، طالع اولمدیغی کون کبی آشکار. بویله اولدیغی حالده، آننه‌م هیچ فکرندن جایارمی؟. صاغ اولسون! قوردیغی شی محقق اوللی...

صوك زمانلرده ، قلمده پریشـان حالمی کورەن آرقداشلرم بڭا

استهزا ایدوب دوریپورلر . آلمانیاده تحصیلنی بیترمش اولان مهندس بك :

— بو نه حال ! ماین لیبه‌ دفرونلر ! . . عادتا توتال فه‌رروکت ! اولمشسك دییور .

دیکری ایسه :

— سان ئه‌ندیسقره‌سیون مونشر ! عجبا عاشقمی اولدك ؟ دییه صوروب دوریپور .

بن ایسه ، ایکیسنه‌ده جواب ویرمکی اهمال ایدرك ، کاغدلرمی بر یانه آتوب آجی ، آجی اوغراشدیغم فلا کتلری دوشونیوردم .

چوق چاره‌سز ، چوق زواللی قالدم ، اوقدرکه هانی بو فلا کتلر . ملك آراسنده ـ بوتون بو شیلره بر آن اول نهایت ویرملك ایچون ـ خیریه ایله أولنمکی ، جدی صورتده دوشونیوردم .

حالبوکه ، خیریه دها أولنمك ایچون چوق کنج ابوینی طلبمی ، بونی اوکه‌سوره‌رك ، پك اعلا رد ایده‌بیلیرلر . واقعا اونك کنجلکنك بر چوق ایلکلری وار . مثلا : اونی ایسته‌مك ایچون هرحالده کیج قالمامشمدر !

خیریه پك اعلا بر قیز . . . غایت طبیعی ! اویله یاپه‌جق ، فلان بیلدیکی یوق . . . او قدر طبیعی ، او قدر طبیعی ، که عادتا انسان ، ابتدائی دییه‌بیلیر .

مثلا بغجه‌سنده ، چوراب ، آیاق قابی کیمك کبی ، لزومسز کلفتلرده بولنمدقدن ماعدا اوستنه دیز قپاقلرینی اورته‌جك قدر قیصه قوللسز وبقاسز برالبسه‌دن بشقه برشی کیمیور . . . قومرال صاچلری ،

هر زمان داغنیق، جلدی، کونشك آلتنده یانمقدن برونز رنکنه کیرمش..

خبره‌یی، بو قیلقده، فخریه‌نك مسافرلری آراسنده طانیدم، ظن ایتمه‌یکنز ... خایر ... محمودك بالدیزی اولان، بو کوچوك قیزی، موداده‌کی کوشکلرینك بغچه‌سنده وقپولرینك اوکنده، بو قیلقده کوردم.

ایلك کوردیکم زمان، دوغریسی یا، اونکله اولنمکی دوشونه‌ممشدم.... چیپلاق آیاقلریله، طاشلرك، طوپراقلرك اوزرنده پرواسزجه قوشان آغاجلره طیرمانان، هر کسله باغیره، باغیره غوغا ایدن بو چوجغك، زوجه‌م اوله‌بیلمك احتمالی خاطرمدن بیله کچیرمه‌مشدم

فقط، بو فرخنده‌یی ده آلدن قاچیروب، اورته‌ده قالدیغم زمان، همان خیره عقلمه کلدی.

بر بچوق سنه‌دنبری، کویا چارشاف کیه‌ن بو قیزی، قاچ دفعه قیصه‌جق البیسه‌سی و چیپلاق آیاق اوله‌رق، موده جاده‌سنده قوشارکن کوردم....

پك تیز و ترتیبلی اولان آنه‌سنك حدتلرینه و آزارلرینه رغماً، اونی ضبط ایتمك، و بر کوچوك خانم شکلنه صوقمق ممکن دکل...

عادتا یارم وحشی کبی بر شی... کیمسه ایله اوطوروب قونو- شمدیغی کبی، کندینه سویلنن سوزلره اوزون و سیوری قهقهه‌لرله کولمکدن بشقه، بر جواب ویرمیور. یالکز، ایش غوغا ایتمکه کلنجه امینم، که وابورلرده کنج قادینلرك تووالتلرینه اعتراض ایدن، یاشلی قیصقانج قادینلری، پك چوق کرده براقه‌جق قدر سویله‌نیور...

هله، دائما حدتلی باقان، کوزلریله یوزیمه باقدیغی زمان باشمدن آشاغی بر قوغه صیجاق صو دوکولمش کبی اولیورم.. او قدر هیجان و شاشقینلق طویورم، که !....

اونی آلیرسه‌م ؛ عجبا مسعود اولابیلیرمی‌یم ؟... بونی هیچ دو-
شونمیورم ... سعادت، بنم نه‌مه لازم !! آننه‌مه کوستره‌جك قادینی ،
بر آن اول بولایم . اونی ممنون ایده‌یم... بو بنم ایچون کافی...

کوره‌بیورسکز!... نه ایی، فقط نقدر ایی بر اولادم!... ابو بنمه
مطلق غبطه ایدییورسکز! بوندن امینم!!..

خیریه‌یه قارشی، دکل محبت، شفقت، حتی اوفاجق بر صمیمیت
و انجذاب بیله حس ایتمدکدن ماعدا، عادتا اوندن قورقیور وچکنیوردم.

حال و طوری، سسی ویورویشی ایله پهلوانلری آکدیرییور...
بر شیدن قورقوب، چکیندیکی یوق . . دیواردن آتلایه‌میان ، آغاجه
چیقه‌میان، دکزده یوزه‌مین ویالین آیاق یورویه‌مینلره قارشی ، بیوك
بر عدم تنزل بسلیور .

مکتبلردن، تحصیلدن ، کتابدن نفرت ایتدیکی هر قونولدیغی
مکتبدن قاچه‌رق، پك کوزل اثبات ایتمشدر تحصیلی، تورکجه‌یی هجه-
لیه‌رك اوقومغه و املا یا کلشلری ایله یازمغه منحصر قالمشدر ....

بسبللی، دنیایی طبیعتدن اوقومغه قرار ویرمش اوله‌جق !....

اوینك خارجنده‌کی حیاتیله، هیچ بر علاقه‌سی یوق .. دنیاده نه
اولوب، بیتدیکنی مراق ایتمیور .. بغچه‌سنك ایچنده، کیجه و کوندزی
و کی د یپلدیزلری کوزه‌رك ، اوینك ایچنده پیه‌رك ، اویوپارق ،
حرکت ایده‌رك یشایور .

یشامق ایچون ، بتون احتیاجی اولان شیلری اوینك حدودی
داخلنده بولندیغندن، خارجله بتون علاقه‌سنی کسمش . . دلیمی ؟..
یوقسه بیوك بر متفکرمی ؟.. بن ده آکلامدم !..

سز ، نه‌دوشونیورسکنز؟.. عجبا ایی برزوجه اولورمی؟.. یوقسه، بنی‌ده کندی کبی حال ابتدائیه رجوع ایتدیرمکه اوغراشه‌رق ؛ چیپلاق آیاق ، باشی آچیق تاقلملره قدر یوللارمی ؟..

مکر ، بواستانبولده نه ده‌کیشیك اخلاق و اطوارده انسانلر وارمش!.. بواولیمك دردی بکا نه‌چشید، چشید انسانلر کوستردی!.. نه‌لر اوکره‌تدی !..

اکر اوراضی اولسه‌ایدی؛ هیچ تردد ایتمه‌دن، اونکله‌اوله‌جکدم. سزی تأمین ایدرم‌که بوکا قرار ویرمشدم ظن ایدییوردم ، که آننه‌م اکر ایسترسه ، هنوز دها انسان شکلنه کیرمه‌مش بووحشی‌یی ، ایستدیکی قالبه صوقار ؛ کندینه ایستدیکی کبی برکلین یاپار ...

بونك ایچون ، خیره‌یی آلق ، یدی هفته قدر ایجه تدقیقدن صوکره ، برجمعه کونی ، محموددن قاینانه‌سنه بر مکتوب کوتورمك بهانه‌سیله اورایه کیتدم .

ینه‌کمافی‌السابق، بغچه‌ده برآغاجك اوستنده اوطوردی .. چیپلاق آیاقلرینی صالالایه‌رق، قوپاردیغی برآرمودی، قابوغیله یمکله مشغولدی.

اونی بوکون ، اکر تنها برپرده بولورسه‌م ، ایشی آچمغه قرار ویرمشدم . آغاجلك اوستنده کورونجه ، سلام ویردم . و :

— آننه‌کز اوده‌می ، خیریه خانم ؟ دیدم .

آرمودی آغزندن چکه‌رك :

— خایر .. دیدی .

— اوکا برمکتوب کتیرمشدم ، دیدم .

بیتیردیکی آرمودك چوبنی یره آتدی . بشقه بر دانه آرامقله مشغول اولدیغی ایچون جواب ویرمدی .

— أوده بشقه کیمسه یوقمی ؟ دییه یکیدن صوردم .

— خایر . دیدی .

— بر آز آشاغی اینرمیسکز ؟ دیدم . سزه برشی سویلیه‌جکم .

— بکامی ؟

کولدی .. وچیپلاق آیاقلریله آغاجدن آتلادی . یانمه کلدی .

اوکا ، بر آن اول ، کندینی ایستدیکمی سویله‌ملك وفکرینی آکلامق ایستیوردم . یانمه کلر ، کلمز ؛ خلجان وتلاشمدن ، کندیمی بیلمز برحالده ، ایلك سوز اوله‌رق :

— سزی ایستیورم ، خیریه خانم ! دیدم بنمله اولنیرمیسکز ؟

چاتیق قاشلرینی ، کوزلرینه دها ایندیردیکنی کوردم . یوزینك معناسی ، بردنبره دکیشمشدی . حیرتمی ویا حدتمی ایدییوردی ! آکلامسی ممکن اولمیان برباقیشله بنی سوزییوردی .

آکلایوردم .. بوکا ، کندینی ایستدیکمی سویلمکده کیچ قالمامشدم . چونکه . یوزندن برنجی دفعه اوله‌رق بویله برشی ایشیتدیکی بللی ایدی . جواب ویرمه‌مسی ، بنی چوق مشکل برموقعده براقیوردی .

خلجانمدن ، بیوك چام آغاجنك تووده‌سنه دایانمش ، طوربیوردم .. اوندن جواب بکلیوردم ...

خیریه ، چپلاق قوللرینك بریله آغزینی سیلیور ، اوته کیله یوزینه دوشن صاچلرینی طوپلایور وحالا بکا دیك ، دیك باقیوردی :

— خیریه خانم ، دیدم . نیچون جواب ویرمیورسکز ؟

خیریه ، ایکی أللرینی بلنه دایادی . صاچلرینی آرقه‌یه آتمق ایچون باشنی صاللایه‌رق یوزینی بکا قالدیردی . و واپور دودکارینی آکدیران برسسله :

— سزدن بونی هیچ بکلمزدم ، ادیب بك ! دیدی ،

بو برجواب دکلدی ... قبول ایدییورمی ایدی ؟..

— آننه‌مه مسئله‌یی آچایممی ؟ دیدم .

یکیدن اوزون ... اوزون یوزیمه باقدی ... بردن ، نه اولدی بیلیورمیسکز ؟.. خایر دکلی ؟.. اویله ایسه سویلیه‌یم . . یووادلاق یوزیمك اوستنه کلن ، بر آرمودك آجیسیله ، کندمدن کچکین برحالده ایکن ، خیریه‌نك :

— قوجه آحمق !..

دیدیکنی دویار کبی اولدم ... یوزیمك آجیمه‌سندن دها زیاده ، خیریه ایله ازدواجك ممکن اولمدیغنی آکلادیغم ایچون پریشان وزواللی قالمشدم !

— ٦ —

مژده !!...

أولندم !.. أوت ، آرتیق درت بچق آیدنبری ، أولندم . بو ایشدن الك ممنون ، آننه‌م !.. بندن وکلینندن چوق ممنون . مسعودمی‌یم دییه صورییورسکز ؟.. بدبخت دکلم .. زوجه‌م کنج ، اورته بویلی ، یشیل کوزلی ، سیاه صاچلی ، تمیز قلبلی ، کوزل برقادین .

بر آز عنادجی وتیتیز اولماسه !.. هرشیئه . . أوت ، واره یوغه آغلاماسه ! چوق ایی بر انسان دینیله بیلیر .

سزه ، عنادجی دیدیکم زمان ؛ اینجه ، ظریف قادینلرده . . . أوت رخسارده .. تصادف ایدیلان اوسویملی ، او ایکنه لی ، اوشاقراق عنادی دوشونمه یکز . خایر . . شادانك عنادی ـ زوجه مك اسمی شاداندر ـ بونی نصل تعریف ایده یم ؛ بیلمه م .. مثلا . سز ؛ هیچ باش آغریسی چکرمیسکز .. بعضاً باشکزه ، تا قاشلریکزك اوستندن باشلایوب ، اکسه کزه قدر اوزایان وکونلرجه وحتی برهفته لرجه دوام ایدن مزعج ، آغیر بر آغری کیردمی؟.. اکر کیرر سه ، ایشته اوزمان سزه ، شادانك عنادینك ، او آغرینك دوام وشکلنده کی عناده پك بکزه دیکنی ، سویلرسه م نصل بر عناد اولدیغنی پك چابق آکلارسکز .

آغلاماسنه کلنجه: زوجه م ، هیچ بوقدن وهرشی ایچون آغلار!.. اکر ، اونی آغلاتان اسبابك ، تووالتنك تفرعاتیله علاقه سی وارسه؛ اوزمان ، آغلامه سی الك آشاغی بربچق ساعت دوام ایدر . مثلا . . . ترزیسی ، اصمارلادیغی البسه نك قوللرینی ، بر سانتیم کنیش ، یقاسنی ایکی سانتیم دار وبونی یارم سانتیم قیصه یاپمش اولسه ؛ یاخود آننه سی .. أوت قاین والده م سوقاقده کیمك ایچون ، آله جغی آیاق قابینك اوکچه سنك قیصه اولمسی دها زیاده ذوق سلیمه موافق اولاجغنی ، بر فکر دیه اورته یه سورمش اولسه ، ویا بکا اصمارلادیغی باش اورتونك رنکنی ، ایستدیکندن بر آز دها آچیق ، ویاخود دها قویو آلمش اولسه م ؛ بوتون بو شیلر ، زوجه مك ، بویوك بر فلاکته اوغرامش کبی ، ساعتلرجه آغلامه سنه صوفره ده ایسه ، صوفره دن فیرلامسنه ،

طولایلرینی آچه‌رق بوتون اشیاسنی دیدیم ، دیدیم دیدیکلیوب ، آئینه‌سنده
اك بویوك سببلر اولور .

شادان ، نشئه‌لی دکل ، دائما عبوس وسکوتیدر . اونکله ، ناصل
اولدیده ، اولندم ؟.. ایشته بو ، حقیقة شایان حیرتدر .

بوزیمه آرمودی یدکدن صوکره ، دوغریسی یا !.. بر تجربه‌ده
دها بولونمغه ، جسارتم قالمامشدی . هرشیدن اورکیوردم ..

مودادن بیچه‌عودتمده ، بوزنی قیزارمش وشیشمش ، قوهٔ معنویه‌سی
بوزوق برآدمدم .. بردفعه دها ، برقادینه ازدواج تکلیف ایتمك ..
حتی بو ، نم زوجه‌م اوله‌بیلیرمی ؟ دییه باقمق ؟ نم ایچون امکانسز برشیدی .

کوتوردیکم مکتوبی ، ظرفیله محموده ویردکدن صوکره ، مستهزی
سؤاللرینه جواب ویرمه‌مك ایچون همان یانندن قاچمشدم . چونکه
جواب ویرمه‌م لازم کلیرسه ، حیاتمده برکره بیله یالان سویله‌مکه موفق
اوله‌مدیغمدن ، اوکا حقیقتی سویلیه‌جکدم . حقیقتی سویلمك ایسه ،
نم ایچون پك آجیقلی برشیدی .

اوطه‌مه قاچمق ایچون ، کچه‌جکم صالونده فخریه و .. اوت ..
شادان واردی .

شادان نه کوزل ، نه ده ظریفدی . ساده‌جه ، فخریه‌نك کوروجه‌سی
ایدی . و ، بن اونی ، برنجی دفعه اوله‌رق کورمیوردی .

چهره‌مك اورته‌سنده‌کی ، زواللی بورنمك حالنی کورن فخریه ،
مناسبتسز چیلغین قهقهه‌لرله کولمکه باشلامشدی ... شادان قاشلرینی
قالدیرمش ، آغزینی بوزمش ؛ کولمه‌دن یوزیمه باقیوردی .

مودا‌ده‌کی کوشکك باغچه‌سندن چیقدیغمدن بری ، یوزیمه کولمه‌دن

ایلك باقان شاداندی . بو باقیشدن وچهره‌سنك بو معناسندن ، ظن ایتدمکه شادان بکا آجیور . اوکا ، یوالواراق گوزلرمك الك متشکر بر نظریله‌باقدقدن صوکره ؟ صالوندن کچه‌رك چیقدم .

و ، اولنمه‌مزه ، شادانك یوزیمه گولمه‌دن‌باقمه‌سی سبب اولدی . اوگوندن صوکره بو کنج قیزه قارشی ، قلباً ، بویوك بر منتدارلق حس ایدیوردم ،

بر گون ، فخریه ایله آرامزده کچن بر محاوره آره‌سنده ، اوکا قارشی اولان منتدارلق حسمك یوزندن ، شادانی بر چوق مدح ایتدم . فخریه قیوراق بر گولیشله :

— وای ! ... یوقسه ادیب ، دیدی . شیمدی اومی ؟ ...

اعتراض ایده‌جکدم . فقط ، نه‌دن بیلمیورم ، الماجق کمیکلرم خداسنده‌کی قیرمزیلق ، بورنمك اوسته قدر ، یوزیمك هرطرفنه یاییلمشدی .

— شی ... آبلا ! دییه بیلدم .

فخریه ، هپ گولویوردی .

— ادیب ، دیدی . یوقسه ، اونی سکا ایسته‌یه‌لم‌می ؟ ....

بم خوشمه گیتمك ایچون ، شادانك بر آز دها آز اتلی اولمه‌سی لازمدی . شادان ؛ ایسته‌دیکم کبی گوزل دکلدی . بنجه ، باشی‌وجودینه نسبةً بیوك ، گوزلری باشنه نسبةً کوچکدی .

— خایر : ... دییه‌جکدم .

بردن ، اوگونکی حالی ، گوزمك اوکنه کلدی . شادانك ایی بر قلبی واردی . بکا ، بورنمك اوحالنده بیله گولمه‌مشدی .

سکوتمی ، بر اقرارظن ایدن فخریه ، بش دقیقه صکره ، بوتون أو خلقنه یکی عشقمی آچمشدی . بر هفته صکره ، نشانلانمشدق .... شادان ، بنمله أولنمگه راضی اولمشدی ؛ چونکه بن ، ناموسلی ، چالیشقان ، عقللی بر آدامدم ....

ایشته درت بچق آیدنبری ، أولی یم . و ، آکلادم که ؛ شادان اوکون ، قلبنك ایلکندن وبکا آجیدیغندن کولمه مزلك ایتمه مش ... شادان ، درت بچق آیدنبری ، بر کره جك اولسون تبسم بیله ایتمدی مکر بنم زوجه م ، حیاتنده هیچ کولمزمش ! ....

قاشلرینك ، آلتنك اورته سنه طوغری ؛ قالقیق اولمه سنه کلنجه : اونلری اویله طوتمغی ، هرشیئه اعتراض ایده ایده ، عادت ایدینمش . وترزیسندن کلن البسه لری بکنمه ، بکنمیه دوداقلرینی اوقدرچوق بوزمشکه ، شیمدی یوزی هپ او حالده دورییور .

سزه دیدم یا ! .. بن شادانی اوکون ، برنجی دفعه اوله رق کورمیوردم . فقط اوکونه قدر ، بونك هیچده فرقنده دکلدم .... نه دینیر ... قسمت !! .....

بن ، داخلیه نظارتی قلمی کتبه سندن ، قلمنك کویلرینی مصور لوحه لرده کی قاز چوبانته بکزه ین ، یکی أولی وقسمته ایناتیر بر آدمم ! ...

صوك

سعاد درویش خانمك نسخه‌لری پك آز قالمش اولان زیرده‌كی کتابلرینی قارئلریمزه مطالعه‌سنی شدتله توصیه ایلرز .

غروش	
٤٠	هیچ بری
٣٠	نه برسس نه برنفس
١٠	قارا کتاب

احمد فردی

محرره‌سی : سعاد درویش خانم

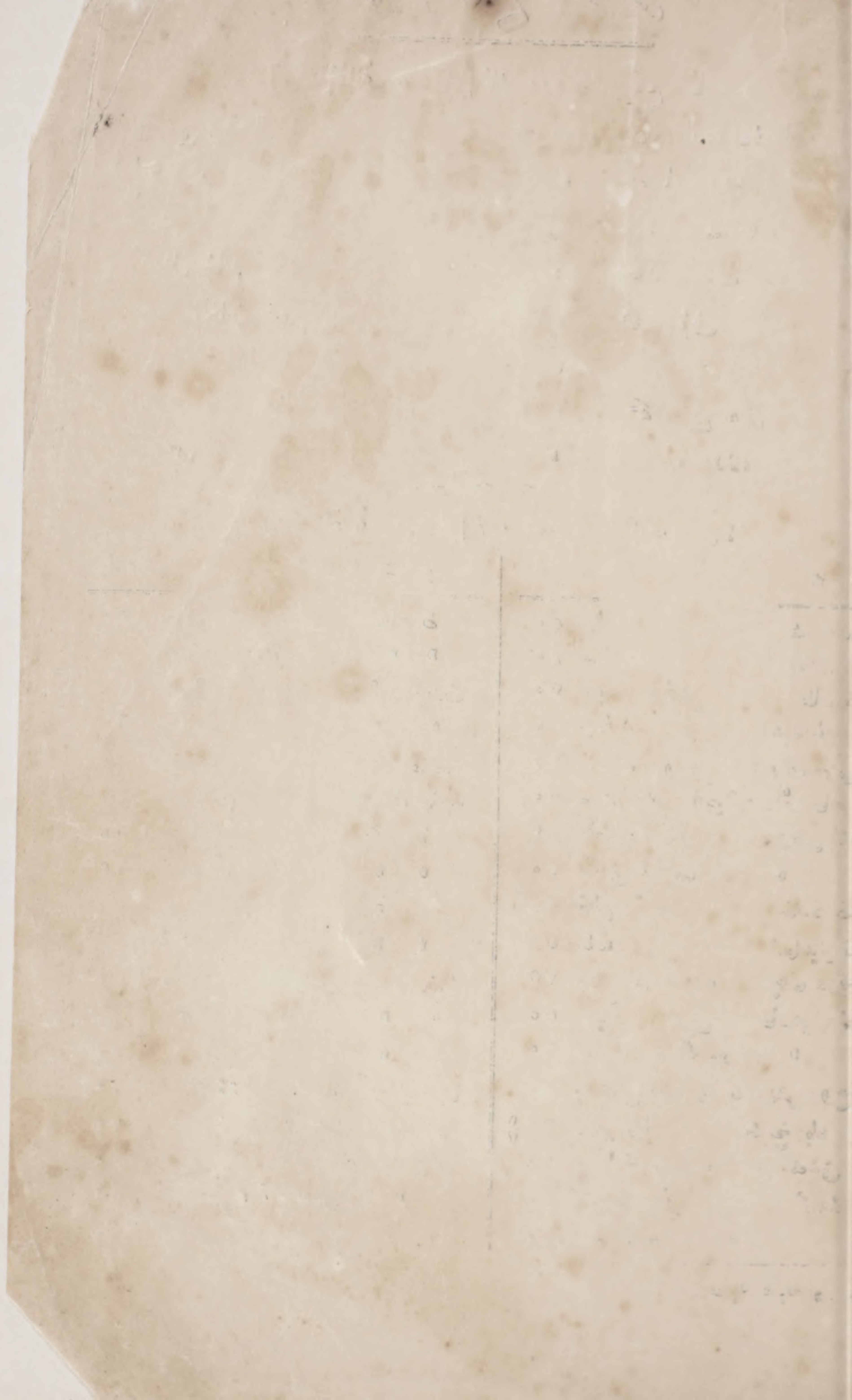
پك یقینده نفیس بر طرزده طبع ونشر ایدیله‌جكدر .

مصطفی کمال پاشا

و

کوسه خواجه

علی فؤاد بكك بوقیمتدار اثرینی توصیه ایلرز موجودی پك آز قالمشدر . فیئاتی ۲۰ غروش .

فیئاتی (٤٠) غروش

[کتابخانهٔ سودی] نك دردست طبع آثاری

اثر	محرری
خلیج ساحللرنده	محررەسی: فخرالنسا فخرالدین
احمد فردی	« سعاد درویش
قریم	محرری : جعفر سید احمد
کوکل خانم	« احمد حکمت
اوچ انکلیز شاعری	« محمد رؤف
طلوعدن اول	« . . . .
انتقاد و ملاحظەلر	« محمد علی عینی
کابوس	« جلال نوری

[کتابخانهٔ سودی] نك کتابلرندن بعضیلری :

غروش	اثر	محرری
١٢٠	مائی وسیاه	خالد ضیا
٨٠	برشعر خیال	« «
٥٠	تپراژه	رائف نجدت
٦٠	حیات ادبیه	« «
٥٠	چاغلایانلر	احمد حکمت
٤٠	غوغالرم	حسین جاهد
٢٥	منکشه	محمد رؤف
٢٥	ایلك تماس	« «
٢٥	اوچ حکایه	« «
٢٥	فردای غرام	« «
٤٠	صالون کوشەلرنده	صفوتی ضیا
٤٠	خانم مکتوبلری	« «
٤٠	بر صفحهٔ قلب	« «
٢٠	طلاق ثلثه	ف . جلال الدین
٢٥	جانو یرمتلر تکیەسی	احمد کامل
٤٠	هیچ بری	سعاد درویش
٢٠	نەبرسس، نەبرنفس	«
١٥	ایکنجی کنجلك	ولی سنها

غروش	اثر	محرری
٥٠	حکمدار	شریف پاش[...]
٤٠	سیاه	جلال ساه[...]
٣٠	سپتده بولنمش	خالد ضیا
٢٥	ایلخان	عبدالحق حام[...]
٢٥	خاندان وملت	ادرنەمبعوثی شر[...]
٥٠	سامی بك [حیاتنه دائر خاطرەلر	
٤٠	کچمش کونلر	روشن اشرف
٣٠	توفیق فکرت	« «
٢٠	تعلیم وتربیه	خالده خانم
٥٠	ملیحه	اسماعیل نشاط
٧٥	صاووالی آندره	پول ذوقوق
٥٠	اسپاتی یدیلیسی	غاستون لەرو
٣٠	صاری اوطەنك اسراری	« «
٢٥	بکتاشی نفسلری	درویش روح الد[...]
١٢½	منجی بابا	شیخ بابا ثر[...]
١٥	بر طالعسز قادینك سرکذشتی	
٥٠	کاوه دستانی	کاوهٔ طا[...]
١٥٠	کنزالمنام ١ ـ ٥	

[اورخانیه مطبعەسی]